

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA CELJE

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT

GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

CELJE

2019 – 2028

Štev.: 09-35/19

OSNUTEK

Načrt sprejel:

V Ljubljani, dne: _____

VSEBINA

1	SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE.....	3
1.1	LEGA GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE.....	3
1.1.1	Lega.....	3
1.2	NARAVNE RAZMERE	4
1.2.1	Relief.....	4
1.2.2	Podnebne značilnosti.....	4
1.2.3	Hidrološke razmere.....	5
1.2.4	Matična podlaga	5
1.2.5	Tla.....	6
1.2.6	Krajinski tipi, gozdnatost.....	7
1.2.7	Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote	8
1.2.8	Živalski svet	13
1.3	GOSPODARSKE IN DRUŽBENE RAZMERE	17
1.3.1	Struktura gozdne posesti.....	17
1.3.2	Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa.....	18
1.3.3	Demografske razmere	19
1.3.4	Druge dejavnosti, povezane z gozdom	21
1.3.5	Požarno ogroženi gozdovi	24
1.3.6	Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote	25
1.3.7	Organiziranost javne gozdarske službe	26
2	PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV	27
2.1	SPLOŠNI OPIS FUNKCIJ V GOZDNOGOSPODARSKI ENOTI.....	27
2.2	FUNKCIJE GOZDOV.....	28
2.2.1	Ekološke funkcije gozda	28
2.2.2	Socialne funkcije.....	31
2.2.3	Proizvodne funkcije gozda.....	36
3	OPIS STANJA GOZDOV	37
3.1	GOSPODARSKE KATEGORIJE GOZDOV	37
3.2	LESNA ZALOGA	38
3.2.1	Način ugotavljanja tarif	40
3.3	PRIRASTEK.....	41
3.3.1	Način ugotavljanja prirastka	41
3.4	RAZVOJNE FAZE OZ. ZGRADBE SESTOJEV	41
3.5	TIPI SESTOJEV	43
3.6	OHRANJENOST GOZDOV	43
3.7	KAKOVOST DREVJA	44
3.8	POŠKODOVANOST DREVJA	45
3.9	OBJEDENOST GOZDNEGA MLADJA.....	45

3.10	ODMRLO DREVJE	47
4	ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI.....	48
4.1	KRATEK OPIS ZGODOVINE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GOZDNOGOSPODARSKI ENOTI	48
4.2	GOSPODARJENJE Z GOZDOVI V PRETEKLEM UREDITVENEM OBDOBJU	48
4.2.1	Posek.....	49
4.2.2	Gojitvena in varstvena dela	55
4.2.3	Gradnja gozdnih prometnic	57
4.2.4	Opravljen dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov	58
4.2.5	Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2008 – 2018.....	62
4.2.6	Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2008 – 2018	63
5	ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV	64
5.1	RAZVOJ GOZDNIH FONDОВ	64
5.1.1	Površina.....	64
5.1.2	Lesna zaloga, prirastek, možni posek	64
5.2	PRESOJA STANJA IN RAZVOJA GOZDOV V POGLEDU TRAJNOSTI.....	67
5.2.1	Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika razmerja razvojnih faz oz. zgradb sestojev.....	67
5.2.2	Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov	69
6	CILJI, USMERITVE IN UKREPI	70
6.1	SPLOŠNI CILJI	70
6.2	USMERITVE	70
6.2.1	Splošne usmeritve	70
6.2.2	Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov	72
6.2.3	Usmeritve za uskladitev funkcij gozda.....	79
6.2.4	Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prostoživečih živali	81
6.2.5	Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih	81
6.2.6	Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi.....	82
6.2.7	Usmeritve za tehnologijo dela in gradnjo ter vzdrževanje gozdnih prometnic	83
6.2.8	Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor	87
6.2.9	Usmeritve za ukrepe na ostalih gozdnih zemljiščih.....	88
6.3	UKREPI	88
6.3.1	Možni posek.....	89
6.3.2	Potrebna gojitvena in varstvena dela	92
6.3.3	Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali	93
6.3.4	Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov	94
6.3.5	Graditev gozdnih prometnic.....	94
7	USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ	95
8	EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	96

9	RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI	101
9.1	UTEMELJITEV OBLIKOVANJA RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDOV.....	101
9.2	NAČRT GOSPODARJENJA Z GOZDOVI PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH	103
9.2.1	<i>Rastiščnogojitveni razred 01 Gradnova belogabrovja in dobovja</i>	<i>103</i>
9.2.2	<i>Rastiščnogojitveni razred 02 Podgorski bukovi gozdovi</i>	<i>112</i>
9.2.3	<i>Rastiščnogojitveni razred 03 Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja</i>	<i>121</i>
9.2.4	<i>Rastiščnogojitveni razred 04 Kisloljubni bukovi gozdovi</i>	<i>130</i>
9.2.5	<i>Rastiščnogojitveni razred 05 Zasmrečena bukovja na kisljih podlagah.....</i>	<i>139</i>
9.2.6	<i>Rastiščnogojitveni razred 06 Toploljubna bukovja</i>	<i>148</i>
9.2.7	<i>Rastiščnogojitveni razred 09 Kisloljubna borovja</i>	<i>155</i>
9.2.8	<i>Rastiščnogojitveni razred 13 Gozdovi s posebnim namenom</i>	<i>164</i>
9.2.9	<i>Rastiščnogojitveni razred 14 Varovalni gozdovi.....</i>	<i>173</i>
10	LITERATURA	180
11	NAČRT SO IZDELALI	183
11.1	SODELAVCI PRI IZDELAVI NAČRTA.....	183
12	PRILOGE	185
12.1	PRILOGE V NAČRTU	185
12.1.1	<i>Seznam tarif po odsekih</i>	<i>185</i>
12.1.2	<i>Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih</i>	<i>190</i>
12.1.3	<i>Splošne varstvene usmeritve za gospodarjenje na območjih naravnih vrednot (povzete po naravovarstvenih smernicah ZRSVN)</i>	<i>195</i>
12.1.4	<i>Podrobnejše varstvene usmeritve za gospodarjenje na območjih naravnih vrednot.....</i>	<i>196</i>
12.1.5	<i>Konkretno varstvene usmeritve na območjih naravnih vrednot</i>	<i>198</i>
12.1.6	<i>Območja pričakovanih naravnih vrednot</i>	<i>204</i>
12.1.7	<i>Predlagane naravne vrednote</i>	<i>205</i>
12.1.8	<i>Konkretno varstvene usmeritve na ekološko pomembnih območjih</i>	<i>206</i>
12.1.9	<i>Habitatni tipi vezani na gozdne površine znotraj GGE</i>	<i>208</i>
12.1.10	<i>Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE</i>	<i>209</i>
12.1.11	<i>Konkretno in podrobnejše usmeritve s pripadajočimi upravljavskimi conami</i>	<i>211</i>
12.1.12	<i>Konkretno usmeritve za varstvo kulturne dediščine</i>	<i>213</i>
12.1.13	<i>Pregled gozdnih cest</i>	<i>217</i>
12.1.14	<i>Ostale priloge.....</i>	<i>219</i>
12.2	LOČENE PRILOGE	221
12.2.1	<i>Tabelarni del</i>	<i>221</i>
12.2.2	<i>Opisi odsekov</i>	<i>221</i>
12.2.3	<i>Kartni del.....</i>	<i>221</i>
13	PROSTORSKI DEL NAČRTA.....	222

KAZALO PREGLEDNIC

<i>Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih</i>	<i>3</i>
<i>Preglednica 2/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin</i>	<i>8</i>
<i>Preglednica 3/D-GZ: Površina in delež rastiščnih tipov v GGE</i>	<i>9</i>
<i>Preglednica 4: Kakovosti oziroma ohranjenosti habitatov posameznih vrst in skupin prostoživečih divjih živali</i>	<i>16</i>
<i>Preglednica 5: Spremembe gozdnih površin v posameznih ureditvenih obdobjih.....</i>	<i>17</i>
<i>Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah.....</i>	<i>17</i>
<i>Preglednica 7: Površina gozdov v občinah znotraj GGE</i>	<i>17</i>
<i>Preglednica 8/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov leta 2019</i>	<i>18</i>
<i>Preglednica 9/D-LS: Razvoj posestne sestave</i>	<i>18</i>
<i>Preglednica 10/D-C: Odprtost gozdov s cestami</i>	<i>18</i>
<i>Preglednica 11/ SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)</i>	<i>19</i>
<i>Preglednica 12/D-LD: Pregled lovišč.....</i>	<i>22</i>
<i>Preglednica 13: Prikaz razmejitve novih odsekov.....</i>	<i>26</i>
<i>Preglednica 14/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami</i>	<i>28</i>
<i>Preglednica 15: Pregled območij Natura 2000 ter evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov vezanih na gozdni prostor znotraj GGE Celje.....</i>	<i>29</i>
<i>Preglednica 16: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE Celje.....</i>	<i>30</i>
<i>Preglednica 17: Habitatni tipi vezani na gozdne površine znotraj GGE Celje</i>	<i>30</i>
<i>Preglednica 18/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (v ha)</i>	<i>37</i>
<i>Preglednica 19/KGR: Gozdne združbe po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih</i>	<i>37</i>
<i>Preglednica 20/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih</i>	<i>38</i>
<i>Preglednica 21/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah.....</i>	<i>39</i>
<i>Preglednica 22: Metodologija ugotavljanja lesne zaloge</i>	<i>39</i>
<i>Preglednica 23/D-LZU b: Način ugotavljanja lesne zaloge.....</i>	<i>40</i>
<i>Preglednica 24/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih</i>	<i>41</i>
<i>Preglednica 25/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah.....</i>	<i>41</i>
<i>Preglednica 26/D-RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradb sestojev</i>	<i>42</i>
<i>Preglednica 27/D-POM: Sestava pomladka po drevesnih vrstah</i>	<i>42</i>
<i>Preglednica 28/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev</i>	<i>42</i>
<i>Preglednica 29/TIP: Tipi drevesne sestave gozdov</i>	<i>43</i>
<i>Preglednica 30/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah.....</i>	<i>43</i>
<i>Preglednica 31/K: Kakovost drevja</i>	<i>44</i>
<i>Preglednica 32/PŠD: Poškodovanost drevja</i>	<i>45</i>
<i>Preglednica 33: Delež objedenosti po višinskih razredih in skupinah drevesnih vrst v letu 2017 v popisni enoti Celjsko-bistriška kotlina.</i>	<i>46</i>
<i>Preglednica 34/OD: Odmrlo drevje v GGE</i>	<i>47</i>

<i>Preglednica 35/REV2-RGR: Posek po rastiščnogojitvenih razredih in primerjava z načrtovanim posekom.....</i>	<i>49</i>
<i>Preglednica 36/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju</i>	<i>50</i>
<i>Preglednica 37/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih od 1999 do 2018</i>	<i>50</i>
<i>Preglednica 38/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah v GGE Celje</i>	<i>51</i>
<i>Preglednica 39/VP: Posek po vrstah poseka za zasebne gozdove</i>	<i>51</i>
<i>Preglednica 40/VP: Posek po vrstah poseka za državne gozdove.....</i>	<i>52</i>
<i>Preglednica 41/VP: Posek po vrstah poseka za gozdove lokalnih skupnosti</i>	<i>52</i>
<i>Preglednica 42/VP: Posek po vrstah poseka za vse gozdove skupaj</i>	<i>52</i>
<i>Preglednica 43/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst.....</i>	<i>53</i>
<i>Preglednica 44/PDR: Posek po debelinskih razredih.....</i>	<i>54</i>
<i>Preglednica 45: Pregled poseka po vrstah donosov.....</i>	<i>55</i>
<i>Preglednica 46: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja.....</i>	<i>55</i>
<i>Preglednica 47/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela – zasebni in državni gozdovi v GGE Celje</i>	<i>56</i>
<i>Preglednica 48/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela - gozdovi lokalnih skupnosti in skupaj v GGE Celje</i>	<i>56</i>
<i>Preglednica 49/D-KRC: Krčitve gozdov v obdobju 2008 - 2018 po namenu</i>	<i>62</i>
<i>Preglednica 50: Gibanje površine po posameznih lastniških kategorijah v obdobju od 1989 – 2019</i>	<i>64</i>
<i>Preglednica 51/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 1999 do 2019 za zasebne gozdove .</i>	<i>64</i>
<i>Preglednica 52/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 1999 do 2019 za državne gozdove..</i>	<i>65</i>
<i>Preglednica 53/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2009 do 2019 za gozdove lokalnih skupnosti</i>	<i>65</i>
<i>Preglednica 54/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 1999 do 2019 za vse gozdove</i>	<i>65</i>
<i>Preglednica 55/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) 1999 – 2019.....</i>	<i>66</i>
<i>Preglednica 56/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %) - zasebni gozdovi.....</i>	<i>66</i>
<i>Preglednica 57/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %) - državni gozdovi</i>	<i>66</i>
<i>Preglednica 58/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %) – gozdovi lokalnih skupnosti.....</i>	<i>66</i>
<i>Preglednica 59/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka za celotno GGE</i>	<i>67</i>
<i>Preglednica 60/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge</i>	<i>67</i>
<i>Preglednica 61/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem.....</i>	<i>68</i>
<i>Preglednica 62/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m³) – zasebni gozdovi</i>	<i>89</i>
<i>Preglednica 63/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m³) - državni gozdovi</i>	<i>89</i>
<i>Preglednica 64/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m³) - gozdovi lokalnih skupnosti</i>	<i>89</i>
<i>Preglednica 65/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m³) - vsi gozdovi skupaj</i>	<i>90</i>
<i>Preglednica 66: Delež možnega poseka po razvojnih fazah glede na vrsto in vzrok poseka</i>	<i>91</i>

<i>Preglednica 67/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah</i>	<i>92</i>
<i>Preglednica 68/D-FU: Načrtovani ukrepi za krepitev funkcij gozdov v gozdnogospodarski enoti ...</i>	<i>94</i>
<i>Preglednica 69/EP1: Bruto/neto možni posek.....</i>	<i>96</i>
<i>Preglednica 70/EP1: Prikaz prihodka od lesa</i>	<i>96</i>
<i>Preglednica 71/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v GGE Celje.....</i>	<i>97</i>
<i>Preglednica 72/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v GGE Celje za zasebne gozdove in gozdove lokalnih skupnosti</i>	<i>98</i>
<i>Preglednica 73/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v GGE Celje za državne gozdove</i>	<i>99</i>
<i>Preglednica 74/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v GGE Celje za gozdove lokalnih skupnosti</i>	<i>100</i>
<i>Preglednica 75/LP: Lastniške kategorije znotraj posameznih rastiščnogojitvenih razredov.....</i>	<i>101</i>
<i>Preglednica 76/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja</i>	<i>103</i>
<i>Preglednica 77/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja</i>	<i>104</i>
<i>Preglednica 78/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja</i>	<i>104</i>
<i>Preglednica 79/K: Kakovost drevja RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja</i>	<i>105</i>
<i>Preglednica 80/PŠD: Poškodovanost drevja RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja</i>	<i>105</i>
<i>Preglednica 81/REV: Stopnja realizacije možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja</i>	<i>106</i>
<i>Preglednica 82/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja.....</i>	<i>106</i>
<i>Preglednica 83/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 – 2019 v RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja</i>	<i>106</i>
<i>Preglednica 84/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst v obdobju 1999–2019 v RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja</i>	<i>107</i>
<i>Preglednica 85/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja</i>	<i>107</i>
<i>Preglednica 86: Delež možnega poseka po razvojnih fazah glede na vrsto in vzrok poseka RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja</i>	<i>110</i>
<i>Preglednica 87/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja</i>	<i>110</i>
<i>Preglednica 88/MPVP: Možni posek po vrstah poseka RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja</i>	<i>111</i>
<i>Preglednica 89/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja.....</i>	<i>111</i>
<i>Preglednica 90/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi</i>	<i>112</i>
<i>Preglednica 91/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi</i>	<i>113</i>
<i>Preglednica 92/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi</i>	<i>113</i>
<i>Preglednica 93/K: Kakovost drevja v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi</i>	<i>114</i>
<i>Preglednica 94/PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi</i>	<i>114</i>

<i>Preglednica 95/REV: Stopnja realizacije možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi</i>	<i>114</i>
<i>Preglednica 96/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi</i>	<i>115</i>
<i>Preglednica 97/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 – 2019 v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi</i>	<i>115</i>
<i>Preglednica 98/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst v obdobju 1999 – 2019 v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi</i>	<i>116</i>
<i>Preglednica 99/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi</i>	<i>116</i>
<i>Preglednica 100: Delež možnega poseka po razvojnih fazah glede na vrsto in vzrok poseka v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi</i>	<i>119</i>
<i>Preglednica 101/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi</i>	<i>119</i>
<i>Preglednica 102/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi ...</i>	<i>120</i>
<i>Preglednica 103/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi</i>	<i>120</i>
<i>Preglednica 104/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja</i>	<i>121</i>
<i>Preglednica 105/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja</i>	<i>121</i>
<i>Preglednica 106/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja</i>	<i>122</i>
<i>Preglednica 107/K: Kakovost drevja v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja</i>	<i>123</i>
<i>Preglednica 108/PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja</i>	<i>123</i>
<i>Preglednica 109/REV: Stopnja realizacije možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja</i>	<i>123</i>
<i>Preglednica 110/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja</i>	<i>124</i>
<i>Preglednica 111/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 – 2019 v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja</i>	<i>124</i>
<i>Preglednica 112/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst v obdobju 1998 – 2018 v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja</i>	<i>124</i>
<i>Preglednica 113/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja</i>	<i>125</i>
<i>Preglednica 114: Delež možnega poseka po razvojnih fazah glede na vrsto in vzrok poseka v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja</i>	<i>128</i>
<i>Preglednica 115/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja</i>	<i>128</i>
<i>Preglednica 116/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja</i>	<i>129</i>
<i>Preglednica 117/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 03 Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja</i>	<i>129</i>
<i>Preglednica 118/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi</i>	<i>130</i>

<i>Preglednica 119/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi</i>	<i>130</i>
<i>Preglednica 120/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi</i>	<i>131</i>
<i>Preglednica 121/K: Kakovost drevja v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi</i>	<i>132</i>
<i>Preglednica 122/PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi</i>	<i>132</i>
<i>Preglednica 123/OGD: Stopnja realizacije možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi</i>	<i>132</i>
<i>Preglednica 124/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 04. Kisloljubni bukovi gozdovi</i>	<i>133</i>
<i>Preglednica 125/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 – 2019 v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi</i>	<i>133</i>
<i>Preglednica 126/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst v obdobju 1999 – 2019 v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi</i>	<i>134</i>
<i>Preglednica 127/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi</i>	<i>134</i>
<i>Preglednica 128: Delež možnega poseka po razvojnih fazah glede na vrsto in vzrok poseka v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi</i>	<i>137</i>
<i>Preglednica 129/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi</i>	<i>138</i>
<i>Preglednica 130/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi ...</i>	<i>138</i>
<i>Preglednica 131/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi</i>	<i>138</i>
<i>Preglednica 132/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kisljih podlagah</i>	<i>139</i>
<i>Preglednica 133/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kisljih podlagah</i>	<i>140</i>
<i>Preglednica 134/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kisljih podlagah</i>	<i>140</i>
<i>Preglednica 135/K: Kakovost drevja v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kisljih podlagah</i>	<i>141</i>
<i>Preglednica 136/PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kisljih podlagah</i>	<i>141</i>
<i>Preglednica 137/REV: Stopnja realizacije možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kisljih podlagah</i>	<i>142</i>
<i>Preglednica 138/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kisljih podlagah</i>	<i>142</i>
<i>Preglednica 139/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 – 2019 v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kisljih podlagah</i>	<i>142</i>
<i>Preglednica 140/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst v obdobju 1999 – 2019 v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kisljih podlagah</i>	<i>143</i>
<i>Preglednica 141/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kisljih podlagah</i>	<i>143</i>
<i>Preglednica 142: Delež možnega poseka po razvojnih fazah glede na vrsto in vzrok poseka v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kisljih podlagah</i>	<i>146</i>
<i>Preglednica 143/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kisljih podlagah</i>	<i>147</i>
<i>Preglednica 144/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kisljih podlagah</i>	<i>147</i>

<i>Preglednica 145/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kisljih podlagah</i>	<i>147</i>
<i>Preglednica 146/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 06: Toploljubna bukovja</i>	<i>148</i>
<i>Preglednica 147/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 06: Toploljubna bukovja</i>	<i>148</i>
<i>Preglednica 148/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah v RGR 06: Toploljubna bukovja</i>	<i>149</i>
<i>Preglednica 149/REV: Stopnja realizacije možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu v RGR 06: Toploljubna bukovja</i>	<i>149</i>
<i>Preglednica 150/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 06: Toploljubna bukovja..</i>	<i>149</i>
<i>Preglednica 151/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 – 2019 v RGR 06: Toploljubna bukovja</i>	<i>150</i>
<i>Preglednica 152/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst v obdobju 1999 – 2019 v RGR 06: Toploljubna bukovja</i>	<i>150</i>
<i>Preglednica 153/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem v RGR 06: Toploljubna bukovja</i>	<i>150</i>
<i>Preglednica 154: Delež možnega poseka po razvojnih fazah glede na vrsto in vzrok poseka v RGR 06: Toploljubna bukovja</i>	<i>153</i>
<i>Preglednica 155/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 06: Toploljubna bukovja</i>	<i>153</i>
<i>Preglednica 156/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 06: Toploljubna bukovja</i>	<i>153</i>
<i>Preglednica 157/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 06: Toploljubna bukovja .</i>	<i>154</i>
<i>Preglednica 158/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 09: Kisloljubna borovja</i>	<i>155</i>
<i>Preglednica 159/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 09: Kisloljubna borovja</i>	<i>155</i>
<i>Preglednica 160/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah v RGR 09: Kisloljubna borovja</i>	<i>156</i>
<i>Preglednica 161/K: Kakovost drevja v RGR 09: Kisloljubna borovja</i>	<i>156</i>
<i>Preglednica 162/PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 09: Kisloljubna borovja</i>	<i>157</i>
<i>Preglednica 163/REV: Stopnja realizacije možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu v RGR 09: Kisloljubna borovja</i>	<i>157</i>
<i>Preglednica 164/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 09: Kisloljubna borovja ...</i>	<i>157</i>
<i>Preglednica 165/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 – 2019 v RGR 09: Kisloljubna borovja</i>	<i>158</i>
<i>Preglednica 166/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst v obdobju 1999 – 2019 v RGR 09: Kisloljubna borovja</i>	<i>158</i>
<i>Preglednica 167/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem v RGR 09: Kisloljubna borovja</i>	<i>158</i>
<i>Preglednica 168: Delež možnega poseka po razvojnih fazah glede na vrsto in vzrok poseka v RGR 09: Kisloljubna borovja</i>	<i>161</i>
<i>Preglednica 169/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 09: Kisloljubna borovja</i>	<i>162</i>
<i>Preglednica 170/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 09: Kisloljubna borovja</i>	<i>162</i>
<i>Preglednica 171/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 09: Kisloljubna borovja...</i>	<i>163</i>

<i>Preglednica 172/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom</i>	<i>164</i>
<i>Preglednica 173/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom</i>	<i>165</i>
<i>Preglednica 174/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom</i>	<i>165</i>
<i>Preglednica 175/K: Kakovost drevja v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom</i>	<i>166</i>
<i>Preglednica 176/PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom</i>	<i>166</i>
<i>Preglednica 177/REV: Stopnja realizacije možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom</i>	<i>166</i>
<i>Preglednica 178/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom</i>	<i>167</i>
<i>Preglednica 179/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 – 2019 v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom.....</i>	<i>167</i>
<i>Preglednica 180/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst v obdobju 1999 – 2019 v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom.....</i>	<i>167</i>
<i>Preglednica 181/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom</i>	<i>168</i>
<i>Preglednica 182: Delež možnega poseka po razvojnih fazah glede na vrsto in vzrok poseka v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom</i>	<i>171</i>
<i>Preglednica 183/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom</i>	<i>171</i>
<i>Preglednica 184/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom</i>	<i>172</i>
<i>Preglednica 185/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom</i>	<i>172</i>
<i>Preglednica 186/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 14: Varovalni gozdovi.....</i>	<i>173</i>
<i>Preglednica 187/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 14: Varovalni gozdovi.....</i>	<i>173</i>
<i>Preglednica 188/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah v RGR 14: Varovalni gozdovi.....</i>	<i>174</i>
<i>Preglednica 189/REV: Stopnja realizacije možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu v RGR 14: Varovalni gozdovi.....</i>	<i>174</i>
<i>Preglednica 190/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 41: Varovalni gozdovi</i>	<i>175</i>
<i>Preglednica 191/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 – 2019 v RGR 14: Varovalni gozdovi.....</i>	<i>175</i>
<i>Preglednica 192/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst v obdobju 1999 – 2019 v RGR 14: Varovalni gozdovi.....</i>	<i>175</i>
<i>Preglednica 193/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 14: Varovalni gozdovi.....</i>	<i>176</i>
<i>Preglednica 194: Delež možnega poseka po razvojnih fazah glede na vrsto in vzrok poseka v RGR 14: Varovalni gozdovi.....</i>	<i>178</i>
<i>Preglednica 195/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 14: Varovalni gozdovi.....</i>	<i>178</i>
<i>Preglednica 196/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 14: Varovalni gozdovi.....</i>	<i>179</i>
<i>Preglednica 197/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 14: Varovalni gozdovi</i>	<i>179</i>

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

PREGLEDNICE V PRILOGAH

Obrazec E1: LP, GF1, RF1, ZNS, LZ1, LZ1/VNG, PR1, PR1/VNG, EVP, EVGD

Obrazec E2: LP, LZ1, PR1, D-GZ1, OHR, OD, RF1, D-POM, K, PŠD, RGR, PDV, PDR, GFR2, EVP, EVGD

Obrazec E3: KG, RF2, DV, LZ2, EVP, EVGD

Obrazec E4

GRAFIKONI

Grafikon 1: Gibanje števila prebivalcev v posameznih letih	20
Grafikon 2: Pregled poseka po vrstah donosov in po letih ureditvenega obdobja	54
Grafikon 3: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	68
Grafikon 4: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja	108
Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi	117
Grafikon 6: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja	125
Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi	135
Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kisljih podlagah	144
Grafikon 9: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 06: Toploljubna bukovja	151
Grafikon 10: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 09: Kisloljubna borovja	159
Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom	168

KARTE

Karta 1: Pregledna karta GGE Celje	5
Karta 2: Krajinski tipi v GGE Celje	8
Karta 3: Pregledna karta lovišč	22
Karta 4: Karta požarno ogroženih gozdov v GGE Celje	24
Karta 5: Pregled revirjev v GGE Celje	25
Karta 6: Prikaz členitve gozdov na rastiščnogojitvene razrede	102

SLIKE

<i>Slika 1: Vstopna informacijska tabla za Mestni gozd Celje (stanje vsebin 2016)</i>	<i>58</i>
<i>Slika 2: Drevesna hiša v Mestnem gozdu Celje (fotografija R. Hostnik).....</i>	<i>59</i>
<i>Slika 3: Vstopna informacijska tabla za Ekosistemsko učno pot na Šmartinskem jezeru (stanje vsebin 2019)</i>	<i>60</i>
<i>Slika 4: Predstavitvena tabla gorsko kolesarskih poti RuBIKE (stanje vsebin 2014).....</i>	<i>61</i>
<i>Slika 5: Naslovna stran knjige Celjski mestni gozd v Pečovniku (avtor Dušan Košutnik).....</i>	<i>62</i>

POVZETEK

Skupna površina gozdnogospodarske enote Celje (v nadaljevanju: GGE) znaša 13.071,06 ha, od tega je gozdov 5.500,30 ha, gozdnatost pa znaša 42 %. Povprečna površina zasebne gozdne posesti brez upoštevanja solastništva znaša 2,06 ha.

V načrtu GGE Celje so po stanju dne 1. 1. 2019 ugotovljeni naslednji gozdni fondi:

Površina gozdov po lastniških kategorijah – LP

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	4.763,16	394,02	343,12	5.500,30
Delež (%)	87	7	6	100

V preteklem ureditvenem obdobju beležimo zmanjšanje gozdne površine in sicer iz 5.562,68 ha na 5.500,30 oz. za 1,1 %. Glavna vzroka za zmanjšanje površin so krčitve gozdov ter spremenjeni način določanja gozdnih površin.

Gospodarjenje z gozdovi je v veliki meri odvisno od lastništva gozdov. V GGE prevladujejo zasebni gozdovi. Površina državnih gozdov se je povečala za 12,33 ha, površina gozdov lokalnih skupnosti pa za 80,45 ha.

Gozdni fondi po gospodarskih in lastniških kategorijah gozdov – D–KG

Lastništvo	Površina ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
Gospodarska kategorija		m³/ha			m³/ha			% od LZ			% od
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	PR
Skupaj											
Večnamenski gozdovi	4.448,28	124	191	315	3,25	4,72	7,97	21,9	20,8	21,3	84,2
GPN z načrtovanim posekom	621,08	195	145	340	4,02	3,44	7,46	20,4	16,7	18,8	85,8
Varovalni gozdovi	430,94	37	192	229	1,26	5,13	6,39	16,4	11,7	12,5	44,7
Skupaj vsi gozdovi	5.500,30	125	186	311	3,18	4,60	7,78	21,5	19,7	20,4	81,9
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	3.982,62	118	198	316	3,15	4,86	8,01	21,6	20,9	21,2	83,4
GPN z načrtovanim posekom	508,04	219	130	349	4,52	3,04	7,56	20,9	17,7	19,7	90,7
Varovalni gozdovi	272,5	37	192	229	1,34	5,16	6,50	17,1	12,7	13,4	47,3
Skup. vsi zasebni gozdovi	4.763,16	124	191	315	3,19	4,68	7,87	21,4	20,2	20,7	82,5
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	254,67	138	142	280	3,61	3,65	7,26	20,9	21,3	21,1	81,4
GPN z načrtovanim posekom	45,38	87	194	281	1,73	4,65	6,38	17,6	15,9	16,4	72,1
Varovalni gozdovi	93,97	44	174	218	1,40	4,60	6,00	17,0	10,0	11,4	41,6
Skupaj vsi državni gozdovi	394,02	110	155	265	2,87	3,99	6,86	20,2	17,5	18,6	72,1

POVZETEK

Lastništvo	Površina ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
Gospodarska kategorija		m³/ha			m³/ha			% od LZ			% od
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	PR
Gozdovi lokalnih skupnosti											
Večnamenski gozdovi	210,99	235	120	355	4,63	3,36	7,99	25,6	17,9	23,0	102,3
GPN z načrtovanim posekom	67,66	87	227	314	1,75	5,59	7,34	13,8	12,9	13,1	56,2
Varovalni gozdovi	64,47	25	216	241	0,69	5,77	6,46	10,5	10,2	10,2	37,9
Skupaj vsi gozd. lokalnih skup.	343,12	166	159	325	3,32	4,25	7,57	24,0	14,5	19,3	83,1

Na osnovi stanja gozdov, poudarjenosti splošno koristnih funkcij in v skladu s splošnimi usmeritvami v GGE Celje (usklajeno z usmeritvami celjskega območnega načrta z dobo veljavnosti 2011–2020), smo določili najvišji možni posek in potrebna gojitvena ter varstvena dela.

Načrtovana gojitvena in varstvena dela NGDL

	Enota	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi		Gozdovi lok. skupnosti		Skupaj	
		dej.	s pon.	dej.	s pon.	dej.	S pon.	dej.	s pon.
Priprava sestoja	ha	14,79	14,79	0	0	0	0	14,79	14,79
Priprava tal	ha	16,31	16,31	0,30	0,30	0,83	0,83	17,44	17,44
Dopolnilna sadnja	ha	0,33	0,33	0	0	0	0	0,33	0,33
Sadnja	ha	19,27	19,27	0,30	0,30	2,63	2,63	22,20	22,20
Sadnja plod. drevja	kos	0	0	0	0	25	25	25	25
Obžetev	ha	31,11	106,83	2,54	5,65	3,88	15,41	37,53	127,89
Nega mladja	ha	42,71	44,48	6,03	7,90	9,83	14,19	58,57	66,57
Nega gošče	ha	92,61	111,26	16,50	17,86	14,51	16,18	123,62	145,30
Nega letvenjaka	ha	63,89	63,89	18,56	18,56	11,07	11,07	93,52	93,52
Nega drogovnjaka	ha	115,24	115,24	11,11	11,11	5,28	5,28	131,63	131,63
Odstranjevanje vzpenjavk	ha	1,74	2,60	0,36	0,46	0	0	2,10	3,06
Zaščita sadik s količki	kos	73.080,00	73.080,00	1.200,00	1.200,00	7.525,00	7.525,00	81.805,00	81.805,00
Odstranjev. tulcev, zašč. mr.	kos	150	150	200	200	0	0	350	350

Skupna površina načrtovanih gojitvenih del v GGE Celje znaša 501,73 ha, s ponovitvami pa 622,73 ha. Od tega predstavlja obnova 10,9 %, nega pa 89,1 % površin. V ureditvenem obdobju načrtujemo varstvena dela, ki so opredeljena predvsem zaradi zaščite gozdnega mladja pred divjadjo.

Površina gozdnega prostora s poudarjenimi skupinami funkcij (ha) – F2

	E1S1	E1S2	E1S3	E2S1	E2S2	E2S3	E3S1	E3S2	E3S3	Skupaj
P brez	0	0	0,72	0	0,43	40,99	0	0	0,77	42,91
P1	43,19	40,01	22,57	254,69	844,77	2.147,86	120,52	155,27	769,20	4.398,08
P2	795,54	114,88	82,17	36,82	9,90	75,36	9,25	4,55	12,88	1.141,35
P3	20,49	0	0,05	0	0	0,21	0	0	0	20,75
Skupaj	859,22	154,89	105,51	291,51	855,1	2.264,42	129,77	159,82	782,85	5.603,09

Funkcije gozdov so določene na podlagi določil Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS št. 91/10) in Priročnika za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot.

UVOD

Gozdnogospodarski načrt (v nadaljevanju GGN) GGE Celje za obdobje 2009 – 2018 predstavlja 7. generacijo dolgoročno usmerjenega načrtovanja, usmerjanja rabe in ravnanja z gozdovi na območju občin Celje, Štore in manjšega dela občine Vojnik. Osnovni ureditveni načrt na območju GGE Celje so bili za državne gozdove izdelani leta 1957, za zasebne pa leta 1966. Z njimi so bili gozdovi prostorsko urejeni po oddelčnem sistemu.

Območje GGE Celje je bilo v okviru sedanjih meja za zasebne gozdove prostorsko opredeljeno z osnovnim načrtom iz leta 1966, za državne pa z načrtom iz leta 1979. Prvi ureditveni načrt za državne gozdove iz leta 1957 namreč ni zajemal le gozdov na območju GGE Celje, temveč vse državne gozdove na območju takratnih gozdnih obratov Vransko, Žalec, Celje, Šentjur, Laško, Rogaška Slatina in Podčetrtek (skupaj 4.128 ha). Tudi naslednji načrt za državne gozdove (za obdobje 1968-1977) je še vedno obravnaval širše območje državnih gozdov v gozdnih obratih Celje, Šentjur, Vransko in Žalec (skupaj 3.516 ha, od tega gozdni obrat Celje 1.220 ha).

Po uvedbi celovitih načrtov za gospodarjenje z gozdovi (v enotnem načrtu obravnavana vsa lastništva) je to 4. celoviti GGN za GGE Celje.

Načrt je tudi upravljavski načrt za naslednja območja Nature 2000 v gozdnem prostoru: Ocvirkova jama (SI3000083), Cerovec (SI3000114), Volčeke (SI3000213), Kozarica (SI3000368), Voglajna pregrada Tratna – izliv v Savinjo (SI3000068), Savinja Celje – Zidani Most (SI3000376), Posavsko hribovje (SI5000026).

V tekstnem delu gozdnogospodarskega načrta so uporabljene naslednje okrajšave:

DOF – digitalni ortofoto načrt,

EPO – ekološko pomembna območja,

EŠD – evidenčna številka dediščine,

GERK – grafična enota rabe zemljišča kmetijskega gospodarstva,

GGE – gozdnogospodarska enota,

GGN – gozdnogospodarski načrt,

GGO – gozdnogospodarsko območje,

GPN – gozdovi s posebnim namenom

igl. – iglavci,

k. o. – katastrska občina

KD – kulturna dediščina

LD – lovska družina,

list. – listavci,

LUO – lovsko upravljavsko območje;

LZ – lesna zaloga,

meh. list. – drugi mehki listavci,

MOC – Mestna občina Celje

pl. list. – plemeniti listavci,

PE – popisna enota

Pravilnik – Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/10)

PRP – prirastni odstotek,

RGR – rastiščnogojitveni razred,

RS – Republika Slovenija

SAC – posebno varstveno območje po Direktivi o habitatih,

SAZU – Slovenska akademija znanosti in umetnosti,

SLP – splošno ljudsko premoženje

SVP – stalne vzorčne ploskve,

ZDLov – Zakon o divjadi in lovstvu,

ZGS – Zavod za gozdove Slovenije,

ZRSVN – Zavod Republike Slovenije za varstvo narave,

ZVKDS – Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

1.1 Lega gozdnogospodarske enote

1.1.1 Lega

Gozdnogospodarska enota Celje leži v osrčju celjskega gozdnogospodarskega območja (v nadaljevanju GGO). V osrednjem delu je Celjska kotlina, obsežna tektonska udornina. To je prostrana prodnata in gospodarsko razvita Savinjska ravan, ki jo je izoblikoval srednji tok Savinje s pritoki. Celjsko kotlino z vseh strani obdaja višji svet.

Na severu meji z GGE Vojnik, na vzhodu z GGE Šentjur, na jugu meji z GGE Laško in GGE Rečica. Tudi na zahodu je enota omejena z dvema GGE, to sta Marija Reka in Žalec. GGE v celoti zajema občini Celje in Štore ter del občine Vojnik. V celjski GGE so naslednje katastrske občine (v nadaljevanju k. o.): Rupe, Rožni vrh, Brezova, Šmartno, Šentjungert, Arclin, Škofja vas, Šmiklavž, Trnovlje, Spodnja Hudinja, Ostrožno, Medlog, Celje, Lisce, Košnica, Tremerje, Zagrad, Teharje, Bukovžlak, Pečovje, Kompole, Prožinska vas, Svetina, Zvodno in Ogorevc.

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih

Občina	Šifra k. o.	Katastrska občina	Površina k. o. (ha) *	Površina gozda v k. o. (ha) **
Celje	1057	Rupe	277,91	122,22
	1058	Rožni vrh	338,61	145,39
	1067	Brezova	556,57	162,72
	1068	Šmartno	371,71	184,01
	1069	Šentjungert	604,51	301,85
	1071	Škofja vas	506,61	90,69
	1073	Trnovlje	666,80	38,01
	1074	Spodnja Hudinja	425,55	37,83
	1075	Ostrožno	720,43	221,28
	1076	Medlog	712,36	38,80
	1077	Celje	330,31	36,37
	1078	Lisce	434,50	331,81
	1079	Košnica	595,96	364,73
	1080	Tremerje	276,39	212,61
	1081	Zagrad	775,41	486,64
	2639	Zvodno	487,81	362,98
Štore	1082	Teharje	404,39	20,80
	1083	Bukovžlak	483,50	124,54
	1084	Pečovje	214,21	129,21
	1085	Kompole	606,47	322,84
	1086	Prožinska vas	549,29	247,61
	1087	Svetina	1163,85	791,93
	2652	Ogorevc	101,43	43,81
Vojnik	1070	Arclin	460,61	204,46
	1072	Šmiklavž	1005,87	477,16
Skupaj			13.071,06	5.500,30

- * podatek iz digitalizirane površine k. o., osnova karta 1 : 25 000 (vir: Geodetska uprava Slovenije)
- ** podatek iz digitalizirane površine gozdne maske (vir: terenski podatki ZGS)

1.2 Naravne razmere

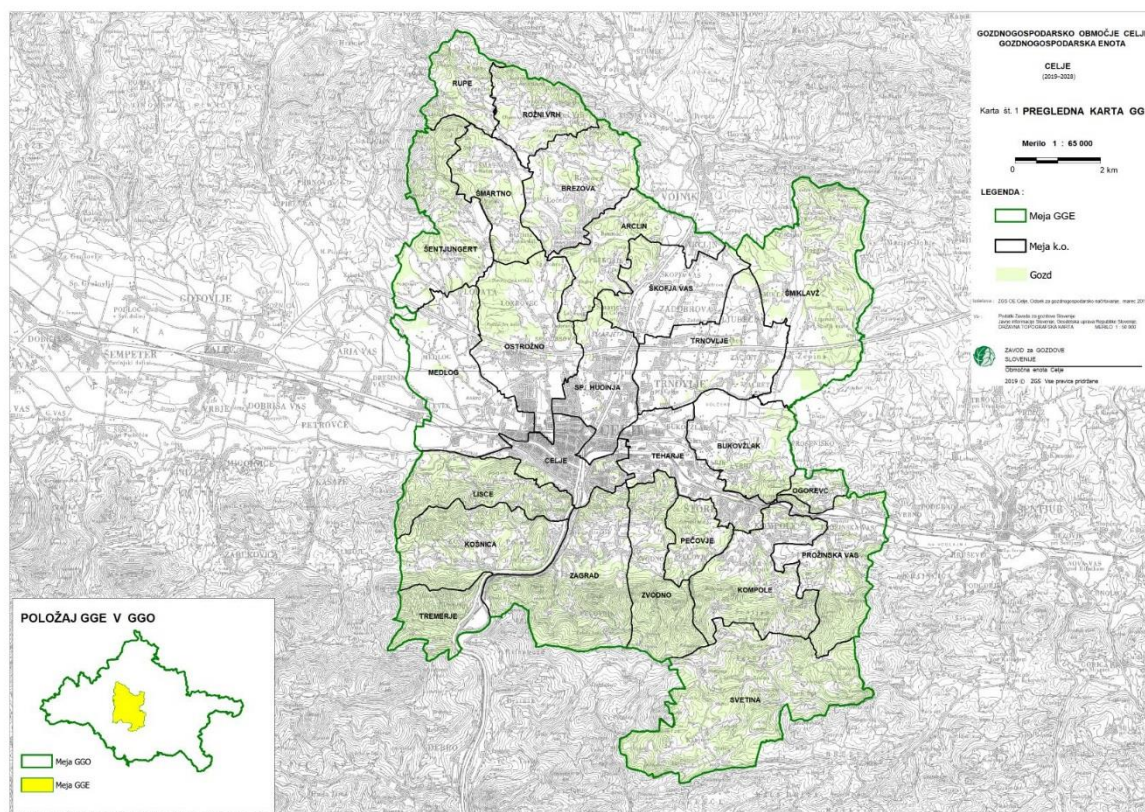
1.2.1 Relief

GGE Celje na severu in vzhodu sega do Ložniškega in Hudinjskega gričevja ter na jugu do Posavskega hribovja. Ves osrednji del celjske enote predstavlja JV zaključek Spodnje Savinjske doline (celjska kotlina) skupaj s štorskim in vojniškim kotom. Enota je del treh mezonegij. Ložniško in Hudinjsko gričevje na severu, Savinjska ravan v osrednjem delu in v južnem delu Posavskega hribovja. Nizko severno in vzhodno gričevnato obrobje dopuščata, da se celinski podnebni vplivi z vzhoda prepletajo in dopolnjujejo s predalpskimi z zahoda. Celjska kotlina spada v prehodni predalpsko-subpanonski svet. Na severu je ta terciarna kotlina omejena z gričevnatim svetom (Šentjungert, Resenik, Langer), na jugu pa s hribovjem (Hum, Miklavžev hrib, Slomnik, Stari grad, Aljažev hrib, Grmada, Srebotnik), ki spada v skupino Posavskega hribovja. Najnižja točka v GGE je ob Savinji pri Tremerjih s približno 238 metrov nadmorske višine, najvišja pa je na Tolstem vrhu z 838 metri nadmorske višine.

1.2.2 Podnebne značilnosti

S severa je GGE obdana s hribovitim obrobjem, ki jo varuje pred vdori hladnega zraka s severa. Proti vzhodu je pokrajina odprta, zato je čutiti celinske podnebne vplive. Celjska kotlina se obnaša kot samostojna reliefno meteorološka enota. Podnebje je prehodno, močan je celinski vpliv, kar pomeni, da so poletja vroča, zime pa mrzle. Srednja januarska temperatura je v povprečju $-0,1\text{ }^{\circ}\text{C}$, srednja julijska pa $21,0\text{ }^{\circ}\text{C}$. Povprečna letna temperatura je $10,5\text{ }^{\circ}\text{C}$ in narašča od zahoda proti vzhodu ter od severnega gričevnatega obrobja proti osrednji dolini. Pozimi pogosto prodrejo hladne zračne gmote iz Kamniško-Savinjskih Alp. Prve slane se pričnejo oktobra, zadnje pa končajo v drugi polovici maja. Zaradi kotlinske lege je Celje eno najhladnejših slovenskih mest. V letu je okoli 142 deževnih dni, takrat skupno pade med 1100 in 1200 mm padavin. Najbolj deževni so poletni meseci, drugi padavinski višek pa je septembra. Najbolj suha sta januar in februar. Količina padavin pojema od zahoda proti vzhodu ter od juga proti severu. Število padavinskih dni je v povprečju od 140 do 150 na leto, od teh je 12 do 45 dni s sneženjem.

Najbolj pogosto pihajo zahodni, jugozahodni in jugovzhodni vetrovi, ki so večkrat precej močni. Zaradi lege v kotlini prihaja do toplotnega obrata. Kadar se zrak prek gričevnato-hribovitega oboda preliva v dno kotline, nastaja fen. Reliefna zaprtost ravni neposredno vpliva na onesnaženost ozračja. Pogosto toplotni obrati, celjska industrija, veliko meglenih dni in prevlada brezvetrja povečujejo onesnaženje.

Karta 1: Pregledna karta GGE Celje

1.2.3 Hidrološke razmere

Glavni vodotok je Savinja, ki v zahodnem delu poteka vzporedno z ravnino, v vzhodnem delu od Celja naprej pa teče v smeri S-J. Njeni najpomembnejši pritoki so: Voglajna, Hudinja, Brnica, Drežnica, Sušnica, Koprivnica, Pirešica in Ložnica. Ložnica je eden izmed glavnih levih pritokov Savinje. Na skrajnem vzhodnem robu ravnine se Savinji priključi še Voglajna z vodnato in hudourniško Hudinjo. Slednja ima več pritokov v svojem zgornjem delu. Poleg naštetih vodotokov je v enoti še cela vrsta manjših. Na sredini ravnine, kjer rečne terase potonejo pod mlajšimi prodnimi nasutinami, so številni izviri talnice, ki napajajo mnoge potočke, med katerimi je največji Lava.

Savinja ima dežno-snežni režim. Najvišji vodostaj ima aprila in marca drugi višek pa novembra in decembra. Savinja v tem delu toka, kjer je strmec njenega korita 2,5 ‰, odlaga gradivo, ki ga nosi s seboj. Z regulacijami vodotokov, ki še niso zaključene, ter s porušenjem jezov ter rečnih pragov se je povečala hitrost vodnega toka in znižala višina podtalnice. Zaloge talne vode zadoščajo za celotno območje. Talnico črpajo za krajevne vodovode (v Medlogu za celjski vodovod). Varstvo pred poplavami na eni strani ter pomanjkanje vode ob sušnih obdobjih sta pospešili načrtovanje in gradnjo vodnih akumulacij. Tako je leta 1968 severno od mesta Celja, v bližini naselja Loče, nastalo umetno Šmartinsko jezero. Jezero po površini meri 113 ha, ima akumulacijsko vlogo in predstavlja pomemben vir vode za celjsko industrijo. Na območju Bukovžlaka sta dva umetna jezera odpadnih vod namenjena industrijskemu odlaganju odpadne sadre. Neugodne hidrološke razmere v Celju, kot npr. obilna koncentracija vode, neugodne razmere za odtok, odlaganje nanosa, oster zavoj Savinje proti jugu, medsebojno zaježevanje voda ter neustrezne vodnogospodarske ureditve, še vedno terjajo mnogo sredstev in posegov za preprečitev poplav, ki povzročajo veliko škode (leta 1954, 1964, 1980, 1990, 1998 in 2007).

1.2.4 Matična podlaga

Območje GGE je večinoma pokrito s silikatnimi in silikatno-karbonatnimi kamninami (celjska kotlina in gričevnat svet severno od nje). Celjsko ravan sestavlja obsežen vršaj, ki ga je nasula in

izoblikovala Savinja. Njegovo obrobje so preoblikovali pritoki Savinje, ki so odložili veliko rečnega materiala. Tako je večino osrednjega dela na obeh straneh Savinje prekrito s sipkim kvartarnim materialom aluvialnih nanosov gline, peska ter manjši meri karbonatnega proda in peska. Obrobne dele ravnine, ki prehajajo v pobočja gričevnatega in hribovitega sveta, sestavljajo pliocenski in pleistocenski nanosi, med katerimi prevladujejo silikatni prod in ilovice. Udor, pojav gubanja na prehodu iz mezozoika v terciar, je ustvaril Celjsko kotlino. Vzhodni del kotline, med Teharjem in Proseniškim, je pokrit z miocenskim peskom in peščenjakom, z vložki oligocenskega andezitnega tufa in vulkanske breče ter triasnega keratofirja s tufi. Gričevnati svet severno od celjske kotline je geološko še najbolj pester. Pas, ki se nadaljuje od Zaloške gorice preko Škofje vasi do Šmiklavža pri Škofji vasi, je pokrit s pliocenskimi terasami, ki so sestavljene iz gline, kislega proda in peska. Med terciarnim gubanjem in še pozneje so delovali ognjeniki, nanje spominjajo nekateri vrhovi v okolici Šentjungerta (Sv. Kunigunda, Resenik, Vrhovškov vrh, Slačjek). Področje med Šmartnim v Rožni dolini in Vojnikom je pokrito s terciarnim andezitnim tufom, vulkansko brečo, vmes lahko najdemo tudi lapornato morsko glino-sivico. Hriboviti predel južno od celjske kotline je sestavljen iz izbočenih kamninskih plasti ali antiklinal ter kotanjasto usločenih plasti ali sinklinal, ki so večinoma zgrajene iz triasnih kamenin. Kamninska sestava teh Posavskih gub je zelo pestra. Najstarejše kamnine segajo v obdobje karbona in perma. To so skrilavi glinavci ter kremenčevi peščenjaki in konglomerati, ki skupaj pokrivajo tretjino ozemlja. Ker so te kamnine neprepustne, prevladuje denudacijsko-erozijski relief z obilico tesnih grap in dolin. V tem delu se med sabo izmenjujejo pasovi psevdofiljskih skladov, masivnega apnenca (severno pobočje Slomnika, Grmade in Bojanskega vrha), vulkanske kamenine (vrh Homa, južno pobočje Slomnika in Vipote) in dolomita (hrib Romanca, Svetina). Košnica in Zagrad sta zgrajena iz lapornate morske gline-sivice. Lapornat šentjurski apnenec gradi pas, ki sega južno od Voglajne do Pečovja, proti vzhodu pa poteka mimo Laške vasi vse do meje GGE.

1.2.5 Tla

V GGE so glavni tipi tal prisotni v sledečih pedosekvencah:

- na produ in pesku (dolinski, obrečni del enote)
- na glini in ilovici (dolinski, obrečni del enote)
- na mehkih karbonatnih kameninah (laporji in peščenjaki predvsem v gričevnatem svetu)
- na nekarbonatnih kameninah (peščenjaki, andezitni tufi z vulkansko brečo, keratofirji v gričevnatem in delno tudi v hribovitem delu enote)
- na trdih karbonatnih kameninah (apnenci in dolomiti hribovitega dela enote)

V prvih dveh pedosekvencah, ki sta površinsko dokaj veliki, je delež gozdov zelo majhen. Gozdovi se pojavljajo v obliki manjših otočkov, obmejkov in logov. V tem področju prevladujejo predvsem kmetijske površine, njive in travniki. To so najmlajši prodni nanosi z mlado, nerazvito naplavljeno aluvialno prstjo. Zanj je značilno, da je prepustna za vodo in zrak, a zelo siromašna z organskimi sestavinami. Za pedosekvenco na peščeni in prodnati podlagi so značilna obrečna tla ter evtrična rjava tla. Ozek pas ob Savinji so naplavljene prsti, ki so slabo rodovitne in večinoma porasle z grmičevjem, v zadnjem času pa s topoli. Druga različica nerazvitih naplavljenih plasti predstavljajo plitva skeletna tla, ki so občutljiva na poletne suše. Na njih so prevladovali pašniki danes pa pretežno travniki in redke njive. Najbolj razširjena je rjava aluvialna prst, na katero vpliva nivo podtalnice, ki je v globini od 1,5 do 5 m. Kjer so tla plitva, se v poletnih mesecih pogosto kažejo posledice suše. Na njih so prisotna gabrovja s hrasti in dobrane, na območju spranih tal lahko srečamo borovja. Ilovnata do glinasta tla so prisotna v drugi pedosekvenci. Ta prst je slabo prepustna in slabo zračna prst. Podzemna in slojna voda se tukaj zadržuje zelo blizu površine tal, kar zmanjšuje njeno vrednost za primarno rabo (področje primerno za urbanizacijo), ter povzroča oglejene in psevdoglejene prsti. Odvodne jarke obraščajo vrbe in jelše, sredi travinj se tu in tam pojavljajo gabrovja s hrasti in dobrane. Proti severu, kjer se začneja gričevnati svet, se na pliocenskih meljastih sedimentih pojavlja združba bora in borovnice.

V ostalih pedosekvencah je delež gozda, vse večji.

1.2.5.1 Talni tipi na silikatni matični podlagi

V območju, ki ga tvorijo nekarbonatne kamnine, se gozdovi večinoma prepletajo s kmetijskimi površinami (njive, travniki, vinogradi, sadovnjaki ...).

Prevladujejo iglasti gozdovi. Tukaj se pojavljajo različne oblike kislih rjavih gozdnih tal, ki velikokrat ne dajejo drevesnim vrstam dobrega rastišča, zato so gozdovi predvsem slabše kvalitete (združba bora in borovnice).

- plitva, skeletna peščena in ilovnata kislja rjava tla: pokriva pretežni del gričevnatega sveta v enoti in je poraščena z borovimi gozdovi, razkroj opada je slab.
- izprana, peščena in skeletna kislja rjava tla: tla poraščajo predvsem bukovni gozdovi, razkroj opada je slab, zato je največkrat prisoten površinski sloj prhnine.
- sveža, kamnita, ilovnato peščena kislja rjava tla: tukaj je razkroj opada dober, humusni horizont je globok in svež, takšna tla najdemo predvsem ob vznožju pobočij in ob ozkih jarkih, tla so pretežno poraščena z bukovimi gozdovi z večjo primešanostjo aceretalnih vrst.
- sprana, psevdooglejena rjava tla: so siromašna tla, ki so poraščena s hrastovimi združbami.

1.2.5.2 Talni tipi na karbonatni matični podlagi

Na karbonatnih kamninah v hribovitem svetu je delež gozda največji. Področje je redko poseljeno. Prevladujejo listnati gozdovi. Tukaj srečujemo naslednje tipe tal:

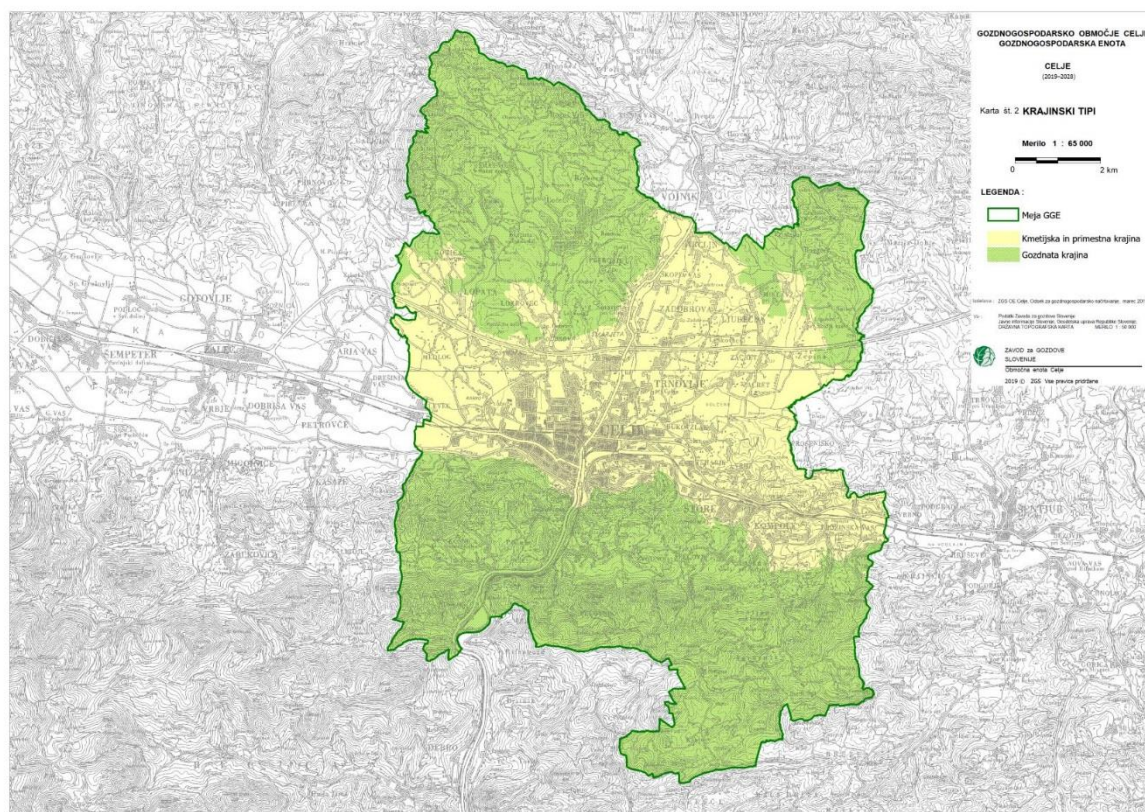
- rijava, pokarbonatna tla: dokaj sveža in globoka tla, z dobro biološko aktivnostjo, poraščena so predvsem z bukovimi in jelovo-bukovimi sestoji.
- plitva, dolomitna rendzina: na toplih prisojnih pobočjih, ki so pokrita s termofilnimi bukovimi gozdovi.
- plitva, apnenčasta rendzina: značilna za varovalne gozdove hrasta in gabrovca.

1.2.6 Krajinski tipi, gozdnatost

V GGE je gozdna maska zelo mozaično razporejena po površini. Skupna površina GGE Celje znaša 13.071,06 ha (podatek iz digitalizirane površine k. o.), v kar so vključene tako gozdne kot negozdne površine. Od tega smo v gozdni prostor uvrstili 102,79 ha površin. Gozdov je 5.500,30 ha in pokrivajo 42 % skupne površine. V enoti se srečamo z dvema krajinskima tipoma in sicer:

- *Kmetijska in primestna krajina*: predstavlja jo Celjska kotlina z vojniškim in štorskim kotom. V tem močno urbaniziranem območju skoraj ni prostora za gozdne površine. Večina gozdov, ki so se uspeli obdržati, so zaradi izjemno poudarjenih ekoloških in socialnih funkcij zavarovani kot gozdovi s posebnim namenom. Kmetijsko in primestna krajina je družbeno gospodarsko usmerjena v promet in zveze, trgovino, industrijo in razne obrtne storitve. Na svojem obrobju (SV in Z) se ta krajina meša tudi s kmetijskimi površinami (travniki, njive). Kmetijska in primestna krajina zavzema površino 4.853,98 ha, povprečna gozdnatost v njej je 8 %.
- Drugi krajinski tip je **gozdnata krajina**, ki na severu in jugu obdaja kmetijsko in primestno krajino. Gozd se v njej prepleta z drugimi, pretežno kmetijskimi rabami tal (predvsem na severu, ostale rabe prostora pa so mozaično vključene v prostor. Za ta predel je značilna razpršena poselitev. V severnem delu je najpomembnejša zemljiška kategorija njiva, ki je večinoma posejana z žiti in krmnimi rastlinami. V južnem hribovitem delu je najpomembnejša zemljiška kategorija gozd. Površina gozdnate krajine meri 8.217,08 ha površine GGE Celje, povprečna gozdnatost znaša 62,2 %.

Posamezne manjše površine prostora GGE, ki bi po svojih značilnostih spadale v posamezen tip krajine, v tej določitvi prostora nismo posebej izločili. Osnova za oblikovanje posameznega krajinskega tipa je velikost nekaj kvadratnih kilometrov. Na podlagi tako izločenih tipov krajine smo opredelili tudi gozdni prostor. V njem so vključene gozdne in negozdne površine (senožeti, lazi, manjši osredki znotraj gozda). Slednje z gozdom predstavljajo neločljivo funkcionalno celoto. Rabe negozdnih površin v gozdnem prostoru so najrazličnejše.

Karta 2: Krajinski tipi v GGE Celje

Preglednica 2/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Površina gozdnogospodarske enote	13.071,06	100,0
Gozd	5.500,30	42,1
Ostala gozdna zemljišča	39,91	0,3
- daljnovodi	33,01	0,3
- obore	6,90	< 0,1
Ostali gozdni prostor	62,88	0,5
- senožeti in lazi (ekstenzivna paša)	37,70	0,3
- zaraščajoče površine	22,01	0,2
- ostale površine v gozdnem prostoru	3,17	< 0,1
Negozdni prostor	7.467,97	57,1
- zaraščajoče površine	66,58	0,5
- ostale površine znotraj negozd. prostora	7.401,39	56,6

1.2.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

Kot osnova za vegetacijski oris GGE Celje smo uporabili fitocenološko karto v merilu 1 : 50.000, podatke iz starih GGN in gozdnogojitvenih elaboratov za državne gozdove iz leta 1955. Državne gozdove je leta 1955 v enoti podrobno fitocenološko obdelal dr. Maks Wraber. Isti avtor je leta 1965 obdelal zasebne gozdove, vendar elaborat ni bil nikoli predstavljen. Leta 1988 je Slovenska akademija znanosti in umetnosti (v nadaljevanju SAZU) izdelala fitocenološko karto v merilu 1 : 50.000 za celotno celjsko gozdnogospodarsko območje.

V tem GGN smo za poimenovanje rastiščnih tipov uporabili novo tipologijo gozdnih rastišč Slovenije (Kutnar in sod, 2012).

Vegetacijska slika GGE se od severa proti jugu dokaj spreminja. Severni in južni del je pod vplivom subalpskega podnebja, medtem ko je osrednji del enote pod vplivom subpanonskega podnebja. Enota v celoti spada v predalpsko fitoklimatsko območje, ki ga na jugu omejujejo apnenčasti, dolomitizirani hribovi, na severu pa gričevnat svet, ki je pretežno pokrit z iglastimi gozdovi. Osrednji del v okolici Celja, ki se proti vzhodu odpira proti Šentjurju ima pridih subpanonskega rastlinskega območja. Zanimivo rastlinstvo je pritegnilo že prvega slovenskega naravoslovca in polihistorja Ivana Žigo Popoviča. Med Arclinom in Dobrno je hribovit svet, ki ga pokrivajo pretežno smrekovi in mešani gozdovi z vmesnimi manjšimi sestoji kisloljubnih borovih gozdov. Sredi 19. stoletja je celjsko okolico botaniziral Alexander Prior. Flora bližnje in daljne celjske okolice je pritegnila tudi našega botanika Franca Krašana, ki je skušal razložiti veliko množico subalpskih rastlin na S in SZ delu GGE in vznožju Stenice (1092 m). Veliko teh rastlin se pojavlja tudi na nižinskih rastiščih, zaradi česa jih danes smatramo za glacialne relikte. Od slovenskih naravoslovcev je doslej največ prispeval o poznavanju celjske flore dr. Maks Wraber.

Povprečni rastiščni koeficient za enoto znaša 8,3 in je v enoti relativno visok zaradi visokega rastiščnega koeficienta RGR Gorska - zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja ($R_k = 10,5$), RGR Gradnova belogabrovja in dobovja ($R_k = 10,4$), RGR Kisloljubni bukovji gozdovi ($R_k = 10,4$) in RGR Zasmrečena bukovja na kisljih podlagah ($R_k = 10,2$).

Preglednica 3/D-GZ: Površina in delež rastiščnih tipov v GGE

Šifra	Skupina gozdnih rastišč / rastiščni tip	Površina (ha)	Delež (%)
Podgorsko bukovje na silikatnih kamninah			
73100	Kisloljubno gradnovno bukovje	1.874,50	34
75100	Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	82,24	2
Kisloljubno rdečeborovje			
74100	Kisloljubno rdečeborovje	1.844,45	34
Podgorsko bukovje na karbonatih in mešanih kamninah			
55200	Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih	423,49	8
Jelovo bukovje			
64200	Predalpsko-dinarsko jelovo bukovje	396,12	7
64100	Dinarsko jelovo bukovje	57,53	1
Gradnovno belogabrovje na silikatnih kamninah			
71100	Kisloljubno gradnovno belogabrovje	199,81	4
Toploljubno bukovje			
59200	Predalpsko-alpsko toplotoljubno bukovje	199,13	4
Gozdovi in grmišča toplotoljubnih listavcev			
56200	Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje	130,53	2
56100	Bazoljubno gradnovje	23,99	< 1
Gradnovno belogabrovje in gradnovje na karbonatih in mešanih kamninah			
54200	Predalpsko gradnovno belogabrovje	100,16	2
Gorsko, zgornjegorsko in podalpinsko bukovje na karbonatih in mešanih kamninah			
63200	Predalpsko gorsko bukovje	87,45	2
58100	Osojno bukovje s kresničevjem	31,37	< 1
Gorsko in zgornjegorsko bukovje na silikatnih kamninah			
78100	Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico	26,98	< 1
Dobovje, dobovo belogabrovje in vezovje z ozkolistnim jesenom			
53100	Dobovje in dobovo belogabrovje	22,55	< 1
	Skupaj	5.500,30	100

1.2.7.1 Opis pomembnejših rastiščnih tipov v enoti

➤ Kisloľubno gradnovo bukovje (*Castaneo-Fagetum sylvaticae*)

Je paraklimaksna, aconalna združba pogojena s posebno mezoklimo, mezoreliefom in tlemi. Pojavlja se v podgorskem pasu na zmerno kislih nekarbonatnih kameninah. Omejuje se predvsem na nižinski pas na nadmorskih višinah od 100 do 700 (900) metrov.

Porašča valovita pobočja silikatne matične podlage brez večjih strmin in izrazitih grebenov, večinoma prisojne lege. To so relativno toplejša področja, ki so dokaj razgibana in razrezana z manjšimi in večjimi dolinicami in jarki. Relief je skladen, pobočja so zaobljena, srednje strma do strma, ki se glede na nepropustno geološko podlago končajo običajno s potokom, jarkom. Bregove ogrožajo udari, usadi ter druge površinske in globinske erozije, zlasti če niso strnjeno pokriti z gozdovi. Tla so srednje globoka, kislja, rjava, srednje globoka, s surovim humusom in prhlino, drobno grudičaste strukture, sveža, z relativno dobro propustnostjo, dobro in enakomerno prekoreninjena, biološko še zadovoljivo aktivna, ilovnato - peščena do ilovnato - glinasta, skeletna po vseh horizontih. Rodovitnost tal je prav dobra in odvisna predvsem od vlažnosti, se pravi od položaja v pokrajini, toda zaradi labilne zgradbe zelo občutljiva na nepravilno gospodarjenje.

Matično osnovo tvorijo miocenski nanosi na katerih ima združba revnejšo rastlinsko sestavo in večjo prisotnost zmerno kislih vrst. Po številu rastlinskih vrst se ugotavlja, da je asociacija *Castaneo-Fagetum sylvaticae* na spodnji meji srednje bogate fitocenoze. Od vse flore je tri četrtine cvetic in četrtina necvetic. V drevesni plasti prevladuje bukev. Posamič ali v gnezdih sta ji primešana graden in kostanj. Po sušnih grebenih se pogosto uveljavlja rdeči bor in breza. V vlažnih jarkih in na osojnih pobočjih najdemo smreko. V najnižjih nadmorskih višinah so bukvi posamič primešani beli gaber, češnja, lipovec in brek. Grmovni sloj je slabo razvit. Zeliščna plast je neenakomerno razvita. Prevladujejo: belkasta bekica, črnivec, orlova praprota, lepljiva kadulja, gozdna lakota, prava glistovnica, navadni ženikelj, v stelnikih orlova praprota in borovničevje. Redkeje se pojavljajo navadna smrdljivka, dišeča perla, navadna glistovnica. Mahovna plast je slabo izražena. Bujno se razvija predvsem na degradiranih rastiščih. Gozdovi so predvsem v bližini kmetij precej osiromašeni zaradi pretiranega steljarjenja in vnosa smreke. V teh gozdovih je potrebno pospeševati listavce še posebej bukev.

Gospodarska vrednost združbe *Castaneo-Fagetum sylvaticae* niha od dobre do slabe. Slaba gospodarska vrednost je predvsem v sestojih, kjer se je v preteklosti veliko steljarilo. Omenjena združba je tudi občutljiva na pospeševanje smreke. Smreka s svojimi plitvimi koreninami izključuje iz biološkega dogajanja v gozdu spodnji sloj prsti. Zaradi težko razkrojljivih odpadlih smrekovih iglic se tla zakisajo in poveča izpiranje v nižji plasti, ki so nedosegljive za smreko. Tla fiziološko splitljivo. Takim tlom se pomaga le, da se zopet uveljavijo listavci, posebno bukev.

Rastiščni koeficient – 11

➤ Kisloľubno rdečeborovje (*Vaccinio myrtilli – Pinetum sylvestris* var. geogr. *Castanea sativa*)

Je paraklimatska, mestoma aconalna združba, ki se pojavlja na nadmorski višini približno 240 – 600 m. Združba porašča pusta in siromašna, slabo podzoljena kislja rjava tla, ki so lahko plitka do globoka in suha do vlažna. Matično osnovo tvorijo silikatne kamenine (skrilavci, tufi, peščenjaki in kremenovi peski). V nižinah je prisotna na vseh legah, višje pa jo najdemo na toplih, suhih pobočjih in grebenih. Relief prehaja od gladkega in valovitega do grebenastega.

Osnovni graditelj drevesnega sloja je rdeči bor, kateremu so lahko primešani še graden, dob, kostanj, beli gaber, bukev, smreka, jelka. Prisotnost listavcev nakazuje progresiven razvoj združbe v smeri ekološko zahtevnejših oblik. V monotonem vendar gostem zeliščnem sloju prevladuje borovnica, značilni pa sta tudi brusnica, zelenček in sploščeni lisičjak. Prvobitna sestava zeliščnega sloja je lahko v čistih borovih sestojih spremenjena. Tu najdemo orlovo praprota, stožko in jesensko reso. Bogato razvit je tudi mahovni sloj z značilnima mahovima *Polytrichum attenuatum* in *Dicranum undulatum*. Pri gospodarjenju s temi gozdovi je možno s pospeševanjem in tudi z vnašanjem meliorativnih drevesnih vrst precej izboljšati proizvodno sposobnost rastišč. Steljarjenje gozdno združbo močno degradira. Progresiven razvoj lahko pripelje združbo v bukov gozd z rebrenjačo ali pa v gozd gradna in belega gabra. Regresija vodi nazaj v prvotno stanje, v resavo.

Rastiščni koeficient - 5

➤ **Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih (*Hacquetio - Fagetum* var. geogr. *Anemone trifolia*)**

Asociacija *Hacquetio-Fagetum* var. geogr. *Anemone trifolia* je v Sloveniji razširjena v submontanskem vegetacijskem pasu na nadmorskih višinah od 300 do 600 m. Na prisojnih legah se povzpne tudi do nadmorske višine 800 metrov. Porašča klimatogeni vegetacijski pas na jugu GGE. Združbo najdemo na vseh legah pobočij z zmernimi nagibi. Asociacija je vezana na karbonatno matično podlago dolomitov, dolomitiziranih apnencev, redkeje apnencev na katerih nastajajo visoko produktivna, rjava pokarbonatna in slabo izprana rjava pokarbonatna tla. Tla so srednje globoka, obstojna, ilovnata do meljasto glinasta, večinoma z malo skeleta z globljim sprsteninastim humusnim horizontom. Rodovitnost tal je prav dobra. Rajši ima hladnejše lege (N, NW, NE). Značilna je umirjena mezoklima celinskega tipa s povprečnimi letnimi temperaturami od 6,5 do 8 °C in 1.000 do 1.200 milimetrov padavin.

V drevesnem sloju prevladuje bukev, ki gradi več ali manj čiste sestoje. Posamezno so primešani graden, gorski javor, češnja, smreka in beli gaber. Smreka ter rdeči bor se primešata le pod vplivom človeka. Izstopa bogat grmovni sloj, ki pokriva tudi do 30 %, v presvetljenih gozdovih pa tudi do 50 % talne površine. Največ je hidrofilnih grmovnic kot so srobot, dobrovita, gozdni šipek, navadni češmin, bradavičasta trdoleska, glog, navadni volčin, navadni bršljan, navadna leska in brogovita. Zeliščna plast je dobro razvita vso rastno dobo, ki traja od začetka maja do približno polovice ali celo do konca oktobra. V zeliščnem sloju se najpogosteje pojavljajo navadni kopitnik, navadno tevje, trobentica, črni teloh in smrdljiva laknica, trlistna vetrnica, beli šaš, mali zimzelen, navadni kopitnik, smrdljiva laknica, navadna trobentica itd. Združba ima zelo široko ekološko amplitudo in zelo stabilno rastišče, zato pride regresija in degradacija do veljave šele po dolgotrajnih negativnih vplivih.

Rastiščni koeficient – 9

➤ **Predalpsko-dinarsko jelovo bukovje (*Omphalodo - Fagetum* var. geogr. *Anemone trifolia*)**

Združbo najdemo v južnem hribovitem predelu GGE in sicer v nadmorskih višinah 600–900 m, v prisojnih legah tudi nekoliko nižje. Pojavlja se v vseh legah in porašča pobočja zmernih do strmih nagibov. Matično podlago tvorijo dolomitizirani oz. čisti apnenci. Na tej podlagi nastajajo slabo razvita rjava pokarbonatna tla ali srednje globoka rjava pokarbonatna tla, ki so biološko izredno aktivna in visoko produktivna. Drevesni sloj tvorijo bukev, jelka, gorski javor, ostrolistni javor, gorski brest, smreka. V zeliščnem sloju prevladujejo trlistna in deveterolistna mlaja, vretenčasti salamonov pečat, koprivolistni jetičnik, trlistna vetrnica, goli lepen, platanolistna zlatica, belkasta bekica itd. Ekološki kompleks združbe je dokaj stabilen.

Rastiščni koeficient – 11

➤ **Kisloljubno gradnovo belogabrovje (*Vaccinio myrtilli - Carpinetum betuli*)**

Združba predstavlja klimatogeno vegetacijo, ki pokriva nižinske in gričevnate predele ter sega do približno 450 m nadmorske višine. Porašča vse lege blagih do zmernih nagibov. Matično osnovo sestavljajo oligocenski in miocenski peščenjaki in andezitski tufi. Tla so globoka, kislo rjava. Subasociacija združbe z belkasto bekico je značilna za kisl globoka rjava tla na silikatni matični podlagi. Tla so fiziološko izredno aktivna in visoko produktivna. Prvotni areal združbe je bil precej večji in bolj strnjen, toda zaradi ugodnih talnih in geografskih razmer so površine omenjene združbe v veliki meri izkoriščali za poljedelske kulture. V ohranjenih sestojih je značilna dvoslojna struktura z gradnom v zgornjem in z belim gabrom v srednjem in spodnjem sloju. V zgornji sloj so posamično in v šopih primešane še ostale vrste in sicer češnja, dob, lipa, gorski javor, maklen in smreka na kisljih rjavih tleh. Bogat je grmovni (kovačnik) in zeliščni sloj (belkasta bekica, dremulica, višnjev črnilec, dlakava grenkuljica, dlakavi šaš, zajčja deteljica, enocvetna kraslika). V preteklosti je bila na rastišča združbe pogosto vnešena smreka, kar je privedlo do dodatnega zakisevanja tal. Smreka se na takšnem rastišču obilno pomlajuje in pogosto zavira pomlajevanje naravnih listavcev. Produktivnosti rastišč so zelo dobre, če niso zaradi gospodarjenja v preteklosti rastišča degradirana.

Rastiščni koeficient združbe – 11

➤ **Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje (*Ostryo-Fagetum* var. geogr. *Anemone trifolia*)**

Združba uspeva na toplih, prisojnih legah, lahko pa tudi na osojnih, kjer letno pade več kot 1100 mm padavin in so približno enakomerno razporejene skozi vse leto. Je edafsko pogojena aconalna združba, vezana na južne lege (J, JZ, JV) na strmih pobočjih in grebenih (od 25° do 40° nagiba) s poudarjenimi temperaturnimi ekstremitetami. Razvojno povezuje združbo puhastega hrasta in gabrovca (*Quercus-Ostryetum carpinifoliae*) ali bazofilni borov gozd (*Genisto januensis-Pinetum*) z bukovovo združbo predgorskega sveta (*Hacquetio-Fagetum* var. geogr. *Anemone trifolia*). Pojavlja se v preddinarskem, dinarskem in subpanonskem fitoklimatskem teritoriju na nadmorskih višinah od 200 do 1.000 metrov.

Matično osnovo tvorijo permski apnenci, triadni dolomit in dolomitiziran apnenec, redkeje laporji. Na omenjeni matični podlagi in legi se razvijejo bazična sprsteninasta dolomitna skeletna rendzina ali plitka rjava pokarbonatna tla, podvržena eroziji in slabo rodovitna. Padavinska voda zaradi strmin in nepropustne podlage hitro odteče. Kljub dokajšnji količini padavin so sušna obdobja v teh bukovjih pogosta. Tla so plitva do srednje globoka (15-30 cm), ilovnata, skeletoidna do zelo skeletna z jasno izraženim sprsteninastim horizontom. Reakcija tal je skoraj nevtralna, ki ugodno vpliva na dober razkroj stelje. Za razkroj stelje na termofilnih rastiščih je omejujoč dejavnik nizka talna vlaga in visoka temperatura.

Osnovno rastlinsko kombinacijo tvorijo termofilne vrste še posebej po večjih sečnjah. V drevesnem sloju je graditelj sestoja bukev, ki so ji primešani termofilni listavci kot so črni gaber, lipovec, mali jesen, brek, mokovec, maklen, ostrolistni javor, cer, tisa, graden in rdeči bor po grebenih. Bukev, kot glavna graditeljica združbe, v drevesni sestavi prevladuje in je na rastišču konkurenčno najmočnejša. Njena kakovost gospodarsko ni visoko vredna, zato so hoteli rastišče v preteklosti ovrednotiti z uvajanjem iglavcev, predvsem smreke, rdečega in črnega bora. Na posameznih mezofilnih predelih pa je moč pospeševati gorski in ostrolistni javor. Bogato razvito grmovno plast sestavljajo dobrovita, rumeni in rdeči dren, navadni češmin, navadna kalina, enovrati glog, bradavičasta trdoleska itd. Za zeliščni sloj so značilne ekološko zahtevne, zmerno vlagoljubne vrste, kot so trpežni golšec, mandljevolistni mleček, gozdna vijolica, koprivasta zvončnica, zajčji lapuh, prstasti in beli šaš, navadna melisa. V področjih, kjer se pojavlja termofilni bukov gozd, so navadno strma pobočja, ki v večini primerov opravljajo varovalno vlogo.

Rastiščni koeficient – 5

➤ **Kisloljubno bukovje z rebrenjačo (*Blechno – Fagetum*)**

To je aconalna asociacija acidofilnih bukovih gozdov z rebrenjačo, talno (edafsko) pogojena, saj je vezana izključno na kislilno silikatno matično podlago z zelo kislimi rjavimi tlemi in dovolj padavin. Kisla tla so vezana na starejše paleocoiske kamenine in sicer na karbonske, permo-karbonske skrilave glinavce (skrilavce), peščenjake ter permske breče in peščenjake. Kisla podlaga se lahko pojavi tudi na starejših nanosih silikatnih kamenin ali na iz njih nastalih tal, ki so v procesih prenašanja in preperevanja osiromašena na zemljoalkalijah. Zaradi hitrega preperevanja kamnin so tla srednje globoka do globoka. Dobimo večinoma kislilna globoka rjava tla.

V Sloveniji združba *Blechno-Fagetum* ni vezana na določen vegetacijski pas, temveč na silikatno matično podlago. Razširjena je vse od nižin do gorskega sveta od 900 do 1.200 metrov nadmorske višine. Je tipična aconalna združba. Razširjenost združbe tudi ne pogojuje nebesna lega in nagib terena. V GGE se pojavlja na vseh nadmorskih višinah in ekspozicijah, pogostejša pa je na osojnih legah (boljše vlažnostne in talne razmere). Najdemo jo v okolici Javornika, Srobotnika, Malega Slomnika in Miklavževega hriba. V osrednjem delu pa je razdrobljena in se mozaično prepleta z drugimi asociacijami.

Združba se nahaja tudi v neposredni bližini naselij s kmetijsko proizvodnjo, kar je značilno za GGE Celje. V enoti se mozaično prepleta z zmerno acidofilnimi bukovimi gozdovi združbe *Luzulo-Fagetum*. V preteklosti so bili gozdovi, na katerih se pojavlja omenjena združba, intenzivno izkoriščani s steljarjenjem, ker so bili lahko dostopni. Kot smo že omenili, da so rastišča na kisli matični podlagi posebej občutljiva na steljarjenje, ker mora biti za zagotavljanje normalne proizvodnosti rastišča izpolnjen pogoj v neprekinjenem kroženju organskih snovi. Tla na kisli matični podlagi v bukovem gozdu z odvzemom stelje in z prekomerno izkoriščenostjo izgubijo osnovno lastnost in sicer dobro preskrbljenost z vodo in hranljivimi snovmi. Zato je marsikje acidofilna bukovna združba *Blechno-Fagetum* degradacijski stadij zmerno acidofilne bukove združbe *Luzulo-Fagetum*.

V ohranjenem acidofilnem bukovem gozdu v drevesnem sloju prevladuje bukev. Med bukove krošnje se lahko vrineta kostanj in graden. Jelka je tu bolj redka. Znatneje se lahko pojavlja tudi smreka, posebej če jo z načinom gospodarjenja pospešujemo (umeten vnos in drevesno-kmečko prebiranje), ker ji kislata tla in dobra preskrbljenost z vodo ugajata. Grmovni sloj je reven. V njem se ponavadi pojavljata bukev in smreka kot pomladek in kisloljubne grmovne vrste kot so krhlika (*Frangula alnus*), jerebika (*Sorbus aucuparia*) in robidovje (*Rubus sp.*). Pri popolnem sklepu krošenj so kislaki bukovi gozdovi skorajda brez zeliščnega sloja. Raztreseno se pojavlja rebrenjača, belkasta bekica, vijugasta mastnica in borovnica. Od mahov sta prisotna beli in topokrpi mah.

Rastiščni koeficient združbe je 9.

➤ **Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje (*Quercus-Ostryetum carpinifoliae*)**

Paraklimaksna združba razširjena na izrazito južnih in strmih, skalovitih dolomitnih in apnenčastih pobočjih. Mezoklima je suha, aridna z velikimi temperaturnimi ekstremi. Združbo *Quercus - Ostryetum carpinifoliae* v GGE Celje najdemo prekinjeno v raztrganem arealu. Porašča ekstremna rastišča, kot sklenjeno ali vrzelasto grmišče ali nizki gozd, prisojna in suha kamnita pobočja, pretežno na dolomitu manj na apnencu. Uspeva do nadmorske višine 800 metrov na plitvih rendzinah, ponekod na plitvi rjavi rendzini. Nadstojno vrzelasto drevesno plast gradijo predvsem puhasti hrast, cer, graden, črni gaber, mali jesen, mokovec in brek. Posebno bujna in bogata je grmovna plast, ki jo sestavljajo našete drevesne vrste in toploljubne grmovne vrste: navadni ruj, rumeni dren, čistilna krhlika, šmarna hrušica, dobrovita, idr. Številne zeliščne vrste poraščajo predvsem vrzeli in mesta pod redkejšim sklepom. Najbolj obilno so zastopane: nizki šaš, sinjezeleni šaš, spomladanska resa, jelenov silj in gorski silj. Mahovna plast je slabo razvita. Združba *Quercus-Ostryetum carpinifoliae* je značilen primer varovalne gozdne vegetacije, v kateri se zaradi ekstremnih pogojev in labilnega rastišča ne sme sekati in pasti. Poleg svoje izrazite varovalne funkcije (nevarnost erozije, usadov, plazov) ima združba tudi naravovarstveni pomen.

Rastiščni koeficient združbe je – 1.

1.2.8 Živalski svet

Stanje populacij večine vrst divjadi v GGE Celje je kljub številnim negativnim vplivom okolja še zadovoljivo, vendar se v zadnjih desetletjih precej poslabšuje. Od visoke parkljaste divjadi je dokaj dobro zastopana srnjad, katere številčnost in razporejenost v prostoru sta razmeroma stabilni, sledi ji številčno precej redkejši divji prašič, gams, muflon in redkeje damjak. Od male poljske divjadi so v enoti občasno prisotne vrste poljski zajec, fazan, raca mlakarica, lisica, jazbec, kuna belica, kuna zlatica, navadni polh in pižmovka. Po ocenah ZGS je v enoti zelo redko prisotna še poljska jerebica. V zadnjem desetletju se na območju GGE vse pogostejše pojavlja šakal. Ocena temelji na podlagi evidentiranega pogina/povoza živali, informacij LD in zaključkov spremljanja/monitoringa šakalov z oglašanjem. Med lovniimi vrstami ptic so najštevilčnejše siva vrana, ki se številčno močno krepi, sraka in šoja.

Od zavarovanih in ogroženih živalskih vrst so v GGE stalno oz. občasno prisotne: krokar, dihur, mala in velika podlasica, zelena in črna žolna, poljska vrana, veliki in mali detel, vodomec, rjavi srakoper, divja grlica, kukavica, bela in črna štoklja, golob grivar, mali in čopasti ponirek, kreheljc, črna lisica, zelenonoga tukalica, priba, regeljc, itn. ZGS opaža, da se v zadnjih desetletjih na območju enote vse pogostejše pojavljata siva čaplja in kormoran. Njuna številčnost je pogojena s primernim življenjskim prostorom (močvirja, vodotoki, logi), ponudbo naravne hrane, režimom varovanja in načinom gospodarjenja z gozdnato ter kmetijsko krajino. Še posebej je treba izpostaviti plenjenje kormoranov v zimskem obdobju, ki je močno prisotno na ribji ihtiofavni v Savinji, Voglajni, Hudinji, Lavi in njihovih pritokih, ter na Šmartinskem jezeru. Med ujedami so dokaj številčne kanje, redkeje se v okolju pojavljajo kragulji, navadne postovke in skobci. V južnem delu GGE (v okolici Grmade) je moč opaziti sokola selca, zelo redko se pojavljata še sršenar in škrančar. V omejenem številu so prisotne tudi sove, med njimi je najpogostejša lesna sova, redkeje pa so mala uharica, pegasta sova in čuk. Na območju GGE Celje so sicer dokaj dobri pogoji za ohranitev male poljske divjadi in nekaterih redkih živalskih vrst, vendar je njihovo stanje v veliki meri pogojeno z številnimi negativnimi vplivi človekovih dejavnosti v okolju, pri čemur izpostavljamo promet, intenzivno kmetovanje in skokovit razvoj infrastrukture ter urbanizma.

Srna (*Capreolus capreolus*)

Srnjad je na območju enote najštevilčnejša in lovnogospodarsko najpomembnejša vrsta divjadi. Gostota populacije se v zadnjem desetletju ni pomembno spremenila. Vitalnost in zdravstveno stanje posameznih osebkov je zadovoljivo. Pri uplenjenih živalih občasno zaznavamo prisotnost podkožnih in črevesnih zajedavcev ter nosnega zolja. Kljub navedenim ocenam menimo, da v je v nekaterih predelih GGE njena številčnost previsoka, kar se lokalno odraža na objedanju gozdnega mladja. Upravljanje s srnjadjo je po mnenju ZGS ustrezno in sledi temeljnim lovskoupravljaljskim usmeritvam. V Letnih načrtih za lovskoupravljaljsko območje je podrobneje opredeljeno, kateri ukrepi so predvideni za izboljšanje prehranskih in bivalnih možnosti srnjadi. Skupaj z lastniki in upravljavci lovišč se izvaja ukrepe za zagotavljanje naravnih prehranskih virov, kot so čiščenje in vzdrževanje zaraščajočih površin v gozdnem prostoru, sadnja in vzdrževanje plodonosnih drevesnih vrst, vzdrževanje grmišč v gozdnem prostoru, sečnja v poznem zimskem času, zagotavljanje miru v zimskem obdobju in v času poganjanja samic. Pomembno je zlasti varovanje divjadi pred zvermi in potepuški psi. Priporočena je tudi letna in prostorska dinamika odstrela, z namenom zniževanja škod od in na divjadi.

Divji prašič (*Sus scrofa*)

Divji prašič je v GGE prisoten predvsem v njenem južnem delu (na Pečovniku, Svetini, na Anskem vrhu, Humu in Slomniku). Razmeroma pogost je v gozdnatih območjih z višjim deležem mladovij ter plodonosnih drevesnih vrst (hrastov, kostanja in buke). Vse pogostejše je prisoten tudi v kmetijski krajini, kjer zadovoljuje prehranske potrebe (na koruzi, žitih in travnikih). Škodni vpliv vrste v njegovem okolju med leti precej niha, kar se občasno odraža na škodah v kmetijski proizvodnji. Vpliv prašičev v okolju, ki ga zaznavamo z ritjem po travnikih, škodah na koruzi, ostalih vrstah žit in krompirju, se v zadnjih letih povečuje. Občasno prihaja do konfliktov med lastniki zemljišč in lovskimi družinami, ki so odgovorne za povračilo nastale škode. Upravljavci lovišč so po ZDLov-1 (Ur. l. RS. št. 16/04, 17/08) dolžni zagotoviti sredstva za zaščito kultur, lastnik pa jih je dolžan na primeren način uporabljati, sicer ni upravičen do povračila nastale škode. Divji prašič v gozdovih ne povzroča škod. Z ritjem po tleh ustvarja pogoje za naravno nasemenitev drevesnih in grmovnih vrst. Prehranski pogoji za divjega prašiča so v večjih gozdnih kompleksih GGE dokaj dobri. Razmeroma pogosti obrodi hrastov, buke in domačega kostanja omogočajo ugodne pogoje za rast populacije, ki jo zaznavamo od 70. let prejšnjega stoletja na območjih celotne Evrope. Temeljni cilj upravljanja z divjim prašičem je zagotavljanje okolju primerne številčnosti, ki ne povzroča pretiranih konfliktov med LD in lastniki zemljišč. Pomembno je še zasledovanje naravne starostne in spolne strukture populacije in socialnih razmerij v tropih divjih prašičev.

Gams (*Rupicapra rupicapra*)

Gamsi so na območju GGE prisotni v predelu Grmade, Pečovnika, Huma in Maliča. Tropi so med sabo povezani, s čimer se bogati genska struktura populacije. Nenehno je prisotna migracija srednje starih in starejših osebkov, ki je izrazitejša predvsem v obdobju paritve. V zimskem in zgodnjem spomladanskem času se gams pogostejše nahaja na toplejših južnih legah, poraslih s travinjem, kjer zadovoljuje svoje prehranske potrebe. Zdravstveno stanje živali je dobro, vpliv v okolju, predvsem s škodami v gozdovih je za normalno gospodarjenje z gozdom nemoteč. Populacija gamsa v GGE je precej ogrožena zaradi nemira v okolju, ki ga povzroča človek z množičnim pohodništvom, kolesarjenjem ter vožnjami z motornimi vozili v gozdnem prostoru.

Poljski zajec (*Lepus europaeus*)

Naravni pogoji za upravljanje s poljsko divjadjo v GGE Celje so dokaj ugodni, vendar je stanje v populaciji poljskega zajca odvisno od številnih omejitvenih dejavnikov. Glavni zaviralni dejavnik normalne (okolju prilagojene) številčnosti je promet, sledi vpliv plenilcev, kmetijstva in urbanizacije. Medletna nihanja številčnosti zajcev so v veliki meri posledica okoljskih dejavnikov, še posebej v času kotitve mladičev.

Fazan (*Phasianus colchicus*)

Je v zadnjem desetletju številčno močno nazadoval. Posamično se še nahaja v nižinskih predelih GGE, kjer so LD občasno izvajale doseljivanje ptic iz umetne vzreje, vendar ukrep ni dosegal zelenih ciljev. Prizadevanja za ohranitev fazanov so v zadnjih letih usmerjena predvsem v ureditev njegovega življenjskega okolja. Glavni ukrepi so namenjeni vzdrževanju remiznih površin, gozdnih ostankov in grmišč ter intenzivnem lovu plenilcev. Trend številčnosti fazana je še vedno padajoč, vendar si z upravljanjem želimo ohraniti vrsto v številčnosti, ki bo prilagojena okoljskim pogojem.

Raca mlakarica (*Anas platyrhynchos*)

Je dokaj številčna in dobro prisotna vrsta na vseh vodotokih in stoječih vodah enote, kjer ima primerne pogoje za gnezditve in prehranjevanje. Številčnost je usklajena z naravnimi pogoji, njen trend v zadnjih letih je zmerno naraščajoč. Odstrel na stanje v populaciji nima pomembnega vpliva. Življenjsko okolje za večino vrst obvodne in vodne perjadi je v GGE Celje dokaj dobro, zaskrbljujoče je občasno izsekavanje ali požiganje obrežnih pasov, grmišč in trstičij.

Lisica (*Vulpes vulpes*)

Je v GGE razmeroma številčna divjad. Medletna nihanja gostote so v veliki meri posledica naravne hrane (talnih sesalcev). Njen vpliv v okolju je pomemben pri poseganju/plenjenju v populacije male divjadi in domačih živali. Prisotnosti stekline v minulem desetletju pri lisici nismo beležili.

Kuna belica (*Martes foina*), kuna zlatica (*Martes martes*)

Življenjski prostor zlatice je gozd, belice pa gozdni robovi in urbana območja (gospodarska poslopja, osameli objekti in stanovanjske hiše). Obe sta v gozdu izjemno koristni, pomembni predvsem za uravnavanje ekološkega ravnotežja malih glodavcev. Glede na odstrel in opažanja je njuna številčnost usklajena z okoljem, v zadnjih nekaj letih je v porastu številčnost belice. Vpliv belice je lokalno prisoten in se odraža predvsem s škodami na nepremičninah.

Jazbec (*Meles meles*)

Je na območju GGE Celje stalno prisotna vrsta divjadi, njegova številčnost se pomembno ne spreminja. Vpliv vrste v njenem okolju je povsem sprejemljiv in za normalno kmetovanje nemoteč.

Sraka (*Pica pica*), šoja (*Garrulus glandarius*) in siva vrana (*Corvus cornix*)

Vrste iz družine vranov so v GGE Celje dokaj številčne, še posebej siva vrana, ki je v zadnjih letih postala izrazito sinantropna živalska vrsta. S svojo prisotnostjo v urbanih območjih občasno povzroča probleme s škodami na objektih, kmetijskih posevkih, silažnih balah, in ostalemu premoženju. Pogoji za njen razvoj in razmeroma veliko številčnost so v GGE idealni in pogojeni predvsem s ponudbo organskih odpadkov.

1.2.8.1 Kakovost habitatov živalskih vrst

Življenjski pogoji za divjad v GGE Celje so v primerjavi z drugimi deli GGO razmeroma slabi. Omejujejo jih številni infrastrukturni objekti (cestno in železniško omrežje, ograjena urbana območja), ograjene površine, nemir v okolju, nerazumna raba prostora, številne človekove aktivnosti v naravi, vpliv psov brez nadzora, itn. Divjad se navedenim razmeram sicer dokaj dobro prilagaja, vendar je upravljanje z njo vse težje in lovskim družinam povzroča številne preglavice pri izvajanju načrtovanih ukrepov. Pestrost kmetijskih kultur, visok delež gozdnega roba in s tem pogojena prehranska ponudba okolja omogočajo srnjadi relativno visoko številčnost. V smislu zagotavljanja bivalnih in prehranskih pogojev za divjad predstavlja vse večji problem porušena sestojna struktura gozdov, predvsem premajhen delež mladovij. Naravna ponudba hrane je nekoliko boljša v tistih delih enote, ker je delež gozdnega roba in negozdnih površin večji. Kmetijstvo je v večjem delu enote precej intenzivno, kar še dodatno poslabšuje razmere. Kljub temu opažamo, da se vse pogostejše pojavljajo raznovrstne kulture, ki jih kmetje pridelujejo na manjših površinah in predstavljajo pomemben prehranski vir za rastlinojede vrste. Kljub naraščanju negativnih antropogenih vplivov v kmetijsko urbano in primestni krajini, ki se v veliki meri odražajo na populacijah male poljske divjadi in nekaterih zavarovanih vrst ugotavljamo, da so prehranske in bivalne razmere v enoti zadovoljive. Pomemben in vse bolj pereč problem kakovosti življenjskega okolja divjadi je nemir, ki se odraža preko številnih dejavnosti človeka v naravi in se pogosto sprevrže v prekomerne pojave.

Skozi GGE vodi zamrežena avtocesta MB – LJ, ki v veliki meri preprečuje prehajanje divjadi. Mreža regionalnih in lokalnih cest je med najgostejšimi v regiji. Zelo moteče so različne oblike adrenalinskih dejavnosti v okolju, ki s hrupom, svetlobo in prisotnostjo na neprimernih mestih, predvsem ponoči, povzročajo preganjanje divjadi. Posledice so vidne na obnašanju divjih živali, ki pa vplivajo tudi na upravljanje z divjadjo, vključno z izvajanjem lova. V GGE Celje z leti močno narašča vpliv človeških dejavnosti na naravno okolje, ki se izraža z različnimi oblikami voženj z motornimi vozili, predvsem motornimi sanmi, terenskimi vozili, zračnimi plovili in motornimi kolesi. Posledica tega je izjemno visok delež nenaravnih izgub divjadi, predvsem pri srnjadi in mali divjadi.

Biotehnični in biomeliorativni ukrepi opredeljeni z načrti v lovstvu in gozdarstvu se zadovoljivo izvajajo v koordinaciji pristojnih lovskih družin, hkrati pa tudi lastniki zemljišč sodelujejo pri ukrepih za izboljšanje prehranskih in bivalnih pogojev divjadi. Pri gospodarjenju z gozdovi se zadovoljivo upošteva potreba divjadi. Poleg vnašanja plodonosnih drevesnih in grmovnih vrst skupaj z lastniki zemljišč in lovci v prihodnje načrtujemo vse več pozornosti vzdrževanju in revitaliziranju posameznih površin, ki služijo za izboljšanje prehranskih in bivalnih razmer za divjad (krmne njive, pasišča, grmišča, gozdne jase, remize, mokrišča, gozdni ostanki, itn.). Drevesna sestava gozdov v GGE je s stališča zagotavljanja prehranskih virov ustrezna. Precejšnje oviro za prostoživeče živali predstavlja ograjevanje kmetijskih in zemljišč za namen paše drobnice in govedi. V enoti je vse več ograjenih območij za namen zasebne rabe prostora.

V nadaljevanju so navedeni posamezni elementi za določanje kakovosti oziroma ohranjenosti habitatov posameznih vrst in skupin prostoživečih divjih živali.

Preglednica 4: Kakovosti oziroma ohranjenosti habitatov posameznih vrst in skupin prostoživečih divjih živali

Vrsta	Zahteve do habitata	Stabilnost populacije	Ekspertna ocena o stanju habitata	Nujni ukrepi
Srna	Prehransko pester gozdni rob, gozdnata krajina, travnišča, mirne cone, zimovališča, raznomerni gozdovi z dovolj mladovij, mir v območjih gostitve	Stabilna - padajoča	Veliko ograjenih površin, premajhen delež gozdnih mladovij (posledično škode v gozdovih), majhen delež gozdnega roba, ograjevanje kmetijskih kultur in urbanih območij, neugodno stanje glede miru v habitatu	Nadzor nad posegi v prostor, vzpostavitev modelnega stanja razvojnih faz gozda, kontrola človekovih vplivov v okolju – naravovarstveni nadzor, kontrola nad posegi v okolju
Gams	Prehransko primerna, skalovita območja, mir v habitatu	Stabilna - naraščajoča	Nemir v območjih prisotnosti vrste – predvsem pozimi in v času kotitve (posledično izgube in migracije divjadi, bolezni, itn.)	Zagotavljanje miru v zimsko pomladnih mesecih (pohodništvo, vožnja z motornimi vozili, sečnja, ...)
Divji prašič	Večji gozdni kompleksi v južnem delu GGE, raznovrstna drevesna sestava – plodonosne vrste, kaluže, gozdna mladovja	Naraščajoča	Nemir v območjih prisotnosti vrste (posledično izgube divjadi, bolezni, ...)	Kontrola ter usmerjanje človekovih aktivnosti v naravi – naravovarstveni nadzor, uravnavanje številčnosti z odstrelom
Male zveri	Biotsko raznovrstni in fragmentirani habitat, območja lisičin, prehranskih virov	Stabilna - nihajoča	Negativni vplivi človeka, vpliv psov	Naravovarstveni nadzor, kontrola gibanja psov v okolju
Poljska divjad, ptice	Biotska in krajinska pestrost, hrana, skrivališča,	Stabilna	Vpliv kmetijstva, gozdarstva, prometa, človekovih dejavnosti v okolju	Naravovarstveni nadzor, splošna osveščenost javnosti, ohranjanje

Vrsta	Zahteve do habitata	Stabilnost populacije	Ekspertna ocena o stanju habitata	Nujni ukrepi
	gnezdlišča, mirne cone, zimovališča, obvodni biotopi			naravnih habitatov vrst (remiz, grmišč, močvirij, gozdnih ostankov,...)

1.3 Gospodarske in družbene razmere

1.3.1 Struktura gozdne posesti

V GGE Celje znaša površina gozdov 5.500,30 in zajema celotno Mestno občino Celje (3.137,94 ha gozdov), Občino Štore (1.680,74 ha gozdov) in manjši južni del Občine Vojnik (681,62 ha gozdov). Površina gozdov se je v preteklih ureditvenih obdobjih vseskozi povečevala. V zadnjem ureditvenem obdobju pa se je nekoliko zmanjšala.

Preglednica 5: Spremembe gozdnih površin v posameznih ureditvenih obdobjih

Ureditveno obdobje	Skupna površina gozdov v ha
1978 - 1987	5.300,87
1989 - 1998	5.338,13
1999 - 2008	5.456,36
2009 - 2018	5.562,68
2019 - 2028	5.500,30

Površina gozdov se je v zadnjem desetletju znižala iz 5.562,68 ha na sedanjih 5.500,30 ha oz. za 1,1 %. Glavni vzrok za zmanjšanje površin so krčitve in metodologija zajemanja podatkov z uporabo maske rabe tal (gozd), ki se je dopolnila s terenskim zbiranjem podatkov (opisi sestojev).

Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	4.763,16	394,02	343,12	5.500,30
Delež (%)	87	7	6	100

V enoti prevladujejo zasebni gozdovi. Državnih gozdov (7,1 %) je v enoti manj, kot je povprečje za GGO Celje (15,4 %). Gozdov lokalnih skupnosti je 343,12 ha. Večji del gozdov te lastniške kategorije je v lasti Mestne občine Celje.

Preglednica 7: Površina gozdov v občinah znotraj GGE

Občina	Površina občine znotraj GGE	Površina gozda v občini znotraj GGE	Gozdnatost (%)
Celje	8.081,44	3.137,94	38,8
Štore	3.523,14	1.680,74	47,7
Vojnik	1.466,48	681,62	46,5
Skupaj	13.071,06	5.500,30	42,1

Preglednica 8/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov leta 2019

Velikost gozdne posesti	Sestava v %			
	po številu posestnikov		po gozdni površini	
	% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	71	71	17	17
1 do 5 ha	21	92	44	61
5 do 10 ha	5	97	17	78
10 do 30 ha	2	99	18	96
30 do 100 ha	<1	100	4	100
nad 100 ha	0	0	0	0
Skupaj	100		100	

* pri številu posestnikov je upoštevan le eden-največji lastnik

Preglednica 9/D-LS: Razvoj posestne sestave

Velikost gozdne posesti	Delež (%) Leto 2008	Delež (%) Leto 2019	Število lastnikov	Število lastnikov (kumulativa)
do 1 ha	70	73	2.916	2.916
1 do 5 ha	26	23	928	3.844
5 do 10 ha	4	3	115	3.959
10 do 30 ha	1	1	55	4.014
30 do 100 ha	<1	<1	4	4.018
nad 100 ha	0	0	0	0

Vseh lastnikov, upoštevajoč solastnike, je 4.018 kar pomeni, da je povprečna lastnina posameznega lastnika zasebne gozdne posesti velika 1,37 ha. Če ne upoštevamo solastnikov, je velikost zasebne gozdne posesti 2,06 ha. Velikostna struktura gozdne posesti se je nekoliko spremenila. Povečal se je delež lastnikov, ki imajo gozdno posest veliko do 1 ha in zmanjšal delež lastnikov, ki imajo gozdno posest veliko 1 do 10 ha.

1.3.2 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

Cestno omrežje v GGE Celje je zelo dobro razvito, deloma je to posledica značaja območja, kjer je zaradi goste poseljenosti velik delež javnih prometnic. Slednje so uporabne tudi za potrebe gospodarjenja z gozdovi. Gozdne ceste so kategorizirane predvsem v južnem delu GGE, omrežje prometnic z javnim značajem pa je razvito v osrednjem in severnem delu GGE.

Preglednica 10/D-C: Odprtost gozdov s cestami

Vrsta cest	Produktivne km	Povezovalne km	Skupaj km	Gostota cest m/ha
Gozdne ceste	25,94	0	25,94	4,72
Javne ceste	250,56		250,56	45,55
Skupaj	276,50		276,50	50,27

Sprememba dolžine gozdnih cest in javnih prometnic je posledica boljše digitalizacije gospodarske javne infrastrukture oziroma odprave napak v evidencah, ki so bile osnova za izdelavo analize v prejšnjem ureditvenem obdobju. Novih gozdnih cest v vmesnem ureditvenem obdobju namreč ni bilo grajenih.

Za izločanje negozdnih cest, pomembnih za gospodarjenje, smo uporabili naslednji kriterij:

Javna cesta, pomembna za gospodarjenje z gozdovi je produktivna cesta, katera poteka skozi gozd oziroma ob gozdu ali pa je od gozda oddaljena manj kot 200 metrov. V kolikor je od gozda oddaljena več kot 200 metrov, se upošteva, so prostori za nakladanje lesa med seboj oddaljeni manj kot 300 metrov.

Javne ceste, ki ni ne zadostujejo zgornjemu pogoju, so uvrščene v tip 6-ostale javne ceste.

Povezovalna gozdna cesta je cesta, ki ne poteka skozi gozd, ali je od gozda oddaljena več kot 200 m ali pa so prostori za nakladanje med seboj oddaljeni več kot 300 metrov.

Med javnimi prometnicami so znotraj produktivnih cest izločene praktično vse kategorije prometnic razen avtoceste in glavnih cest 1. ter 2. reda. Pri tem smo iz analize izločili tudi tiste prometnice, preko katerih dostop do gozdnih površin dejansko ni možen (prometnice, pri katerih je med gozdnim robom in prometnico naselje). Območje izločanja produktivnih cest (pas 200 metrov) smo pridobili z uporabo dejanske rabe gozd (vir: MKGP, januar 2019).

Zaradi gostega cestnega omrežja (GGE Celje pokriva tudi mestno središče Celje) analize povezovalnih cest nismo posebej izdelovali.

Preglednica 11/ SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)

Način spravila	Površina		Spravilna razdalja - v %					
	ha	%	do 200m	200-400m	400-600m	600-800m	800-1200m	nad 1200m
S traktorjem	3.431,82	84	38	49	13	-	-	-
Ročno	3,41			100	-	-	-	-
Kombinirano I	642,58	16	26	57	15	2	-	-
Kombinirano II	31,23	1		65	35	-	-	-
Skupaj	4.109,04	100	36	50	13	1	-	-

Spravilnih razdalj nad 800 metrov v GGE Celje ne beležimo.

GGE Celje je enota, v kateri prevladujejo pogoji za traktorsko spravilo. Omrežje gozdnih prometnic – predvsem gozdnih vlak – omogoča ustrezen dostop do gozdnih površin. V najbolj strmih pobočjih je potrebno ročno predspravilo. Uporaba modernejših tehnik, kot so npr. žično spravilo, pa v GGE Celje ni predvidena, saj količina poseka na posameznem predelu ne dosega ekonomske upravičenosti uporabe te tehnologije.

Posebnost spravila v GGE Celje je animalno spravilo. V ureditvenem načrtu ga sicer posebej ne opredeljujemo po območjih, vendar je ta način spravila smiselno uporabiti na površinah z izjemno poudarjenimi funkcijami gozda, posebej socialnimi funkcijami. Namen uporabe tega spravila je predvsem v tem, da v zahtevnejših predelih za potrebe spravila lesa ni potrebna izgradnja širših vlak, hkrati pa so poškodbe tal praviloma manjše.

Povprečna spravilna razdalja, ocenjena iz opisov sestojev, je okrog 240 metrov. Povprečna odprtost odsekov pa je 78 %. Ocena je podana na podlagi terenskega ogleda. Ob izdelavi ureditvenega načrta je delež evidentiranih gozdnih vlak (gozdnih vlak v stanju, ki zagotavlja ustrezno spravilo lesa) premajhen, da bi ga bilo primerno vključiti v analize.

Gozdnih rezervatov v GGE Celje ni. Trajno varovanih območij gozdov pa je razmeroma malo, deloma so to površine v ravninskih delih, kjer je gospodarjenje prilagojeno zagotavljanju pogojev za funkcije gozdov. Posledično teh gozdnih površin ne obravnavamo ločeno v postopkih analize pogojev za gospodarjenje z gozdovi v smislu spravila lesa.

1.3.3 Demografske razmere

Območje GGE Celje leži v treh občinah in sicer v Mestni občini Celje in v občinah Štore ter Vojnik. Večinski osrednji delež pripada Mestni občini Celje, ki obsega 9.476 ha. Jugovzhodni del enote spada v Občino Štore, ki z 2.805 ha v celoti leži v celjski GGE. Manjši severovzhodni del (765 ha) GGE leži v Občini Vojnik in spada v Krajevno skupnost Vojnik. V Mestni občini Celje je kar 9 krajevnih skupnosti in sicer Aljažev Hrib, Ljubečna, Medlog, Ostrožno, Pod Gradom, Škofja vas, Šmartno v

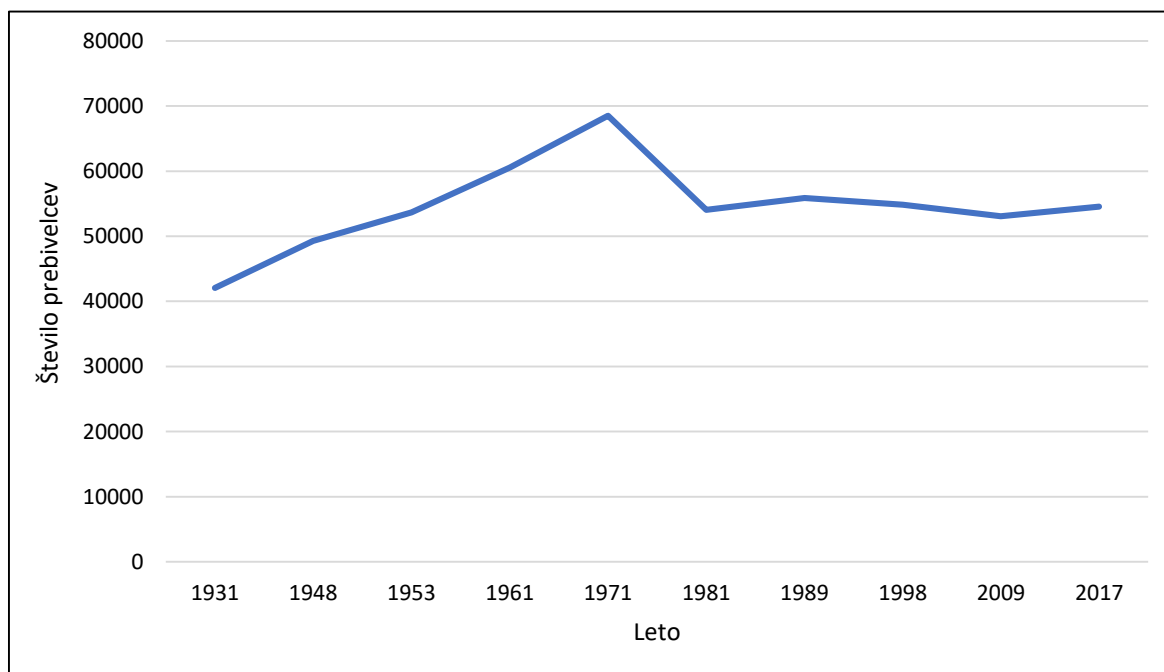
Rožni dolini, Teharje, Trnovlje. Samo mesto pa je upravno razdeljeno na 10 mestnih četrti. Občina Štore ima glede na velikost občine samo eno krajevno skupnost, in sicer KS Svetina, ki ima sedež na Svetini.

Poleg mesta Celja, v katerem živi večina prebivalcev GGE (79 %), so na tem območju prisotni še naslednji večji kraji, kjer je gostota prebivalstva velika: Štore, Trnovlje pri Celju, Ljubečna, Zadobrova, Košnica pri Celju, Lopata, Arclin, Kompole, Prožinska vas. Za ta urbana naselja je značilno, da so razpotegnjena z dokaj strnjeno pozidavo in ulično zasnovo. To so predvsem stanovanjsko – obrtna naselja, kjer se večina ljudi še vedno vozi na delo v večja industrijska središča.

Ob prvem uradnem popisu leta 1869 je bila gostota prebivalstva 144 ljudi na km², leta 1991 pa 525 ljudi na km². Gostota je bila leta 1869 skoraj trikrat večja od državnega povprečja in leta 1991 že več kot petkrat. Med letoma 1910 in 1991 je prišlo do še večjih premikov: zmanjšalo se je število krajev z manj kot 500 prebivalci. Rast števila prebivalcev zaradi najrazličnejših gospodarskih in družbeno-političnih vzrokov ni bila vedno enakomerna. Najmočnejša je bila po 2. svetovni vojni, razen v osemdesetih letih, ko je močno upadla. Med letoma 1981 in 1991 je bil povprečni letni prirastek 0,42 %. Število prebivalstva je med letoma 1990 in 2010 nekoliko upadalo. Vzrok za to stanje je potrebno iskati predvsem v splošni gospodarski krizi na celjskem območju. Ljudje so se selili v bolj napredne regije, dosti prebivalcev z začasnim bivališčem pa se je vrnilo v državo nekdanje Jugoslavije. Podatki iz popisa prebivalstva 2017 so prevzeti iz Statističnega urada Republike Slovenije po naseljih v občinah.

Občina Štore šteje približno 4.230 prebivalcev, ki živijo v 12 naseljih: Draga, Javornik, Kanjuce, Kompole, Laška vas pri Štorah, Ogorevc, Pečovje, Prožinska vas, Svetina, Svetli dol, Šentjanž nad Štorami in Štore. Upravno središče občine je v naselju Štore, ki je razdeljeno na dva dela: industrijski del, kjer je v preteklosti delovala Železarna Štore, danes pa v teh poslopih deluje veliko število manjših podjetij, in na stanovanjski del – Lipa, kjer so osnovna šola, vrtec, Srednja šola Štore, zdravstveni dom, pošta in objekti namenjeni športnim dejavnostim. Prebivalci občine Štore večinoma dnevno migrirajo na delo v Celje, Štore ali v sosednje občine, nekaj pa se jih preživlja tudi s kmetijstvom: živinorejo, poljedelstvom, pridelovanjem sadja in zelenjave, vinogradništvom itd.

V Občini Vojnik smo zajeli naselja, ki spadajo v GGE Celje in sicer Arclin, Bovše, Konjsko, Lešje, Pristava, Razgor. V slednjih naseljih po podatkih iz popisa prebivalstva 2002 živi okoli 950 ljudi. Tako na območju GGE Celje živi 54.557 (prej 53.097) prebivalcev, kar je 1.460 več kot pred desetimi leti. Iz tega je razvidno, da se število prebivalcev v zadnjem desetletju povečuje.

Grafikon 1: Gibanje števila prebivalcev v posameznih letih

1.3.4 Druge dejavnosti, povezane z gozdom

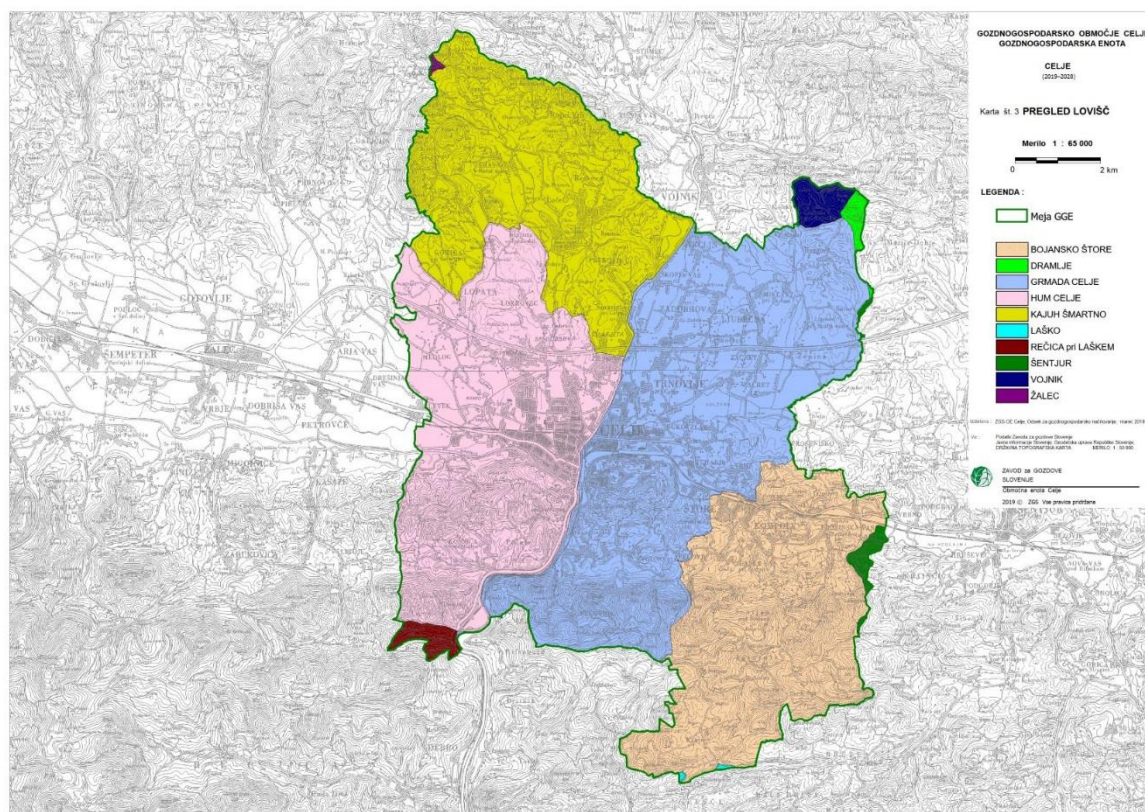
1.3.4.1 Lovstvo

Zakon o divjadi in lovstvu natančneje določa status in upravljanje z divjadjo ter lovišči v RS. Med drugim je s predpisi opredeljeno tudi načrtovanje v lovstvu, ki je v pristojnosti ZGS. Na podlagi dolgoročnih in letnih načrtov upravljanja z divjadjo, upravljavci lovišč izdelujejo in izvajajo letne načrte lovišč. Planirani ukrepi v okolju oz. habitatih populacij prosto živečih živalskih vrst, vključno z načrti odvzema, so posledica stanja, dosedanjega gospodarjenja, zastavljenimi cilji in strategije upravljanja s posameznimi živalskimi vrstami.

Upravljanje z lovišči v GGE Celje je v pristojnosti Lovskih družin (v nadaljevanju: LD), ki imajo koncesijsko razmerje z RS vse od leta 2009. Na območju GGE Celje z lovišči upravljajo LD Hum Celje, LD Bojansko Štore, LD Grmada Celje in LD Kajuh Šmartno, ki pokrivajo večinski delež GGE. Sledijo še LD Vojnik, LD Laško, LD Rečica pri Laškem, LD Šentjur in LD Žalec. Kataster lovišč, kjer je razvidna pristojnost upravljavcev lovišč v okviru GGE, je pripravil ZGS OE Celje. Vsi zgoraj navedeni upravljavci lovišč so združeni v Savinjsko-kozjansko lovskoupravljalno območje s sedežem v Celju. Lovstvo in upravljanje z lovišči je v GGE orientirano pretežno na gospodarjenje s srnjadjo, divjim prašičem, gamsom, muflonom, poljsko divjadjo in malimi zvermi. Življenjske razmere za divjad so v GGE razmeroma slabe, največji omejitveni dejavnik je promet in javno infrastrukturno omrežje ter visok delež ograjenih površin, ki preprečujejo migracije živali v okolju. V GGE je izjemno visok delež nelovnih površin, kar še dodatno omejuje upravljanje z divjadjo. Zadnja desetletja je v nenehnem porastu vpliv infrastrukture in urbanizacije, močno se je povečal vpliv gradnje na gozdni prostor, še posebej v okolici mesta Celje. Izvajanje dejavnosti, ki so povezane z upravljanjem z lovišči je zaradi navedenega močno omejeno, saj spoštovanje veljavnih predpisov omejuje tako izvajanje lova kot izvedbo ostalih načrtovanih ukrepov v loviščih. Skladno z določili Letnih lovskoupravljaljskih načrtov upravljavcem lovišč predlagamo, da v primestnih gozdovih (npr. Anski vrh, Gaji, okolica Šmartinskega jezera) ne izvajajo skupinskih oblik lovov, s čimer naj se zmanjša konflikte v tem prostoru.

LD izvajajo številne biotehnične ter biomeliorativne ukrepe, ki so opredeljeni z letnimi načrti lovišč. Poleg tega pa tudi lastniki zemljišč dokaj dobro skrbijo za izboljšanje prehranskih in bivalnih pogojev divjadi. Nekatera dela so subvencionirana s strani države oz. resornega ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo. Glede na problematiko škod od divjadi je potrebno aktivno sodelovanje upravljavcev lovišč, lastnikov, kmetijcev, naravovarstvenikov in ZGS pri skupnem reševanju nastalih problemov. Poleg zagotavljanja preventivne zaščite izpostavljenih območij, je potrebno lastnikom zemljišč nuditi pomoč na vseh področjih, ki zadevajo gospodarjenje z divjadjo. Lovci skupaj z lastniki kmetijskih in gozdnih zemljišč uporabljajo tudi tehnične ukrepe za varovanje (mreže, električni pastirji) ter kemična odvrčala za omilitev škod po divjadi. ZGS ocenjuje, da so odnosi lovcev z lastniki zemljišč v GGE dokaj dobri, kar je med drugim mogoče sklepati iz podatka, da je večina primerov obravnave škod od divjadi sporazumno rešenih že na prvi stopnji (LD – lastnik oz. oškodovanec).

Na spodnji preglednici ter na pregledni karti je razviden delež in lega lovskih družin, ki upravljajo z lovišči v GGE.

Karta 3: Pregledna karta lovišč

Preglednica 12/D-LD: Pregled lovišč

Šifra lovišča	Ime lovišča	Površina gozda v lovišču (ha)
0905	Žalec	7,06
0908	Vojnik	69,78
0912	Dramlje	24,36
0913	Kajuh Šmartno	1.148,21
0914	Grmada Celje	1.404,13
0915	Hum Celje	1.212,99
0919	Rečica	70,90
0920	Laško	5,67
0921	Bojansko Štore	1.531,23
0922	Šentjur	25,97
Skupaj		5.500,30

1.3.4.2 Kmetijstvo

Večji del negozdnih površin v osrednjem delu GGE pokrivajo urbane površine, v severnem delu pa travniške površine kmetij z ekstenzivnim gospodarjenjem. Južni del GGE je glede na konfiguracijo terena večinoma nezanimiv za kmetijstvo, zato tam niti ni večjih kmetij. Upadanje kmetijskih površin in zmanjševanje števila aktivnih kmetij je zlasti vidno v območjih, kjer se postopoma oblikujejo spalna naselja.

Zmanjševanje števila kmetij in kmečkega prebivalstva pa pomeni za gospodarjenje z gozdovi slabo prihodnost. Posredno se namreč zmanjšuje tudi število lastnikov gozdov, ki so usposobljeni za opravljanje del v gozdovih, bodisi v lastnem gozdu, ali tudi v tujem gozdu. Kmetje tudi niso odvisni od dohodkov iz gozda. Z zmanjševanjem aktivnih kmetij pa se drobijo tudi gozdne parcele, kar ima še dodatne negativne vplive na gospodarjenje z gozdovi.

1.3.4.3 Poselitev

GGE Celje lahko glede na regijsko središče, ki je v njem, uvrstimo med bolj poseljene GGE v Sloveniji. Celoten osrednji del – območje kmetijske in primestne krajine je tako prepreden z naselji, pogosto tudi s cestami, gozd pa ima drugoten pomen zaradi majhne površine. Vendar pa so prav te površine zaradi poudarjenosti ekoloških in socialnih funkcij izrednega pomena v krajini. Tako so to površine, ki so ovrednotene kot varovalni gozdovi ali kot gozdovi s posebnim namenom.

V severnem delu GGE Celje je območje spalnih naselij, torej naselij z minimalno infrastrukturo, iz katerih prebivalstvo dnevno migrira v samo regijsko središče. V južnem delu GGE pa je teh naselij sicer nekaj manj. Konfiguracija terena namreč ne dopušča oblikovanja večjih strnjenih zaselkov, glede na vso turistično infrastrukturo pa je to območje zanimivo za rekreacijo in širitev.

1.3.4.4 Infrastruktura

Infrastrukturni objekti, tako ceste, železnica, kakor energetska infrastruktura preko GGE Celje v večjem delu poteka po negozdnih površinah. Zlasti v južnem delu GGE ni večjih infrastrukturnih objektov z izjemo odcepa plinovoda in elektrovida proti Laškem. Ta dva objekta sicer pomenita preseko preko gozdnega prostora. V GGE je pomembna tudi rekreacijska infrastruktura. Le ta je skoncentrirana v območjih z večjim številom obiskovalcev, kot so Pečovnik, Celjska koča, Anski vrh, Miklavški hrib in okolica Šmartinskega jezera. Tu se posamezni objekti, namenjeni rekreaciji kot večnamenske poti uporabljajo tudi za potrebe gospodarjenja z gozdovi.

1.3.4.5 Druge aktivnosti v prostoru

Aktivnosti, povezane s pridobivanjem neobnovljivih naravnih virov (kamnolomi, peskokopi, glinokopi) v področju GGE Celje ne predstavljajo več dejavnosti, ki bi se širila v prostoru. Za območje glinokopov v preteklem ureditvenem obdobju prav tako ni bilo večjih novih posegov.

Skozi GGE Celje potekajo večji daljnovodi, ki pa nimajo večjega vpliva na gozd. Več je tudi manjših, ki merijo 33 ha.

1.3.4.6 Ostale gospodarske dejavnosti

V zadnjem ureditvenem obdobju v območju GGE Celje nismo zasledili večjih širitev gospodarskih dejavnosti. Vendar to ne pomeni, da ni bilo negativnega vpliva le teh na gozdne površine. Še največji negativni vpliv se pojavlja v industrijskih območjih, zlasti v območju Trnovelj, kjer se s širitvijo gospodarskih dejavnosti, deloma pa tudi s poselitvijo, poslabšuje dostop do gozda. Gozd pa, kjer gospodarjenje ni ustrezno usmerjano, hitro začne propadati.

Pomemben vpliv na gozdove imajo tudi nove ureditve ob infrastrukturnih objektih. Z urejanjem okolice slednjih so izkrčene posamezne gozdne površine (posekano drevje), kar ustvarja odprte gozdne robove, ki so praviloma nestabilni.

Od ostalih dejavnosti, s katerimi se srečujemo v prostoru, velja omeniti še opažene negativne vplive zaradi rekreacije in deloma tudi turizma. Obiskovalci gozda poleg urejenih površin pogosto uporabijo še neurejene površine. Hkrati se obseg poseganja na gozdne površine dodatno povečuje zaradi širitev dejavnosti. Poškodbe tal in pa zmanjševanje gozdne površine pa so poleg stalnega nemira pomemben dejavnik pri zmanjševanju kvalitete habitatov.

1.3.5 Požarno ogroženi gozdovi

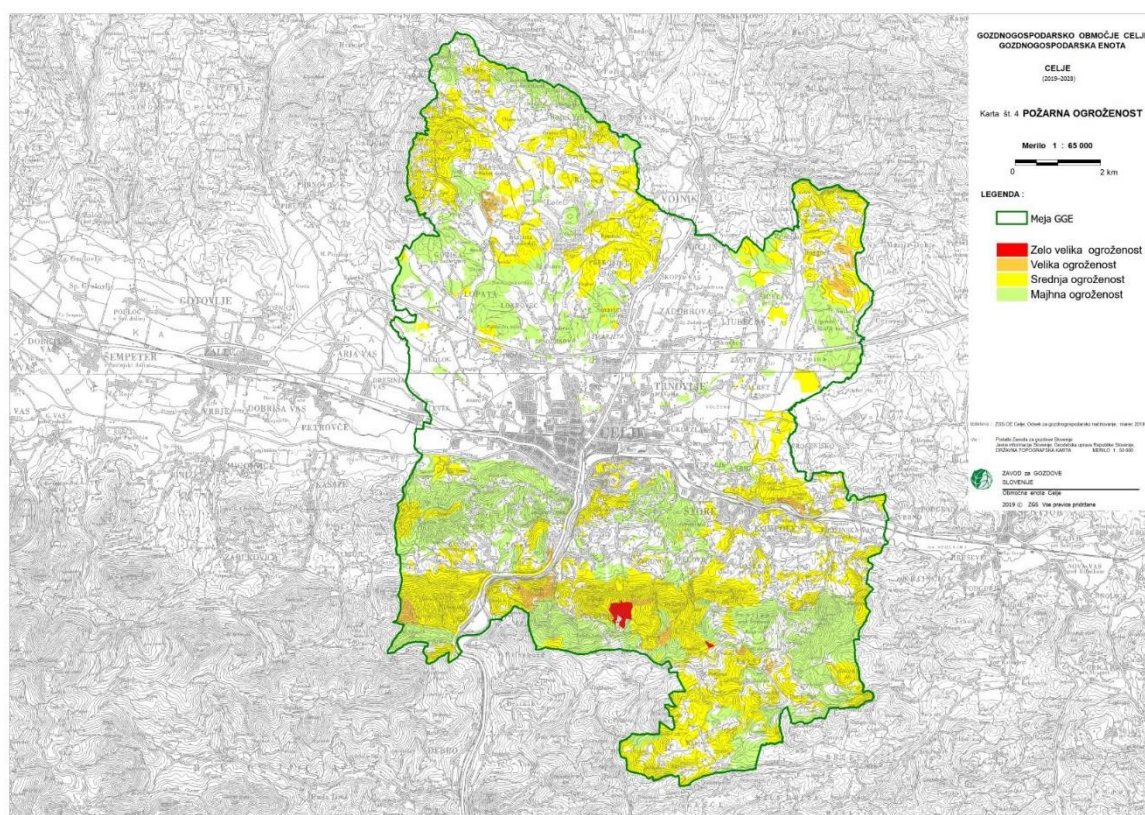
Požarno najbolj ogrožene gozdove opredeljuje poleg drevesne sestave, razvojne faze, ekspozicije, nagiba ter ostalih dejavnikov, tudi večja prisotnost ljudi, saj velja, da je človek najpogostejši povzročitelj požarov v naravi.

Zakonske osnove za določanje stopenj požarne ogroženosti so podane z Uredbo o varstvu pred požarom v naravnem okolju (Ur. l. RS št. 20/14) in Pravilniku o varstvu gozdov (Ur. l. RS št. 114/09 in 31/16), po katerem je povzeta metodologija določanja požarne ogroženosti gozdov. Ocena požarne ogroženosti je narejena za osnovne ureditvene enote, to je oddelke oz. odseke. Tako dobljeno osnovno oceno požarne ogroženosti smo korigirali glede na druge dejavnike v okolju, med njimi še posebej človeški faktor. Pri človeku kot dejavniku okolja, smo upoštevali obiskanost posameznih gozdnih predelov (rekreacijska, turistična funkcija) in posebne dejavnosti v posameznih predelih (vikend cone, naselja) ter s tem povezano povečano možnost nastajanja gozdnih požarov. Zaradi načrtovanja varstva gozdov pred požari se gozdovi razvrščajo v štiri stopnje požarne ogroženosti in sicer:

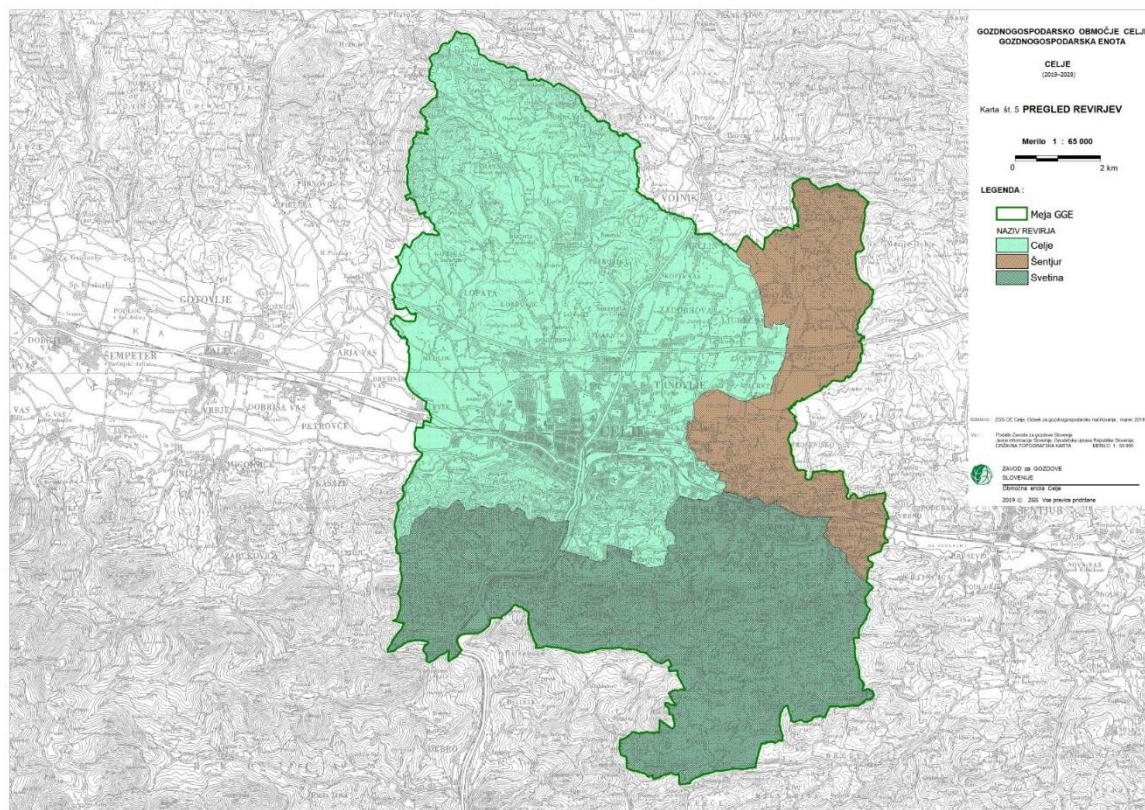
- 1 stopnja: zelo velika požarna ogroženost,
- 2 stopnja: velika požarna ogroženost,
- 3 stopnja: srednja požarna ogroženost,
- 4 stopnja: majhna požarna ogroženost.

Za 1. in 2. stopnjo ogroženosti gozdov je nujna izdelava požarnega načrta, medtem ko za gozdove 3. in 4. stopnje ogroženosti zadostuje že obravnavanje ukrepov varstva pred požari v gozdnogojitvenem načrtu.

Po ocenah je večina gozdov v enoti uvrščenih v 3. stopnjo požarne ogroženosti in sicer 2.867,67 ha oz. 208 odsekov. V 2. stopnjo požarne ogroženosti je uvrščenih 18 odsekov v skupni površini 148,22 ha za katere je potrebna izdelava požarnega reda. V 4. stopnjo požarne ogroženosti je uvrščenih 188 odsekov površine 2.461,61 ha.

Karta 4: Karta požarno ogroženih gozdov v GGE Celje

Karta 5: Pregled revirjev v GGE Celje

1.3.6 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

Meja GGE Celje se v preteklem ureditvenem obdobju površinsko ni spreminjala, spremenile pa so se meje revirjev. Del gozdov v k. o. Zagrad, ki je spadal v revir Svetina, je prešel v revir Celje. Del revirja Vojnik in del revirja Celje pa sta prešla v revir Šentjur. Celotna gozdna površina v enoti je razdeljena na 416 odsekov in 1.828 sestojev. Povprečna površina oddelka oz. odseka znaša 13,2 ha, sestoja pa 3,0 ha. Pri tem je potrebno dodati, da je sestoj eksplicitno vezan na odsek oz. na oddelek in ne gre čez več odsekov oz. oddelkov. Površina najmanjšega odseka znaša 0,09 ha največjega pa 50,20 ha. Odsekov z mešanim lastništvom je 86. V 24 odsekih so prisotne vse tri lastniške kategorije.

Gozdovi GGE Celje so prostorsko razdeljeni na tri revirje, in sicer: revir Celje s površino gozdov 2.107 ha, revir Svetina s površino gozdov 2.725 ha in revir Šentjur s površino gozdov 668 ha. Revir Celje in Svetina ležita v celoti znotraj mej GGE Celje, revir Šentjur pa znotraj GGE Celje zaseda manjši del - k. o. Šmiklavž, k. o. Bukovžlak, k. o. Ogorevc in del k. o. Prožinska vas.

Zaradi nove razmejčitve odsekov po kriteriju varovalnih gozdov, smo v GGE oblikovali naslednje nove odseke; 080A, 080B, 328A, 328B, 142D.

Nekatere odseke smo priključili k sosednjemu, večjemu odseku, nekatere odseke pa opustili. Nova razmejitev je vidna v spodnji preglednici.

Preglednica 13: Prikaz razmejitve novih odsekov

Nov odsek	Star odsek
024C	024D
080A	080
080B	
142C	142C
142D	
198A	198B
200A	200B
	200C
153	323C
004	325A
029B	326F
328A	328
328B	
345B	345C
076	346A
347A	347
347B	
352E	352C

1.3.7 Organiziranost javne gozdarske službe

Notranja organizacija javne gozdarske službe v GGO Celje je določena s Pravilnikom o notranji organizaciji in sistematizaciji delovnih mest. Organizacija je naravnana tako, da omogoča sodelovanje z vsemi državnimi organi in drugimi skupnostmi, hkrati pa je zagotovljena tudi javnost dela.

Za gozdove GGE Celje skrbijo trije revirni gozdarji. Za revir Vojnik na S delu GGE skrbi Robert Bombek, inž. gozd., za osrednji revir Celje skrbi Boštjan Hren, inž. gozd., za južni revir Svetina pa revirni gozdar Robert Hedl, inž. gozd. Vsi trije revirji spadajo v KE Celje, ki jo vodi mag. Robert Hostnik, univ. dipl. inž. gozd. Revirni gozdarji imajo svojo pisarno v Celju na Ljubljanski cesti 13, 3000 Celje, tel.: (03) 42 55 191.

2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

2.1 Splošni opis funkcij v gozdnogospodarski enoti

V postopku valorizaciji funkcij gozdov smo kot osnovo uporabili funkcije evidentirane v GGN GGE Celje (2009–2018) in GGN GGO Celje (2011–2020).

S sintezo pridobljen osnutek smo preverili in dopolnili na terenu ob izdelavi opisov sestojev ter ga ustrezno dopolnili z upoštevanjem naslednjih strokovnih podlag in podzakonskih aktov:

- Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGE Celje, Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Celje, št. dokumenta: 1-III-506/2-O-18/MD;
- Podrobnejše kulturnovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGE Celje (2019-2028), Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Celje, št. dokumenta: EG-8762/2008-6-MKL,MH,DB;
- Odlok o razglasitvi gozdov s posebnim namenom v Mestni občini Celje (Ur. l. RS št. 37/97, 61/97 in 12/07)
- Odlok o zavarovanju drevesnih naravnih vrednot lokalnega pomena v Mestni občini Celje (Ur. l. RS, št. 12/07)
- Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine Celje (Ur. l. SRS, št. 28/86, Ur. l. RS, št. 1/92)
- Zakon o varstvu kulturne dediščine ZVKD-1 (Ur. l. RS št. 16/08)
- Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Mestne občine Celje (Ur. l. RS, št. 54/02, 15/16)
- Odlok o razglasitvi hiše Alme M. Karlin za kulturni spomenik lokalnega pomena na območju Mestne občine Celje (Uradni list RS, št. 78/01)
- Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Celje za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in prostorskih sestavin srednjeročnega družbenega plana Občine Celje za obdobje od leta 1986 do leta 1990 za območje Mestne občine Celje – Celjski prostorski plan (Uradni list RS, št. 86/01)
- Strokovne zasnove varstva kulturne dediščine za območje Mestne občine Celje (ZVKDS OE Celje, februar 2008)

Rezultat navedenega je karta funkcij gozdov, ki predstavlja prostorsko razporeditev funkcij, njihovo ovrednotenje s stopnjo poudarjenosti in prekrivanje med posameznimi funkcijami. Karta je sestavni del kartnega dela gozdnogospodarskega načrta. Vse ostale informacije o funkcijah so zbrane v gozdarskem informacijskem sistemu na ravni odseka ter v gozdnogospodarskem načrtu prikazane v obliki preglednic ter opisno.

Pregled površin funkcij gozdov v gozdnem prostoru in v gozdu po posameznih stopnjah poudarjenosti je podan v spodnji preglednici.

Najpomembnejše funkcije v GGE Celje, poleg lesnoproizvodne, so:

- *rekreacijska funkcija*: v enoti je na 1. stopnji funkcija poudarjena na 20,4 % površine gozdnega prostora. Na 2. stopnji poudarjenosti je 10,9 % površine gozdnega prostora. V gozdovih s poudarjeno rekreacijsko funkcijo je omogočeno doživljanje aktivnosti, ki telesno in duševno sproščajo in krepijo;
- *estetska funkcija*: 1. stopnja poudarjenosti je prisotna na 739,23 ha oz. na 13,2 % površine gozdnega prostora. Gozdovi z 2. stopnjo estetske funkcije pokrivajo 617 ha, kar znaša 11,0 % površine gozdnega prostora. Estetska funkcija poudari skladnost gozdov in krajine v okolici mesta Celje ter na območju kulturne dediščine in naravnih vrednot;
- *funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev*, saj je 7,9 % gozdov poudarjenih na prvi stopnji in 17,5 % na drugi stopnji. Gozdna zemljišča s poudarjeno varovalno funkcijo varujejo rastišča in njihovo okolico pred posledicami vseh vrst erozijskih procesov;

Skupna površina po posameznih skupinah funkcij in stopnjah poudarjenosti je:

- ekološke funkcije na 1. stopnji se pojavljajo na 1.119,6 ha,
- ekološke funkcije na 2. stopnji se pojavljajo na 3.411,0 ha,
- socialne funkcije na 1. stopnji se pojavljajo na 1.280,5 ha,
- socialne funkcije na 2. stopnji se pojavljajo na 1.169,8 ha.

Preglednica 14/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj ha
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	
Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev	439,85	8,00	7,85	978,89	17,80	17,47	4.081,56	74,21	72,84	5.500,30
Hidrološka funkcija	95,27	1,70	1,70	3.550,09	63,36	63,36	1.957,73	34,94	34,94	5.603,09
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	130,65	2,33	2,33	294,58	5,26	5,26	5.177,86	92,41	92,41	5.603,09
Klimatska funkcija	725,71	12,95	12,95	193,11	3,45	3,45	4.684,27	83,60	83,60	5.603,09
Zaščitna funkcija	148,79	41,58	2,66	209,05	58,42	3,73				357,84
Higiensko-zdravstvena funkcija	606,34	10,82	10,82	612,90	10,90	10,88	4.383,85	78,24	78,24	5.603,09
Obrambna funkcija	72,00	100,00	1,29	0,00	0,00	0,00				72,0
Rekreacijska funkcija	1.140,21	20,39	20,35	609,40	10,90	10,88	3.842,43	68,71	68,58	5.592,04
Turistična funkcija	565,05	10,10	10,08	274,35	4,91	4,90	4.752,64	84,99	84,82	5.592,04
Funkcija varovanja naravnih vrednot	18,94	12,36	0,34	134,28	87,64	2,40				153,22
Funkcija varovanja kulturne dediščine	0,00	0,00	0,00	221,12	100,00	3,95				221,12
Estetska funkcija	739,23	54,51	13,19	617,00	45,49	11,01				1.356,23
Poučna funkcija	150,38	2,69	2,68	0,00	0,00	0,00	5.441,66	97,31	97,12	5.592,04
Lesnoproizvodna funkcija	4.390,63	79,83	78,36	678,73	12,34	12,11	430,94	7,83	7,69	5.500,30
Lovnogospodarska funkcija	48,42	100,00	0,86							48,42
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	0,00	0,00	0,00	5.204,99	100,00	92,89				5.204,99

* Zasenčena okna v preglednici pomenijo, da se funkcije na tej stopnji ne določa.

2.2 Funkcije gozdov

2.2.1 Ekološke funkcije gozda

2.2.1.1 Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Zaradi same konfiguracije terena je funkcija varovanja gozdnih zemljišč prisotna na jugozahodnem in južnem delu enote (strma pobočja). Varovalno funkcijo opravljajo gozdovi ki:

- zagotavljajo odpornost tal na erozijske procese, ki jih povzroča voda in veter in
- preprečujejo zemeljske in snežne plazove, usade in valjenje kamenja.

1. stopnja varovalne funkcije se pojavlja na 439,85 ha. Najdemo jo na strmih pobočjih Vipote, Grmade, Bavča, na pobočjih pod Slomnikom, Miklavškem hribu, Grajskem hribu, na pobočjih Malega Bojanskega vrha in v okolici Štor. 2. stopnjo varovalne funkcije pa na 978,89 ha. Prisotna je

na pobočjih Homa, Slomnika, Anskega vrha, Srebotnika, Velikega Bojanskega vrha, Malega Bojanskega vrha, Gradišča, Bukovja, v okolici Tremerij, Košnice in v severnem delu enote na območju Rup.

2.2.1.2 Hidrološka funkcija

Prvo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi, ki se nahajajo znotraj ožjega (1. in 2. varstvena cona) varstvenega pasu varovanih virov pitne vode in ob večjih izviri pitne vode. Prvo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi, ki se nahajajo ob potoku Kozarica, potoku Održna, ob Tisovškem grabnu, na pobočju nad planinskim domom na Svetini, južno od Vipote, v okolici Tremerij, vzhodno od zaselka Zarovišče, na južnem pobočju Homa in v okolici Šmartinskega jezera.

Izviri pitne vode so na funkcijski karti prikazani kot točkovni objekti, vodotoki kot linijski objekti, vodovarstvena območja in širša območja izvirov pa kot ploskovni objekti.

Druga stopnja poudarjenosti hidrološke funkcije obsega:

- širši varstveni pas varovanih vodnih virov (3. varstvena cona) – na funkcijski karti so območja prikazana kot ploskovni objekti;
- varstvene pasove ob vodotokih v širini 50 metrov na obe strani vodotoka - na funkcijski karti so vodotoki prikazani kot linijski objekti, njihova skupna dolžina je 95,5 km;
- širšo okolico izvirov vode in črpališč;
- potencialna erozijska območja, ki so prisotna razpršeno po celotni enoti.

Gozdovi z 2. stopnjo poudarjenosti hidrološke funkcije se pojavljajo po celotni enoti razen v okolici Lopate, Lokrovca in Šmarjete pri Celju. Na tem delu GGE je funkcija poudarjena na tretji stopnji.

2.2.1.3 Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti se pojavlja na vseh treh stopnjah poudarjenosti.

Gozdovi na prvi stopnji poudarjenosti se pojavljajo na površini 130,65 ha. Sem spadata ekocelici Vipota in Hudičev graben. Prvo stopnjo poudarjenosti imajo tudi vzhodna pobočja Grmade, južno pobočje Homa in majhni gozdni ostanki, ki jih najdemo v kmetijski in primestni krajini.

Gozdovi z 2. stopnjo poudarjenosti se pojavljajo na 294,58 ha. Najdemo jih na pobočjih Grmade, Bavča, Srebotnika, v okolici Košnice, Začretja na severnih delih Velikega Bojanskega vrha in Malega Bojanskega vrha.

Preglednica 15: Pregled območij Natura 2000 ter evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov vezanih na gozdni prostor znotraj GGE Celje

Koda	Ime	Vrste in habitatni tipi vezani na gozdni prostor znotraj GGE Celje
SI 3000083	Ocvirkova jama (SAC)	Habitatni tip: jame, ki niso odprte za javnost
SI 3000068	Voglajna pregrada Tratna - izliv v Savinjo (SAC)	/
SI 3000114	Cerovec (SAC)	/
SI 3000213	Volčeke (SAC)	/
SI 3000368	Kozarica (SAC)	Rak: Navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)

Koda	Ime	Vrste in habitatni tipi vezani na gozdni prostor znotraj GGE Celje
SI 3000376	Savinja Celje - Zidani most (SAC)	/
SI 5000026	Posavsko hribovje (SPA)	Ptice: Planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>) Sokol selec (<i>Falco peregrinos</i>) Velika uharica (<i>Bubo bubo</i>) Belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>)

Preglednica 16: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE Celje

Vrsta	Območje, pomembno za vrsto	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj SAC /SPA	Velikost cone vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju
Navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)	Poglavje 12.1.10	Poglavje 12.1.10	3,14	1,99	Dobro
Planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>)	Poglavje 12.1.10	Poglavje 12.1.10	3.507,63	39,18	Dobro
Sokol selec (<i>Falco peregrinos</i>)	Poglavje 12.1.10	Poglavje 12.1.10	3.507,63	39,18	Dobro
Velika uharica (<i>Bubo bubo</i>)	Poglavje 12.1.10	Poglavje 12.1.10	3.516,39	39,32	Dobro
Belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>)	Poglavje 12.1.10	Poglavje 12.1.10	3.507,63	39,18	Dobro

Preglednica 17: Habitatni tipi vezani na gozdne površine znotraj GGE Celje

Habitatni tip	Opis habitatnega tipa	Ekološke zahteve habitatnega tipa	Velikost cone vrste znotraj SAC	Velikost cone vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju
Gozdni habitatni tipi					
Jame, ki niso odprte za javnost	Poglavje 12.1.9	Poglavje 12.1.9	44,74	21,78	Dobro

2.2.1.4 Klimatska funkcija

V GGE Celje so prisotni gozdovi na 1., 2. in 3. stopnji poudarjenosti klimatske funkcije. Gozd s svojo prostorsko porazdelitvijo vpliva na klimo na lokalnem in na globalnem nivoju, tako da blaži temperaturne ekstreme in prispeva k višji zračni vlagi, kar blagodejno vpliva na počutje človeka. Poleg tega pa blaži delovanje vetra.

Na 1. stopnji poudarjenosti so gozdovi v okolici mesta Celje, v centralnem delu enote, v kmetijski in primestni krajini, kjer je gostejša poselitev in gozdovi v okolici Šmartinskega jezera. Prva stopnja poudarjenosti je prisotna na 725,71 ha gozdne površine. Na 2. stopnji poudarjenosti so gozdovi na severnih pobočjih Homa, v okolici Štor in v okolici Ljubečne. Njihova površina znaša 193,11 ha. Vsi ostali gozdovi v enoti imajo 3. stopnjo poudarjenosti.

2.2.2 Socialne funkcije

2.2.2.1 Zaščitna funkcija

Zaščitna funkcija gozdov pomeni zaščito prometnic, naselij in drugih objektov pred naravnimi pojavi, kot so padanje kamenja in peska, snežni zameti, bočni vetrovi in zdrs zemljišča, ter zagotavljanje varnosti bivanja in prometa. Poudarjeno zaščitno funkcijo opravljajo zlasti gozdovi na strmih pobočjih nad cesto ali železnico ter pod njo.

V GGE Celje so prisotni gozdovi na 1. in 2. stopnji zaščitne funkcije. Na prvi stopnji je poudarjenih 148,79 ha gozdov, ki se nahajajo na strmih pobočjih nad regionalno cesto Celje – Laško, na pobočjih nad Štorami in v okolici Medloga. Na 2. stopnji poudarjenosti se funkcija pojavlja na površini 209,05 ha in sicer severno od Gabrovke, na južnih pobočjih Grmade, vzhodno od Polul, na severnem pobočju Bavča, na Grajskem hribu in v okolici Štor.

2.2.2.2 Higienko-zdravstvena funkcija

Higienko-zdravstveno funkcijo opravljajo tisti gozdovi, ki varujejo bivalna in turistična naselja ter rekreacijske površine pred škodljivimi vplivi emisij, prahu, aerosolov, hrupa, plinov oz. blažijo škodljive ali nezaželene učinke industrijskih objektov.

V enoti se higienko-zdravstvena funkcija pojavlja na vseh treh stopnjah poudarjenosti. Gozdovi na prvi stopnji poudarjenosti so prisotni južno severno od mesta Celje, v okolici Štor in širom kmetijske in primestne krajine v obliki majhnih gozdnih ostankov (606,34 ha). Gozdovi z 2. stopnjo poudarjenosti omenjene funkcije pokrivajo površino 612,90 ha in so prisotni v zaledju mesta Celje, na južni strani predvsem v pasu od Lisc, preko Polul do Zvodnega. Na severni strani pa v okolici Lokrovca in Dobrove. Vsi ostali gozdovi imajo tretjo stopnjo poudarjenosti.

2.2.2.3 Obrambna funkcija

Obrambno funkcijo opravljajo gozdovi, ki so v neposredni bližini državne meje, vojaških in policijskih objektov, ki se uporabljajo kot poligoni za urjenje vojaških in policijskih enot. Prav tako spadajo v to kategorijo gozdovi, ki so pomembni za javno varnost ter obveščevalno in varnostno dejavnost državnih organov Republike Slovenije.

Funkcija s 1. stopnjo je poudarjena na območju vojaškega strelišča v Zagradu, na območju vojaškega poligona v bližini Ljubečne in na območju vojaškega skladišča, ki se nahaja v Zaloški Gorici. Gozdovi, ki imajo poudarjeno funkcijo obsegajo površino 72 ha.

2.2.2.4 Rekreacijska funkcija

Rekreacija v današnjem hitrem tempu življenja, prihaja vedno bolj do izraza. Gozdni ekosistem kot najbolj naraven, stabilen in uravnotežen sistem daje človeku idealen rekreacijski prostor za sprostitev in nabiranje novih moči. V GGE Celje je rekreacijska funkcija gozdov zaradi goste poselitve in obsežnega urbanega območja še posebej poudarjena. Gozdove z izjemno poudarjeno rekreacijsko-turistično funkcijo lahko prostorsko razdelimo na naslednja štiri zaokrožena območja:

- južno obrobje mesta (Lisce - Griček, Anski vrh, Miklavški hrib, Grajski hrib);
- severno obrobje mesta (območja Dobrove, Lahovne in Lokrovca);
- območje Šmartinskega jezera;
- območje Pečovnika in Celjske koče (Vipota, Grmada, Celjska koča, Srebotnik).

Območje Mestnega gozda (Anski vrh in Miklavški hrib)

Od vseh primestnih gozdnih površin so ti gozdovi najbližji centru mesta. Kot gozdovi za oddih in sprostitev imajo že dolgo tradicijo, saj so tu že pred stotimi leti urejali sprehajalne poti in razgledne paviljone. Rekreacijsko infrastrukturo sestavlja omrežje rekreacijskih in večnamenskih poti. Dostop omogoča osem urejenih vstopnih mest z nameščenimi preglednimi tablam. Vse poti so opremljene z varnostno in rekreacijsko opremo.

Posebno rekreacijsko vlogo imajo tudi gozdovi zahodno od Petrička do občinske meje. Skozi te gozdove pelje del krožne sprehajalne poti, ki poteka od glavnega mostu v Liscah, po levem bregu Savinje, preko brvi v Levcu ter nazaj mimo Petrička in po desnem bregu Savinje do mesta.

Območje Pelikanove poti na Stari grad

Stari grad je ena glavnih celjskih turističnih znamenitosti. Pelikanova pot predstavlja najkrajši peš pristop na grad. Dostop do začetka poti poteka po nabrežju Savinje in je od centra mesta oddaljen le dober kilometer. Relativno strma pot v celoti poteka skozi gozd. Dolga je 680 m, višinska razlika pa je 160 m. Območje je s prenovo stare Pelikanove poti priključeno Mestnemu gozdu Celje.

Jožefov hrib

Z gozdom in travnikom predstavlja Jožefov hrib zeleno oazo sredi naselja. Značilen je mogočen sestoj rdečega hrasta na vzhodni strani. Gozd je preprečen s potmi, ki nakazujejo velik obisk.

Območje severno od mesta Celje

Površina gozdov z izrazito poudarjeno rekreacijsko vlogo je omejena z največjo razdaljo od roba naselja: 3 km ali 30 minut peš hoje. V to površino spadajo gozdovi Spodnje Dobrove, Lokrovška, Lahovška in Medvedova hosta ter manjši gozdni ostanki na Hudinji in Ostrožnem.

Teren z blagimi nakloni je zelo primeren za rekreacijo. Gozdovi so preprejeni s potmi in gozdnimi vlakami, ki omogočajo dobro prehodnost. Pomanjkljivost je otežen dostop do gozdov zaradi avtoceste, katere trasa seka prostor med gozdnimi površinami in naselji. Tako je dostop možen le preko nadvoza na Ostrožnem oz. dveh podvozov v Novi vasi in na Hudinji. Omejujoč dejavnik je hrup z avtoceste.

Manjši gozdni ostanki s poudarjeno rekreacijsko vlogo so v Medlogu, na Ostrožnem, Hudinji in v Zagradu.

Območje Šmartinskega jezera

Gozdovi so kot prostor za oddih v naravnem okolju zelo pomemben dejavnik tega območja. Še posebno je privlačen stik vodnih in gozdnih površin. Zato imajo vsi gozdovi ob jezerski obali izjemno poudarjeno rekreacijsko vlogo. Za rekreacijo je zanimiv in primeren predvsem južni del jezera, ki je najbližje mestu.

Najbolj obiskan del jezera je območje ob pregradi. Območje je relativno dobro opremljeno z rekreacijsko infrastrukturo.

Poudarjeno rekreacijsko vlogo imata tudi pas gozda ob južni obali jezera in območje Šmonovega hriba. Gozdovi so dobro odprti s potmi in stezami. Cesta omogoča lahek dostop.

Severni del jezera je zaradi večje oddaljenosti od Celja manj obiskan. Izjema je gozdno območje Ribiškega kota, ki ga je Ribiška družina Celje uredila v rekreacijske namene s pripadajočo infrastrukturo in gostinskim objektom.

Območje Pečovnika in Celjske koče

Dolina Pečovnika je izrazito gozdnato in redko poseljeno območje na južnem robu enote. Značilen je razgiban relief z dolgimi, strmimi pobočji in relativno visokimi vrhovi. Najvišji je Tovsti vrh (834 m n.m.v.), sledijo pa mu še Grmada (718 m), Srebotnik (700 m), Bavč (694 m) in Vipota (532 m). Še posebno Tovsti vrh in Grmada sta priljubljeni planinski izletniški točki. Celjska koča z bližnjimi vrhovi je tradicionalno rekreacijsko območje prebivalcev Celja. Prevladujejo pohodniki in gorski kolesarji. V preteklem ureditvenem obdobju sta bili zgrajeni dve gorsko kolesarski poti, katerih skupna dolžina znaša 4,4 km.

V gozdovih na območju Pečovnika je poleg lesnoproizvodnega pomena vedno bolj poudarjena njegova rekreacijska in turistična funkcija.

Po območju vodijo naslednje markirane poti:

- Pečovnik – Vipota – Celjska koča;
- Zagrad – Grmada – Celjska koča (z variantama čez vrh Grmade ali po njenem južnem pobočju);

- Zagrad/Zvodno – Hudičev graben – Celjska koča;
- Pečovje (navezava iz Štor preko Osence) – Bojanski potok - Žaroviše - Srebotnik – Planinski dom na Svetini (Ramanca) - Tovsti vrh;
- Celjska koča – Tovsti vrh;
- Vrunčev dom (Lovski dom Bojansko/Štore) – Ramanca – Tovsti vrh;

Poleg opisanih glavnih območij, kjer je rekreacijska funkcija poudarjena na prvi stopnji, je na območju GGE Celje rekreacijsko–turistična funkcija poudarjena z 2. stopnjo še v gozdovih na območju Polul, zgornje Košnice in Ljubečne. Enako imajo 2. stopnjo poudarjenosti tudi gozdovi v 50 do 100 metrskem pasu ob naslednjih bolj obiskanih izletniških markiranih poteh:

- Lopata – Gorica pri Šmartnem – Planinski dom na Gori (Šentjungert);
- Šmarjeta – Prekorje – Šmartinsko jezero – Šmartno v Rožni dolini – Planinski dom na Gori (Šentjungert);
- Tremerje – Planinski dom na Šmohorju (do meje GGE Celje);
- Košnica – Veliki Slomnik;
- Zgornja Košnica (lovski dom) – Hom – Liboje (do meje GGE Celje);
- Ogorevc – Blagovna;
- Kompole – Šentjanž – Planinski dom Svetina (Ramanca);
- Planinski dom Svetina (Ramanca) – Mrzla planina (Javornik) – Pehark – Slemene - Križpotje – Planinski dom na Resevni (do meje GGE Celje);
- Prožinska vas - Planinski dom na Resevni (do meje GGE Celje).

Na 1. stopnji poudarjenosti funkcija pokriva 1140,21 ha, na 2. stopnji pa 609,40 ha. V ostalih gozdovih je funkcija poudarjena na 3. stopnji.

2.2.2.5 Turistična funkcija

V GGE je funkcija poudarjena na vseh treh stopnjah. Turistično funkcijo opravljajo gozdovi v okolici pomembnejših turističnih objektov, saj skupaj z njimi oblikujejo celovito funkcionalno in estetsko podobo. Prepleta se z rekreacijsko funkcijo.

Na 1. stopnji je poudarjena na 565,05 ha, na 2. stopnji pa na 274,35 ha gozdov. Na 1. stopnji poudarjenosti se pojavlja na območju Miklavškega hriba, Anskega vrha, Grajskega hriba, Šmartinskega jezera in na širšem območju Pečovnika. Gozdovi, ki imajo 2. stopnjo poudarjenosti so maloštevilni in razpršeni. Nahajajo se v bližini Lopate, Osence, Šentjanža nad Štorami in Svetine. 3. stopnjo poudarjenosti imajo vsi ostali gozdovi.

2.2.2.6 Funkcija varovanja naravnih vrednot

Upoštevane so vse naravne vrednote, ki ležijo v gozdu oz. gozdnem prostoru GGE. Na funkcijski karti so prikazane kot ploskovni (P), linijski (L) in točkovni (T) objekti.

Na drugi stopnji je funkcija poudarjena na območju naslednjih naravnih vrednot:

- 791 – Kozarica – soteska (P)
- 5568 – Hudičev graben (P,L)
- 5564 – Grmada (P)
- 5545 – Gozd na Vipoti (P)
- 6104V – Volčke (P)
- 5926 – Lopata – stena (T)
- 48377 – Brezno na Celjski koči (T)
- 48698 – Brezno na Tolstem vrhu (T)
- 5554 – Šentjanž nad Štorami - jama pri cerkvi sv. Janeza Krstnika (T)
- 48687 – Jama z breznom in etažami, poševna jama (T)
- 43966 – Fantovska luknja 1 (T)

- 43967 – Fantovska luknja 2 (T)
- 5955* – Pečovje – izviri (T)
- 43968 – Jama z breznom in etažami, poševna jama (T)
- 4290* – Stari grad v Celju - nahajališče fosilov (T)
- 44889 – Jama na celjskem Starem gradu (T)

V gozdnem prostoru ležijo naslednja izjemna drevesa, ki so poudarjena na 2. stopnji in so opredeljena kot naravne vrednote ali uvrščena v bazo izjemnih dreves ZGS:

- Bukev v Kanjucah - baza izjemnih dreves (T)
- Skupina domačih kostanjev pod Plešivico - baza izjemnih dreves (T)
- 5556 - Trobiševa bukev (T)
- Pečovniška duglazija - baza izjemnih dreves (T)
- 5950 - Pečovnik – duglaziji (T)
- 105 - Teharje - Hrast pri cerkvi svete Ane (T)
- Bukev po Anskim vrhom - baza izjemnih dreves (T)

* Predlog za spremembo naravne vrednote

V skladu s Pravilnikom o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Ur. l. št. 111/04, 70/06, 56/09, 93/10 in 23/154) so z oznako V označene naravne vrednote, katerih površina je večja od 1 km² ali so linijsko daljše od 1 km (2. člen).

Zvrsti naravnih vrednot, identifikacijske številke ter konkretne varstvene usmeritve so opredeljene v Prilogah v poglavju Konkretne varstvene usmeritve na območjih naravnih vrednot.

Tretje stopnje poudarjenosti ne določamo.

2.2.2.7 Funkcija varovanja kulturne dediščine

Funkcijo varovanja kulturne dediščine opravljajo gozdovi znotraj razglašanih območij ter v določenem varovalnem oziroma vplivnem pasu okoli objektov kulturne dediščine. Ohranjena kulturna dediščina in njena integracija v prostoru sta eden od nosilcev trajnostnega razvoja na vseh področjih. Kulturna dediščina s svojo raznovrstnostjo in kakovostjo predstavlja pomemben socialni, ekonomski, vzgojni in identifikacijski potencial.

V GGE Celje je več pomembnejših spomenikov. Tem predstavlja gozd v okolju primerno kuliso, s čimer postane gozdni prostor pomembni spremljajoči del spomenika, gospodarjenje z gozdom pa mora biti prilagojeno tej vlogi.

Upoštevali smo tista območja in objekte kulturne dediščine, ki ležijo v gozdnem prostoru, prav tako pa tudi tista, na katere gozd in gospodarjenje z gozdom zaradi njihove bližine lahko vpliva. Usmeritve je pripravil Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Služba za kulturno dediščino, Območna enota Celje.

V GGE Celje tako zasledimo naslednje objekte kulturne dediščine:

Arheološka najdišča:

- Celje – Arheološko najdišče Celje (EŠD 56)
- Šmarjeta pri Celju – Villa rustica Janžekov grič (EŠD 4257)
- Slatina v Rožni dolini – Železnodobno grobišče (EŠD 4258)
- Pečovnik – Arheološko najdišče Vipota (EŠD 4259)
- Gradišče pri Vojniku – Arheološko najdišče Gradišče (EŠD 25251)
- Pečovnik - Arheološko območje Slabšak (EŠD 29745)

Naselbinska dediščina:

Celje – Staro mestno jedro (EŠD 55)
 Loče ob Šmartinskem jezeru – Vas (EŠD 26995)
 Tremerje – Vas (EŠD 27134)

Stavbna dediščina:

Celje – Celjski grad (EŠD 58)
 Ogorevc – Ljubejeva klet (EŠD 1598)
 Celje – Cerkev sv. Nikolaja (EŠD 2919)
 Tremerje – Cerkev sv. Luke (EŠD 2920)
 Celje – Cerkev sv. Jožefa (EŠD 2921)
 Šentjungert – Cerkev sv. Kunigunde (EŠD 2979)
 Svetli Dol – Kapela sv. Florjana (EŠD 3330)
 Prožinska vas – Štarklova klet (EŠD 3342)
 Vrhe pri Teharjih – Cerkev sv. Ane (EŠD 3441)
 Šentjanž nad Štorami – Cerkev sv. Janeza Krstnika (EŠD 3442)
 Kompole – Cerkev sv. Lovrenca (EŠD 3443)
 Pečovje – Domačija Pečovje (EŠD 3640)
 Celje – Kalvarija na Aljaževem hribu (EŠD 4439)
 Pečovnik – Hiša Alme Karlin (EŠD 14626)
 Celje – Luhnova domačija (EŠD 14682)
 Rožni vrh – Domačija Rožni vrh 20 (EŠD 26516)
 Celje – Vila Hribarjeva 11 (EŠD 26748)
 Celje – Vila Žuža (EŠD 26777)
 Celje – Gostilna Cesta na grad 44 (EŠD 26839)
 Celje – Hiša Breg 40 (EŠD 26854)
 Loče ob Šmartinskem jezeru – Domačija Loče 13 (EŠD 28972)
 Šentjanž nad Štorami – Mlin na domačiji Šentjanž 1 (EŠD 29595)
 Pepelno – Domačija Pepelno 7 (EŠD 30078)
 Zagrad – Vukova vila (EŠD 30407)

Memorialna dediščina:

Celje – Slovensko pokopališče na Golovcu (EŠD 61)
 Javornik – spominsko območje Slemene – Javornik (EŠD 4250)

Vrtnoarhitekturna dediščina:

Celje – Mestni park (EŠD 11904)
 Gorica pri Šmartnem – Park dvorca Prešnik (EŠD 27479)

Gozdovi na 2. stopnji poudarjenosti obsegajo 221,12 ha. 1. stopnja poudarjenosti funkcije varovanja kulturne dediščine v GGE Celje ni določena.

2.2.2.8 Poučna funkcija

Poučno funkcijo opravljajo gozdovi, v katerih poteka ozaveščanje javnosti in v katerih se posreduje znanja o gozdu ter gospodarjenju z njim laični ali strokovni javnosti.

V enoti je poučna funkcija prisotna na 1. stopnji ob Celjski koči, v mestnem gozdu Celje in ob Šmartinskem jezeru. V Mestnem gozdu Celje je ob sprehajalnih poteh nameščeno 15 izobraževalnih tabel in lesen objekt, poimenovan Drevesna hiša, ki je postal središče Mestnega gozda Celje, kjer se vršijo izobraževalne dejavnosti in različni seminarji. V Mestnem gozdu Celje redno potekajo dejavnosti gozdne pedagogike. V preteklem ureditvenem obdobju je bila ob južnem delu Šmartinskega jezera zgrajena ekosistemska učna pot, ki omogoča spoznavanje desetih različnih ekosistemov. Skupna dolžina poti je 4,4 km.

2.2.2.9 Estetska funkcija

Gozd je pomemben estetski dejavnik predvsem v kmetijski in primestni krajini, še posebej na mestih, kjer so ohranjeni le ostanki gozda in v neposredni bližini objektov kulturne dediščine in naravnih vrednot. V krajinskem pogledu predstavlja gozd s svojo naravnostjo in razporeditvijo v krajini poseben kontrast.

Na prvi stopnji je funkcija poudarjena v gozdovih Osence, Grmade, Grajskega in Miklavškega hriba ter Anskega vrha in Homa. Posebno estetsko lastnost imajo ohranjeni gozdni ostanki v kmetijski in urbani krajini. Estetsko vlogo na 1. stopnji poudarjenosti imajo tudi gozdovi na območju Šmartinskega jezera in Bukovžlaka. Površina teh gozdov je 739,23 ha.

Na 2. stopnji so na površini 617 ha poudarjeni gozdovi v jugovzhodnem delu GGE Celje, še zlasti v okolici Svetine, Šentjanža nad Štorami in Ljubečne.

2.2.3 Proizvodne funkcije gozda

2.2.3.1 Lesnoproizvodna funkcija gozda

Predstavlja pomembno funkcijo v enoti, saj je večina (79,8 %) gozdov uvrščenih v 1. stopnjo poudarjenosti lesnoproizvodne funkcije. V drugo stopnjo poudarjenosti so uvrščeni gozdovi RGR gozdovi s posebnim namenom, saj je tam zaradi poudarjenih socialnih funkcij gozda gospodarjenje z gozdom manj intenzivno, podaljšane so proizvodne dobe. Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi v RGR Varovalni gozdovi, saj tam konfiguracija terena in rastiščne razmere ne omogočajo intenzivnega pridobivanja lesa.

2.2.3.2 Lovnogospodarska funkcija gozda

Divjad kot sestavni del gozdnega ekosistema zahteva pri gospodarjenju z gozdovi posebno pozornost, zaradi česar moramo pri načrtovanju ukrepov nenehno vsestransko krepiti tudi lovnogospodarsko funkcijo. Površine, ki so še posebej pomembne (stalna krmišča, krmne njive) za prehrano lovne divjadi so poudarjene na 1. stopnji. V enoti je na 1. stopnji poudarjenih 48,42 ha gozdov. Od te površine večji del predstavljajo krmišča (41,52 ha), ki so skoncentrirana v južnem delu GGE, manjši del pa obore (6,9 ha). Dve obori se nahajata v bližini Šentjungerta, ena manjša pa v južnem delu GGE.

V okviru izdelave gozdnogospodarskega načrta smo tako evidentirali posamezne površine v okolici krmišč za divjad, kjer je funkcija opredeljena s prvo stopnjo pomembnosti. Z načrtnim krmljenjem na krmiščih, ki so usklajena z ZGS, lovci izvajajo privabljanje divjadi z namenom monitoringa ter lovsko pravičnega odstrela divjadi. Poleg tega se krmljenje izvaja še z namenom usmerjanja in zadrževanja divjadi v gozdnem prostoru, na ti. zimskih krmiščih za muflona pa se krmi pretežno suho krmo z namenom lažjega preživetja živali v obdobju zimske prehranske ožine. Krmljenje se izvaja v skladu z določili in omejitvami iz lovskoupravljaljskih načrtov.

2. in 3. stopnjo lovnogospodarske funkcije se v skladu s Pravilnikom ne določa.

2.2.3.3 Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin

Razpršeno po celotni GGE Celje imamo evidentirane gozdne površine, kjer se izvaja dejavnost pridobivanja drugih gozdnih dobrin. Pridobivanje drugih gozdnih dobrin, kot je nabiranje gozdnih plodov, se izvaja v celotni GGE z bolj izrazitimi koncentracijami v okolici naselij. Vendar ti gozdovi niso poudarjeni na 1. stopnji, saj gre večinoma za nabiranje za lastno rabo.

Enota je pomembna tudi zaradi čebelje paše. Tako je s funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin na 2. stopnji poudarjenosti opredeljen velik del GGE. Površine so koncentrirane zlasti v območju večjih gozdnih kompleksov.

3 OPIS STANJA GOZDOV

3.1 Gospodarske kategorije gozdov

V enoti je 11,3 % gozdov s posebnim namenom (v nadaljevanju GPN) z načrtovanim posekom. Opredeljeni so z Odlokom o razglasitvi gozdov s posebnim namenom v Mestni občini Celje (Ur. l. RS št. 37/97, 61/97 in 12/07). Poleg tega je v GGE tudi 7,8 % varovalnih gozdov, ki so zaščiteni v skladu z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13 in 39/15).

Preglednica 18/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (v ha)

Gospodarske kategorije gozdov	Površina (ha)			
	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Večnamenski gozdovi	3.982,62	254,67	210,99	4.448,28
GPN z načrtovanim posekom	508,04	45,38	67,66	621,08
Varovalni gozdovi	272,50	93,97	64,47	430,94
Skupaj	4.763,16	394,02	343,12	5.500,30

Preglednica 19/KGR: Gozdne združbe po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi*	Rastiščni tip	Površina (ha)	Delež %
RGR 1: Gradnova belogabrovja in dobovja	Predalpsko gradnovo belogabrovje (46 %), Kisloljubno gradnovo belogabrovje (38 %), Kisloljubno rdečeborovje (8 %)	119,46	2,2
RGR 2: Podgorski bukovi gozdovi	Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih (85 %), Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje (9 %), Kisloljubno gradnovo bukovje (5 %)	430,35	7,8
RGR 3: Gorska – zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja	Predalpsko-dinarsko jelovo bukovje (66 %), Predalpsko gorsko bukovje (12 %), Dinarsko jelovo bukovje (10 %)	573,51	10,4
RGR 4: Kisloljubni bukovi gozdovi	Kisloljubno gradnovo bukovje (86 %), Kisloljubno rdečeborovje (8 %), Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje (2 %)	1.498,00	27,2
RGR 5: Zasmrečena bukovja na kisljih podlagah	Kisloljubno gradnovo bukovje (68 %), Kisloljubno bukovje z rebrenjačo (19 %), Kisloljubno rdečeborovje (5 %)	381,48	6,9
RGR 6: Toploljubni bukovi gozdovi	Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje (71 %), Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih (29 %)	57,65	1,0
RGR 9: Kisloljubna borovja	Kisloljubno rdečeborovje (83 %), Kisloljubno gradnovo bukovje (8 %), Kisloljubno gradnovo belogabrovje (5 %)	1.387,83	25,2
VEČNAMENSKI GOZDOVI		4.448,28	80,9

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi*	Rastiščni tip	Površina (ha)	Delež %
RGR 13 – Gozdovi s posebnim namenom	Kisloljubno rdečeborovje (82 %), Kisloljubno gradnovno bukovje (14 %), Kisloljubno gradnovno belogabrovje (4 %)	621,08	11,3
GPN Z NAČRTOVANIM POSEKOM		621,08	11,3
RGR 14 – Varovalni gozdovi	Predinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje (29 %), Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje (20 %), Kisloljubno gradnovno bukovje (19 %)	430,94	7,8
VAROVALNI GOZDOVI		430,94	7,8
SKUPAJ VSI GOZDOVI	Kisloljubno gradnovno bukovje (34 %), Kisloljubno rdečeborovje (34 %), Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih (8 %)	5.500,30	100

*Opomba: Prikazane so samo tri gozdne združbe z največjim deležem

3.2 Lesna zaloga

Preglednica 20/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	15	22	27	22	14	68	22,10
Jelka	17	24	23	22	14	9	2,80
Bori	11	26	32	21	10	45	14,39
Macesen	25	19	17	19	20	< 1	0,13
Ostali iglavci	4	9	16	23	48	3	0,84
Bukev	12	21	27	21	19	110	35,33
Hrasti	13	27	25	18	17	45	14,40
Plemeniti listavci	28	25	20	14	13	10	3,18
Drugi trdi listavci	23	25	22	15	15	18	5,91
Mehki listavci	35	33	16	9	7	3	0,92
Iglavci	13	23	29	22	13	125	40,26
Listavci	15	23	25	19	18	186	59,74
Skupaj	14	23	27	20	16	312	100

Povprečna lesna zaloga GGE je nad nivojem slovenskega povprečja in višja kot ocena lesne zaloge GGO Celje za leto 2010. Drevesna sestava lesne zaloge je podana po skupinah drevesnih vrst. V skupini Smreka je samo smreka. V skupini Jelka je zajeta količina jelke. V skupino drevesnih vrst Ostali iglavci so združeni: bori, tisa, duglazija in macesen. Pod skupino Hrasti spadajo: graden, cer, rdeči hrast in močvirski hrast. Med Plemenite listavce spadajo: gorski javor, ostrolistni javor, topokrpi javor, veliki in ostrolistni jesen, gorski brest, poljski brest, lipa in lipovec, češnja ter oreh. Med Druge trde listavce: beli gaber, kostanj, robinja, maklen, brek, mokovec, črni gaber, mali jesen, puhasti hrast, cer in drugi trdi listavci. Med Mehke listavce pa: breza, trepetlika, topoli, črna jelša, siva jelša, vrba, jerebika, nagnoj in drugi mehki listavci.

Debelinska struktura, ki jo ugotavljamo na stalnih vzorčnih ploskvah (v nadaljevanju SVP), kaže pri iglavcih normalno porazdelitev, pri listavcih pa rahlo levo asimetrično porazdelitev.

Preglednica 21/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	689.738	589.293	43.346	57.099
	m ³ /ha	125	124	110	166
Listavci	m ³	1.023.619	907.813	61.257	54.549
	m ³ /ha	186	191	156	159
Skupaj	m³	1.713.357	1.497.106	104.603	111.648
	m³/ha	312	314	266	325

Preglednica 22: Metodologija ugotavljanja lesne zaloge

Stratum	Rastiščnogojitveni razred	Površina (ha)	LZ (m³/ha)	Število SVP	E _{RGR} (%)	E _{strat.} (%)
STALNE VZORČNE PLOSKVE						
1	Gradnova belogabrovja in dobovja	119,46	399	8	40,7	4,7
	Podgorski bukovi gozdovi	430,35	318	41	13,9	
	Gorska-zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja	573,51	339	49	15,1	
	Kisloljubni bukovi gozdovi	1.498,00	334	112	8,3	
	Zasmrečena bukovja na kislih podlagah	381,48	279	20	27,4	
	Toploljubna bukovja	57,65	268	2	259,0	
	Kisloljubna borovja	1.387,83	302	112	9,0	
	Gozdovi s posebnim namenom	621,08	332	52	12,2	
	Varovalni gozdovi	430,94	256	16	38,8	
OKULARNA OCENA						
1	Gradnova belogabrovja in dobovja	119,46	356			
	Podgorski bukovi gozdovi	430,35	303			
	Gorska-zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja	573,51	302			
	Kisloljubni bukovi gozdovi	1.498,00	297			
	Zasmrečena bukovja na kislih podlagah	381,48	310			
	Toploljubna bukovja	57,65	330			
	Kisloljubna borovja	1.387,83	296			
	Gozdovi s posebnim namenom	621,08	328			
	Varovalni gozdovi	430,94	228			

Lesno zalogo gozdov smo ugotovili z meritvami na 412 SVP, ki so razporejene na vzorčni mreži 250 x 500 metrov. Vzporedno z meritvijo na SVP smo izvajali opisovanje sestojev, v okviru katerega smo za raven sestoj določili lesne zaloge na podlagi okularne ocene. Popisovalci smo uporabljali metodo okularne ocene lesne zaloge s hitro izmero sestojne temeljnice. Za posamezni sestoj smo lesno zalogo ocenjevali po drevesnih vrstah in razširjenih debelinskih razredih, ki so: I. – 10 do pod 20 cm; II. – 20 do pod 30 cm; III. – 30 do pod 40 cm; IV. – 40 do pod 50 cm in V. – nad 50 cm. Tako pridobljene podatke smo v postopku izravnave korigirali s korekcijskimi faktorji ugotovljenimi s primerjavo ocenjene in na SVP izmerjene lesne zaloge. Korekcijske faktorje za izravnavo lesne zaloge in deležev po razširjenih debelinskih razredih smo izračunali ločeno za iglavce in listavce

Korekcijski faktor za izravnavo je za iglavce 1,008, za listavce pa 1,075. Korekcijskih faktorji za izravnavo debelinskih razredov so navedeni v poglavju 12.1.14 Ostale priloge.

Preglednica 23/D-LZU b: Način ugotavljanja lesne zaloge

Stratum	Rastiščnogojitveni razred	Površina RGR (ha)	Število SVP	LZ na SVP (m ³ /ha)	Izravnan LZ (m ³ /ha)	Okularna ocena (m ³ /ha)*	ERGR (%)	Estrat. (%)
	Gradnova belogabrovja in dobovja	119,46	8	399	369	356	40,7	4,7
	Podgorski bukovi gozdovi	430,35	41	318	320	303	13,9	
	Gorska-zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja	573,51	49	339	316	302	15,1	
	Kisloljubni bukovi gozdovi	1.498,00	108	334	315	297	8,3	
	Zasmrečena bukovja na kisljih podlagah	381,48	24	279	322	310	27,4	
	Toploljubna bukovja	57,65	2	268	353	330	259,0	
	Kisloljubna borovja	1.387,83	112	302	306	296	9,0	
	Gozdovi s posebnim namenom	621,08	52	332	340	328	12,2	
	Varovalni gozdovi	430,94	16	256	229	228	38,8	
	Skupaj	5.500,30	412	319	311	299	4,7	

* ocena brez izravnave

Z meritvami na SVP smo ugotovili, da znaša ocena lesne zaloge 319 m³/ha. Z izravnavo lesnih zalog, ugotovljenih na opisih sestojev, znaša končna povprečna lesna zaloga GGE 311 m³/ha. Ob 5 % tveganju lahko trdimo, da je napaka metode 4,7 % (± 15 m³/ha), oziroma, da se lesna zaloga večnamenskih gozdov v GGE Celje giblje v intervalu med 296 in 326 m³/ha.

V RGR Varovalni gozdovi, ki so izločeni zaradi izjemno poudarjene funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti, smo izvedli meritve na SVP, kjer pa so varovalni gozdovi izločeni zaradi funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev ali zaščitne funkcije meritev SVP nismo izvedli.

3.2.1 Način ugotavljanja tarif

Pri izračunavanju lesnih zalog smo privzeli tarife iz prejšnjega ureditvenega obdobja in sicer tarife za enodobne sestoje (Schafferjeve tarife). Tarifne razrede smo na terenu preverjali okularno ob izdelavi opisov sestojev. Odsečne tarifne razrede smo glede na ugotovljeno stanje korigirali.

Dodatna orientacija pri popravku tarif so nam bile izmerjene srednje sestojne višine na SVP. Višine so bile izmerjene skupno 713 drevesom, med njimi prevladuje bukev s 223 izmerjenimi drevesi. Sledijo ji smreka s 189 drevesi, rdeči bor 100, graden 52, gorski javor 33, jelka 31, kostanj 20, beli gaber 16 dreves. Pri ostalih drevesnih vrstah je bilo izmerjenih manj kot 10 dreves. Merili smo višine vsaj dveh, središču ploskve najbližjih nadvladajočih, vladajočih ali sovladajočih nepoškodovanih dreves. Tako pridobljene povprečne tarifne razrede smo po RGR za glavne drevesne vrste, kjer je bilo meritev več kot 20, primerjali z ocenjenimi tarifnimi razredi. V zadnjem koraku smo glede na rezultat primerjave odsečne tarifne razrede korigirali.

3.3 Prirastek

3.3.1 Način ugotavljanja prirastka

Preglednica 24/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,82	0,91	0,79	0,48	0,18	3,18	41
Listavci	1,26	1,30	1,05	0,63	0,36	4,60	59
Skupaj	2,08	2,21	1,84	1,11	0,54	7,78	100

Povprečni letni prirastek je nižji kot je produkcijska sposobnost rastišč GGE. Pri listavcih krivulja izkazuje najprej naraščajoč nato pa padajoči trend, kar pomeni, da tanjše drevje prispeva k skupnemu prirastku največ. Tudi pri iglavcih krivulja najprej rahlo narašča, nato pa hitreje upada.

Preglednica 25/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	17.478	15.208	1.130	1.140
	m ³ /ha	3,18	3,19	2,87	3,32
Listavci	m ³	25.325	22.294	1.572	1.459
	m ³ /ha	4,60	4,68	3,99	4,25
Skupaj	m³	42.803	37.502	2.702	2.599
	m³/ha	7,78	7,87	6,86	7,57

Prirastek je najvišji v zasebnih gozdovih, nižji je v gozdovih lokalnih skupnosti, najnižji pa v državnih gozdovih.

Tekoči letni prirastek smo izračunali iz prirastnih nizov, ki smo jih pridobili iz podatkov ponovljene izmere istih dreves na SVP. Pri tokratni obnovi GGN GGE Celje smo izvedli tretjo zaporedno meritev na SVP. To nam omogoča, da na osnovi dveh zaporednih meritev premerov istih dreves izračunamo prirastek dreves ter na osnovi celotnega vzorca ocenimo prirastek za GGE. Vsem drevesom s pravilno izmerjenim premerom smo po metodi prirastnih odstotkov z uporabo enačbe $PRP = V_2 + V_1 / V_1$ izračunali prirastne odstotke. Nadalje smo prirastne odstotke stratificirali po skupinah drevesnih vrst in RGR. Pridobljene podatke, pri čemer je PRP odvisna spremenljivka, premer ob prvi izmeri (d_1) pa neodvisna spremenljivka, smo izravnavali z uporabo inverzne ($PRP = a + b / d_1$), logaritemske ($PRP = a + b * \ln(d_1)$) ali eksponentne ($PRP = a + b * e^{(d_1)}$) funkcije. Za izravnavo smo izbrali najbolj prilegajočo se funkcijo, ki je bila v večini primerov inverzna funkcija. V primerih, ko je bilo za izravnavo po osnovnem stratumu (RGR in skupina drevesnih vrst) premalo podatkov, smo za določeno skupino drevesnih vrst uporabili podatke za celotno GGE, ali pa podatke znotraj istega RGR znotraj GGO Celje.

Prirastni nizi po debelinskih stopnjah so prikazani v poglavju 12. Priloge.

3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Podatke o sestojih smo pridobili s terenskim opisovanjem sestojev. Pri izločanju sestojev na terenu smo kot pripomoček uporabljali digitalne ortofoto posnetke (v nadaljevanju DOF) in sestojno karto za GGN GGE Celje iz leta 2008 (stara sestojna karta). Sestoji so izločeni na podlagi značilnih razlik v razvojni fazi, zasnovi, negovanosti, sestojnemu sklepu, drevesni sestavi, deležu in vrstni sestavi pomladka, lesni zalogi ter skupini gozdnogojitvenih smernic. S pomočjo DOF-a, stare sestojne karte in terenskega ogleda smo na delovni karti razmejili posamezne sestojne ter jih z uporabo programske

aplikacije MapInfo 15.0 s postopkom digitalizacije prenesli v digitalni zaris. V primeru, da se je meja starega sestoja ujemala s sestojno mejo ugotovljeno na terenu, smo prevzeli zaris prejšnje sestojne karte. V nasprotnem primeru smo sestoje razmejili na novo. Digitalni zaris sestojev je osnova za izračun površin posameznih sestojev. Isti sestoj se znotraj odseka lahko pojavlja na večih prostorsko ločenih lokacijah. Sestojne meje so usklajene z mejami odseka oz. oddelka. Izločili smo 1.828 sestojev s skupno površino 5.500,30 ha, povprečna površina sestoja znaša 3,0 ha.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev smo določili na podlagi kriterijev, ki jih določa Pravilnik in sicer na osnovi premera dreves vladajočega in sovladajočega sloja. Kriteriji so podrobneje opredeljeni v poglavju 12. Priloge.

Preglednica 26/D-RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradb sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Pomladek						Lesna zaloga	± E	Srednji premer
			Površina		Zasnova						
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	m³/ha	%	cm
Mladovje	216,45	3,9									
Drogovnjak	1.414,74	25,7	12,06	1	2	37	44	17	242	8,1	21
Debeljak	2.976,69	54,1	373,59	13	17	70	13	< 1	386	5,0	28
Sestoj v obnovi	892,42	16,2	516,26	58	17	65	16	2	250	12,4	23
Skupaj	5.500,30	100	901,91	16,4					311	4,7	24

Sestoje smo uvrstili v štiri razvojne faze značilne za sistem skupinsko postopnega gospodarjenja. Kot je razvidno iz zgornje preglednice, je prevladujoča razvojna faza debeljak, sledi pa ji drogovnjak. Prostorsko se razvojne faze pojavljajo razpršeno.

Od celotne površine GGE je na 4 % površine prisoten pomladek ustreznih sestojnih zasnov in drevesne sestave, na katerega računamo pri razvoju sestojev. Sestoji v obnovi so pomlajeni na 58 % površine s prevladujočim dobrim in bogato zasnovanim pomladkom, kar daje dobro osnovo za nadaljnji razvoj teh gozdov.

Podatki o lesnih zalogah, srednjem premeru in vzorčni napaki po razvojnih fazah so pridobljeni iz SVP. Tako je vsaki SVP pripisana razvojna faza pripadajočega sestoja ter na osnovi tako ugotovljene razvojne faze obračunana lesna zaloga in srednji premer. V mladovju smo izmerili 16 stalnih vzorčnih ploskev, v drogovnjakih 109, debeljakih 191 in v sestojih v obnovi 96.

Preglednica 27/D-POM: Sestava pomladka po drevesnih vrstah

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Dr. iglavci	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr. tr. list.	Meh. list.
ha	235,96	97,33	31,66	1,90	352,54	68,37	63,50	79,70	8,03
%	25,1	10,4	3,4	0,2	37,5	7,3	6,8	8,5	0,9

V drevesni sestavi pomladka je delež bukve, jelke, smreke in plemenitih listavcev večji kot delež teh vrst v lesni zalogi, kar je dobrodošlo, saj želimo delež teh vrst povečati.

Preglednica 28/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	216,45	12	54	24	10	16	35	44	5	33	27	22	18
Drogovnjak	1.414,74	11	52	31	6	11	34	51	4	20	46	31	3
Debeljak	2.976,69					23	56	20	1	2	56	39	3
Sestoj v obnovi	892,42					10	58	30	2				
Skupaj:	5.500,30												

Večina mladovij (66 %) je dobre do bogate zasnove, pomanjkljive do slabe zasnove pa je 34 % mladovij. 63 % drogovnjakov je bogate do dobre zasnove, pomanjkljive in slabe zasnove pa 37 % drogovnjakov. Razlog za pomanjkljivo zasnovanost v drogovnjakih je v pomanjkljivi in slabi izvedbi negovalnih del v mladovijih v preteklosti.

Najvišji delež negovanih sestojev je v debeljakih, najnižji delež pa v drogovnjakih. Nenegovanih ogroženih sestojev je 99 ha.

V debeljakih in drogovnjakih prevladuje normalen sklep. V mladovijih prevladuje tesen sklep. Močnejše presvetljenih je 18 % mladovij 3 %, drogovnjakov, 3 % debeljakov ter 67 % sestojev v obnovi.

3.5 Tipi sestojev

Preglednica 29/TIP: Tipi drevesne sestave gozdov

Tip drevesne sestave	Površina (ha)	Delež (%)
1 - Hrastovi gozdovi	75,37	1
2 - Gozdovi bukve in hrasta	152,39	3
3 - Bukovi gozdovi	599,11	11
4 - Drugi pretežno listnati gozdovi	1.434,69	26
5 - Gozdovi bukve in jelke	9,10	< 1
6 - Gozdovi bukve in smreke	220,00	4
7 - Jelovi gozdovi	5,59	< 1
8 - Smrekovi gozdovi	138,69	3
9 - Borovi gozdovi	98,93	2
10 - Drugi pretežno iglasti gozdovi	555,80	10
12 - Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	2.210,63	40
Skupaj	5.500,30	100

Tipe drevesne sestave sestojev smo določili na podlagi deleža drevesnih vrst na ravni sestoja. Kriterij za določanje sestojnih tipov je podan v Pravilniku in sicer v prilogi 1. Sestojnih tipov, predpisanih s Pravilnikom, nismo podrobneje členili.

V GGE prevladujejo drugi gozdovi iglavcev in listavcev (40 %). Sledijo drugi pretežno listnati gozdovi. Teh je v GGE 26 %. Več kot desetino predstavljajo še bukovi gozdovi (11 %) in drugi pretežno iglasti gozdovi (10 %).

3.6 Ohranjenost gozdov

Preglednica 30/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	3.175,87	72	967,88	22	284,07	6	20,46	< 1	4.448,25	81
Gozdovi s posebnim namenom z načrtovanim posekom	487,30	79	132,73	21	1,05	< 1			621,08	11
Varovalni gozdovi	369,12	85	45,85	11	15,97	4			430,94	8
Skupaj vsi gozdovi	4.032,29	74	1.146,46	21	301,09	5	20,46	< 1	5.500,30	100

Ohranjenost gozdov je primarni pogoj stabilnosti gozdnega ekosistema. Kriterij za določanje ohranjenosti gozdov je delež drevesnih vrst, ki so naravni sestavi gozdne združbe tuje ali redko

prisotne. Ohranjenost gozdov v posameznih odsekih oziroma oddelkih smo izračunali po metodologiji evklidskih razdalj s primerjavo dejanske in naravne drevesne sestave gozdnih združb, ki so prisotne v odseku. Za obdelavo podatkov smo uporabili računalniški program, ki ima osnovo v metodologiji ocenjevanja spremenjenosti vrstne sestave rastlinskih skupnosti, ki je predstavljena v literaturi. Kriteriji za določanje ohranjenosti so podani v Pravilniku, in sicer v prilogi 1. V splošnem velja, da je drevesna sestava spremenjena, ko je skupni delež rastišču tujih drevesnih vrst večji kot 31 %.

V GGE absolutno prevladujejo gozdovi z ohranjeno drevesno sestavo (74 %). Spremenjenih gozdov je 21 %, močno spremenjenih 5 %, izmenjanih pa manj kot 1 %.

Varovalni gozdovi so bolj ohranjeni kot večnamenski gozdovi. Ohranjenih varovalnih gozdov je 85 %, spremenjenih 11 %, izmenjanih pa 4 %. Gozdovi s posebnim namenom z načrtovanim posekom so slabše ohranjeni kot varovalni gozdovi. Ohranjenih gozdov s posebnim namenom z načrtovanim posekom je 79 %, spremenjenih 21 %, močno spremenjenih pa manj kot 1 %.

3.7 Kakovost drevja

Preglednica 31/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	570	6	35	56	2	1
Jelka	75	1	26	67	5	1
Bori	433	2	30	47	16	5
Macesen	3	0	33	67	0	0
Ostali iglavci	22	14	54	27	5	0
Bukev	877	3	15	42	26	14
Hrasti	386	4	17	41	26	12
Plemeniti listavci	98	3	18	45	28	6
Drugi trdi listavci	178	0	6	26	29	39
Mehki listavci	33	0	9	52	27	12
Iglavci	1.103	4	33	53	8	2
Listavci	1.572	3	14	40	27	16
Skupaj	2.675	3	23	45	19	10

Kakovost drevja se nanaša izključno na lesnoproizvodno funkcijo gozda. Kakovost drevja se v skladu s Pravilnikom ugotavlja na SVP in sicer na drevju debelejšem od 30 cm. Okrajšave za kakovost (pri listavcih A1, A2, B, C, D in pri iglavcih A1, A2, B, C, D1 in D2) so podane v poglavju 12. Priloge. Kakovost ugotavljamo na podlagi zunanjih (vidnih) znakov, dejanska kakovost pa lahko od te tudi odstopa zaradi notranjih napak, ki ostanejo do poseka oz. razreza lesa nevidne.

Dreves z odlično kakovostjo je malo in predstavljajo le 3 % dreves ocenjenih na SVP. Prevladujejo drevesa prav dobre in dobre kakovosti, ki skupaj predstavljajo 68 % dreves izmerjenih na SVP. Dreves z zadovoljivo kakovostjo je 19 %, dreves s slabo kakovostjo pa 10 %.

3.8 Poškodovanost drevja

Preglednica 32/PŠD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	1,3
Veje	1,9
Osutost	1,6
Skupaj	4,8

Poškodovanost drevja se v skladu s Pravilnikom ocenjuje na SVP vsem drevesom. Pri tem se pri posameznem drevesu upošteva samo največja poškodba. Poškodovanost drevja pomembno vpliva na vitalnost dreves in kakovost gozdnollesnih sortimentov.

Delež poškodovanega gozdnega drevja znotraj GGE je nižji kot pa je povprečje znotraj Celjskega GGO. Tako je od skupnega števila dreves 4,8 % dreves poškodovanih. Izmed vseh poškodovanih dreves ima največ dreves poškodbe vej in vrhov (1,9 %). Pri poškodbah vej gre za poškodbe vrha pri iglavcih in za odlom večjih vej pri listavcih, ki se pogosto zlomijo pod težo snega ali žleda. Delež osutosti je 1,6 %. Delež poškodovanosti debela in koreničnika pa je najnižja in znaša 1,3 %.

3.9 Objedenost gozdnega mladja

ZGS izvaja na območju cele Slovenije sistematično spremljanje stanja (objedenosti) gozdnega mladja od leta 1996. V letih 2009 in 2010 je bil opravljen prvi popis objedenosti gozdnega mladja po prenovljeni metodi, ki smo ga doslej ponovili trikrat. Izvedba popisa na terenu prostorsko ni vezana na okvire LUO, ampak se opravlja po popisnih enotah t. i. »ekoloških enotah« (v nadaljevanju: PE), pri oblikovanju katerih smo upoštevali populacijska območja rastlinojede parkljaste divjadi in zaokrožena gozdnata območja, ki so si podobna po drevesni sestavi, geološki podlagi, klimi, ipd. Leta 2014 smo na vseh popisnih enotah v LUO izvedli drugi popis objedenosti mladja, leta 2017 pa tretji popis. Pri tolmačenju rezultatov popisa objedenosti je treba upoštevati dejstvo, da so posamezne drevesne vrste v prehrani parkljaste divjadi različno priljubljene. Tako je npr. objedenost plemenitih listavcev lahko zelo velika že pri nizkih gostotah rastlinojede parkljaste divjadi, nasprotno pa je delež objedenosti smreke praviloma visok pri večjih gostotah divjadi. Raziskave kažejo, da se odvisnost med številčnostjo divjadi in objedenostjo mladja najbolj odraža pri poškodovanosti bukve. Slednja je med divjadjo srednje priljubljena, prostorsko je zastopana praktično na vseh rastiščih in je navsezadnje graditeljica večine gozdnih sestojev, zato je dokaj primerna za ugotavljanje vpliva rastlinojede divjadi na mladje.

GGE Celje leži v PE Celjsko-bistriška kotlina. V spodnji tabeli so predstavljeni rezultati zadnjega popisa l. 2017.

Preglednica 33: Delež objedenosti po višinskih razredih in skupinah drevesnih vrst v letu 2017 v popisni enoti Celjsko-bistriška kotlina.

Skup. DV	št. vz.	< 15cm		R1 15-30cm			R2 30-60cm			R3 60-100cm			R4 100-150cm			R1-R4		
		DV %	št./ha	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %
Smreka	25	2	857	9	4.071	2,4	8	2.048	4,8	8	975	2,5	11	463	5,3	9	7.558	3,2
Jelka	8	8	3.285	4	1.682	69,6	3	805	87,9	5	561	43,5	1	49	50,0	4	3.096	69,3
Bori	1										24						24	
Bukev	32	38	16.424	33	15.408	3,3	50	11.995	8,3	56	6.558	4,5	50	2.097	2,3	41	36.057	5,1
Hrasti	20	21	9.140	22	10.410	7,7	6	1.365	10,7	2	195	12,5	5	219		14	12.190	8,0
Plemeniti listavci	29	21	8.855	12	5.632	16,0	5	1.316	31,5	6	707	24,1	9	366	6,7	9	8.021	18,8
Drugi trdi listavci	32	10	4.427	20	9.459	11,1	23	5.680	21,0	23	2.755	22,1	24	1.024	14,3	22	18.919	15,9
Mehki listavci	4			1	366	73,3	4	975	87,5		24	100,0				2	1.365	83,9
Iglavci	25	10	4.142	12	5.754	22,0	12	2.852	28,2	13	1.560	17,2	12	512	9,5	12	10.678	22,4
Listavci	36	90	38.846	88	41.275	8,6	88	21.332	16,9	87	10.239	11,0	88	3.706	5,9	88	76.552	11,1
Skupaj	36	100	42.988	100	47.028	10,2	100	24.185	18,2	100	11.800	11,8	100	4.218	6,4	100	87.230	12,5

Objedenost v PE Celjsko-bistriška kotlina kamor sodijo gozdovi GGE Celje, se je v letu 2017 v primerjavi z letom 2014 značilno zmanjšala, in sicer s 17,3 % na 12,5 %. Objedenost v četrtem višinskem razredu (100-150 cm) znaša 6 % in s tem zagotavlja nadaljnji razvoj gozdov v starejših sestojih. Iglavci so dvakrat bolj poškodovani kot listavci. V primerjavi z ostalimi PE v Sloveniji je poškodovanost mladja relativno majhna in za razvoj gozdov razmeroma neproblematična. Glavna povzročitelja objedanja v enoti sta srnjad, v nekaterih delih PE (Grmada, Vipota) tudi gams in muflon (jugozahodni del enote). Delež bukve v vseh višinskih razredih skupaj znaša dobrih 40 %, njena poškodovanost je razmeroma majhna (dobrih 5 %). Poškodovanih sadik plemenitih listavcev je največ v višinskih razredih 30 do 100 cm, kar je zagotovo delno povezano z objedanjem rastlinojede divjadi. Kljub temu ugotavljamo, da pričujoča poškodovanost pomembno ne vpliva na nadaljnji razvoj gozdov oziroma vrast zadostnega števila osebkov posamezne drevesne vrste v višje višinske razrede.

Na objedenost gozdnega mladja poleg rastlinojedih parkljarjev nedvomno vplivajo številni drugi okoljski dejavniki oz. vremenske razmere (npr. trajanje zimskih razmer-snežne odeje, poletne suše, količina padavin, itn.).

3.10 Odmrlo drevje

Preglednica 34/OD: Odmrlo drevje v GGE

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje (n/ha)			Ležeče drevje (n/ha)			Skupaj (n/ha)			m ³ /ha
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	
10 – 29 cm	3,74	5,87	9,61	5,00	14,17	19,17	8,74	20,05	28,79	11,50
30 – 49 cm	1,12	1,07	2,18	0,68	1,75	2,43	1,80	2,82	4,61	7,37
50 in več cm	0,05	0,44	0,49	0,19	0,34	0,53	0,24	0,78	1,02	3,02
Skupaj	4,90	7,38	12,28	5,87	16,26	22,14	10,78	23,64	34,42	21,90

Podatke o odmrlem drevju smo zbrali pri popisu na SVP. Evidentirali smo stoječa in ležeča odmrta drevesa. Ležeča drevesa smo upoštevali samo, če so rasla na ploskvi.

Navedeno je število odmrlih dreves na hektar za iglavce, listavce ter stoječe in ležeče drevje, ločeno po razširjenih debelinskih razredih ter skupna prostornina odmrlega drevja.

Iz zgornje preglednice je razvidno, da prevladuje tanjše odmrlo drevje listavcev. Glede na zahteve Pravilnika o varstvu gozdov, ki določa, da mora biti delež odmrle in odmirajoče biomase glede na lesno zalogo, ki znaša 311 m³/ha, vsaj 3 %, sklepamo, da je skupna količina odmrle biomase zadostna (7,0 %), vendar ni razporejena enakomerno po vseh debelinskih razredih. Najmanj je najdebelejšega odmrlega drevja, ki je zelo pomembno v habitatnem smislu (duplarji, hrošči, itd.).

4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

4.1 Kratek opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti

Prvi ureditveni načrti za gospodarjenje z gozdovi na območju GGE Celje so bili izdelani leta 1957 za državne in leta 1966 za zasebne gozdove. Pričujoči gozdnogospodarski načrt GGE Celje za obdobje 2019–2028 nadaljuje tradicijo načrtnega urejanja gozdov. Predstavlja 7. generacijo strateških dokumentov za dolgoročno usmerjanje ravnanja z gozdovi in njihove rabe gozdov na območju občin Celje in Štore ter na manjši površini občine Vojnik.

V obdobju petdesetih in šestdesetih let prejšnjega stoletja so se s pospešenim odpiranjem gozdov z gozdnimi prometnicami začeli ustvarjati pogoji za načrtno usmerjeno gospodarjenje z gozdovi. Začelo se je uveljavljati sodobnejše zastorno in prebiralno gospodarjenje, počasi pa tudi skupinsko postopna metoda. Novi pristopi so nadomeščali zastarele načine gospodarjenja z goloseki in preprostimi oblikami prebiranja izpred druge svetovne vojne.

Z gozdnogospodarskim načrtom iz leta 1977 se je dokončno uveljavil sonaravni pristop pri gospodarjenju z gozdovi. Zgostitev mreže gozdnih vlak je bistveno izboljšala dostopnost do gozdnih sestojev in uporabo skupinsko-postopnega gospodarjenja.

Leta 1993 je bil sprejet veljavni Zakon o gozdovih, ki je v gozdarstvu uvedel precej korenitih sprememb, še posebno na področju izvajanja gojitvenih in varstvenih del. Lastniška struktura je bila zaradi procesa denacionalizacije v večjem delu konsolidirana do konca leta 2010.

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

V preteklem desetletju so ekološke in socialne funkcije gozdov, ki sta jih prostorsko podrobneje opredelila gozdnogospodarska načrta iz let 1998 in 2008 postale pomemben dejavnik pri načrtovanju in rabi gozdnega prostora. Na določenih območjih gozdov s poudarjenimi socialnimi funkcijami je prišlo do vsebinskega preskoka pri upravljanju gozdov. Ukrepe gospodarjenja se je tudi dejansko začelo prilagajati poudarjenim funkcijam gozdov, kar je bilo značilno predvsem za območje urbanih gozdov na južnem mestnem obrobju Celja ter na območjih Celske koče in Šmartinskega jezera.

Na gospodarjenje z gozdovi je pomembno vplivala tudi lastniška struktura gozdov. Posamezni lastniki so povečali rabo gozdov z vidika njihove proizvodne funkcije in izkoristili možni posek. Kljub temu se je zaradi prevladujoče in razdrobljene zasebne gozdne posesti in nizke ekonomske navezanosti na gozd nadaljeval trend relativno skromne uporabe razpoložljivih proizvodnih potencialov.

V preteklem desetletju ni prišlo do pričakovanih zakonskih sprememb in davčnih spodbud za združevanje zasebnih gozdnih parcel v večje posesti. Prav tako ni prišlo do nadgradnje pomanjkljivega sistema izvajanja negovalnih del v mladih gozdovih v zasebni lasti, ki je bil uveden leta 1993. Značilnost razvoja gozdnega prostora med leti od 2009 do 2018 je bilo tudi poudarjanje pomena zasebne lastnine, še posebno na področjih nabiralništva in lova, ter povezovanje zasebnih gozdnih lastnikov.

Na razvoj in rabo gozdov na območju GGE Celje so v preteklem desetletju vplivali predvsem naslednji dejavniki:

- obsežen žledolom pozimi leta 2014;
- gradacija podlubnikov v obdobju med leti 2013 in 2016;
- majhna navezanost večinskega dela lastnikov na njihove gozdove;
- pospešen razvoj upravljanja gozdov s poudarjenimi socialnimi funkcijami;
- nadaljevanje neugodnih razmer na trgu lesa za kvalitetnejše sortimente bukve, kot prevladujoče drevesne vrste v enoti;

- povečano povpraševanje po lesu za ogrevanje, do katerega je prišlo zaradi gospodarske krize, ki je dosegla višek leta 2013.

Načrtovani ukrepi gospodarjenja za preteklo ureditveno obdobje niso bili v celoti izvedeni. Razlika je prisotna pri izvedenem obsegu sečenj in gozdnogojitvenih del, predvsem v zasebnih gozdovih.

4.2.1 Posek

V obdobju 2009–2018 je bilo na območju GGE Celje posekano dobrih 120.000 m³ lesa, kar predstavlja skupno 46 % možnega poseka. Realizacija glede na možni posek je sicer za 7 odstotnih točk nižja, kot v prejšnjem desetletju, vendar je bilo posekano skoraj 21.000 m³ lesa več, oziroma za 21 % več kot v obdobju 1999-2008. Glavni dejavniki, ki so vplivali na obseg izvedenega poseka so bile razmere na trgu lesa, ekonomska nenavezanost zasebnih lastnikov na gozd, razdrobljenost zasebne gozdne posesti ter pomanjkanje zanimanja lastnikov za delo v gozdu.

Preglednica 35/REV2-RGR: Posek po rastiščnogojitvenih razredih in primerjava z načrtovanim posekom

Rastiščnogojitveni razred	Skupina drev. vrst	Nač. posek	Real. posek	Realizacija
		m3	m3	(%)
RGR 1: Gradnova belogabrovja in dobovja	Iglavci	6.422	1.158	18
	Listavci	4.101	1.246	30
	Skupaj	10.523	2.404	23
RGR 2: Podgorski bukovi gozdovi	Iglavci	5.985	5.820	97
	Listavci	13.563	5.447	40
	Skupaj	19.548	11.266	58
RGR 3: Gorska-zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja	Iglavci	16.721	12.595	75
	Listavci	16.322	11.231	69
	Skupaj	33.043	23.826	72
RGR 4: Kisloljubni bukovi gozdovi	Iglavci	20.198	5.923	29
	Listavci	58.223	21.409	37
	Skupaj	78.421	27.332	35
RGR 5: Zasmrečena bukovja na kisljih podlagah	Iglavci	9.551	7.382	77
	Listavci	6.996	4.135	59
	Skupaj	16.547	11.517	70
RGR 6: Toploljubna bukovja	Iglavci	106	44	41
	Listavci	2.457	799	33
	Skupaj	2.563	843	33
RGR 9: Kisloljubna borovja	Iglavci	35.515	18.865	53
	Listavci	21.879	6.223	28
	Skupaj	57.394	25.087	44
RGR 12: Gozdovi, degradirani zaradi emisij	Iglavci	1.340	382	28
	Listavci	2.423	938	39
	Skupaj	3.763	1.319	35
RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom	Iglavci	16.301	7.182	44
	Listavci	12.895	3.645	28
	Skupaj	29.196	10.827	37

Rastiščnogojitveni razred	Skupina drev. vrst	Nač. posek	Real. posek	Realizacija
RGR 14: Varovalni gozdovi	Iglavci	2.687	2.942	109
	Listavci	7.178	3.269	46
	Skupaj	9.865	6.210	63
Skupaj vsi gozdovi	Iglavci	114.826	62.292	54
	Listavci	146.037	58.340	40
	Skupaj	260.863	120.632	46

Realizacija poseka po rastiščnogojitvenih razredih kaže, podobno kot desetletje prej, na večji delež izkoriščenega možnega poseka pri iglavcih. To je delno posledica manjše stabilnosti sestojev ob spremenjeni naravni drevesni sestavi ter zato večjega deleža sanitarnih sečenj, zaradi gradacije podlubnikov in žledoloma, še posebno v rastiščnogojitvenih razredih Zasmrečena bukovja na kislilnih podlagah (RGR 5) in Podgorski bukovji gozdovi (RGR 2).

Najvišja izvedba možnega poseka je značilna za gozdove v razredu Gorskih–zgornjegorskih bukovij (RGR 3), ki sicer pokrivajo le 10 % gozdnih površin v enoti. Gre za gozdne sestoje v višjih legah na območjih Svetine, Javornika in Svetlega dola, kjer je zasebna gozdna posest manj razdrobljena, ekonomska navezanost na prihodke iz gozdov pa večja.

Realizacija poseka v razredu Kisloljubnih bukovih gozdov (RGR 4), ki površinsko zavzema 28 % gozdov, je za 7 %, oziroma za 11.000 m³ višja kot desetletje prej.

Med rastiščnogojitvenimi razredi izstopa za polovico nižja realizacija poseka v razredu Gradnova belogabrovja in dobovja (RGR 1) ter presežen možni posek pri iglavcih v razredu Varovalnih gozdov (RGR 14). Slednje je predvsem posledica sanitarnih sečenj zaradi gradacije podlubnikov.

Preglednica 36/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju

2009–2018	Načrtovani posek	Realizacija poseka – po tekočih evidencah		Realizacija poseka – po podatkih iz SVP (točkovna in intervalna ocena)	
	m ³	m ³	%	m ³	%
Iglavci	114.826	62.292	54	134.256	117
Listavci	146.037	58.340	40	112.380	77
Skupaj	260.863	120.632	46	246.626 (202.894 - 290357)	95

Na SVP je evidentiran letni posek skupaj 4,85 m³/ha. Ob upoštevanju 5 % tveganja je interval, znotraj katerega se giblje evidentiran letni posek 3,99–5,71 m³/ha. V evidenčnih podatkih znaša obseg realiziranega poseka skupaj 2,17 m³/ha/leto. Evidenca realiziranega poseka na ravni GGE Celje je v velikem razkoraku v primerjavi z ugotovljenim posekom na SVP. Vzrok za odstopanje je verjetno širše narave in zato zahteva razpravo na višjih nivojih.

Preglednica 37/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih od 1999 do 2018

Ureditveno obdobje	Skupina drev. vrst	Načrtovani posek m ³	Realiziran posek m ³	Realizacija sečnje %
1999-2018	Iglavci	83.890	63.409	76
	Listavci	102.621	36.303	35
	Skupaj	186.511	99.712	53
2009-2018	Iglavci	114.826	62.292	54
	Listavci	146.037	58.340	40
	Skupaj	260.863	120.632	46

Ob manjšem deležu izvedenega poseka glede na desetletje prej je značilna precejšnja večja razlika v absolutnih količinah posekanega lesa. Evidentirane količine so bile za dobrih 20.000 m³ višje kot desetletje prej, kar predstavlja povečanje za 21 %. Ob tem se je za 40 % povečal tudi načrtovan možni posek. Vzrok za povečanje poseka pri listavcih v zasebnih gozdovih je bil predvsem intenzivnejša sečnja lesa za ogrevanje in sanacija žledoloma.

Preglednica 38/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah v GGE Celje

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Gozdovi lokalnih skupnosti		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m ³	93.756	133.397	227.153	7.692	8.815	16.507	13.378	3.825	17.203
Izveden - m ³	42.496	51.060	93.556	7.620	5.200	12.820	12.177	2.079	14.256
Realizacija - %	45	38	41	99	59	78	91	54	83
Pov. drevo - m ³	1,0	0,8	0,8	0,8	0,6	0,7	1,2	0,6	1,1

Razlika v količinah evidentiranega poseka po lastniških kategorijah nakazuje na pomembnost dejavnika lastništva gozdov. Delež realizacije možnega poseka v državnih gozdovih in gozdovih lokalnih skupnosti je dvakrat višji, kot v zasebnih gozdovih. Pri slednjih je bilo sicer posekano dobrih 19.000 m³ več lesa, kot v prejšnjem desetletju.

Za petino nižji posek od možnega v državnih gozdovih se nanaša na neizveden posek pri listavcih. Glavni vzrok je bila ekonomsko neupravičena izvedba sečnje v gozdnih predelih, ki so nedostopni ali slabše dostopni. Tam je bil načrtovan posek pogojen s predhodno izgradnjo novih gozdnih cest in vlak.

Primerjava volumnov povprečnega drevesa med lastniškimi kategorijami kaže na odstopanje pri iglavcih v zasebnih in občinskih gozdovih. Vzrok so sanitarne in pomladitvene sečnje v pretežno smrekovih gozdovih. Nižji volumen pri listavcih v državnih in v občinskih gozdovih je posledica večjega deleža negovalnih redčenj.

Preglednica 39/VP: Posek po vrstah poseka za zasebne gozdove

Zasebni gozdovi		Vrste poseka								Skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Sanit. posek	Za gozd. infrastr.	Krčitve	Nedov. posek	Ostalo			
		Redč.	Poml.	Preb.								
Iglavci	m³	14.741	8.367	4	16.317	30	1.099	1.870	68	42.496	8	33
	%	35	20	< 1	38	< 1	3	4	< 1	100		
Listavci	m³	14.388	19.181	0	12.240	52	1.703	3.309	186	51.060	6	24
	%	28	39	0	24	< 1	3	6	< 1	100		
Skupaj	m³	29.130	27.548	4	28.557	82	2.802	5.180	254	93.556	7	27
	%	31	29	< 1	31	< 1	3	6	< 1	100		

Preglednica 40/VP: Posek po vrstah poseka za državne gozdove

Državni gozdovi		Vrste poseka								Skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Sanit. posek	Za gozd. infrastr.	Krčitve	Nedov. posek	Ostalo			
		Redč.	Poml.	Preb.								
Iglavci	m³	2.466	1.302	0	3.548	135	41	116	11	7.620	8	33
	%	32	17	0	46	2	1	2	< 1	100		
Listavci	m³	2.109	1.621	10	830	105	327	100	100	5.200	6	24
	%	41	31	< 1	16	2	6	2	2	100		
Skupaj	m³	4.574	2.924	10	4.377	240	368	216	112	12.820	7	27
	%	35	23	< 1	34	2	3	2	1	100		

Preglednica 41/VP: Posek po vrstah poseka za gozdove lokalnih skupnosti

Državni Gozdovi		Vrste poseka								Skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Sanit. posek	Za gozd. infrastr.	Krčitve	Nedov. posek	Ostalo			
		Redč.	Poml.	Preb.								
Iglavci	m ³	1.097	991	0	9.678	109	166	106	29	12.177	20	105
	%	9	8	0	80	1	1	1	< 1	100		
Listavci	m ³	716	252	0	910	0	167	29	6	2.079	7	26
	%	34	12	0	45	0	8	1	< 1	100		
Skupaj	m ³	1.812	1.242	0	10.588	109	333	135	35	14.256	15	73
	%	13	9	0	74	1	2	1	< 1	100		

Preglednica 42/VP: Posek po vrstah poseka za vse gozdove skupaj

Državni gozdovi		Vrste poseka								Skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Sanit. posek	Za gozd. infrastr.	Krčitve	Nedov. posek	Ostalo			
		Redč.	Poml.	Preb.								
Iglavci	m³	18.304	10.660	4	29.543	274	1.306	2.093	109	62.292	10	42
	%	29	17	< 1	49	< 1	2	3	< 1	100		
Listavci	m³	17.212	21.054	10	13.980	157	2.197	3.438	293	58.340	6	24
	%	30	35	< 1	24	< 1	4	6	1	100		
Skupaj	m³	35.516	31.714	13	43.523	431	3.503	5.530	401	120.632	8	31
	%	29	26	< 1	37	< 1	3	5	< 1	100		

Negovalni posek je v preteklem načrtovalnem obdobju predstavljal dobro polovico vsega poseka. V primerjavi s prejšnjim desetletjem je bil za 15 odstotnih točk, oziroma za dobrih 27.000 m³ višji. V zasebnih in državnih gozdovih se je tretjina poseka nanašala na izbirna redčenja, tretjina pa na pomladitvene sečnje. Razmeroma visok delež pomladitvenih sečenj je v skladu z usmeritvami za pospešeno uvajanje debeljakov v obnovo in uravnoteženje razmerja razvojnih faz. V nasprotju z zasebnimi in državnimi gozdovi, je v občinskih gozdovih delež negovalnih sečenj ostal podoben. Vzrok je predvsem v povečanem deležu poseka oslabelega drevja in značilnostih prevladujočih umetno osnovanih smrekovih sestojev na območju Pečovnika.

Sanitarni posek sta v preteklem desetletju narekovala obsežnejši žledolom in gradacija podlubnikov. Skupaj s posekom oslabelega drevja je predstavljal dobro tretjino vse realizirane sečnje. Ta delež je bistveno večji v občinskih gozdovih, kjer je več kot polovico poseka izvedenega zaradi sanitarnih vzrokov, dodatna petina pa še zaradi oslabelega drevja.

Zaradi neugodnih vremenskih razmer je konec januarja 2014 prišlo do pojava žledoloma. Žledenje se je začelo 30. januarja v popoldanskem času. Zaradi dežja se je v naslednjih petih dneh na podhlajeni podlagi začela nabirati ledena obloga. Dodatna teža zaradi ledu je povzročila podiranje celih dreves ali večje poškodbe dreves z lomljenjem vej in vrhov. Otoplitev je nastopila 5. februarja, žledolom pa je v petih dneh močno poškodoval ali podrl več kot 11.000 dreves s skupno evidentirano lesno maso 5.216 m³. Večina poškodovanih in podrtih dreves je bila posekana in sanirana do konca leta 2015. Sanacija posledic žledoloma je v preteklem desetletju predstavljala 16 % izvedenega sanitarnega poseka.

V preteklem desetletju je bilo 30 % skupnega sanitarnega poseka izvedenega zaradi sanacije žarišč podlubnikov. Posekano je bilo več kot 9.600 dreves, katerih skupna količina je bila 9.663 m³. Pojav prenamnožitve podlubnikov se je začel v letu 2013, ko je bilo za posek označeno 1.676 m³ lubadark oziroma dreves, ki sta jih napadla smrekova podlubnika. Večja količina poškodovanih dreves ob žledolomu je gradacijo še pospešila. Do prenamnožitve podlubnikov je sicer je prišlo z enoletnim zamikom, saj sta bila poletje in jesen leta 2014 neobičajno deževna in hladna. V letu 2015 je bilo za posek zaradi napada podlubnikov označenega 2.287 m³ lesa, leta 2016 pa 1.444 m³. V letu 2017 se je gradacija podlubnikov začela umirjati. Za posek je bilo označeno 537 m³ lubadark, kar je nekaj nad povprečno letno količino dreves, ki jih v času izven gradacij na območju GGE Celje napadejo podlubniki.

Izredne sečnje (krčitve, nedovoljen posek in posek zaradi ostalih vzrokov) predstavljajo 8 %. To je nekoliko nižje, kot v prejšnjih dveh načrtovalskih obdobjih. Tudi skupna količina izrednih sečenj je za slabih 900 m³ nižja, kot desetletje prej. Obseg nedovoljenega poseka je bil v državnih in občinskih gozdovih minimalen, v zasebnih pa se zmanjšuje že drugo desetletje zapored. Iz 15 % skupnega poseka v obdobju 1999-2008 se je v naslednjih desetletjih zmanjšal najprej na 9 %, sedaj pa na 6 % skupnega poseka.

Preglednica 43/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste
Smreka	41,6	13,7
Jelka	2,2	6,6
Bori	6,9	3,7
Macesen	0,1	3,3
Ostali iglavci	0,8	6,5
Bukev	29,5	6,3
Hrast	8,7	4,5
Plemeniti listavci	2,0	5,4
Drugi trdi listavci	7,0	8,1
Mehki listavci	1,2	9,7
Skupaj iglavci	51,6	9,6
Skupaj listavci	48,4	6,1
Skupaj	100,0	7,5

Največji delež med posekanimi drevesnimi vrstami sta imeli smreka in bukev, ki sta tudi najpogostejše zastopani vrsti v drevesni sestavi gozdov na območju GGE Celje (smreka 22 % in bukev 35 %). Primerjava načrtovanega in izvedenega poseka glede na razmerje med iglavci in listavci kaže na

precejšnje odstopanje (načrtovano 44:56, izvedeno 52:48). Vzrok za razliko pri deležu iglavcev se večinoma nanaša na smreko. Njen povečan posek je posledica razmer na trgu lesa ter gradacije podlubnikov in posledično povečane sanitarne sečnje. Les smreke je dosegal ugodno povprečno prodajno ceno, kar je vplivalo na količino poseka, predvsem v zasebnih gozdovih. Trg žaganega bukovega lesa je bil v preteklem desetletju skromen, odkupne cene pa nizke. Večina bukovega lesa se je še vedno uporabljalo za drva.

V primerjavi s prejšnjim desetletjem izstopa povečan delež poseka hrastov, glede na njihov delež v skupni lesni zalogi. Pojav je bil značilen po letu 2015, ko se je močno povečalo povpraševanje in posledično tudi odkupne cene hrastovega lesa.

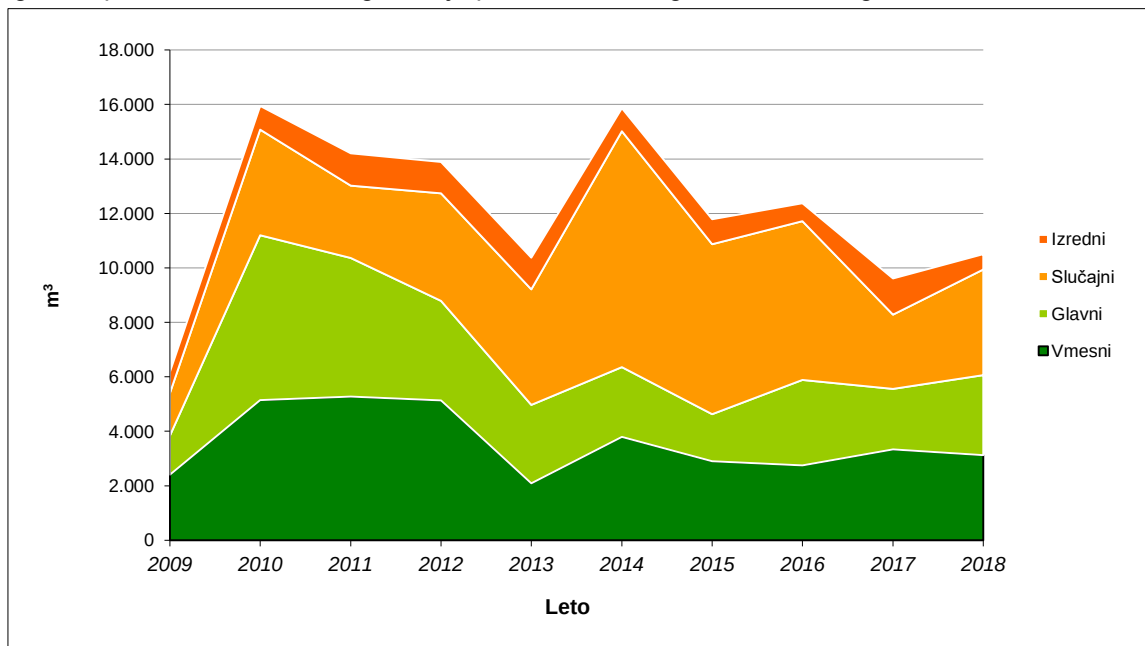
Nadaljuje se trend zmanjševanja deleža smreke in povečevanje bukve v skupni lesni zalogi. V zadnjih dveh desetletjih se je delež smreke znižal iz 25,8 % na 22,1 %, delež bukve pa povečal iz 32,1 % na 35,3 %. V značilnih nižinskih gozdovih rastiščnogojitvenega razreda gabrovij s hrasti in dobrav se je v zadnjih desetih letih prisotnost smreke zmanjšala za 4,9 %, v površinsko največjem rastiščnogojitvenem razredu Kislojubilnih bukovih gozdov pa za dobra 2 odstotka.

Delež smreke je glede na njena naravna rastišča na območju GGE Celje še vedno višji od naravnega stanja, predvsem v nižinskem delu enote. Rast izven naravnih rastišč praviloma zmanjšuje odpornost posamezne drevesne vrste. Ponavljajoče se gradacije podlubnikov jasno nakazujejo na postopno zmanjševanje deleža smreke v enoti, kar predstavlja, gledano iz daljšega časovnega vidika, naravni proces razvoja gozdnega ekosistema.

Preglednica 44/PDR: Posek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	3	6	10	13	22	52	11,2
Listavci	3	5	7	7	9	48	10,5
Skupaj	3	6	8	10	13	100	21,7

Analiza poseka po debelinskih razredih kaže na manjši delež v nižjih debelinskih razredih, ki je posledica izostanka negovalnih redčenj v drogovnjakih in tanjših debeljkih. Načrtovana redčenja niso bila izvedena ali so bila izvedena v manjši meri. Vzrok so predvsem nizke prodajne vrednosti tanjših lesnih sortimentov, kjer prihodek od lesa težko pokrije stroške sečnje in spravila. Izstopa visok delež poseka v petem debelinskem razredu, ki je predvsem posledica poškodb zaradi žledoloma, pri iglavcih pa še dodatno zaradi gradacije podlubnikov in ugodnih cen na trgu lesa.

Grafikon 2: Pregled poseka po vrstah donosov in po letih ureditvenega obdobja

Preglednica 45: Pregled poseka po vrstah donosov

Leto	Vrsta donosa				Skupaj
	Vmesni d.	Glavni d.	Slučajni	Izredni	
2009	2.407	1.434	1.565	772	6.178
2010	5.142	6.062	3.876	871	15.951
2011	5.273	5.096	2.649	1.184	14.202
2012	5.131	3.656	3.951	1.148	13.886
2013	2.091	2.881	4.245	1.154	10.372
2014	3.791	2.560	8.670	845	15.865
2015	2.902	1.729	6.133	924	11.688
2016	2.748	3.135	5.834	658	12.375
2017	3.331	2.229	2.723	1.326	9.609
2018	3.130	2.933	3.876	566	10.506
Skupaj	35.947	31.714	43.523	9.448	120.632

Preglednica 46: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja

Leto	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Iglavci	2.877	7.507	6.172	6.655	6.162	9.792	7.199	5.823	5.212	4.895
Listavci	3.301	8.444	8.030	7.232	4.210	6.073	4.489	6.552	4.397	5.611
Skupaj	6.178	15.951	14.202	13.886	10.372	15.865	11.688	12.376	9.609	10.506

V preteklem desetletju sta bila značilna dva izrazita viška: v letu 2010 je kulminirala negovalna sečnja, še posebno pomladitveni posek, v letu 2014 pa zaradi posledic žledoloma sanitarni posek. Zaradi gradacije podlubnikov je bila količina sanitarne sečnje zelo visoka tudi leta 2015. Slučajni donosi so vplivali na zmanjšani delež negovalnih sečenj po letu 2014, ki je ostal podoben do konca načrtovalnega obdobja. Količina izrednega poseka je bila konstantna in po količinah in vzrokih ni izstopala.

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

Analiza izvedbe gojitvenih in varstvenih del kaže na nadaljevanje negativnega trenda pri realizaciji načrtovanih del v zasebnih gozdovih, nasprotno pa na zelo pozitiven trend v državnih gozdovih in gozdovih lokalnih skupnosti.

Preglednica 47/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela – zasebni in državni gozdovi v GGE Celje

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi		
		Načrt	Izvedeno	Realizacija (%)	Načrt	Izvedeno	Realizacija (%)
Priprava sestoja	ha	57,11	2,48	4	3,78	3,00	79
Priprava tal	ha	15,84	3,47	22	0,95	1,60	168
Saditev	ha	17,87	3,57	20	2,35	1,85	79
Obžetev	ha	90,42	33,39	37	8,95	8,10	91
Nega mladja	ha	132,55	7,12	5	7,66	9,06	118
Nega gošče	ha	109,24	10,37	9	7,17	10,96	153
Nega letvenjaka	ha	162,43	22,07	14	5,77	5,10	88
Nega ml. drogovnjaka	ha	198,50	20,47	10	23,94	10,78	45
Varstvo pred žuželkami	dni	0	79,87	-	0	10,55	-
Zaščita sadik s količki	kos	29.030	14.400	50	7.100	7.350	104
Zaščita z ograjo	m	10.780	4.160	39	0	0	-
Vzdrževanje travinj	ha	1,90	0	0	0	0	-
Ostala varstvena dela	dni	0	300	-	0	0	-

Preglednica 48/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela - gozdovi lokalnih skupnosti in skupaj v GGE Celje

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Gozdovi lokalnih skupnosti			Skupaj		
		Načrt	Izvedeno	Realizacija (%)	Načrt	Izvedeno	Realizacija (%)
Priprava sestoja	ha	0,09	0	0	60,98	5,48	9
Priprava tal	ha	1,83	2,85	156	18,62	7,92	43
Saditev	ha	2,46	2,90	118	22,68	8,32	37
Obžetev	ha	24,39	40,90	168	123,76	82,39	67
Nega mladja	ha	6,05	5,38	89	146,26	21,56	15
Nega gošče	ha	5,55	7,25	131	121,96	28,58	23
Nega letvenjaka	ha	3,45	4,36	126	171,65	31,53	18
Nega ml. drogovnjaka	ha	9,80	4,98	51	232,24	36,23	16
Varstvo pred žuželkami	dni	0	32,84	-	0	123,26	-
Zaščita sadik s količki	kos	2.100	4.475	213	38.230	26.225	69
Zaščita z ograjo	m	0	0	-	10.780	4.160	39
Vzdrževanje travinj	ha	0	0,40	-	1,90	0,40	21
Ostala varstvena dela	dni	0	0	-	0	300	-

Izvedba del v **zasebnih gozdovih** odraža spremembe na področju izvajanja gojitvenih del, do katerih je prišlo s spremembo zakonodaje v letu 1993. Od takrat organizacijski model se ni bistveno spremenil.

Večina lastnikov gozdov tudi v preteklem desetletju ni imela dovolj zanimanja, volje in znanja za opravljanje gojitvenih del, kljub temu, da je njihovo izvedbo v določenem deležu subvencionirala tudi država. Ker je pri lastnikih prisotno pomanjkanje tradicije in ustreznega znanja, je Zavod za gozdove Slovenije za lastnike gozdov vsakoletno organiziral izobraževalne delavnice na terenu. Kljub številnim vabilom je bil odziv lastnikov skromen. Gojitvena dela so izvajali predvsem tisti lastniki, ki v svojem gozdu sami opravljajo tudi sečnjo, ter so primerno opremljeni in imajo ustrezna znanja. Ostali lastniki gozdov so za sečnjo sicer najemali gozdarske izvajalce, zelo redko pa tudi za izvedbo gojitvenih in varstvenih del.

Realizacija negovalnih del je nizka še posebno pri negi mladja in gošče. Odziv na dodatne finančne spodbude s strani države je bil skromen.

Značilno za zasebne gozdove je tudi dejstvo, da so bila na velikem delu načrtovanih gozdnogojitvenih del ta pogojena s končnimi poseki in zaključkom pomladitve starih sestojev. Vendar procesi pomlajevanja gozdnih sestojev zaradi nezainteresiranosti lastnikov gozdov v številnih primerih niso bili zaključeni. Zato tudi izvedba gojitvenih del na teh površinah ni bila mogoča oziroma potrebna. Od ostalih varstvenih del so bila izvedena predvsem dela za zaščito sadik pred divjadjo.

V **državnih gozdovih** so bila načrtovana gojitvena dela večinoma realizirana. Izjema je polovična izvedba načrtovane nege drogovnjakov. Na obseg so vplivale omejitve finančnih sredstev, ki jih je Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov, kot upravljavec državnih gozdov do leta 2015, dodeljeval koncesionarju za izvajanje gojitvenih del. Stanje se je na tem področju začelo izboljševati po letu 2016, ko se je z ustanovitvijo podjetja Slovenski državni gozdovi spremenila organizacija upravljanja gozdov v državni lasti.

Realizacija gojitvenih in varstvenih v **gozdovih lokalnih skupnosti** je bila uspešna. Izvedena so bila dodatna dela pri negi gošč in letvenjakov. Nekatera večja žarišča smrekovih podlubnikov na območju smrekovih monokultur v Pečovniku, za katera so značilna dobra rastišča, so bila obnovljena s sadnjo listavcev, zaščito pred divjadjo in rednim izvajanjem obžetev in nege mladja.

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

Razvoj gozdnih prometnic je bil v preteklem desetletju povezan predvsem z gradnjo in obnovo gozdnih vlak. V obdobju od 2009 do 2018 ni bilo zgrajenih novih gozdnih cest. Financiranje novogradenj gozdnih cest je že leta 1993 v celoti prešlo na lastnike gozdov. Gradnja gozdne ceste za posameznega lastnika predstavlja večjo investicijo, ki se praviloma povrne v daljšem časovnem obdobju. V teh primerih je smiselno povezovanje sosednjih lastnikov gozdov v določenem območju. Prvi zametki združevanja interesov lastnikov se sicer kažejo, vendar na področju GGE Celje zaenkrat še ni bilo praktičnega primera, ko bi več lastnikov skupaj financiralo gradnjo gozdne ceste.

Sredstva, ki se po zakonu načrtno zbirajo za vzdrževanje gozdnih cest, so zadoščala za redna oz. nujna vzdrževalna dela. Obseg teh sredstev je bil sicer konstanten, vendar relativno nizek. Pri financiranju dodatnih del sta v manjšem obsegu sodelovali tudi Mestna občina Celje in Občina Štore, ki sta prispevali dodatna sredstva za vzdrževanje gozdnih cest s poudarjenim javnim značajem.

V ureditvenem obdobju od 2009 do 2018 je bilo na področju GGE Celje v zasebnih gozdovih zgrajeno ali rekonstruirano 14 gozdnih vlak s skupno dolžino 3.550 m. Prevoznost gozdnih vlak je bila ponovno vzpostavljena na 81 vlakah na dolžini 18.670 m. V državnih gozdovih je bilo zgrajeno ali rekonstruirano 6 gozdnih vlak s skupno dolžino 1.460 m, prevoznost pa je bila vzpostavljena na dolžini 3.040 m (11 gozdnih vlak).

Nove gozdne vlake so bile zgrajene tudi v gozdovih lokalnih skupnosti, vse na območju Pečovnika in Rifengozda (6 gozdnih vlak s skupno dolžino 1.620 m). Poleg tega so bila v urbanih gozdovih v lasti Mestne občine Celje izvedena še vzdrževalna dela na večnamenskih in rekreacijskih gozdnih poteh v skupni dolžini 4.120 m ter na gorsko kolesarskih poteh v Pečovniku na dolžini 4.720 m.

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov

Socialne in ekološke funkcije so v gozdovih na področju GGE Celje močno prisotne. Z vidika celotnega celjskega gozdnogospodarskega območja gre za enoto, kjer so neproizvodne funkcije gozdov glede na površinski delež najbolj izražene.

Gozdovi s socialnimi funkcijami so prostorsko zgoščeni v treh večjih celotah: v Mestnem gozdu Celje, ob Šmartinskem jezeru ter na območju Celske koče in Pečovnika. Ekološke funkcije so najbolj poudarjene v nižinskih ostankih hrastovih gozdov v Trnovljah, Medlogu in na Ostrožnem ter na širšem področju Grmade in Srebotnika (območje Nature 2000).

V preteklem obdobju so bile izvedene naslednje aktivnosti za krepitev funkcij gozdov:

Mestni gozd Celje

V zavarovanem območju gozdov s posebnim namenom na območjih Anskega vrha, Miklavškega hriba in Starega gradu se prekriva več socialnih in ekoloških funkcij s prvo stopnjo poudarjenosti. Zaokroženo gozdno območje s površino 114 hektarov je večinoma v občinski in delno v državni lasti. Z urejenim omrežjem sprehajalnih in večnamenskih poti s skupno dolžino 15 kilometrov to območje predstavlja največjo javno zeleno površino v Celju.

Investicije. V okviru evropskega projekta GREEN4GREY, ki ga je vsebinsko zasnovala celjska krajevna enota Zavoda za gozdove Slovenije, tehnično pa vodila Mestna občina Celje, je bil Mestni gozd opremljen z novimi rekreacijskimi, doživljajskimi in izobraževalnimi vsebinami. Na območju pod Anskim vrhom je bila zgrajena Drevesna hiša, lesen objekt med drevesnimi krošnjami s 60 m² tlorisne površine, ki predstavlja novo izobraževalno in informacijsko središče Mestnega gozda. Na Tretji jasi je bilo zgrajeno otroško gozdno igrišče, ob sprehajalnih poteh pa je bilo nameščenih 15 izobraževalnih in 7 doživljajskih točk ter 10 telovadnih naprav. Projekt je bil zaključen leta 2015. Investicija v opremo Mestnega gozda je znesla 150.000 EUR in je bila v višini 85 % sofinancirana s strani evropskih razvojnih skladov, 10 % pa s strani Republike Slovenije. Na Drevesni hiši se poleg izobraževalnih aktivnosti za šolsko mladino redno organizirajo in izvajajo tudi različne kulturne dejavnosti (koncerti, recitali, razstave, predavanja, seminarji).

Slika 1: Vstopna informacijska tabla za Mestni gozd Celje (stanje vsebin 2016)

Vzdrževanje. Na območju Miklavškega hriba je bila leta 2018 izvedena prenova omrežja sprehajalnih poti. Prav tako sta bili v celoti prenovljeni Srčna pot (2016) in Pelikanova pot na Stari grad (2018). Na vseh osmih vstopnih točkah V Mestni gozd so bile nameščene nove informacijske table. Tudi na območju Anskega vrha so se v preteklem desetletju redno izvajala vzdrževalna na gozdnih poteh in opremi.

Upravljanje gozdov. Pogodba o strokovnem sodelovanju pri upravljanju mestnih gozdov, ki sta jo leta 2008 sklenila Zavod za gozdove Slovenije in Mestna občina Celje je bila podaljšana leta 2013 in 2018. Mestna občina Celje je po večletnem pogajanju z zasebnimi lastniki odkupila večji del gozdov na zahodnem pobočju Grajskega hriba pod Starim gradom. Skupna površina odkupljenih gozdov je okoli 10 ha. To območje je bilo z ureditvijo in prenovo stare Pelikanove poti priključeno Mestnemu gozdu.

Izobraževanje. V zadnjem desetletju so gozdarji celjske krajevne enote Zavoda za gozdove Slovenije v Mestnem gozdu Celje letno izvedli povprečno 40 vodenih ekskurzij in naravoslovnih dni za šolske skupine. Aktivnosti, ki se izvajajo po načelih gozdne pedagogike, se udeležuje večina celjskih vrtcev ter osnovnih in srednjih šol, šolske skupine pa prihajajo tudi iz drugih slovenskih krajev. Organiziranih vodenj s v povprečju udeležijo okoli 1000 otrok na leto.

Za praktične izkušnje pri razvoju Mestnega gozda Celje so se z vidikov upravljanja, pravne ureditve, usklajevanja javnih in zasebnih interesov ter razvoja rekreacijske in izobraževalne infrastrukture zanimala tudi ostala slovenska mesta. V preteklih letih so na strokovne ekskurzije v Mestni gozd Celje prišli predstavniki iz večine slovenskih mestnih občin. V povprečju je bilo na leto izvedenih deset strokovnih ekskurzij za različne slovenske in mednarodne skupine. Med odmevnejšimi ekskurzijami v Mestnem gozdu Celje v preteklem desetletju sta bili ekskurziji za člane mednarodnega združenja PROSILVA (2009) ter za udeležence mednarodne konference EFUF - Evropski forum o urbanih gozdovih (2016). Mestni gozd Celje je bil kot primer dobre prakse predstavljen v publikaciji »Guidelines on urban and peri-urban forestry« (FAO 2016). Leta 2011 je bil projekt Mestni gozd Celje izbran med pet evropskih primerov dobre prakse in bil skupaj z Dunajem, Stockholmom, Bristolom in Milanom predstavljen na konferenci Evropske komisije v Bruslju (Hostnik, 2011).

Slika 2: Drevesna hiša v Mestnem gozdu Celje (fotografija R. Hostnik)

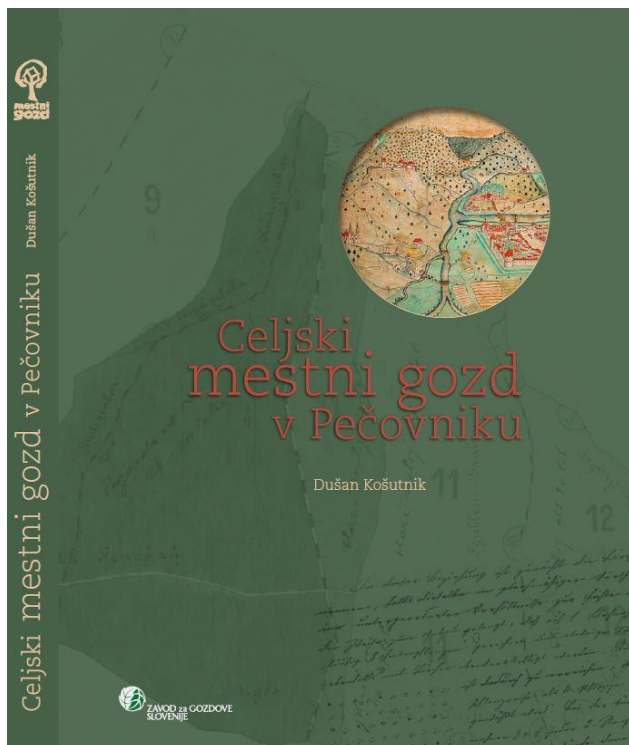
Pečovnik in Celjska koča

V okviru projekta RuBIKE sta bili leta 2014 na območju mestnega gozda v Pečovniku izdelani dve gorsko kolesarski poti. Pri izvedbi je celjska krajevna enota Zavoda za gozdove sodelovala kot nosilec strokovnih vsebin. Projekt je bil zasnovan kot poskus urejanja in umeščanja gorsko kolesarskih poti v naravno okolje na podlagi veljavne zakonodaje. Pri tem je bil poudarek na razvoju večnamenske rabe obstoječih gozdnih prometnic in usklajevanju interesov med lastniki in uporabniki gozdnega prostora. Konkreten rezultat pilotskega projekta sta dve novi gorsko kolesarski poti, ki sta nastali z nadgradnjo in opremo gozdnih cest in vlak na območju Pečovnika. Dolžina poti je 1,6 in 2,8 km.

Slika 4: Predstavitvena tabla gorsko kolesarskih poti RuBIKE (stanje vsebin 2014)

Leta 2013 je Zavod za gozdove Slovenije v okviru evropskega projekta SylvaMED izdal knjigo »Celjski mestni gozd v Pečovniku« avtorja Dušana Košutnika (Košutnik, 2013). Knjiga obravnava zgodovino verjetno najstarejših javnih gozdov v Sloveniji. V obsežni knjigi, ki jo je uredil mag. Robert Hostnik, so na 192 straneh objavljeni številni dokumenti, fotografije in zgodbe, poleg tega pa tudi širši opis današnjih zanimivosti gozda ter obširna predstavitev značilnih gozdnih rastlin na tem območju.

Slika 5: Naslovna stran knjige *Celjski mestni gozd v Pečovniku* (avtor Dušan Košutnik)

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2008 – 2018

Preglednica 49/D-KRC: Krčitve gozdov v obdobju 2008 - 2018 po namenu

Namen krčitev						Skupaj ha
Urbanizacija ha	Infrastruktura ha	Kmetijstvo ha	Rudarstvo ha	Energetika ha	Drugo ha	
2,06	0,71	8,00	0	0,03	0,49	11,29

V preteklem ureditvenem obdobju v GGE Celje ne beležimo večjih krčitev gozdnih površin zaradi izvajanja posegov. Pretežno so bile izvedene krčitve v robnih delih gozdnih sestojev (širitve poselitvenih območij) ter vzdolž infrastrukturnih objektov. Beležimo pa tudi posamezne krčitve v kmetijske namene. Večji je bil delež posegov na gozdnem robu, kjer smo skozi presoje prostorskih ureditev skušali zagotoviti pogoje za minimalni vpliv na gozd, zagotavljanje pogojev za funkcije gozdov in na gospodarjenje z gozdovi.

Velikost posameznih posegov po namenu precej varira. Tako smo v preteklem ureditvenem obdobju reševali 152 posegov s področja urbanizacije, prevladovala so soglasja, kar pomeni, da je šlo večinoma za manjše posege. Na področju infrastrukture je bilo presojanih 95 posegov in tudi v tem primeru so prevladovala soglasja. S področja kmetijstva je še največ posegov bilo z namenom izvajanja krčitve v kmetijske namene. Presojali smo 86 zadev, od tega je bilo krčitev 43 na površini 7,49 ha. Na področju rudarstva smo presojali dva posega, ki nista prinesla krčitev. Presoja je zajemala pripravo projektnih pogojev. Na področju energetike, kjer smo obravnavali 44 zadev, so prevladovala soglasja. Večinoma je šlo za posege vzdolž energetskih koridorjev ali za posege zaradi zamenjave elektrovida (vkop elektrovida v zemljo). V skupini posegov drugo smo v preteklem ureditvenem obdobju obravnavali 63 zadev. Večinoma so bile to zadeve, kot so prijave prireditev (začasni poseg) ali soglasja k dovoljenju.

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2008 – 2018

Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi na območju GGE Celje jasno kaže, da je bila uspešnost usmerjanja razvoja gozdov na osnovi gozdnogospodarskega načrta GGE Celje za obdobje 2009-2018 odvisna predvsem od lastništva gozdov. Medtem, ko je v državnih in gozdovih lokalnih skupnosti gospodarjenje potekalo v skladu z usmeritvami in je na nekaterih področjih celo presegalo zastavljene cilje, je bilo izvajanje ukrepov v zasebnih gozdovih precej slabše od načrtovanega.

Na razvoj gozdov v preteklem ureditvenem obdobju sta bistveno vplivala žledolom in obsežna gradacija podlubnikov in to predvsem pri izvajanju načrtovanega rednega poseka, deloma pa tudi pri izvajanju gojitvenih del. Ena od posledic je nadaljevanje trenda zniževanja deleža smreke v skupni lesni zalogi.

V preteklem ureditvenem obdobju so na manjšo motiviranost zasebnih lastnikov objektivno vplivali neugodni dejavniki na trgu lesa in majhna ekonomska navezanost na prihodke iz gozdov. Stanje na področju izvedbe gojitvenih del v zasebnih gozdovih nakazuje, da je sedanji sistem usmerjanja razvoja mladih gozdov neustrezen in potreben sprememb.

Razvoj omrežja gozdnih vlak je bil glede na možnosti in pogoje relativno uspešen, nasprotno pa se na območju GGE Celje v preteklem desetletju ni zgradila nobena gozdna cesta.

Prevladujoče izvajanje malo površinskega, skupinsko postopnega gospodarjenja z gozdovi je v splošnem ugodno vplivalo na krepitev funkcij gozdov, še posebno funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev ter zaščitne, rekreacijske in hidrološke funkcije.

Ukrepi za krepitev socialnih funkcij gozdov so v preteklem desetletju sledili strategiji razvoja urbanih gozdov, ki jo je leta 1997 pripravil Zavod za gozdove Slovenije, potrdil pa občinski svet Mestne občine Celje. S pripravo projektnih predlogov in uspešno pridobitvijo sredstev za sofinanciranje s strani Evropske unije je razvoj socialnih funkcij gozdov preskočil na višjo raven. Celje je postalo primer dobre prakse v slovenskem, pa tudi v mednarodnem merilu. Vsebine prihodnjega razvoja se bodo predvidoma navezovala na usklajevanje zasebnih in javnih interesov z razvojem instrumenta plačila za ekosistemske storitve zasebnim lastnikom gozdov. Pomembno področje bo predstavljal razvoj izobraževalnih dejavnosti predvsem za mlajše generacije, pa tudi za ostale generacije z vidika vseživljenjskega učenja. Ob zagotovitvi ustreznih pogojev lahko Mestni gozd Celje v prihodnosti postane slovenski center za gozdno pedagogiko in urbano gozdarstvo.

5 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

5.1 Razvoj gozdnih fondov

Neposredna primerjava razvoja gozdnih fondov pred uvedbo celovitega načrtovanja je otežena zaradi spreminjanja območja obravnave državnih gozdov.

Primerjava gozdnih fondov v nekdanjih družbenih gozdovih (SLP–2), s katerimi so upravljali Hmezad, TOZD kmetijstvo Žalec, ni mogoča. Podatki za te gozdove so se vse do leta 1989 vodili skupaj v okviru celotne občine Celje, kar pomeni, da se podatki nanašajo tako na GE Vojnik, kot tudi na GE Celje. Zaradi vseh sprememb, ki so se dogajale in ker neposredna primerjava ni mogoča, prikazujemo razvoj gozdnih fondov za zadnja tri ureditvena obdobja.

5.1.1 Površina

Preglednica 50: Gibanje površine po posameznih lastniških kategorijah v obdobju od 1989 – 2019

	Lastniška kategorija						Skupaj
	Zasebni		Državni		Lokalne skupnosti		
	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	
I. celoviti načrt (1989–1998)	4.451,75	83	749,82	14			5.338,13*
II. celoviti načrt (1999–2008)	4.779,23	88	412,33	8	212,25	4	5.456,36**
III. celoviti načrt (2009–2018)	4.918,32	88	381,69	7	262,67	5	5.562,68
IV. celoviti načrt (2019–2028)	4.763,16	87	394,02	7	343,12	6	5.500,30

* Všteta površina gozdov Ministrstva za obrambo (42,57ha), ki pa še niso bili urejeni.

** Gozdovi drugih pravnih oseb na leta 1999 ugotovljeni površini 52,52 ha so izpuščeni iz prikaza.

Spremembe površin pripisujemo krčitvam, zaraščanju in spremembam kriterijev za opredelitev gozda.

5.1.2 Lesna zaloga, prirastek, možni posek

Preglednica 51/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 1999 do 2019 za zasebne gozdove

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1999	4.779,23	102	141	243	2,73	3,64	6,37	0,94	0,61	1,55
2009	4.918,32	110	177	287	2,59	4,41	7,00	0,86	1,04	1,90
2019	4.763,16	124	191	315	3,19	4,68	7,87	2,65	3,85	6,50

*opomba: v zadnjem ureditvenem obdobju je prikazan možni posek (in ne realiziran posek).

V zasebnih gozdovih kažejo naraščajoči trend tako lesna zaloga kot tudi prirastek in letni realizirani posek.

Preglednica 52/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 1999 do 2019 za državne gozdove

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Prirastek			Letni realiziran posek*		
		m³/ha			m³/ha			m³/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1999	412,33	108	123	231	2,89	3,08	5,97	1,20	0,66	1,86
2009	381,69	120	150	270	2,83	3,74	6,57	2,00	1,36	3,36
2019	394,02	110	155	265	2,87	3,99	6,86	2,22	2,72	4,94

*opomba: v zadnjem ureditvenem obdobju je prikazan možni posek (in ne realiziran posek).

Površina državnih gozdov se je v zadnjem ureditvenem obdobju zvišala za 3,1 %. Lesna zaloga, prirastek in letni realizirani posek kažejo trend naraščanja.

Preglednica 53/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2009 do 2019 za gozdove lokalnih skupnosti

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Prirastek			Letni realiziran posek*		
		m³/ha			m³/ha			m³/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1999	212,28	288	85	373	6,15	2,34	8,49	6,40	2,01	8,42
2009	262,67	233	118	351	4,44	3,04	7,48	4,64	0,79	5,43
2019	343,12	166	159	325	3,32	4,25	7,57	3,99	2,31	6,30

*opomba: v zadnjem ureditvenem obdobju je prikazan možni posek (in ne realiziran posek).

Zaradi večje spremembe v površini gozdov lokalnih skupnosti neposredna primerjava ni mogoča.

Preglednica 54/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 1999 do 2019 za vse gozdove

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Prirastek			Letni realiziran posek*		
		m³/ha			m³/ha			m³/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1999	5.456,36	109	137	246	2,86	3,54	6,40	1,16	0,66	1,83
2009	5.562,68	116	172	288	2,70	4,30	7,00	1,12	1,05	2,17
2019	5.500,30	125	186	311	3,18	4,60	7,78	2,70	3,67	6,37

*opomba: v zadnjem ureditvenem obdobju je prikazan možni posek (in ne realiziran posek).

V GGE Celje lesna zaloga ves čas narašča, naraščajoč trend pa kažeta tudi prirastek in letni realiziran posek.

Preglednica 55/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) 1999 – 2019

Lastniška kategorija	Leto	Smreka	Jelka	Bor	Mace-sen	Dr. igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr. tr. list.	Meh. list.
Zasebni gozdovi	1999	23,1	2,2	16,5	0,1	0,1	33,8	15,2	1,9	6,2	0,8
	2009	20,8	2,6	14,7	0,1	0,1	37,0	14,7	2,7	6,5	0,9
	2019	21,0	3,0	15,1	0,1	0,2	36,3	14,8	3,0	5,7	0,9
Državni gozdovi	1999	29,0	2,3	13,8	0,5	1,2	27,1	15,3	2,5	6,7	1,6
	2009	26,2	2,3	14,2	0,4	1,3	27,0	14,6	4,8	7,6	1,6
	2019	23,8	1,6	14,0	0,3	1,7	29,2	14,0	4,6	9,5	1,4
Gozdovi lok. skupnosti	1999	63,0	1,6	2,5	1,5	8,7	1,7	3,1	2,5	3,2	0,3
	2009	48,7	1,9	4,8	0,9	10,1	17,4	6,9	3,2	5,1	1,0
	2019	35,2	1,3	5,0	0,8	8,8	28,2	9,2	4,1	6,1	1,3
Skupaj	1999	25,8	2,2	15,4	0,2	0,8	32,1	14,5	2,0	6,1	0,9
	2009	22,8	2,5	14,0	0,1	0,9	35,2	14,3	2,8	6,5	0,9
	2019	22,1	2,8	14,4	0,1	0,8	35,4	14,4	3,2	5,9	0,9

V zadnjih tridesetih letih se v GGE Celje zmanjšuje delež smreke in drugih trdih listavcev, narašča pa delež jelke, bukke in plemenitih listavcev.

Preglednica 56/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %) - zasebni gozdovi

	Lesna zaloga %						Prirastek %						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skup.	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	92	100	103	124	170	109	108	117	117	140	196	119	134
Listavci	94	101	94	107	139	104	97	104	97	108	138	103	137
Skupaj	93	101	98	114	147	106	101	109	105	119	151	109	136

Preglednica 57/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %) - državni gozdovi

	Lesna zaloga %						Prirastek %						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skup.	I	II	III	IV	V	Skup.	
Iglavci	75	103	91	104	108	95	86	119	106	116	114	104	114
Listavci	116	100	98	100	135	107	120	103	104	104	110	110	122
Skupaj	97	101	95	102	125	101	104	110	105	109	108	108	118

Preglednica 58/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %) – gozdovi lokalnih skupnosti

	Lesna zaloga %						Prirastek %						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skup.	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	82	70	78	95	124	93	99	86	91	103	126	98	102
Listavci	138	152	178	216	297	176	144	165	205	253	355	183	207
Skupaj	113	108	118	121	114	121	124	124	138	137	157	132	126

Preglednica 59/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka za celotno GGE

	Lesna zaloga %						Prirastek %						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skup.	I	II	III	IV	V	Skup.	
Iglavci	90	98	100	119	152	107	105	115	115	133	171	117	129
Listavci	96	103	97	109	141	107	100	106	101	111	142	106	138
Skupaj	94	101	99	113	145	107	102	110	106	120	150	110	134

Indekse razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka prikazujemo za zasebne, državne gozdove in gozdove lokalnih skupnosti.

V zadnjem ureditvenem obdobju se je relativno enako povečala lesna zaloga listavcev in iglavcev. Za 17 % se je povečal prirastek pri iglavcih, pri listavcih pa za 6 %. Možni posek smo z novim ureditvenim načrtom povečali za 34 %.

Preglednica 60/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ured. obdobju	645.271	956.781	1.602.052
Vrast	22.111	25.246	47.358
Prirastek (desetletni)	148.508	236.513	385.021
Sečnje po evidenci	62.185	58.047	120.232
Pričakovana zaloga	753.705	1.160.493	1.914.198
Ugotovljena zaloga	687.538	1.023.056	1.710.593
% dejanska LZ/pričakovana LZ	91,2	88,2	89,4

Preglednico Kontrolni izračun lesne zaloge prikazujemo skupno za celotno GGE Celje. Podatke o vrsti in prirastku smo pridobili z meritvami na SVP ter jih obračunali s pomočjo računalniškega programa xPI. Vrast predstavlja volumen dreves, ki so v prejšnjem desetletju prerasla meritveni prag 10 cm, in je v preglednici predstavljena ločeno od prirastka. Povprečna desetletna vrast znaša 8,61 m³/ha (iglavci 4,02 m³/ha in listavci, 4,59 m³/ha).

Iz preglednice je razvidno, da je pričakovana lesna zaloga višja, kot je ugotovljena ob obnovi GGN. Do razlik v višini pričakovane in ugotovljene lesne zaloge prihaja zaradi številnih vzrokov, med njimi pa so: spremembe v površinah gozdov, izkrcene, opuščene in novo izmerjene SVP.

Če namesto uradnih evidenc o sečnji uporabimo rezultate meritev na SVP, znaša pričakovana lesna zaloga 1.764.640 m³, kar predstavlja 97 % ugotovljene lesne zaloge.

5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika razmerja razvojnih faz oz. zgradb sestojev

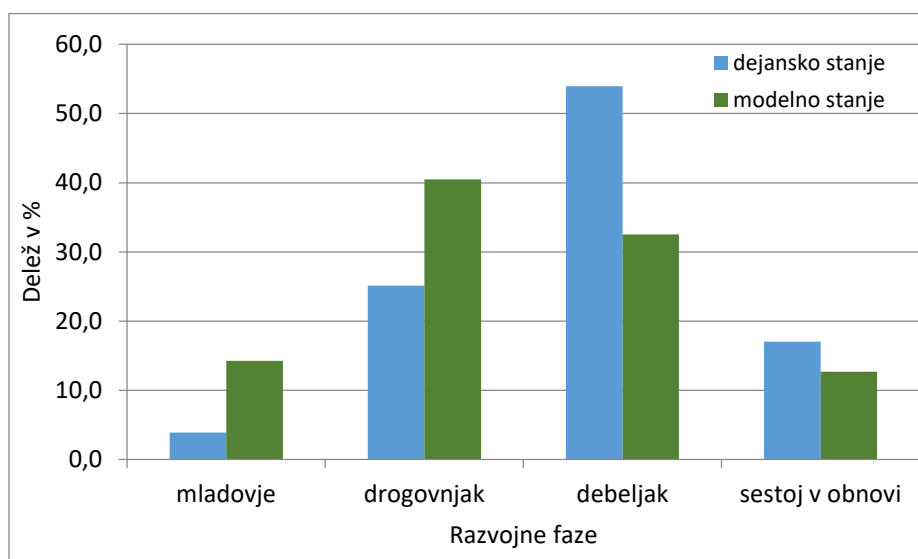
Ustrezno razmerje razvojnih faz oz. strukture sestojev je osnova za zagotavljanje trajnosti donosov v okviru lesnoproizvodne funkcije. Pri opisovanju sestojev smo evidentirali pretežno enodobno do skupinsko raznodobno zgradbo gozdov z razvojnimi fazami mladovja, drogovnjaka, debeljaka in sestoja v obnovi.

Preglednica 61/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika %
	Površina ha	Delež %	Trajanje razvojne faze let	Modelna površina ha	Delež %	
Mladovje	197,29	3,9	18	724,19	14,29	-72,8
Drogovnjak	1.273,48	25,1	51	2.051,88	40,48	-37,9
Debeljak	2.733,76	53,9	41	1.649,55	32,54	65,7
Sestoj v obnovi	864,83	17,1	16	643,73	12,70	34,3
Skupaj	5.069,36	100				

*opomba: iz deleža razvojnih faz, za katere smo izvedli presojo trajnosti, smo izvzeli RGR Varovalni gozdovi

Za izračun modelnega razmerja razvojnih faz smo uporabili iste izhodiščne parametre, kot so bili uporabljeni ob pripravi GGN območja 2011-2020. Podlaga za izdelavo modelov so bile češke (smreka, jelka, rdeči bor, bukev, hrast dob) in Erteldove (nemške) tablice (macesen, plemeniti listavci in mehki listavci), ki so bile prilagojene našim razmeram (Veselič, 2000).

Grafikon 3: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Skupni model smo izračunali na podlagi tehtane aritmetične sredine po rastiščnogojitvenih razredih (v nadaljevanju RGR), kot utež pa je bila uporabljena površina rastiščnogojitvenega razreda.

Povprečna neto proizvodna doba v enoti znaša 110 let (bruto 117 let), s pomladitveno dobo 16 let in učinkom zastrtosti 9 let. Modelno preide mladovje v drogovnjak pri razvojni starosti 25 let, iz drogovnjaka v debeljak pa pri starosti 76 let. Debeljake se prične obnavljati povprečno pri starosti 117 let.

S primerjavo dejanskega in modelnega stanja razvojnih faz ugotavljamo, da je razmerje razvojnih faz porušeno. Z vidika zagotavljanja trajnosti donosov je v GGE najbolj pereč presežek debeljakov (pribl. 1.100 ha) ter primanjkljaj drogovnjakov (pribl. 800 ha) in mladovij (pribl. 500 ha). Stanje je posledica manj intenzivnega gospodarjenja v zasebnih gozdovih, predvsem v smislu izvajanja načrtovanih pomladitvenih sečenj, ki so za vzdrževanje modelnega stanja nujno potrebne. V zasebnih gozdovih se sestoj obnavlja na premajhnih površinah. Povečan delež sestojev v obnovi glede na modelno stanje je v smislu čimprejšnje vzpostavitve normalnega stanja razvojnih faz dobrodošel.

Močno porušeno razmerje razvojnih faz bo zahtevalo v prihodnosti intenzivne ukrepe predvsem na področju obnove gozdov. Za izvedbo načrtovanih ukrepov je potrebno v prihodnje lastnike gozdov v večji meri motivirati za intenzivnejše gospodarjenje z gozdovi. Povečan interes lastnikov, ki bodo pripravljeni vlagati v gozdove in kvalitetna izvedba načrtovanih del, sta tako predpogoj za izboljšanje stanja gozdov v pogledu trajnosti donosov.

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

Primerjava dejanskega stanja gozdov z modelnim oz. normalnim stanjem nam daje odgovor tudi na vprašanje, v kakšni meri so gozdovi trajno sposobni zagotavljati posamezne funkcije. V splošnem velja, da večji odkloni od naravnega stanja povzročajo ogroženost trajnosti funkcij gozdov. Ohranjen gozd, z drevesno sestavo in zgradbo blizu naravne je cilj, ki je od naravnega stanja v sprejemljivem obsegu odklonjen zaradi zagotavljanja ekoloških, socialnih in proizvodnih funkcij.

Stanje populacije rastlinojedov z stanjem gozdne vegetacije je v pretežni meri usklajeno.

Z gozdnogojitvenega vidika je trajnost nekaterih funkcij gozdov ogrožena zaradi neuravnoteženega razmerja razvojnih faz, saj je v GGE preveč debeljakov in sestojev v obnovi, mladovij in drogovnjakov pa primanjkuje. Posameznim funkcijam, predvsem iz skupine socialnih (npr. turistična, rekreacijska, higiensko-zdravstvena) ter delno ekoloških funkcij (npr. funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti), stanje z večjim deležem odraslih sestojev kratkoročno sicer ustreza, vendar je z vidika lesnoproizvodne funkcije (trajnost donosov lesa), ki je zelo poudarjena, izrazito neugodno.

Trajnost funkcij gozdov je odvisna tudi od realizacije načrtovanih ukrepov – gojitvenih in varstvenih del, možnega poseka in ukrepov za krepitev funkcij gozdov, ki, predvsem v prevladujočih zasebnih gozdovih, niso bili opravljeni pravočasno in v načrtovanem obsegu.

6 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

6.1 Splošni cilji

Večnamensko gospodarjenje z gozdovi, zasnovano na načelih varstva okolja in naravnih vrednot ob sočasnem trajnem in optimalnem delovanju gozdnih ekosistemov ter zagotavljanju vseh funkcij gozda je osnova za načrtno gospodarjenje z gozdovi v območju GGE Celje. Dolgoročni cilji prihodnjega dela, ki so poleg naravnih danosti GGE usklajeni tudi s cilji celotnega celjskega gozdnogospodarskega območja, so tako:

- ustvarjanje pogojev za zagotavljanje in krepitev vseh funkcij gozda s poudarkom na socialnih funkcijah, zlasti na rekreacijski funkciji;
- ustvarjanje in vzdrževanje takšnih sestojnih zgradb, da bo ob vrstni pestrosti zagotovljena tudi mehanska stabilnost gozdov;
- optimalna izraba rastišč ob sočasnem oblikovanju čimbolj naravne vrstne sestave sestojev;
- usmerjanje razvoja gozdov v smeri izravnave razvojnih faz;
- zagotavljanje vzdržnega razvoja dejavnosti v gozdu in gozdnem prostoru tako za prebivalstvo, kakor tudi za prostoživeče živali;
- pospeševanje uporabe okolju prijaznih tehnologij, strojne opreme in načinov izvajanja del v gozdu in gozdnem prostoru tako, da se poleg upoštevanja naravnih danosti vključuje tudi zagotavljanje socialnih funkcij gozda;
- ohranjanje sedanjega ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov v območjih Natura 2000.

Dolgoročni gozdnogojitveni cilji (ciljno razmerje drevesnih vrst, ciljno razmerje razvojnih faz, ciljna kakovost ključnih drevesnih vrst, ciljna in končna lesna zaloga) so s številkami bolj konkretno opredeljeni po posameznih RGR.

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

Gospodarjenje z gozdovi mora v območjih, kjer so izražene potrebe po zagotavljanju posameznih funkcij gozdov, upoštevati tudi specifične usmeritve za posamezne funkcije. Ker je GGE Celje enota, kjer so v največji možni meri izražene socialne funkcije gozdov, je potrebno dela v gozdovih pa v kar največji možni meri časovno in prostorsko prilagoditi dejavnostim prebivalstva.

Na delih enote, kjer ekološke in socialne funkcije niso zelo izražene je potrebno debelejše debeljake intenzivno uvajati v obnovo. Predčasno uvajamo v obnovo tudi poškodovane debeljake in debeljake slabe kakovosti. S primerno jakostjo svetlitvenih in pomladitvenih sečenj je potrebno omogočiti naravno pomlajevanje gradna in plemenitih listavcev. V sestojih v obnovi, kjer je podmladek ustrezne zasnove in sestave, zaključimo z obnovo in pričnemo z intenzivno nego mladovja. V letvenjakih in tanjših drogovnjakih na bogatih rastiščih z dobro do bogato zasnovo je potrebno dosledno izvajati prva in druga redčenja. Dosledno je potrebno izvajati tudi izbiralna redčenja v drogovnjakih in tanjših debeljakih dobre do bogate sestojne zasnove oz. kakovosti. Potrebno je krepiti lesno zalogo v tanjših debeljakih odlične in prav dobre kakovosti na bogatih rastiščih. Drogovnjake slabe kakovosti in na ekstremnih rastiščih prepustimo naravnemu razvoju.

Gozdovi GGE Celje so združeni v posamezne RGR. Pri pregledu stanja razvojnih faz po RGR, kot tudi v pogledu celotne GGE je razvidno neusklajeno razmerje razvojnih faz. Pri usmerjanju razvoja gozdov zaradi usklajevanja tega razmerja je potrebno v večji meri upoštevati tudi posamezne krajevno izražene povečane potrebe po zagotavljanju funkcij gozdov. Posebno pozornost je potrebno posvetiti rekreacijski funkcij, kateri večkrat ustreza ravno sedanje stanje s presežkom debeljakov.

Razporeditev dejavnosti v prostoru mora poleg prebivalstva dosledno upoštevati še živalsko komponento gozda. Tako je predvsem z razporejanjem dejavnosti v prostoru potrebno zagotoviti tudi mirne cone za divjad, pa ne le celoletnih, temveč tudi samo terminske cone (npr. v času poleganja mladičev, v času prezimovanja).

Nove tehnologije, s katerimi se predvideva izvajanje del v gozdu in v gozdnem prostoru, je potrebno pred samim konkretnim delom preveriti glede na vplive na naravne danosti in dejanske potrebe.

Sodelovanje z ostalimi souporabniki prostora, kamor lahko deloma prištevamo tudi izobraževalne dejavnosti, mora v prihodnje slediti cilju zajemanja čimširših javnosti, ki pa so po drugi strani glede obsega še sprejemljive za posamezno obliko sodelovanja. Pri tem velja, kjer je le mogoče, zlasti pa pri seznanjanju in informiranju, upoštevati načelo interdisciplinarnosti in v procese ne vključevati samo gozdarstva. Potrebno je izvajati aktivnosti za usposabljanje lastnikov gozdov za potrebe izvajanja del v gozdovih tako v lastnem, kot v tujem gozdu.

Pri ohranjanju sedanjega ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov v območju Natura 2000 ne gre za ukrepe samo znotraj meja območja, temveč tudi širše. Poleg dejanskim razmeram prilagojenega izvajanja ukrepov, določenih na podlagi usmeritev s področja naravovarstva (glej priloge) je smiselno izvajati tudi ukrepe, ki ne izhajajo neposredno iz smernic, imajo pa pozitiven vpliv na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe. Pri tem pa je vseskozi potrebno obravnavati okolje celostno – torej ne samo zgolj z vidika posamezne vrste ali habitatnega tipa, temveč tudi ostalih akterjev v prostoru. Smisel glavne usmeritve pri izvajanju teh ukrepov je, da nobena vrsta ali habitatni tip ne sme biti pospeševan na račun škode druge vrste.

Prevladujoče zasebno lastništvo z neugodno lastniško strukturo (majhna gozdna posest, neusposobljenost in nezainteresiranost za delo v gozdu) bo v prihodnje potrebno preseči z oblikovanjem združenj lastnikov gozdov. Z medparcelarnim gospodarjenjem v razdrobljeni zasebni gozdni posesti pospešujemo širitev in odpiranje pomladitvenih jeder v debeljaki in s tem omogočamo prehod debeljakov v sestoje v obnovi ali v mladovja.

Sonaravno usmerjeno gospodarjenje z gozdovi je razvidno iz načrtovanih ukrepov s področja gojenja gozdov. Glavna usmeritev gojenja gozdov mora biti oblikovanje sestojev naravne drevesne sestave, obnova sestojev pa mora v pretežni meri potekati na naraven način. Nego mladega gozda je v kar največji meri potrebno izvajati s pomočjo nadstojnega drevja, v kolikor to dopušča zmes drevesnih vrst mladega gozda.

V mladovjih je potrebno izvajanje negovalnih del. Posebno pozornost je potrebno posvetiti površinam mladovij, kjer z umetnim vnosom v preteklosti skušamo spremeniti vrstno sestavo sestojev ter tako izboljšati izkoriščenost rastiščnega potenciala. Vnos minoritetnih, gospodarsko sicer morebiti manj zanimivih vrst mora zaradi poudarjenih funkcij gozdov postati stalnica v vseh predelih, kjer se pojavljajo večje koncentracije obiskovalcev gozdov (skladno s poudarjeno rekreacijsko funkcijo).

Ohranjanje obstoječih sestojnih zasnov in obstoječe mešanosti drevesnih vrst kljub morebitnem odklonu od naravnega stanja je sprejemljivo povsod tam, kjer ne poslabšuje rastišča, obenem pa ni nevarnosti po pojavu kalamitet, ki bi znatno poslabšale zdravstveno stanje gozda. V kar največji meri pa se je potrebno izogibati oblikovanju čistih smrekovih sestojev posebej v ravninskem delu GGE Celje.

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

➤ *Usmeritve za funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev*

V odsekih, kjer funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev določa način gospodarjenja, so dovoljeni le gozdnogospodarski ukrepi, ki krepijo funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev (sečnja težkih dreves) ter sanitarne sečnje v primeru ujm, rastlinskih bolezni ali množičnega pojava škodljivcev.

V odsekih, kjer se pojavlja funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev druge stopnje, je potrebno intenzivnost gospodarjenja prilagoditi omenjeni funkciji. Ukrepi pri gospodarjenju naj bodo manj intenzivni, predvsem pri pomladitvenih sečnjah in končnih posekih. Na mestih, kjer so plitva in erodibilna tla je potrebno pravočasno izsekati težka in nagnjena drevesa ali pa kako drugače nevarna drevesa za poslabšanje rodovitnosti tal. Pri sečnji je smiselno puščati visoke panje, ki preprečujejo valjanje kamenja. Pri spravilu je potrebno uporabljati naravi prijazno tehnologijo (ročno spravilo, spravilo z žičnico, kombinacija ročno in traktorsko). Ne sme se graditi gozdnih vlak in cest na strmih pobočjih, kjer bi lahko sprožili erozijske procese. Smiselna je uporaba spravila z žičnico. Na splošno lahko rečemo, da moramo vse ukrepe, ki jih izvajamo v gozdu, kjer se pojavlja funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev druge stopnje, skrbno preučiti in preveriti ranljivost gozdnega prostora zaradi predvidenega ukrepa.

➤ *Usmeritve za hidrološko funkcijo*

Na površinah, kjer se pojavlja hidrološka funkcija, je potrebno strogo spoštovati predpisane varstvene režime in vsak poseg v prostor skrbno proučiti. Pri gospodarjenju (sečnja, spravilo, gojitvena dela) z gozdovi je potrebno uporabljati naravi prijazno tehnologijo (bio olja, prepoved uporabe kemičnih snovi...) in naravi neoporečne stroje. Podaljševati je potrebno proizvodno in pomladitveno dobo. Gozd na teh območjih naj bo skupinsko raznodoben s čimbolj naravno drevesno sestavo.

Na vodovarstvenih območjih je potrebno upoštevati veljavne predpise s področja zavarovanja vodnih virov. Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu z veljavno zakonodajo s področja upravljanja z vodami pridobiti vodno soglasje.

Zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, je priobalno zemljišče celinskih voda. Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča. Četrti odstavek 14. člena Zakona o vodah (Ur. l. RS št. 67/02, 2/04 – ZZdr1-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15) določa zunanjo mejo priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja, ki sega najmanj 40 m od meje vodnega zemljišča. Posegi na vodno in priobalno zemljišče v skladu s 37. členom Zakona o vodah niso dovoljeni, razen izjem naštetih v istem členu tega zakona.

Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu z Zakonom o vodah, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.

Na vodnem in priobalnem zemljišču so prepovedane dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki bi lahko imeli škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča, ogrozili stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč, zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda, ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja, onemogoči obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Na območju gozdov s poudarjeno hidrološko funkcije prve stopnje je potrebno upoštevati Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur. l. RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) ter prepovedi in omejitve v posameznih vodovarstvenih režimih (režim 1, 2 in 3) iz veljavnega predpisa, ki ureja posamezno vodovarstveno območje.

Na območju gozdov s poudarjeno 2. stopnjo hidrološke funkcije je potrebno upoštevati Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja ter prepovedi in omejitve v posameznih vodovarstvenih režimih (režim 1, 2 in 3) iz veljavnega predpisa, ki ureja posamezno vodovarstveno območje.

V okviru usklajevanja posegov v vodovarstvena območja in varovane pasove vodotokov je potrebno redno sodelovanje s službo, pristojno za vode in z upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana, ogrožena in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča, poplavna območja, vodovarstvena območja).

Na erozijskem območju je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ogoljevanje površin,
- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- zasipavanje izvirov,
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- odvzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- vlačenje lesa.

Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

Na območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematično upravljanja in urejanja voda.

➤ **Usmeritve za funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti**

V vseh gozdovih je potrebno pospeševati oz. vzpostavljati biotsko raznovrstnost z vzpostavljanjem naravne drevesne sestave, vzpostavljanjem uravnoveženega razmerja razvojnih faz ter z izvajanjem ukrepov za preprečevanje škodljivih biotskih in abiotskih dejavnikov. Potrebno je načrtno puščanje mrtve biomase, ki naj bo po gozdovih prostorsko enakomerno razporejena s prevladujočimi debelinskimi razredi nad 30 cm. Izvajajo naj se ukrepi za izboljšanje življenjskega okolja prostoživečih živali ter izvajanjem del v času, na način in s pripomočki, ki najmanj ogrožajo gozdni ekosistem.

Na prvi stopnji je funkcija opredeljena na območju ekocelic. V ekocelicah brez dovoljenega ukrepanja sestoj za nekaj desetletij prepustimo naravnemu razvoju. V ekocelicah z dovoljenim ukrepanjem pa gospodarjenje z gozdovi podredimo funkciji ohranjanja biotske raznovrstnosti, ukrepanje je manj intenzivno.

V gozdovih na območju Nature 2000 (SPA in pSCI) in na vplivnem območju ostalih naravnih vrednot (Vipota, Grmada in Hudičev graben) je potrebno upoštevati naslednje usmeritve, ki so usklajene z usmeritvami Zavoda za varovanje naravne dediščine Slovenije, OE Celje:

- ohranja naj se rastišču primerna sestava gozdov, v spremenjenih ali izmenjenih sestojih naj se gospodarjenje z gozdovi usmeri k vzpostavljanju rastišču primernejše drevesne sestave;
- upošteva naj se uravnoteženo razmerje razvojnih faz in zgradba gozdov, ki bo upoštevala trajnost funkcije varstva naravnih vrednot in ohranjanja biotske pestrosti;
- omogoča naj se naravno pomlajevanje, s sadnjo naj se kvečjemu vzpostavlja naravno sestavo gozdnih združb;
- obnova gozdov naj se ne izvaja s sadnjo tujerodnih in rastišču neprimernih vrst;
- v podrasti naj se ohranjata grmovni in zeliščni sloj, razen v času obnove gozdov;
- pospešuje naj se minoritetne, ogrožene in plodonosne grmovne in drevesne vrste;
- ohranjajo naj se vodni ekosistemi (gozdne mlake, kali, izviri, studenci) in ostali negozdni ekosistemi v gozdnem prostoru (jase, melišča, skalovja,...);
- v času reproduktivnega obdobja živali (pomladni in zgodnje poletni čas) naj se izogiba gozdarsko tehničnim opravilom predvsem v mladovjih in starejših debeljkih (npr. gradbeni posegi, sečnja in spravilo), s katerimi bi vznemirjali živali.

Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotičnih in biotičnih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitatov rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitatov, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovпада z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

➤ **Usmeritve za klimatsko funkcijo**

V gozdovih s poudarjeno klimatsko funkcijo pospešujemo skupinsko raznodobno zgradbo in razmerje drevesnih vrst, ki je čim bolj podobno naravnemu. Pomemben je primerno oblikovan gozdni rob, ki naj bo zaprt in stopničasto zgrajen – na njem naj se ohranja stabilno drevje.

➤ **Usmeritve za higiensko-zdravstveno funkcijo**

V gozdovih s poudarjeno higiensko-zdravstveno funkcijo je potrebno ohranjati in pospeševati strukturno in vrstno pestrost ter pospeševati naravno drevesno sestavo. Z izbiralnimi redčenji je potrebno povečevati vitalnost ter stabilnost gozdov.

➤ **Usmeritve za zaščitno funkcijo**

V gozdovih, kjer zaščitna funkcija določa način gospodarjenja, je potrebno izsekati težka, nagnjena ali kako drugače nevarna drevesa nad cesto in nad objekti. Pomladitvene sečnje in končni poseki naj potekajo na majhnih površinah s poudarkom na pospeševanju naravne drevesne sestave. V

gozdovih, kjer hkrati določata način gospodarjenja varovalna in zaščitna funkcija, izvajamo samo sanitarne sečnje in sečnjo nevarnih dreves.

V gozdovih, kjer se zaščitna funkcija pojavlja na drugi stopnji poudarjenosti je potrebno intenzivnost gospodarjenja prilagoditi omenjeni funkciji. Ukrepi pri gospodarjenju naj bodo manj intenzivni, predvsem pri pomladitvenih sečnjah in končnih posekih. Na mestih, kjer so plitva in erodibilna tla, je potrebno pravočasno izsekati težka in nagnjena drevesa ali pa kako drugače nevarna drevesa za poslabšanje rodovitnosti tal. Pri sečnji je smiselno puščati visoke panje, ki preprečujejo valjanje kamenja. Pri spravilu je potrebno uporabljati naravi prijazno tehnologijo (ročno spravilo, spravilo z žičnico, kombinacija ročno in traktorsko). Smiselna je uporaba spravila z žičnico.

➤ **Usmeritve za obrambno funkcijo**

Obrambna funkcija je poudarjena ob vojaških objektih v Zaloški Gorici, v okolici Ljubečne in v okolici strelišča v Zagradu. Ob vojaških objektih v Zaloški Gorici naj bo ukrepanje malopovršinsko, omejeno predvsem na sanitarno sečnjo. Ob ostalih objektih je gospodarjenje prilagojeno, vendar je režim blažji.

➤ **Usmeritve za rekreacijsko in turistično funkcijo**

V gozdovih, kjer sta rekreacijska in turistična funkcija na 1. stopnji poudarjenosti je potrebno podaljševati proizvodno in pomladitveno dobo (vendar največ za 10 do 20 let), obnova sestojev pa naj bo postopna in malopovršinska. V sestojih je potrebno pospeševati vrstno pestrost ter ohranjati posamezna debela ali vizualno zanimiva drevesa, vendar ne na račun stojnosti. Po potrebi naj se izvedejo sečnje z namenom zagotavljanja varnosti obiskovalcev. Čas izvajanja del v gozdu moramo prilagoditi času, ko ni večjega obiska. V času del je potrebno posamezne predele zapreti za obiskovalce, da se s tem zagotovi varnost. Rekreacijska infrastruktura - poti, klopi in informacijske table naj se redno vzdržujejo in dograjujejo.

V gozdovih, kjer sta rekreacijska in turistična funkcija na 2. stopnji poudarjenosti, je potrebno izvajati enake ukrepe kot na 1. stopnji poudarjenosti, vendar je režim blažji s funkciji prilagojenim gospodarjenjem. Tudi na drugi stopnji v gozdu ob poteh in objektih pospešujemo vrstno pestrost in ohranjamo zanimiva in vitalna debela drevesa.

➤ **Usmeritve za poučno funkcijo**

V mestnem gozdu Celje in ob Celjski koči je potrebno pospeševati vitalnost, naravno sestavo in vrstno pestrost gozdnega ekosistema, ohranjati estetsko zanimiva drevesa in grmovnice. Gospodarjenje z gozdom naj bo malopovršinsko, z daljšo proizvodno dobo (vendar največ za 10 do 20 let). Po sečnji in spravilu je potrebno izvajati popoln gozdni red in vzpostaviti prvotno stanje poti. Zaradi varnosti je potrebno posekati vsa suha, nevarna drevesa in odstraniti suhe veje. Ob poteh se lahko v vrzelih dosadijo manjšinske drevesne vrste, ki popestrijo doživljanje gozda.

Glede varnosti obiskovalcev in časa izvajanja del veljajo enake usmeritve kot za rekreacijsko in turistično funkcijo.

➤ **Usmeritve za funkcijo varovanja naravnih vrednot**

V gozdovih s poudarjeno funkcijo varovanja naravnih vrednot je potrebno upoštevati varstvene usmeritve ZRSVN (podrobnejše in konkretne usmeritve so navedene v poglavju 12.1.5 Priloge).

Z naravnimi vrednotami je potrebno ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj. Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali dejavnosti, pri čemer je potrebno upoštevati naslednje splošne usmeritve:

- pri gradnji vlak, cest ali kakršnihkoli drugih objektov v neposredni bližini ali na objektih naravnih vrednot, ki so navedeni v poglavju 2.2 Socialne funkcije, je potrebno pridobiti mnenje oz. soglasje pristojnih služb (ZRSVN, ARSO);
- na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti se posegi izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto,

oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote;

- na drevesni naravni vrednoti se posegi izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču;
- na botanični in zoološki naravni vrednoti s posegi ne poslabšujemo življenjskih razmer rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje;
- na ekosistemski naravni vrednoti ne spreminjamo kvalitete ekosistema ter naravnih procesov v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje.

➤ **Usmeritve za funkcijo varovanja kulturne dediščine**

Ohranjena kulturna dediščina in njena integracija v prostoru sta eden od nosilcev trajnostnega razvoja na vseh področjih. Kulturna dediščina s svojo raznovrstnostjo in kakovostjo predstavlja pomemben socialni, ekonomski, vzgojni in identifikacijski potencial.

Splošne usmeritve za varstvo kulturne dediščine v gozdnem prostoru:

- v območjih dediščine velja, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine;
- pri enotah kulturne dediščine se ohranja njihova materialna substanca, avtentičnost lokacije in prepoznavna lega v prostoru oz. krajini. To še posebno velja za prostorsko izpostavljene objekte (cerkve, gradove, grajske ruševine ipd.), kjer je prepovedano urejanje novih gozdnih vlak ter izsekavanje drevnine. Pri naseljih se varuje tudi naravne ter druge meje rasti in robove. Pomembna je tudi širša krajinska zgradba in prostorska podoba ter vedute na dediščino;
- na območjih spomenikov in v njihovih vplivnih območjih je potrebno ohraniti primarno oblikovanost prostora ter prilagoditi način gospodarjenja krajinski kvaliteti ambientov: ohranja se gozdne robove in zaplate v vidnih stikih z dediščino ter vsebinski in prostorski kontekst območij (značilne silhuete, vedute in pogledi, razgledišča, kompozicije objektov z značilnim drevjem ter prostorsko pomembnejše vegetacijske in druge krajinske strukture, itd.). Dovoljeno je izbiralno redčenje drevja, končni poseki so nesprejemljivi. Prepovedani so tudi drugi večji negativni posegi v gozdu: kamnolomi, peskokopi, gozdne vlake, gozdne ceste. Zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih, kjer obstoječe vlake ne omogočajo izvoza lesa, je dovoljeno v času, ko so tla zamrznjena in so negativni vplivi na varovane enote KD minimalizirani;
- o načrtovanih posegih je potrebno predhodno pisno obvestiti pristojno enoto ZVKDS. Nastale eventualne poškodbe je potrebno nemudoma dokumentirati in zagotoviti ustrezno zaščito dediščine;
- v primeru sanitarnega poseka (primeri, ko so ogrožena življenja ljudi in premoženje) je možna strokovna odstranitev drevnine pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS.

Splošne usmeritve za gospodarjenje z gozdnim prostorom na območjih arheoloških najdišč:

- posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo. Izraba prostora je podrejena ohranjanju in vzdrževanju zatečenega stanja spomenika;
- na zavarovanem območju arheoloških najdišč je potrebno gospodarjenje z gozdom prilagoditi tako, da posegi v zemeljske plasti ne bodo potrebni oziroma se omejujejo na ukrepe, ki ne zahtevajo posegov v zemeljske plasti oz. so le-ti minimalizirani.
- na arheoloških najdiščih je prepovedano postavljanje objektov trajnega ali začasnega značaja - vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo - ter izvedba novih gozdnih poti, novih vlak in/ali cest;
- na arheoloških najdiščih je prepovedana krčitev gozda, posek na golo in končni posek dreves;
- izjemoma je na grajskih razvalinah, ki so arheološka najdišča, dovoljeno izbiralno redčenje drevja in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS;

- na arheoloških najdiščih je dovoljena sanitarna sečnja in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS;
- pri kakršnikoli sečnjah na arheoloških najdiščih, odstranitev koreninskega sistema zaradi varstva arheoloških ostalin ni dovoljena, dovoljeno pa je odstranjevanje storov/drevesnih panjev s frezami;
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih, kjer obstoječe vlake ne omogočajo izvoza lesa, je dovoljeno v času, ko so tla zamrznjena in so negativni vplivi na arheološke ostaline minimalizirani. O načrtovanih posegih je potrebno predhodno pisno obvestiti pristojno enoto ZVKDS. Nastale eventualne poškodbe arheološkega najdišča je potrebno nemudoma dokumentirati in zagotoviti ustrezno zaščito arheoloških ostalin.

Za objekte iz Odloka o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju Občine Celje (Ur. l. SRS, št. 28/86, Ur. l. RS, št. 1/92) je potrebno upoštevati varstvene režime, ki so opredeljeni v 134. členu Zakona o varstvu kulturne dediščine ZVKD-1 (Ur. l. RS št. 16/2008):

- posamezni spomeniki: varujejo se vse zunanje značilnosti, kot so gabariti, zasnova pročelij, tlorisni razporedi, značilni naravni in umetni materiali ter konstrukcijske značilnosti, ustrezna namembnost, značilna pojavnost v prostoru, arheološke plasti in razmerja spomenika in posebej njegovo vplivno območje; če je kot spomenik zavarovan zgodovinski park ali vrt, se varujejo parkovna ali vrtna zasnova, način zasaditve, oblikovani naravni elementi, objekti in pritikline, namenjeni uporabi in olepšanju;
- vplivno območje spomenika: v vplivnih območjih spomenikov velja pravni režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju spomenikov; prostorske ureditve v vplivnem območju spomenika morajo biti prilagojene prostorskim možnostim tako, da družbeni pomen spomenika v prostoru ni okrnjen;
- naselbinski spomeniki: varujejo se morfološka zasnova in parcelacija naselja, javni prostori in njihova oprema, ulične fasade in strehe v njihovi materialni pojavnosti in barvni skladnosti, gabariti, meje in silhete naselja;
- arheološka najdišča: varujejo se pred posegi ali rabo, ki dejansko ali potencialno lahko poškodujejo arheološke plasti, spreminjajo arheološki kontekst ali spreminjajo okoljske dejavnike, pomembne za njihovo ohranitev.

Za objekt Celje - Luhnova domačija (EŠD 14682), ki je razglašen za kulturno dediščino z Odlokom o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Mestne občine Celje (Ur. l. RS, št. 54/02, 15/16), je treba upoštevati varstveni režim za vplivno območje domačije, ki določa podrejanje sleherne rabe in posegov v vplivno območje spomenika ohranjanju in vzdrževanju varovanih spomeniških lastnosti. V vplivnem območju so dovoljeni le posegi, ki ohranjajo funkcijo tega prostora, njegov zgodovinski pomen in vedutne poglede na spomenik.

Prav tako velja za spomenik Pečovnik – Hiša Alme Karlin (EŠD 14626) varstveni režim, ki določa varovanje kulturnih, etnoloških in arhitekturnih ter naselbinskih vrednosti v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti, podrejanje vsake rabe in vseh posegov v objekt in okolico.

Objekti v Odloku o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Celje za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in prostorskih sestavin srednjeročnega družbenega plana Občine Celje za obdobje od leta 1986 do leta 1990 za območje Mestne občine Celje – Celjski prostorski plan (Ur. l. RS, št. 86/2001), se varujejo po varstvenem režimu, ki upošteva določila 132. člena ZVKD-1. Ta določajo naslednje usmeritve:

- pri območjih naselbinske dediščine: ohranjajo se morfološka zasnova naselja, javni prostori, ulične fasade, oblika streh, gabariti, meje in silhete naselja;
- pri posameznih nepremičninah: ohranjajo se njihovi gabariti, zunanjščina, razmerja s sosednjimi nepremičninami in njihova uporaba;
- pri vrtno arhitekturni dediščini: ohranjajo se zasnova, oblikovani elementi in pritikline.

Za objekte v *Strokovnih zasnovah varstva kulturne dediščine za območje MOC* je za stavbno dediščino določen naslednji varstveni režim:

- tlorisna in višinska zasnova (gabariti);

- gradivo (substanca) in konstrukcijska zasnova;
- oblikovanost zunanjšine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barvo, detajli itd.);
- funkcionalna zasnova v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru;
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico (pripadajoči odprti prostor z niveleto površin ter lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin, odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb);
- prostorski kontekst, pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih - cerkvah, gradovih, znamenjih itd.).

Varuje se tudi širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin.

V območjih arheoloških najdišč (Gradišče pri Vojniku – Arheološko najdišče Gradišče (EŠD 25251) in Pečovnik – Arheološko območje Slabšak (EŠD 29745) veljajo naslednje splošne varstvene usmeritve:

- spodbujanje trajnostne uporabe arheoloških najdišč, to je uporabe arheoloških najdišč na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njenih kulturnih lastnosti;
- spodbujanje vzdržnega razvoja arheoloških najdišč, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena ohranitev arheoloških najdišč za prihodnje generacije;
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in druge pomene arheoloških najdišč;
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in družbenega pomena arheoloških najdišč ter njihove materialne substance;
- dovoljeni so posegi v arheološka najdišča, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote;
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev arheoloških najdišč ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena.

V območjih arheoloških najdišč zakon predpisuje:

- upoštevanje arheoloških najdišč v postopkih priprave in sprejemanja planov;
- presojo vplivov na arheološka najdišča na podlagi predpisov o varstvu okolja;
- upoštevanje smernic in mnenj v postopkih priprave prostorskih aktov;
- upoštevanje ohranitve arheoloških najdišč v prostorskih aktih in v prostorskih ukrepih, izdanih na podlagi predpisov o urejanju prostora;
- prepoved odstranitve arheološkega najdišča.

Izjemoma je dovoljeno na podlagi soglasja ministra, pristojnega za kulturno dediščino, arheološko najdišče po predhodni arheološki raziskavi odstraniti.

Dodatni pravni režim varstva

Arheološka najdišča se varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Prepovedano je predvsem:

- odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake,
- poglobljati morsko dno in dna vodotokov ter jezer,
- ribariti z globinsko vlečno mrežo in se sidrati,
- gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine in
- postavljati ali graditi trajne aličasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.

Izjemoma so dovoljeni posegi v arheološka najdišča, ki so hkrati stavbna zemljišča znotraj naselij, in v prostor robnih delov najdišč:

- če ni možno najti drugih rešitev ali

- če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo.

Posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo.

Za vse posege v enote kulturne dediščine je potrebno predhodno pridobiti kulturnovarstvene pogoje ter kulturnovarstveno soglasje k izvedbenim projektom (gozdnogojitvenim načrtom), sanitarna sečnja ter izbiralno redčenje ter strokovno spravilo in odvoz drevnine iz gozda pa morajo potekati pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS. Kadar je načrtovan poseg v enoto dediščine pod določenimi kulturnovarstvenimi pogoji sprejemljiv in so posegi načrtovani v območjih arheološke dediščine in spomenikov, je potrebno pridobiti tudi soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po 31. členu ZVKD 1, ki ga izdaja Ministrstvo za kulturo RS.

Upoštevati je treba tudi splošni zakonski določili:

- »Če se na območju ali predmetu posega najde arheološka ostalina, mora najditelj/lastnik zemljišča/ drug stvarnopravni upravičenec na zemljišču ali njegov posestnik/ investitor in odgovorni vodja del poskrbeti, da ta ostane nepoškodovana ter na mestu in v položaju, kot je bila odkrita, o najdbi pa najpozneje naslednji delovni dan obvestiti ZVKDS (prvi odstavek 26. člena ZVKD-1).«
- »Kadar gradbena dela posegajo v registrirano arheološko najdišče, krije stroške predhodne arheološke raziskave investitor gradnje (1. točka, druga alineja 34. člena ZVKD-1, Uradni list št. 16/2008). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopovalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča (27. tč. 3. čl. ZVKD-1).«

Konkretne varstvene usmeritve za posamezne objekte kulturne dediščine se nahajajo v poglavju 12.1.12 Konkretne usmeritve za varstvo kulturne dediščine.

➤ **Usmeritve za estetsko funkcijo**

V gozdovih s poudarjeno estetsko funkcijo je pri gospodarjenju potrebno težiti k naravni drevesni sestavi, k pestremu gozdnemu robu, naravnemu pomlajevanju in ukrepih na manjših površinah (predvsem pri pomladitvenih sečnjah ter končnih posekih). Estetska funkcija gozda zahteva pri gospodarjenju namensko puščanje zanimivih vedut in posameznih dreves, ki obogatijo kvaliteto krajine in njen izgled.

➤ **Usmeritve za funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin**

Za zagotavljanje pogojev za funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin postavljanje posebnih usmeritev ni potrebno, saj so le te že zajete deloma v preostalih funkcijah, deloma pa v splošnih usmeritvah za gospodarjenje z gozdovi. V območju pojavljanja te funkcije je potrebno upoštevati določila in postopke, ki so opredeljeni v čebelarskih redih. Ker gre za specifične usmeritve, ki niso posebej povezane z gospodarjenjem z gozdovi, jih na tem mestu posebej ne navajamo.

6.2.3 Usmeritve za uskladitev funkcij gozda

Usklajevanje ukrepov za zagotavljanje funkcij gozdov je glede na njihov pomen v GGE Celje pomembno, saj je večji del enote pokrit s socialnimi funkcijami, glede na naravne danosti pa tudi z ekološkimi funkcijami. Področja, kjer prihaja do največje koncentracije opredeljenih funkcij gozdov, posredno pa pri tem lahko tudi do konfliktnih situacij, so:

- območje Celjske koče in Pečovnika;
- južno mestno obrobje (Anski vrh, Lisce, Stari grad in Miklavški hrib);
- predel Lopata, Lokrovec, Prekorje;
- območje Šmartinskega jezera;
- področje Trnovelj in Bukovžlaka.

Usmeritve, s katerimi lahko zmanjšamo nakazane konfliktna situacije na najmanjšo možno mero, opredeljujejo načrtovanje posegov v gozd in gozdni prostor. Ti posegi morajo biti takšni, da upoštevajo vse dejavnike v prostoru, tako biotope, kakor tudi potrebe posameznih dejavnosti.

To pomeni, da je potrebno odpiranje gozdnih površin z gozdnimi prometnicami izvajati tako, da ne bo prihajalo do nekontrolirane rabe prostora. Načrtovanje morebitnih novih prometnic mora upoštevati vse aktivnosti v prostoru, posebno pozornost pa je potrebno dati lokaciji začasnih deponij lesa. Le te morajo biti locirane tako, da je možen dostop s kamioni, obenem pa, da deponiran les ne predstavlja nevarnosti za obiskovalce gozda. Prometnice, ki bodo namenjene izključno gospodarjenju z gozdovi, se z mehanskimi ukrepi in po potrebi še opozorilnimi tablam zaprejo za vse druge rabe.

Nadalje je možno z izgradnjo posameznih večnamenskih poti ter njihovim vzdrževanjem usmerjati gibanje obiskovalcev. Večnamenske poti, posebej steze in gozdne vlake, morajo biti oblikovane tako, da je gibanje po njih varno v vsakem vremenu in v vsakem času. V predelih, kjer so izrazite strmine, je potrebno zagotoviti zaščitne ograje za obiskovalce. Na večnamenskih poteh je potrebno ustvariti zanimive lokacije za obiskovalce skupaj z opremo (vedute, klopi). Pri pridobivanju lesa je potrebno zagotavljati prehodnost dostopnih poti, posebej tistih, ki so največkrat uporabljene kot dostopne poti. V primeru, ko so zaradi frekvence obiska ogrožene ostale funkcije gozda ali se pojavijo za gozd škodljivi dejavniki (erozija), je smiselno povečan obisk omejiti z zapiranjem gozdnih prometnic in dostopnih poti. Vsaka zapora pa mora biti opremljena z obvestilno tablo z opisom razlogov za začasno omejitev obiska. Dela naj se izvajajo praviloma v času manjše frekvence obiska gozda in na način, da se v kar največji meri ohranja prehodnost in prevoznost gozdnih prometnic. Upoštevati je potrebno, da je velik del prometnic redno uporabljan tudi za potrebe kolesarjenja.

V okviru dejavnosti pridobivanja lesa je potrebno zagotoviti varnost morebitnih obiskovalcev ter njihovo čimbolj nemoteno gibanje. V kolikor se pri gospodarjenju ne da izogniti mestom z veliko gostoto obiska, je potrebno posege izvesti v času, ko je frekvenca obiska najmanjša, obenem pa takšna mesta nazorno označiti z obvestilom o izvedbi del in opozorili pred nevarnostjo. Na takšnih območjih naj spravo lesa iz gozda poteka po možnosti z izvozom lesa ali z iznosom, vlačenje lesa po tleh je na večjem delu površine manj primerno. Pred in med izvajanjem del je potrebno zagotoviti informacijske table z opisom del in opisom razloga za izvajanje posameznih del. Gospodarjenje z gozdovi se lahko izvaja samo prilagojeno frekvenci obiska gozdov. Pri tem je potrebno zagotoviti varnost obiskovalcev ter objektov, kot tudi razporeditev posegov z namenom kar najmanjšega vpliva na izvajanje ostalih dejavnosti v prostoru. Na strmejših predelih nad naseljem in infrastrukturnimi objekti – prometnicami je potrebno vseskozi spremljati stabilnost gozdnega drevja. V primeru, da se ugotovi nagibanje drevja oziroma, da takšno drevje doseže fiziološko starost, je potrebno drevje, ki ogroža objekte, posekati.

Uvajanje v obnovo ter dela v mlajših razvojnih fazah naj se načrtujejo smiselno tako, da se izvajajo naenkrat samo na posameznih predelih in ne po celotni površini. Zaradi podaljšane proizvodne dobe in posledično večjega deleža debeljakov je v okviru izvedbenih načrtov potrebno presoditi čas izvajanja pomlajevanja v posameznem manjšem predelu. V območju Lopate in Lokrovca je zaradi spremenjene drevesne sestave, zlasti velikega deleža smreke, potrebno v primeru pojavljanja večjih nepomlajenih površin zagotoviti pestro, rastišču primerno izbiro drevesnih vrst za morebitno spolno sadnjo. Pri tem je v izbor vrst smiselno vključevati večji delež plodonosnih vrst. Predvsem je glede na vse funkcije gozdov smiselno vnos teh vrst na gozdni rob ter s tem ustvarjanje zaprtega, statično stabilnejšega gozdnega roba. Vnašanje neavtohtonih drevesnih vrst ni dovoljeno (rdeči hrast, robinija). V gozdu naj se namenoma pušča posamezna zanimiva drevesa ali sestoje.

Dejavnosti v prostoru, posebej tiste, pri katerih so priljubljene (npr. paintball) gozdne površine je potrebno usmerjati na površine, ki bodo za preostale obiskovalce gozda najmanj moteče.

Zaradi številnih negativnih vplivov na majhne površine v okolici Šmartinskega jezera (odlaganje smeti, predvsem pa gradbenega materiala) je potrebno zagotoviti aktivnejši nadzor ter sodelovanje z inšpekcijsko službo.

V okviru ohranjanja biotske raznovrstnosti je potrebno izbrati manjše površine sestojev, kjer bo proizvodna doba daljša – za povečanje deleža starega, debelega drevja in semenjakov. Pri gospodarjenju z gozdom naj se pospešuje minoritetne, ogrožene in plodonosne drevesne vrste. Pri izvajanju gozdnogospodarskih del naj se izogiba aktivnim gnezdiščem, brlogom ali zavetiščem, neaktivna pa naj se ohranjajo. V ekocelicah prepustimo gozd naravnemu razvoju. V času reproduktivnega obdobja živali (pomladni in zgodnje poletni čas) naj se izogiba gozdarskotehničnim opravilom predvsem v mladovjih in starejših debeljakih (npr. gradbeni posegi, sečnja in spravilo), s

katerimi bi vzemirjali živali. Ohranja naj se gozdove in gozdne koridorje ob stoječih vodah in vodotokih. Načrtovanje gozdnih prometnic naj se opravlja v okviru gozdnogospodarskih oz. gozdnogojitvenih načrtov, ki morajo upoštevati naravovarstvena izhodišča.

6.2.4 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prostoživečih živali

Usmeritve za upravljanje z divjadjo so podrobneje navedene v Dolgoročnem lovskoupravljalnem načrtu za Savinjsko Kozjansko LUO in v Letnih načrtih LUO. Temeljna usmeritev upravljanja z divjadjo in njenim okoljem je opredeljena z zagotovitvijo ugodnih življenjskih pogojev vsem prostoživečim živalskim vrstam v ekosistemu. Izražena je z usklajevanjem odnosov med divjadjo in njenim okoljem, ki se presoja z vplivi vrst na njene prehranske vire. Naravi prilagojeno stanje divjadi želimo zagotavljati z ohranjanjem pestrosti in naravne sestave gozdnega drevja, grmovja in zelišč, kar pomeni vzpostavljanje naravne sestave in strukture gozdnih sestojev. Za divjad je še posebej pomembno vzdrževanje plodonosne flore, zagotavljanje primerne deleža mladovij, vzdrževanje gozdnega roba, travnikov v gozdnem prostoru, gozdnih ostankov in posamičnih dreves, remiznih površin, obvodnih biotopov, mokrišč in ostalih, posameznim vrstam pogojenih habitatov.

Gospodarjenje z gozdovi je potrebno čim bolj prilagoditi življenjskim pogojem posameznih živalskih vrst (sečnja v zimskem času, prilagojeno gospodarjenje v t.i. mirnih conah, ohranitev posameznih dreves za duplarje, prilagojena gradnja infrastrukture (predvsem gozdne), omejitev oz. kanaliziranje pohodnikov v primerna območja, itn.). Zaradi vse večjega človekovega pritiska na gozdnato krajino z različnimi adrenalinskimi ter nerazumnimi dejanji je treba nenehno ustrezno opozarjati ter informirati javnost o posledicah, ki jih omenjena dejanja povzročajo v naravnem okolju.

Pri upravljanju z divjadjo želimo v naslednjem desetletju spremljati ter uravnavati vnos energije v ekosistem z dodatnim krmljenjem divjadi. Vsi ukrepi na tem področju morajo biti načrtovani v odvisnosti od naravnih pogojev (obroda drevesnih vrst) ter stanja populacij divjadi. Dela, ki jih izvajajo upravljavci lovišč za izboljšanje habitatnih pogojev divjadi, so opredeljena v Letnih načrtih LUO in Letnih načrtih lovišč. Določila omenjenih dokumentov izhajajo iz navodil o upravljanju z divjadjo v Sloveniji, hkrati pa temeljijo na spreminjanju stanja okolja, usmerjanju razvoja in usklajevanju odnosov med gozdom in divjadjo. S stališča usmerjanja razvoja gozdov je treba za zagotavljanje ustreznih življenjskih pogojev rastlinojedih parkljarjev izboljšati starostno strukturo gozdov, in s tem zagotoviti zadostno prehransko bazo ter primerne habitatne pogoje divjim živalim. S poseganji v populacije divjadi (odstrelom) naj se prednostno zagotavlja biološka in okoljska stabilnost vrst, ki mora biti usklajena z ostalimi prostoživečimi živalskimi vrstami. Nadalje je treba glede na stanje v populacijah posameznih vrst divjadi nenehno uravnavati starostno razmerje in spolno strukturo populacij. Uresničitev zastavljenih usmeritev bo možna le s tvornim sodelovanjem med gozdarji, lovci in lastniki zemljišč.

6.2.5 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih

Varovalni gozdovi v GGE Celje obsegajo 430,94 ha. V njih je predvideno prilagojeno gospodarjenje z namenom krepitve funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev. Usmeritve za delo v varovalnih gozdovih so v skladu z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15) in so naslednje:

- pravočasna obnova oziroma posek nestabilnih dreves in dreves s poškodovanim ali plitkim koreninskim sistemom;
- posege v gozd in gozdni prostor, ki niso načrtovani s tem načrtom, se izvaja le s predhodnim dovoljenjem ministrstva pristojno za gozdarstvo;
- malopovršinsko izvajanje pomladitvenih sečenj;
- puščanje primerno visokih panjev (približno v prsni višini) pri poseku drevja na plazovitih območjih in območjih, kjer je nevarnost valjenja kamenja;
- ročno ali animalno spravilo, kjer ni prisotnih gozdnih prometnic;
- sanacija poškodovanih tal zaradi preprečevanja erozije;
- pravočasna izvedba vseh gozdnogojitvenih del, ki zagotavljajo ohranitev in stabilizacijo varovalne vloge gozda;
- rabo biološko razgradljivih olj pri delu s stroji in napravami.

V varovalnih gozdovih, ki so izločeni zaradi poudarjene funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev je potrebno poskrbeti predvsem za statično stabilnost sestojev. Izogibati se je potrebno hitremu odpiranju gozdnih robov ter s tem oblikovanju strmih prehodov, obenem pa posegom v gozd in gozdni prostor, ki lahko privedejo do pojava erozije. Vse ukrepe moramo skrbno preučiti in preveriti ranljivost gozdnega prostora zaradi predvidenega ukrepa. V sestojih, kjer je majhen delež grmovnic ali le-teh sploh ni, je potrebno gospodarjenje usmerjati tako, da se njihov delež po naravni poti poveča, če to dopušča rastišče. Drevje, ki dosega fiziološko starost in ne ogroža nobenega infrastrukturnega objekta ali rastišča, naj se pušča v gozdnih sestojih kot habitatno drevje.

6.2.6 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

Za 1. in 2. stopnjo ogroženosti gozdov je nujna izdelava požarnega načrta, medtem ko za gozdove 3. in 4. stopnje ogroženosti zadostuje že obravnavanje ukrepov varstva pred požari v gozdnogojitvenem načrtu.

Splošne usmeritve za požarno varnost gozdnega prostora so:

- v gozdu je prepovedano kuriti, razen zaradi uničevanja podlubnikov na za to urejenih kuriščih, ki morajo biti obdana z negorljivim materialom, prostor okoli kurišč pa mora biti očiščen vseh gorljivih snovi;
- v primeru razglašene velike oz. zelo velike požarne ogroženosti v naravnem okolju je vsakršno kurjenje, sežiganje oz. uporaba odprtega ognja prepovedana;
- ob kurjenju v naravnem okolju izven gozda morajo biti kurišča od gozdnega roba oddaljena vsaj 50 metrov, potrebno je zavarovati in nadzorovati kurišče ves čas kurjenja ali sežiganja, po končanem kurjenju ali sežiganju je potrebno pogasiti ogenj in žerjavico ter pokriti kurišče z negorljivim materialom;
- ob povprečni hitrosti vetra večji od 6 m/s ali ob sunkih vetra močnejših od 10 m/s je potrebno prenehati kuriti, sežigati ali uporabljati odprti ogenj;
- zagotovljena mora biti prevoznost gozdnih prometnic, še posebej v sušnih mesecih;
- ob usmerjanju gospodarjenja z gozdovi je potrebno ohraniti dostopnost do virov vode za gašenje požara, posebej pa do obstoječega hidrantnega omrežja v celotni GGE Celje.

Pri kurjenju, sežiganju ali uporabi odprtega ognja v naravnem okolju se ne sme uporabljati gorljivih tekočin ali materialov, ki pri gorenju razvijajo močan dim ali strupene pline oziroma so kako drugače škodljivi za okolje.

Pri gospodarjenju z gozdom in gozdnim prostorom je potrebno upoštevati vsa ostala določila Uredbe o varstvu pred požarom v naravnem okolju (Ur. l. RS št. 20/14), ki se nanašajo na gozd in gozdni prostor.

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela in gradnjo ter vzdrževanje gozdnih prometnic

Klasična sečnja

V GGE Celje še vedno ne beležimo večjega združevanja gozdnih posesti, ki bi omogočale uporabo modernejših tehnologij za pridobivanje lesa, posebej za sečnjo. Posledično še vedno pričakujemo gospodarjenje na manjših posestih z manjšimi koncentracijami poseka. Tako v prihodnje še vedno pričakujemo večino poseka z motorno žago, zaradi česar bo potrebno lastnike usmerjati k:

- uporabi biološko razgradljivih olj ne glede na morebitno poudarjenost ekoloških funkcij gozda;
- izvajanju varnega dela in uporabi ustreznih zaščitnih sredstev. V ta namen je potrebno lastnike gozdov usmerjati k udeležbi pri izobraževanju o varnem delu pri sečnji in spravi;
- času sečnje je potrebno prilagoditi stanju gozdov. Praviloma je izvajanje sečnje v letnem času, ko je drevje v soku zaradi večjih poškodb pri sečnji (in spravi) manj primerno. Sečnja v tem času naj se izvaja zgolj izjemoma;
- pri klasični sečnji je potrebno v upravnih odločbah predpisati tudi pogoje za izvedbo sečnje (čas izvedbe, način izvedbe, posebna potrebna varovanja preostalih površin).

Kontrola izvedbe sečišč je nujna zaradi spremljave tako izvajanja same sečnje in sprave, kot tudi ugotavljanje učinka predpisanih ukrepov. V zvezi s tem predpisujemo naslednje usmeritve:

- kontrola sečišč se izvaja večkrat v času izvajanja sečnje. Posebej to velja za večja sečišča (nad 100 m³ lesne mase), kjer s kontrolo med izvajanjem dela lahko še vplivamo na samo izvajanje dela, v kolikor je potrebno;
- izvajanje kontrole mora biti obvezno ustrezno dokumentirano ter zbrano zaradi ugotavljanja učinkov dela;
- v primeru neustreznega izvajanja sečnje je potrebno pristopiti k izvajanju korekcij, po potrebi tudi z izdajo ustrezne upravne odločbe.

Zaradi pogosto izjemno poudarjenih funkcij gozdov je potrebno v območju GGE Celje še posebno pozornost posvečati izbiri načina sprave in pravilnega sredstva. V najbolj zahtevnih predelih (osrednji del mestnih gozdov) je primerno kot način sprave tudi animalno spravilo predvsem zaradi manjšega vpliva na prostor in zaradi možnosti uporabe obstoječe gozdne infrastrukture, ki jo predstavljajo večinoma ožje pravilne poti.

V večinskem delu GGE Celje je še vedno v uporabi spravilo s prilagojenim traktorjem. Ker gre za razmeroma klasični že uveljavljen način sprave, povezan tudi z opremljenostjo lastnikov gozdov za izvajanje dela, posebnih usmeritev za samo uporabo strojev ne predpisujemo. Je pa pri izvedbi dela potrebno upoštevati naslednje usmeritve, povezane z varovanjem preostalih gozdnih površin:

- v kolikor gre za spravilo po tleh, se praviloma izvaja sortimentna, v izjemnih primerih pa poldebena metoda. Uporaba drevesne metode je sprejemljiva samo pri končnih posekih na površinah, kjer ni pomladitve (površine poseka zaradi morebitnih krčitev gozda), vendar to le v primerih, kjer je celo drevo možno izvleči do deponije brez vlačanja preko gozdnih površin;
- ob svetovanju lastnikom gozdov je potrebno priporočati uporabo izvoza lesa s traktorsko prikolico. Ker večina lastnikov gozdov ni ustrezno opremljena, jim je potrebno za izvajanje del svetovati, da le ta predajo ustrezno usposobljenim in opremljenim izvajalcem;
- glede na dejstvo, da so gozdovi na velikem delu površin GGE Celje opredeljeni kot večnamenski lesnoproizvodni gozdovi z izrazito poudarjenimi funkcijami gozda, velja pri izvajanju sečnje ni sprave upoštevati tudi časovni termin samega dela. Spravilo lesa z oblikovanjem večjih začasnih skladišč ob robu gozda naj se praviloma ne izvaja v času večjega obiska gozda. V kolikor pa zaradi dinamike izvajanja dela tega ni možno zagotoviti, pa je potrebno tako sečišča, posebej pa še skladišča označiti z opozorilnimi tablam. Še posebno pozornost je potrebno v takšnem primeru posvetiti skladiščem, kjer se začasno skladišči večje količine iglavcev, ki so tretirani proti podlubnikom.

Strojna sečnja

V GGE Celje bi prišla strojna sečnja v poštev predvsem v osrednjem delu enote. Vendar je pri izbiri sečišč za stojno izvedbo sečnje potrebno poleg koncentracije lesa na manjši površini (ekonomski vidik sečnje) potrebno obvezno upoštevati še vpliv takšne sečnje na zagotavljanje pogojev za funkcije gozdov (socialni vidik sečnje). Tako naj se pri opredeljevanju do strojne sečnje upošteva naslednje usmeritve:

- glede na strukturo drevja za posek je potrebno izbrati ustrezen stroj. Pri tem se je potrebno držati načela, da se praviloma izbira manjši stroj;
- pri organizaciji sečišča je potrebno upoštevati tudi morebitne vplive na druge deležnike v prostoru. Z izvajanjem sečnje je potrebno ostale dejavnosti organizirati tako, da je kar najmanjši možni vpliv na samo izvajanje sečnje, pa tudi na preostale deležnike v prostoru. Bistvenega pomena je zadostno obveščanje deležnikov in usmerjanje dejavnosti (začasno zapiranje posameznih poti in oblikovanje obvozov za obiskovalce).

Za strojno sečnjo se praviloma odločimo v:

- poškodovanih gozdovih po ujmah (povečane nevarnosti pri delu);
- končnih posekih in
- krčitvah gozdov zaradi spremembe namembnosti.

Projektna dokumentacija za pridobitev vodnega soglasja

Pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del je potrebno:

- za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV pridobiti **vodno soglasje**. Pri pripravi dokumentacije za posege in gradnjo, za katere je potrebno pridobiti vodno soglasje, je potrebno upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja (Uradni list RS, št. 25/09) glede na klasifikacijo objekta, ki se gradi. **Vodno soglasje** je potrebno pridobiti za:
 - poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;
 - poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1;
 - poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice poseg na varstvenih in ogroženih območjih;
 - poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;
 - poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik;
 - hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.
- v projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja mora biti tekstualno in grafično ustrezno prikazan potek trase, z vrisanimi vodotoki ter prikazanimi priobalnimi pasovi;
- dokumentacija mora vsebovati tudi značilne prereze (profile) ter oblikovanje trase gozdne prometnice in terena;
- obdelati in ustrezno prikazati odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območja gozdne prometnice in načrtovati poseg tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih;
- gradnja gozdnih prometnic v območju vodotokov mora biti takšna, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino;
- morebitno prečkanje grap ali strug nestalnih vodotokov (mulda, prepust ...) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je potrebno predložiti hidravlični izračun prevodnosti visokih voda;
- zacevljanje ali prekrivanje vodotokov je strogo prepovedano, razen na krajših razdaljah, ki omogočajo dostop oziroma prehod preko vodotoka v primeru, da gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, propust na javnih cestah in poteh);

- pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic, torej gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij), se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč, določenih skladno z opredelitvami v ZV;
- odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območij gozdnih prometnic je treba načrtovati tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazovito ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah;
- odlaganje odpadnega gradbenega, rušitvenega in izkopnega materiala na priobalno in vodna zemljišča, na brežine in v pretočne profile vodotokov ter na nestabilna tla ali mesta, kjer bi lahko prišlo do splazitve ali erodiranja, ni dovoljeno;
- v kolikor trasa posega na poplavno območje je treba upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1 in 2 Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih posegov ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje;
- na delih, kjer trasa gozdne prometnice poteka vzporedno z vodotokom, naj bo le-ta predvidena izven priobalnega zemljišča. Manjši odmiki so dopustni le izjemoma na krajših odsekih, kjer iz analize variant izhaja, da so prostorske možnosti močno omejene in bi drugačen potek trase predstavljal nesorazmerno večje stroške, vendar na tak način, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov;
- Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je določena obveza izdelave Analize tveganja za onesnaženje, mora biti le-ta izdelana in revidirana skladno s Pravilnikom o kriterijih za določitev vodovarstvenih območij;
- Za načrtovanje tras gozdnih prometnic na plazljivih in erozijskih območjih je potrebno izdelati geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti ali erodibilnosti terena, s katerim se ugotovi stopnja tveganja za načrtovane posege s projektnimi rešitvami omilitvenih ukrepov.
- pri načrtovanju posegov je potrebno upoštevati že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu ZV-1 na območju GGN;
- Pri načrtovanju novih posegov je potrebno upoštevati obstoječe objekte merske mreže za monitoring podzemnih voda na način, da:
 - ni predvidene kakršnakoli gradnje v minimalno 5 m radiju od objekta merske mreže,
 - ne bodo povzročeni vplivi na gladino in kakovost podzemnih voda,
 - se v bližini merskega objekta ne spremenijo infiltracijske lastnosti tal z asfaltiranjem, polaganjem betonskih plošč ali drugače,
 - bo odvodnjavanje v bližini objekta merske mreže urejeno tako, da ni možno zatekanje,
 - je zagotovljen neoviran dostop do objekta merske mreže;
- investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno z 37. členom ZV-1, skleniti ustrezno stvarno pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot **dokazilo o pravicah graditi** po Gradbenem zakonu.

Gradnja in vzdrževanje gozdnih prometnic

Gozdne prometnice so pomembne za lažje spravilo lesa, obenem pa pomembno odpirajo gozd in gozdni prostor za preostale dejavnosti v prostoru. Zaradi pomena gozdov v GGE Celje za zagotavljanje številnih funkcij gozdov (večnamenski gozdovi, gozdovi s posebnim namenom z dovoljenim ukrepanjem) je pri umestitvi vsake prometnice v prostor potrebno presoditi:

- vpliv prometnice na zagotavljanje pogojev za funkcije gozdov;
- kumulativni vpliv obstoječega omrežja prometnic in novih načrtovanih prometnic.

Vsekakor je pri umeščanju prometnic potrebno upoštevati še možne nove tehnologije za spravilo lesa in posledično naslednje usmeritve:

- praviloma naj bodo nove gozdne prometnice namenjene izvozu lesa;
- širino in samo izvedbo gozdnih vlak je potrebno dodatno prilagoditi zagotavljanju pogojev za večnamensko rabo. Temu primerno morajo biti prometnice ustrezno široke in urejene ter v prostor umeščene tako, da se ob njih izgradnji kar najbolj ohrani sklenjen gozdni sestoj (ni novih presek), obenem pa, da povezujejo zanimive točke v prostoru;
- v strmejših predelih, kjer se srečujemo z omrežjem gozdnih prometnic, ki potekajo bolj ali manj po plastnicah, je potrebno za vsako področje presoditi, če so načrtovane gradnje dejansko smiselne. Pred umestitvijo nove prometnice v prostor je potrebno presoditi tudi vpliv celotnega omrežja prometnic na potrebe za gospodarjenje z gozdovi. Praviloma je potrebno pospeševati uporabo modernejših tehnologij spravila lesa (v izjemnih primerih tudi žičnično spravilo) in uporabo ustreznega pravnega sredstva;
- pri usmerjanju izvajanja ukrepov, povezanih z gospodarjenjem z gozdovi, je potrebno dosledno upoštevati stanje prometnic in možne negativne vplive nanje, nastale zaradi uporabe v neprimernem času (razmočenost terena, večji vpliv obiska gozda). Posebej pa je potrebno dosledno izvajati vse ukrepe za sanacijo prometnic po njih uporabi;
- velikost deponijskega prostora ob kamionski cesti mora biti prilagojena povprečni količini pričakovanega napadlega lesa po posamezni prometnici. Deponijski prostor naj bo praviloma oblikovan tako, da kamion med nakladanjem lesa izvozi iz kamionske ceste. V kolikor pa prostorske razmere takšne velikosti ne omogočajo, je potrebno z ukrepi ob vzdrževanju ali morebitni rekonstrukciji kamionske ceste zagotoviti zadostno utrditev planuma prometnice.

Za gradnjo gozdnih prometnic na varovanih območjih narave je potrebno upoštevati naslednja varstvena priporočila:

- gradnja gozdnih cest in vlak naj se izvaja v pozno poletnem ali jesenskem obdobju;
- trasiranje gozdnih cest in vlak naj ne poteka preko naravnih vrednot in pomembnejših habitatov vrst;
- na odsekih gozdnih cest, ki so v bližini pomembnejših naravnih vrednot, zavarovanih območij ali habitatov vrst, občutljivih na motnje, naj se promet omeji.

Projekti za gradnjo gozdnih prometnic morajo imeti vključena tudi določila, ki so povezana z ravnanjem ob nepričakovanih dogodkih na takšni prometnici, posebej v času gradnje, pa tudi v času obratovanja. Zlasti so pomembna določila, povezana z ukrepi op nepričakovanem razlitju za okolje nevarnih tekočin (olja, goriva). Predpisani ukrepi morajo biti preverljivi, praktično izvedljivi in zadostni za morebitno sanacijo škodnega primera.

Ob pridobivanju lesne mase za ogrevanje (biomasa) se ob gozdnih prometnicah pogosto pojavljajo večji kupi vejevine in manj kvalitetne lesne mase. Na takšnih deponijah poteka priprava lesne mase za kurjavo. Pri usmerjanju delovanja na deponijah v gozdu ali v gozdnem prostoru je potrebno upoštevati naslednje usmeritve:

- v primeru deponiranja iglavcev je potrebno izvesti vse ukrepe, ki so povezani s preprečevanjem širjenja podlubnikov. Lastnik gozda, ki skladišči sečne ostanke za potrebe priprave sekancev, je dolžan poskrbeti za postavitve zadostnega števila kontrolno – lovnih naprav, v izjemnih primerih pa tudi za tretiranje takšnega kupa z insekticidi;
- deponije lesa za predelavo v sekance naj se umeščajo v prostor predvsem ob prometnicah, ki omogočajo izvoz lesne mase z večjimi kamioni. V kolikor zaradi same lokacije sečišča takšna umestitev ni možna in je za izvoz lesne mase predviden večji kamion, je lastnik gozda ali njegov pooblaščenec zadolžen za popolno sanacijo morebitnih poškodb na gozdni ali lokalni prometnici, ki odpira gozd;
- pri predelavi sečnih ostankov v sekance je na skladiščih potrebno poskrbeti tudi za popoln red in ureditev skladišča v ustrezno stanje (poravnava planuma, ureditev odvodnjavanja meteornih vod). Takšno skladišče mora biti urejeno takoj po izvedenih delih.

6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor

Območje GGE Celje je z vidika posegov v gozd in gozdni prostor zelo občutljivo, saj so večnamenski gozdovi na več lokacijah pomembni za zagotavljanje številnih funkcij gozdov, s posegi v gozd in gozdni prostor pa sposobnost gozdov pogosto oslabimo. Poleg neposrednega vlagatelja zahtevka za odobritev posameznega posega je potrebno pri presoji upoštevati še pričakovane zahteve drugih souporabnikov prostora. Hkrati je potrebno razmeroma konkretne usmeritve ali pogoje z vidika gozdarstva pripraviti če v osnovnih fazah projektiranja. Za zahtevnejše in predvidoma velikopovršinske posege je ta faza že v postopku prostorskega načrta. Pri osnovnem usmerjanju posegov v gozd in gozdni prostor pa je potrebno upoštevati naslednje:

- nove objekte se praviloma umešča v prostor v oddaljenosti vsaj eno sestožno višino odraslega gozdnega drevja na lokaciji. Pri tem je obvezno potrebno upoštevati višino odraslega gozdnega drevja, katero se v primeru, da je na lokaciji mlajša razvojna faza, določi na podlagi ugotovitev na podobnih rastiščih. V grobem velja, da drevje dosega višine do 25 metrov. Usmeritev je potrebno upoštevati pri gradnji vseh vrst objektov, tako bivalnih, kakor gospodarskih;
- poleg umeščanja posameznih objektov v gozd ali gozdni prostor oziroma na rob gozda je v presoji potrebno zajeti še kumulativne vplive sosednih gradenj. Posebno pozornost je potrebno posvetiti pri umeščanju širših prostorskih ureditev ob gozdni prostor, s katerimi se lahko bistveno poslabšajo pogoji za dostop do gozda;
- bližje gozdnemu robu so lahko samo infrastrukturni objekti, pa še v tem primeru je potrebno sprejeti vse ukrepe za zagotovitev čim večje varnosti le teh;
- odlaganje gradbenih materialov, viškov odkopane zemlje ali odpadkov v gozd ali na gozdni rob je strogo prepovedano. Pri usmerjanju gospodarjenja z gozdovi, posebej pa pri nadzoru dogajanja v gozdovih je potrebno več pozornosti posvetiti sodelovanju z inšpekcijsko službo z namenom odpravljanja takšnih pojavov;
- gradnja pomožnih ali začasnih objektov na gozdnem robu ali v gozdu ni sprejemljiva. Tudi v teh primerih je potrebno okrepiti sodelovanje z inšpekcijsko službo pri odpravljanju nepravilnosti. Poleg same umestitve takšnih objektov v gozd ali na gozdni rob je potrebno presoditi tudi prostorske ureditve, ki praviloma spremljajo takšne objekte. Tudi slednje imajo lahko negativen vpliv na zagotavljanje pogojev za funkcije gozdov;
- pri večjih ureditvah, ki za svoje uspešno funkcioniranje potrebujejo tudi gozdne površine (npr. športna igrišča, parki na robu gozda) je potrebno upoštevati tudi pogoje gospodarjenja z gozdovi. Zagotoviti je potrebno dostop do gozda za stroje in opremo, ki bo uporabljena pri pridobivanju lesa;
- na vseh prometnicah, ki se načrtujejo kot nove prometnice ali pa bo izvedena rekonstrukcija že obstoječih prometnic in potekajo skozi gozd ali po gozdnem robu, morajo imeti zagotovljene lokacije za potrebe začasne deponije lesa. Pri tem je praviloma, če je le mogoče, potrebno zagotoviti lokacijo takšnih dimenzij, da kamion med nakladanjem lesa ne bo na sami cesti. Utrditev deponij, posebej pa dostopov nanje, je strošek investitorja posega in ne lastnika gozda;
- prireditve v gozdu ali v gozdnem prostoru so sicer načeloma dovoljene, vendar je njihovo izvajanje potrebno nadzirati in sproti sprejemati ukrepe za odpravo vseh pojavov, ki lahko kakorkoli ogrozijo delovanje gozda kot ekosistema. Prireditve, za katere je razvidno, da že v osnovi predstavljajo tveganje za gozd ali da bodo ob njihovi izvedbi nastale škodne posledice za gozd, pa niso dovoljene;
- sanacije razgaljenih površin, zasaditve z neavtohtonimi ali rastišču neprimernimi grmovnimi in drevesnimi vrstami v gozdu ali v gozdnem prostoru niso dovoljene. V primeru takšnih pojavov je potrebno sprejeti vse ukrepe za vzpostavitev naravnega stanja gozda (dosaditev avtohtonih grmovnih in drevesnih vrst). V okviru svetovanja lastnikom gozdov je potrebno na takšne pojave dosledno opozarjati.

Krčitve v kmetijske namene predstavljajo trajno izgubo gozdne površine. Samo krčitev je možno odobriti ob upoštevanju posameznih kriterijev.

Površine, kjer krčenje gozda ni dovoljeno:

- trajno varovana območja gozdov - gozdni rezervati (v GGE Celje niso opredeljeni);

- trajno varovana območja gozdov - varovalni gozdovi in
- gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, kjer je gozd objekt razglasitve (mestni gozdovi - Mestni gozd Celje). Pri slednjih je potrebno upoštevati izjeme skladno z aktom o razglasitvi.

Površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno, pa so:

- gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij;
- gozdovi na območju gozdnih učnih poti (50 m robni pas);
- sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine (200 m robni pas);
- ohranjeni gozdovi znotraj območij gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave;
- gozdovi, ki imajo koridorske povezave;
- manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna.

Presoja ustreznosti krčitve se izdelata na podlagi ugotovitev na posameznih primerih.

6.2.9 Usmeritve za ukrepe na ostalih gozdnih zemljiščih

V enoti ni večjih daljnovodov. Je pa več manjših lokalnih daljnovodov (20 KV) s potrebnimi transformatorskimi postajami, ki predstavljajo le ožje koridorje skozi gozdove. Skupna površina koridorjev v gozdnem prostoru znaša 33,01 ha. Pri čiščenju drevja pod daljnovodi je potrebno upoštevati naslednje usmeritve:

- čas dela prilagoditi gnezdenju ptic in ekološkim potrebam ostalih prosto živečih živali;
- sečnje ostanke je potrebno odstraniti iz vodotokov, jarkov ter odstraniti z vlak, cest in poti.

V enoti so tri obore. Ena večja pri Šentjungertu, katere površina v gozdnem prostoru znaša 5,87 ha ter dve manjši, ena na S in ena na J delu enote, katerih skupna površina gozdnega prostora znaša 1,03 ha.

Znotraj obor naj se z gozdom gospodari na način, da se ob ograjah ohranja zdrava, vitalna drevesa, ki ne predstavljajo nevarnosti za poškodovanje objektov. Trhla, polomljena in suha drevesa naj se redno odstranjuje. Sicer pa naj se pri gospodarjenju upoštevajo splošna navodila o varstvu gozdov.

6.3 Ukrepi

Ukrepi za doseganje ciljev pri gospodarjenju z gozdovi so določeni na nivoju celotne GGE ter za posamezne lastniške kategorije. Ukrepi so opredeljeni na podlagi stanja gozdov, dolgoročnega gozdnogospodarskega in gozdnogojitvenega cilja, preteklega gospodarjenja ter poudarjenosti funkcij gozdov.

6.3.1 Možni posek

Preglednica 62/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m³) – zasebni gozdovi

		Vrste poseka			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek					
		Redčenja	Pomladitv.	Drugo			
Iglavci	m³	60.572	65.432	0	126.004	21,4	82,9
	%	48	52	0	100		
Listavci	m³	77.590	105.684	6	183.280	20,2	82,2
	%	42	58	< 1	100		
Skupaj	m³	138.162	171.116	6	309.284	20,7	82,5
	%	45	55	< 1	100		

Preglednica 63/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m³) - državni gozdovi

		Vrste poseka			Posek Skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek					
		Redčenja	Pomladitev.	Drugo			
Iglavci	m³	5.390	3.367	4	8.761	20,2	77,6
	%	62	38	< 1	100		
Listavci	m³	5.066	5.554	108	10.728	17,5	68,2
	%	47	52	1	100		
Skupaj	m³	10.456	8.921	112	19.489	18,6	72,1
	%	54	46	1	100		

Preglednica 64/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m³) - gozdovi lokalnih skupnosti

		Vrste poseka			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek					
		Redčenja	Pomladitev.	Drugo			
Iglavci	m³	5.222	8.454	0	13.676	24,0	120,0
	%	38	62	0	63		
Listavci	m³	4.907	2.972	44	7.923	14,5	54,3
	%	62	38	1	37		
Skupaj	m³	10.129	11.426	44	21.599	19,3	83,1
	%	47	53	< 1	100		

Preglednica 65/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m³) - vsi gozdovi skupaj

		Vrste poseka			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek					
		Redčenja	Pomladitev.	Drugo			
Iglavci	m ³	71.184	77.253	4	148.441	21,5	84,9
	%	48	52	< 1	42		
Listavci	m ³	87.563	114.210	158	201.931	19,7	79,7
	%	43	57	< 1	58		
Skupaj	m ³	158.747	191.463	162	350.372	20,4	81,9
	%	45	55	< 1	100		

Višino možnega poseka v največji meri določa današnje stanje gozdov. Določili smo jo z upoštevanjem poudarjenosti funkcij gozdov, izkušenj preteklega gospodarjenja in družbeno-gospodarskih ter posestnih razmer. Glede na preteklo ureditveno obdobje načrtujemo večji možni posek in sicer za skupno 89.509 m³ oziroma 34 %. Količina možnega poseka redčenj se je povečala za 36 %, količina pomladitvenih sečenj pa za 53.036 m³. Načrtujemo še druge vrste sečenj v skupnem obsegu 162 m³. Pri tem gre za premenilno redčenje v drogovnjakih.

Glede na porušeno razmerje razvojnih faz s primanjkljajem mladovij in presežkom debeljakov razporejamo znaten del (55 %) možnega poseka v pomladitveni posek, s ciljem izboljšanja stanja gozdov v pogledu trajnosti in večanja biotske raznovrstnosti ter stabilnosti gozdov. Pomladitveni posek načrtujemo prvenstveno v debeljakih in sestojih v obnovi, deloma tudi v izrazito slabo zasnovanih in močnejše presvetljenih drogovnjakih. V debeljakih z doseženo končno lesno zalogo in nekvalitetnih debeljakih načrtujemo uvajanje v obnovo s svetlitvenimi sečnjami na skupno 762 ha. V sestojih v obnovi načrtujemo pomladitvene poseke z usmeritvami nadaljevanja obnove (550 ha), pospešenega nadaljevanja obnove (285 ha) in končnega poseka (57 ha). Skupna površina gozdov, v katerih načrtujemo ukrepe vezane na pomladitev oz. obnavljanje sestojev, znaša 1.654 ha.

Možni posek za redčenja vključuje izbiralna redčenja drogovnjakov (1.196 ha) ter izbiralna redčenja debeljakov (2.144 ha).

Za sestoje v GGE Celje je značilen večji delež pomladitvenega poseka in manjši delež redčenj, predvsem zaradi večjega primanjkljaja mladovij ter presežka debeljakov in sestojev v obnovi.

Preglednica 66: Delež možnega poseka po razvojnih fazah glede na vrsto in vzrok poseka

Razvojna faza	Smernica	%	Pov. (ha)	LZ (m³)	Možni posek (m³)	Možni posek/LZ
Mladovje	Obnova s sadnjo oz. setvijo	10	22,46			
	Nega mladja in gošče	46	99,50			
	Nega letvenjaka	37	81,13			
	Ni ukrepanja	6	13,01			
	Ekocelice	< 1	0,35			
Drogovnjak	Nega drogovnjaka	85	1.195,69	304.359	52.555	0,17
	Uvajanje sestoja v obnovo	< 1	4,01	1.122	381	0,34
	Ni ukrepanja	15	205,49	34.813		
	Premenilno redčenje in druge oblike postopne premene	< 1	1,72	355	108	0,30
	Ekocelice	< 1	6,76	1.413		
	Ekocelice z dovoljenim ukrepanjem	< 1	1,07	228	8	0,04
Debeljak	Nega debeljaka	72	2.143,73	827.786	106.192	0,13
	Uvajanje sestoja v obnovo	26	761,89	296.716	84.768	0,29
	Ni ukrepanja	2	57,78	19.158		
	Ekocelice	< 1	7,26	2.486		
	Ekocelice z dovoljenim ukrepanjem	< 1	6,03	1.584	46	0,03
Sestoj v obnovi	Zadržano nadaljevanje obnove	62	62	550,01	150.754	60.783
	Pospešeno nadaljevanje obnove	31	32	284,61	62.595	35.710
	Končni posek (pri naravni obnovi)	9	6	56,91	9.821	9.821
	Ni ukrepanja	< 1	0,59	89		
	Ekocelice	< 1	0,30	78		

Nego drogovnjakov načrtujemo na 85 % površine z jakostjo 17 %, nego debeljakov na 72 % površine. V njih redčimo z intenziteto 13 %. V sestojih v obnovi načrtujemo zadržano nadaljevanje obnove s povprečno jakostjo 40 %, pospešeno nadaljevanje obnove z jakostjo 57 % ter končne poseke na površini 56,91 ha.

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

Preglednica 67/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

	Enota	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi		Gozdovi lokalnih skupnosti		Skupaj	
		s pon.	brez pon.	s pon.	brez pon.	s pon.	brez pon.	s pon.	brez pon.
Priprava sestoja	ha	14,79	14,79					14,79	14,79
Priprava tal	ha	16,31	16,31	0,30	0,30	0,83	0,83	17,44	17,44
Dopolnilna sadnja	ha	0,33	0,33					0,33	0,33
Sadnja	ha	19,27	19,27	0,30	0,30	2,63	2,63	22,20	22,20
Sajenje sad. plod. drev. in grm.	kos					25,00	25,00	25,00	25,00
Obžetev	ha	106,83	31,11	5,65	2,54	15,41	3,88	127,89	37,53
Nega mladja	ha	44,48	42,71	7,90	6,03	14,19	9,83	66,57	58,57
Nega gošče	ha	111,26	92,61	17,86	16,50	16,18	14,51	145,30	123,62
Nega letvenjaka	ha	63,89	63,89	18,56	18,56	11,07	11,07	93,52	93,52
Nega drogovnjaka	ha	115,24	115,24	11,11	11,11	5,28	5,28	131,63	131,63
Odstranjevanje vzpenjavk	ha	2,60	1,74	0,46	0,36			3,06	2,10
Zaščita sadik s količki	kos	73.080,00	73.080,00	1.200,00	1.200,00	7.252,00	7.525,00	81.805,00	81.805,00
Odstranjevanje tulcev	kos	15,00	150,00	200,00	200,00			350,00	350,00

Obseg načrtovanih gojitvenih in varstvenih del je prilagojen stanju gozdov, poudarjenosti funkcij gozda in zastavljenim ciljem.

Pripravo sestoja pri naravni obnovi načrtujemo tam, kjer grmovni sloj ali neprimeren pomladek onemogoča naravno pomlajevanje ciljnih, rastišču primernih drevesnih vrst.

Pripravo tal pri naravni obnovi načrtujemo v debeljakih in delno v sestojih v obnovi, kjer gost zeliščni sloj (predvsem trav) onemogoča naravno nasemenitev ciljnih drevesnih vrst.

Umetno obnovo s sadnjo načrtujemo povsod tam, kjer pomlajevanje ustreznih drevesnih vrst zaradi različnih vzrokov ni mogoče. Povprečna načrtovana gostota sadnje pri umetni obnovi in sanacijski premeni znaša 2.000 sadik na hektar. Sadnjo načrtujemo na skupni površini 22,20 ha. Poleg sadnje načrtujemo tudi dopolnilno sadnjo na skupni površini 0,33 ha. Tako skupno načrtujemo sadnjo cca. 45000 sadik, od tega 2250 smreke, 11250 buke, 11250 gorskega javorja, 11250 hrasta, 4500 češnje, 2250 oreha in 2250 ostalih plodonosnih vrst.

Negovalna dela se nanašajo na obžetev, nego mladja, nego gošče, nego letvenjaka, nego drogovnjaka in odstranjevanje vzpenjavk. Obžetev je vezana na razvojno fazo mladovje. Nego mladja načrtujemo v mladovjih (35,7 %), sestojih v obnovi (51,1 %) in v debeljakih (13,1 %). Nega gošče je vezana na obstoječa mladovja v razvojni fazi mladovja (44,2 %) in na razvojno fazo sestoja v obnovi (49,5 %), kjer se gošča pojavlja znotraj sestojev v obnovi na manjših površinah, ki jih nismo izločili kot samostojne sestoje. Na manjših površinah se nahaja tudi znotraj drogovnjakov (0,4 %) in debeljakov (5,9 %).

Nega letvenjaka se večjem delu nanaša na sestoje v razvojni fazi mladovja (78,9 %), delno pa na drogovnjake (4,3 %), debeljake (0,9 %) in sestoje v obnovi (16 %), kjer se nega letvenjaka pojavlja

znotraj sestojev na manjših površinah. Nego drogovnjaka načrtujemo v tanjših drogovnjakih (92,5 %), delno pa na manjših površinah v mladovjih (5,8 %) in sestojih v obnovi (1,7 %).

Negovalno delo odstranjevanje vzpenjavk je vezano na mladovja (6,5 %) in sestoje v obnovi (93,5 %), kjer je velika preraščenost mladja, gošče in letvenjakov s srobotom presega okvir rednega odstranjevanja vzpenjavk, zajetega v ukrepih nega mladja, nega gošče in nega letvenjaka vsaj za 1/5. Poleg naštetega načrtujemo tudi sajenje sadik plodonosnih dreves in grmovnic (25 sadik).

Načrtovan ukrep iz skupine varstvenih del je zaščita sadik s količki. Vezan je na ukrepe sadnje, s ciljem zaščite sadik pred rastlinojedo divjadjo in konkurenco zeliščnega sloja. Načrtujemo še odstranjevanje tulcev (350 kosov).

6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali

Temeljni namen ukrepov v življenjskem okolju je zagotavljanje primernih pogojev za razvoj in ohranitev populacij vseh prosto živečih živalskih vrst. Nadalje naj se z njimi zagotovi usklajevanje odnosov med divjadjo in njenim okoljem, kar pomeni da naj se zagotavlja trajno uravnavanje ravnovesja med divjadjo in gozdom oz. kmetijskimi površinami.

Pri teh opravilih ločimo ukrepe, ki jih usmerja ZGS (načrtovanje in priprava ukrepov sadnje, zaščite in vzdrževanja sadik plodonosnih vrst, ohranjanje ekocelic in drugih pomembnih območij za divjad), ukrepe ki so v domeni lastnikov zemljišč (sadnja, zaščita, nega gozdov, varovanje posesti, varstvo pred podlubniki, ...) in ukrepe ki jih izvajajo LD skladno z letnimi načrti lovišč (urejanje življenjskega okolja divjadi, varovanje lovišč, monitoring divjadi, izvajanje načrta odvzema divjadi...). Gozdarji naj v detajlnem gozdnogojitvenem načrtovanju predpisujemo ukrepe z namenom krepitve biotopske funkcije gozdov (sadnja plodonosnih vrst, namensko puščanje plodonosnega drevja na gozdni robovih in na površinah v zaraščanju, ohranitev primernih travnikov v zaraščanju, lociranje t.i. mirnih con za divjad, remiz, zimovališč, postavitve gnezdilnic za ptice, itn.). Krmljenje divjadi naj poteka skladno z Letnimi načrti lovišč, ob upoštevanju usmeritev ter določil iz Letnih lovskoupravljaljskih načrtov. Lokacije krmišč za rastlinojede parkljarje morajo biti usklajene z ZGS in natančno navedene v lovskih načrtih. Pomemben segment upravljanja naj predstavljajo ukrepi za usklajevanje ravnovesja med divjadjo in gozdom, ki naj se zagotavlja z izvajanjem načrtovanega številčnega in strukturnega odstrela divjadi v enoti. Potrebno je permanentno spremljanje vplivov, ki jih povzroči krmljenje na divjad (ocena velikosti, razširjenosti, spolne in starostne strukture populacije). Pri tem je zelo pomembno upoštevati obroke temeljnih plodonosnih vrst in temu ustrezno prilagoditi količino dodatne krme. Ukrepi v slučaju prenamnožitve divjadi morajo biti aktivni in usmerjeni k čim hitrejši normalizaciji razmer. Redno vzdrževanje vodnih virov v gozdu vključno s kalužami, krmljenje poljske divjadi, vzdrževanje remiznih površin, obvodnih pasov, gozdnih ostankov, obdelovanje krmnih njiv in zalaganje solnic naj se izvaja skladno z načrti in letnimi okoljskimi spremembami. V mirnih conah mora biti gospodarjenje z gozdom (sečnja, spravilo, gradnja gozdnih vlak) prilagojeno pomembnejšim življenjskim ciklusom divjadi (npr. čas reprodukcije in vzgoje mladičev, prezimovanje). Pri gospodarjenju z gozdom je potrebno zagotoviti primeren delež starega, trhlega in primerno debelega drevja, ki zagotavlja življenjski prostor določenim vrstam duplarjev, sov in ujed. Sečnja in puščanje vejnikov lahko koristno pripomore k ublažitvi ostrih pogojev za divjad v zimskem času. Pomemben sklop ukrepov naj bo usmerjen k povečanju mladovij v gozdu, kar naj se poskuša skupaj z lastniki gozdov izvajati s pospešenimi končnimi poseki in uvajanjem debeljakov v obnovo. Slednje naj se izvaja predvsem na slabših, degradiranih gozdnih zemljiščih. Svetovanje in načrtovanje omenjenih ukrepov spada v permanentno delo revirnih gozdarjev. Turistično-rekreativne aktivnosti je potrebno sezonsko in prostorsko usmerjati z upoštevanjem zakonskih predpisov in navedenih potreb prostoživečih živalskih vrst.

6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov

Preglednica 68/D-FU: Načrtovani ukrepi za krepitev funkcij gozdov v gozdnogospodarski enoti

Funkcija	Ukrep		
	Vrsta dela	Enota	Obseg
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	Sajenje plodonosnih drevesnih vrst	kos	200
	Postavitev gnezdnic	kos	10
	Vzdrževanje gnezdnic	kos	40
	Puščanje stoječe biomase	m ³	200
	Puščanje podrte biomase	m ³	100
Lovnogospodarska funkcija	Sajenje plodonosnih drevesnih vrst	kos	100

Postavitev gnezdnic in njihovo vzdrževanje je predvideno v gozdovih blizu osnovnih šol. Z ukrepoma puščanja stoječe in podrte biomase želimo povečati količino odmrle biomase predvsem v najvišjem debelinskem razredu nad 50 cm, saj jo v tem debelinskem razredu najbolj primanjkuje.

6.3.5 Graditev gozdnih prometnic

Posamezna prednostna območja za gradnjo gozdnih prometnic so podana na predpisanih kartah.

Okvirnih dolžin načrtovanih prometnic ne podajamo, saj so odvisne od odločitve lastnikov za gradnjo oziroma pri oblikovanju večnamenskih poti tudi od investitorja takšne poti.

7 USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ

Področje GGE Celje pokrivata dva krajinska tipa:

- večji del enote (62,9 %) predstavlja gozdnata krajina, ki pokriva severni in južni del enote,
- kmetijsko primestna krajina se pojavlja v celotnem osrednjem delu enote in predstavlja 37,1 % celotne površine GGE.

V gozdnati krajini se prepletajo gozdne in negozdne površine. Zanj je značilen dolg pester gozdni rob, za katerega je potrebno načrtno skrbeti z vidika funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. Zaželeno je, da se tudi izven gozda posamezna drevesa ali skupine dreves prepusti naravnemu razvoju. Obvodna drevnina ob strugah vodotokov ohranja enakomerno temperaturo vode, s koreninami zadržuje zemljo ter nudi živalim boljše življenjske pogoje.

V kmetijski in primestni krajini je gozd manjšinski ekosistem. Zaradi tega je posamično gozdno drevje in manjše skupine gozdnega drevja (obmejki, obvodna drevnina ob potokih in jarkih, drevje na poljih ob mejnikih ipd.) zunaj gozdnega prostora zelo pomembno za funkcioniranje ekosistemov v krajini. Omenjeno gozdno drevje predstavlja pomemben biotop za posamezne živalske in rastlinske vrste (funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti), pomembno vpliva na mikroklimo v krajini (klimatska funkcija) hkrati pa tudi neposredno vpliva na sam izgled krajine (estetska funkcija). Poudariti je potrebno, da se kot posamezno gozdno drevje in skupine gozdnega drevja zunaj gozdnega prostora pojavljajo plodonosne, redke in ogrožene drevesne vrste kot so skorš, brek, lesnika, hruška, divja češnja ipd., ki pomembno prispevajo k biotopski pestrosti in estetskemu izgledu krajine. Zato je pomembno, da pri strokovnem delu upoštevamo naslednje usmeritve:

- potrebno je sodelovati pri osveščanju javnosti, še bolj pa posameznih lastnikov, glede pomena gozdnih ostankov, omejkov ter posamičnih dreves v kmetijski krajini;
- z rednim vzdrževanjem omejkov je potrebno zagotavljati njihovo funkcioniranje in obstoj tudi ob izpadu posamezne drevesne ali grmovne vrste zaradi starosti. Posamezna drevesa je potrebno puščati do njihove fizične starosti;
- sodelovati je potrebno pri gospodarjenju z obvodno drevnino. Gospodarjenje naj bo panjevsko in intenzivno s kratkimi proizvodnimi dobami;
- sečnjo obvodne drevnine je potrebno prilagoditi drstu ribjih vrst. Kjer se pojavljajo salomoidne vrste (npr. postrv-Kozarica) naj sečnja obvodne drevnine poteka od marca do aprila ali pa v septembru. Ob ostalih vodotokih, kjer so habitati za ribe (ščuka, bolen, klen, platnica ipd.) pa naj dela potekajo od septembra do konca januarja;
- pri obvodni vegetaciji se izogibamo puščanju starih in težkih dreves (nevarnost erozije ob izruvanju);
- skupinam gozdnega drevja na kmetijskih površinah je potrebno ohranяти strukturno pester gozdni rob.

Usmeritve za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj naselij:

- za posamično gozdno drevje izven naselij moramo po potrebi izvajati preventivna varstvena dela enako kot v sklenjenih gozdovih;
- način gospodarjenja je posamično prebiranje;
- pridobivanje lesa je potrebno zaradi gnezdenja ptic v čim večji meri opraviti zunaj vegetacijske dobe;
- v ozkih pasovih gozda ob vodotokih težiti k čim večjemu deležu drevja, ki globoko korenini;
- posamezna drevesa v manjših gozdnih površinah in posamezno rastoča drevesa sredi kmetijskih površin (avtohtonih, rastišču primernih drevesnih vrst - npr. hrasti, vrbe, jelše...) puščati do njihove fiziološke zrelosti.

8 EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Cilj ekonomske presoje je finančno vrednotenje ukrepov načrtovanih z gozdnogospodarskim načrtom. Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi je izdelana skupaj za celotno GGE in ločeno na zasebne gozdove, gozdove lokalnih skupnosti in državne gozdove. Prihodek od lesa je izračunan na podlagi strukture načrtovanega najvišjega možnega poseka, ki temelji na strukturi lesne zaloge in drevesne sestave ter glede na teoretično sortimentacijo.

Preglednica 69/EP1: Bruto/neto možni posek

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Bruto možni posek (m ³)	148.441	201.931	350.372
Neto možni posek (m ³)	130.628	171.641	302.269

Stroške gospodarjenja z gozdovi predstavljajo stroški sečnje, spravila in dodelave, stroški gojitvenih in varstvenih del ter stroški vzdrževanja gozdnih cest in vlak. Spodbude delno pokrivajo stroške gojenja, varstvenih del in del za krepitev funkcij v zasebnih gozdovih ter stroške za vzdrževanje gozdnih cest v vseh gozdovih.

Pri ekonomski presoji gospodarjenja z gozdovi niso upoštevani stroški izgradnje sekundarnih in primarnih gozdnih prometnic ter nepredvidljivih varstvenih del (podlubniki ipd.) in stroški javne gozdarske službe.

Preglednica 70/EP1: Prikaz prihodka od lesa

	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi		Gozd lokalnih skupnosti		Skupaj	
	Skupaj	za 1 m ³	Skupaj	za 1 m ³	Skupaj	za 1 m ³	Skupaj	za 1 m ³
Vrednost lesa	13.815.851	44,67	876.619	44,98	930.158	43,06	15.622.628	44,59
Strošek sečnje in spravila	5.896.591	19,07	360.710	18,51	428.159	19,82	6.685.460	19,08
Razlika	7.919.260	25,61	515.910	26,47	501.999	23,24	8.937.168	25,51

Prihodek od lesa smo izračunali na podlagi strukture načrtovanega možnega poseka, ki temelji na strukturi lesne zaloge in drevesne sestave ter glede na sortimentacijo. Uporabljene so povprečne cene sortimentov pridobljene iz podatkov gospodarskih družb. Pri vseh izračunih so upoštevani neto kubični metri možnega poseka.

Preglednica 71/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v GGE Celje

	Skupaj (000 €)	€ na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa)	15.623	44,59	100,0
Stroški sečnje in spravila	6.685	19,08	42,8
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenje in varstvo gozdov	516	1,47	3,3
krepitev funkcij gozdov	9	0,03	0,1
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	218	0,62	1,4
vzdrževanje vlak	140	0,40	0,9
Stroški skupaj	7.569	21,60	48,4
Dohodek	8.054	22,99	51,6
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo	209	0,60	1,3
Predvidene spodbude za krepitev funkcij	6	0,02	0,0
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih prometnic	68	0,19	0,4
Skupaj predvidene spodbude	284	0,81	1,8
Stroški – spodbude	7.285	20,79	46,6
Dohodek (prihodek - stroški + spodbude)	8.338	23,80	53,4

Pri izračunih stroškov gojenja in varstva gozdov smo na podlagi določil Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove (Ur. l. RS št. 71/04 in nasl.) upoštevali normative za srednje težke delovne razmere z enotno dnino 134,03 €. Poleg stroškov dela za gojenje in varstvo gozdov smo upoštevali tudi stroške materiala, ki smo jih določili na podlagi povprečnih cen materiala (vir: Odsek za gojenje in varstvo gozdov). Pri izračunu subvencij smo upoštevali, da so funkcije gozdov poudarjene na drugi stopnji.

Stroški za krepitev funkcij gozdov predstavljajo sredstva za sajenje plodonosnega drevja in njegove zaščite s količki, stroške sadilnega materiala, stroške postavitve in vzdrževanja gnezdnic in stroške puščanja stoječe ter podrte biomase.

Iz zgornje preglednice je razvidno, da celotni prihodki gospodarjenja z gozdovi presegajo odhodke, tako da dobiček znaša 53,4 % prihodkov od vrednosti lesa.

a) Zasebni gozdovi

Preglednica 72/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v GGE Celje za zasebne gozdove in gozdove lokalnih skupnosti

	Skupaj (000 €)	€ na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa)	13.816	44,67	100,0
Stroški sečnje in spravila	5.897	19,07	42,7
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenje in varstvo gozdov	380	1,23	2,8
krepitev funkcij gozdov	7	0,02	0,0
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	159	0,51	1,2
vzdrževanje vlak	124	0,40	0,9
Stroški skupaj	6.566	21,23	47,5
Dohodek	7.249	23,44	52,5
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo	178	0,58	1,3
Predvidene spodbude za krepitev funkcij	5	0,02	0,0
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih prometnic	50	0,16	0,4
Skupaj predvidene spodbude	233	0,75	1,7
Stroški – spodbude	6.333	20,48	45,8
Dohodek (prihodek - stroški + spodbude)	7.483	24,19	54,2

V zgornji preglednici prikazujemo ekonomiko gospodarjenja za zasebne gozdove. V strukturi vrednosti lesa predstavljajo stroški poseka in spravila 42,7 %. Ostali stroški so relativno nizki (4,9 %), med njimi so največji stroški gojenja in varstva gozdov. Celotni prihodki gospodarjenja presegajo odhodke, čisti dobiček znaša 54,2 % vrednosti lesa.

b) Državni gozdovi*Preglednica 73/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v GGE Celje za državne gozdove*

	Skupaj (000 €)	€ na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa)	877	44,98	100,0
Stroški sečnje in spravila	361	18,51	41,1
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenje in varstvo gozdov	34	1,74	3,9
krepitev funkcij gozdov	1	0,05	0,1
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	26	1,32	2,9
vzdrževanje vlak	8	0,40	0,9
Stroški skupaj	429	22,02	49,0
Dohodek	447	22,96	51,0
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo	0	0,00	0,0
Predvidene spodbude za krepitev funkcij	0	0,00	0,0
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih prometnic	8	0,40	0,9
Skupaj predvidene spodbude	8	0,40	0,9
Stroški – spodbude	421	21,62	48,1
Dohodek (prihodek - stroški + spodbude)	455	23,36	51,9

Predvidena gojitvena dela in dela za krepitev funkcij se v državnih gozdovih ne sofinancirajo. Čisti dobiček znaša 51,9 % vrednosti lesa.

c) Gozdovi lokalnih skupnosti*Preglednica 74/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v GGE Celje za gozdove lokalnih skupnosti*

	Skupaj (000 €)	€ na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa)	930	47,73	100,0
Stroški sečnje in spravila	428	21,97	48,8
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenje in varstvo gozdov	56	2,85	6,3
krepitev funkcij gozdov	1	0,07	0,2
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	33	1,67	3,7
vzdrževanje vlak	9	0,44	1,0
Stroški skupaj	526	27,01	60,0
Dohodek	404	20,72	46,1
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo	31	1,62	3,6
Predvidene spodbude za krepitev funkcij	1	0,05	0,1
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih prometnic	10	0,53	1,2
Skupaj predvidene spodbude	43	2,19	4,9
Stroški – spodbude	484	24,82	55,2
Dohodek (prihodek - stroški + spodbude)	446	22,91	50,9

V gozdovih lokalnih skupnosti je čisti dobiček zaradi višjih stroškov tako sečnje in spravila, kot gojitve in varstva nižji kot v zasebnih gozdovih. Celotni prihodki gospodarjenja presegajo odhodke, čisti dobiček znaša 50,9 % vrednosti lesa.

9 RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov

V posamezne rastiščnogojitvene razrede so združeni gozdovi, ki imajo podobne rastiščne razmere, pri čemer smo upoštevali tudi vrstno sestavo in zgradbo gozdnih sestojev ter cilje gospodarjenja. Tako so v posamezen RGR združeni odseki, ki imajo podobne potencialne gozdne združbe. Pomemben dodatni kriterij za oblikovanje je bila tudi spremenjenost oz. ohranjenost drevesne sestave.

Rastiščnogojitveni razredi so oblikovani tako, da je notranja variabilnost RGR majhna, variabilnost med RGR pa velika. Takšno oblikovanje RGR daje primerno osnovo za načrtovanje gospodarjenja z gozdovi, gospodarjenje samo in njegovo kontrolo.

Pri obnovi načrta smo ukinili RGR 12 Gozdovi, degradirani zaradi emisij, saj smo glede na stanje vegetacije na terenu ugotovili, da je uvrstitev v ta RGR nepotrebna. Poleg tega smo naredili nekatere prerazporeditve med posameznimi rastiščnogojitvenimi razredi na osnovi prevladujočih združb in drevesne sestave v odsekih oz. oddelkih.

Gozdovi GGE Celje so razdeljeni med devet rastiščnogojitvenih razredov. Največja sta RGR Kislojubilni bukovi gozdovi in RGR Kislojubilna borovja. Najmanjši je RGR Toplojubilna bukovja.

Preglednica 75/LP: Lastniške kategorije znotraj posameznih rastiščnogojitvenih razredov

Rastiščnogojitveni razred	Površina (enota)	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lok. skupnosti	Skupaj
Gradnova belogabrovja in dobovja	ha	109,12	8,75	1,59	119,46
	%	91	7	2	100
Podgorski bukovi gozdovi	ha	351,10	26,89	52,36	430,35
	%	82	6	12	100
Gorska-zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja	ha	455,38	11,09	107,04	573,51
	%	79	2	19	100
Kislojubilni bukovi gozdovi	ha	1.433,15	56,78	8,07	1.498,00
	%	96	4	< 1	100
Zasmrečena bukovja na kislih podlagah	ha	299,25	65,78	16,45	381,48
	%	79	17	4	100
Toplojubilna bukovja	ha	56,59	1,06	0	57,65
	%	98	2	0	100
Kislojubilna borovja	ha	1.278,03	84,32	25,48	1.387,83
	%	92	6	2	100
Gozdovi s posebnim namenom	ha	508,04	45,38	67,47	621,08
	%	82	7	11	100
Varovalni gozdovi	ha	272,50	93,97	64,47	430,94
	%	63	22	15	100
Skupaj	ha	4.763,16	394,02	343,12	5.500,30
	%	87	7	6	100

ZGS, GGN GGE Celje 2019 – 2028

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1 Rastiščnogojitveni razred 01 Gradnova belogabrovja in dobovja

Gozdovi RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja v enoti pokrivajo 2,2 %. Pojavljajo se na dveh ločenih delih enote. V severnem delu so prisotni v okolici Šmartnega v Rožni dolini, v južnem delu pa v Košnici in Zvodnem. Pojavljajo se na nadmorskih višina od 235 do 350 metrov.

9.2.1.1 STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Najpomembnejši gozdni združbi v RGR 01 Gradnova belogabrovja in dobovja sta Predalpsko gradnovo belogabrovje (47 %) in Kisloljubno gradnovo belogabrovje (38 %). Poleg njiju se v tem RGR pojavljajo še Kisloljubno rdečeborovje (8 %), Kisloljubno gradnovo bukovje (5 %) in Bazoljubno gradnovoje (2 %).

Povprečni rastiščni koeficient gozdov RGR 01 je 10,4. Glede na sedanje stanje sestojev je rastiščni potencial izkoriščen 78 %. Prirastek znaša v razredu 8,11 m³/ha/leto. Neizkoriščenost rastiščnega potenciala lahko iščemo v porušenem razmerju razvojnih faz oz. v primanjkljaju drogovnjakov in razmeroma velikem deležu mestoma degradiranih površin, poraščenih z rdečim borom.

b) Stanje sestojev

➤ Zgradba gozda

Gozdovi RGR Gabrovja s hrasti in dobrane imajo razgibano raznodobno zgradbo, ki je značilnost skupinsko – postopnega načina gospodarjenja.

➤ Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 76/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	10	23	32	21	14	208	56	4,41	54
Listavci	6	21	28	19	26	161	44	3,70	46
Skupaj	8	22	31	20	19	369	100	8,11	100

Razporeditev lesne zaloge je negativno asimetrična. Lesna zaloga je nad povprečjem celotne GGE, prirastek pa višji glede na povprečje v GGE. Ocena lesne zaloge tega RGR je pri 5 % tveganju obremenjena z vzorčno napako $\pm E = 40,7$ %.

➤ **Razmerje drevesnih vrst**

Preglednica 77/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja

	Enota	Smreka	Jelka	Bori	Mac.	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr. list.	Meh. list.
Dejansko	m ³ /ha	127	39	37	< 1	6	67	59	6	27	3
Stanje	%	34,4	10,5	9,9	0,0	1,5	18,0	16,1	1,6	7,3	0,7
Naravno	m ³ /ha	6	< 1	22			48	194	26	69	4
Stanje	%	1,76	0,10	6,07			12,98	52,80	6,92	18,63	1,0

Naravno stanje drevesne sestave smo povzeli po študiji Pregled rastišč v računalniški bazi ZGS, ki je navedeno po skupinah in podskupinah rastišč na ravni Slovenije. Iz tako pridobljenega naravnega razmerja drevesnih vrst smo glede na stanje rastišč in lesne zaloge v oddelku oz. odseku izračunali naravno drevesno sestavo za celoten RGR. Študijo smo uporabili tudi pri izračunu ohranjenosti drevesne sestave po oddelkih oz. odsekih.

➤ **Ohranjenost gozdov**

V RGR 01 prevladujejo močno spremenjeni gozdovi, teh je 44 %. Ohranjenih gozdov je 24 %, spremenjenih pa 32 %.

➤ **Razvojne faze oz. zgradbe sestojev**

Preglednica 78/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	1,51	25	75	0	0	0	100	0	0	100	0	0	0
Drogovnjak	21,88	0	72	23	5	17	56	27	0	24	68	8	0
Debeljak	62,69					39	56	5	0	0	62	35	3
Sestoj v obnovi	33,38					21	64	15	0				
Skupaj	119,46												

V mladovju se pojavljajo naslednje drevesne vrste (z vpisanim površinskim deležem): graden (47 %), beli gaber (19 %), jelka (14 %), bukev (10 %), lipa in lipovec (4 %), trepetlika (4 %), maklen (2 %).

Drevesno sestavo drogovnjakov glede na lesno zalogo gradijo: smreka (58 %), jelka (17 %), graden (6 %), rdeči bor (5 %), beli gaber (5 %), bukev (4 %), češnja (2 %), gorski javor (1 %), trepetlika (1 %).

Drevesno sestavo debeljakov tvorijo: smreka (33 %), bukev (17 %), graden (16 %), rdeči bor (12 %), jelka (9 %), beli gaber (5 %), dob (2 %), duglazija (1 %), kostanj (1 %), robinija (1 %), gorski javor (1 %), češnja (1 %), črna jelša (1 %).

Sestoji v obnovi so pomlajeni na 58 % površine, prevladujejo dobre do bogate zasnove pomladka, ki ga sestavljajo: jelka (32 %), bukev (25 %), smreka (20 %), beli gaber (14 %), graden (5 %), duglazija (2 %), gorski javor (2 %), rdeči bor (1 %), dob (1 %), lipa in lipovec (1 %).

➤ **Kakovost drevja**

Kakovost gozdnega drevja smo ocenili na 8 SVP in sicer na drevju, ki je debelejšje od 30 cm (v oceno je bilo zajeto 55 dreves). Ugotovili smo naslednje stanje kakovosti drevja v posameznih skupinah drevesnih vrst:

Preglednica 79/K: Kakovost drevja RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja

Drevesna vrsta	Kakovost (%)				
	1	2	3	4	5
Smreka	8	16	76	0	0
Jelka	0	86	14	0	0
Bori	22	67	11	0	0
Bukev	0	17	66	17	0
Hrasti	0	33	67	0	0
Plemeniti listavci	0	0	100	0	0
Drugi trdi listavci	0	25	50	0	25
Iglavci	10	39	51	0	0
Listavci	0	21	65	7	7
Skupaj	7	35	54	2	2

Kakovost iglavcev v RGR je dobra, kar pomeni, da prevladuje les povprečne kakovosti (B, C - šifrant je v poglavju 12 Priloge). Pri listavcih pa je kakovost slabša kot pri iglavcih.

➤ **Poškodovanost sestojev**

Glede na ocene na SVP smo ugotovili naslednjo poškodovanost:

Preglednica 80/PŠD: Poškodovanost drevja RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja

	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	1,9
Veje	0,6
Osutost	7,5
Skupaj	10,1

9.2.1.2 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Preglednica 81/REV: Stopnja realizacije možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja

	Načrtovan možni posek (m³)	Posekano (m³)	Realizacija (%)
Iglavci	6.422	1.158	18
Listavci	4.101	1.246	30
Skupaj	10.523	2.404	23

V preteklem ureditvenem obdobju so prevladovala redčenja, bilo jih je 40 %. Pomladitvenega poseka je bilo 28 %. Precejšen delež so predstavljale tudi varstveno – sanacijske sečnje (27 %). Poseka brez odobritve je bilo 3 %, 2 % je bilo še ostalih vrst sečenj.

Preglednica 82/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	2,22	0	0
Nega mladja	ha	4,96	0	0
Nega gošče	ha	4,19	0,37	9
Nega letvenjaka	ha	2,00	0	0
Nega ml. drogovnjaka	ha	5,29	0	0
Varstvo pred žuželkami	dni	0	9,04	-

Realizacija gojitvenih del je zelo slaba. Od načrtovanih gojitvenih del je bila v zelo majhnem obsegu izvedena le nega gošče in varstvo pred žuželkami, ki pa ni bilo načrtovano.

9.2.1.3 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV➤ **Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Preglednica 83/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 – 2019 v RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Letni realiziran posek* m³/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1999	115,69	185	129	314	5,41	3,32	8,73	0,27	0,66	0,34
2009	121,72	201	143	344	4,81	3,87	8,69	0,79	0,85	1,64
2019	119,46	208	161	369	4,41	3,70	8,10	4,82	3,79	8,62

* v zadnjem ureditvenem obdobju je naveden letni možni posek

V tem ureditvenem obdobju sta se povečala lesna zaloga in možni posek, znižal pa se je prirastek.

➤ **Drevesna sestava**

Preglednica 84/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst v obdobju 1999–2019 v RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja

Leto	Smreka	Jelka	Bori	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list.	Mehki list.
1999	43,8	4,5	10,4	0,0	16,1	15,3	1,7	7,4	0,8
2009	39,1	7,9	11,4	0,0	15,4	15,1	1,6	7,2	2,3
2019	34,4	10,5	9,9	1,5	18,0	16,1	1,6	7,3	0,7

V drevesni sestavi se je povečal delež jelke, drugih iglavcev, bukke, hrasta, zmanjšal pa delež smreke, borov in mehkih listavcev. Ostali deleži drevesnih vrst se niso veliko spremenili ali so ostali nespremenjeni.

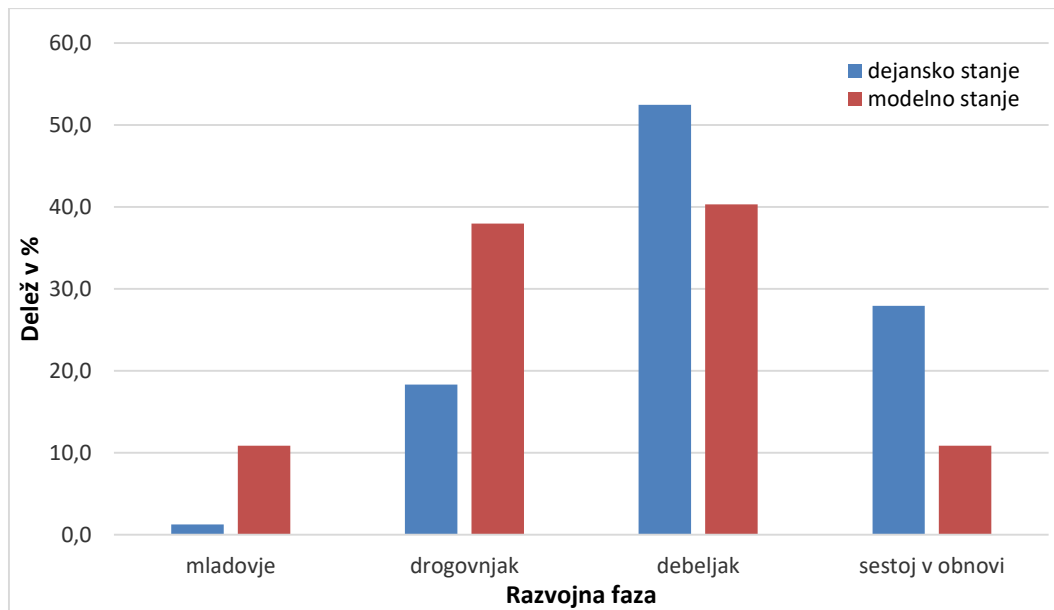
➤ **Razvojne faze in zgradbe sestojev**

Preglednica 85/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje Razvojne faze	Modelna površina	Delež	
	ha	%	let	ha	%	
Mladovje	1,51	1,3	14	12,96	10,9	-88,4
Drogovnjak	21,88	18,3	49	45,38	38,0	-51,8
Debeljak	62,69	52,5	52	48,15	40,3	30,2
Sestoj v obnovi	33,38	27,9	14	12,96	10,9	157,5
Skupaj	119,46	100,0	129*			

* Bruto proizvodno razdobje= neto proizvodno razdobje, povečano za čas, ko je mladje raslo pod zastorom v sestoji v obnovi in zmanjšano za učinek zastrtosti.

Pri izračunu modelnega stanja za RGR 01 smo upoštevali, da je povprečna neto proizvodna doba (razvojna starost sestoja) 115 let. Pomladitvena doba je 14 let z učinkom zastrtosti 6 let. Modelno preide mladovje v drogovnjak pri razvojni starosti 22 let, drogovnjak v debeljak pa pri starosti 71 let. Razvojna starost sestoja, pri kateri pričnemo z obnovo je 123 let.

Grafikon 4: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja

Iz zgornje preglednice in grafikona je razvidno, da je razmerje razvojnih faz v RGR 01 močno porušeno. Premalo je mladovji in drogovnjakov, preveč pa debeljakov in sestojev v obnovi.

➤ Funkcije gozdov

Od ekoloških funkcij gozda so v RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja prisotne:

- **hidrološka funkcija** na 2. stopnji poudarjenosti na 68,03 ha;
- **funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti** na 1. stopnji poudarjenosti na 2,12 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 10,04 ha;
- **klimatska funkcija** na 1. stopnji na 2,12 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 2,01 ha;
- **funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev** na 2. stopnji na 13,58 ha.

Od socialnih funkcij so v rastiščnogojitvenem razredu prisotne:

- **rekreacijska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 7,06 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 24,43 ha;
- **turistična funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 6,53 ha;
- **funkcija varovanja kulturne dediščine** na 2. stopnji poudarjenosti na 0,95 ha;
- **higiensko-zdravstvena funkcija** na 2. stopnji poudarjenosti na 4,13 ha;
- **estetska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 2,61 ha;
- **obrambna funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 10,49 ha.

Od proizvodnih funkcij sta v rastiščnogojitvenem razredu prisotni:

- **lesnoproizvodna funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 119,46;
- **funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin** na 2. stopnji poudarjenosti na 120,90 ha.

9.2.1.4 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

➤ *Gozdnogojitveni cilj*

Skupinsko raznodoben mešan gozd smreke, bukve in hrasta s posamično primesjo rdečega bora, belega gabra in ostalih drevesnih vrst iz ciljne drevesne sestave.

Ciljna drevesna sestava gozdov je: smreke 32 %, jelke 11 %, ostalih iglavcev 9 %, bukve 18 %, hrastov 17 %, plemenitih listavcev 3 %, drugih trdih listavcev 9 % in mehkih listavcev 1%.

Ciljno razmerje razvojnih faz: 11 % mladovij, 38 % drogovnjakov, 40 % debeljakov, 11 % sestojev v obnovi.

Ciljna lesna zaloga je 350 m³/ha in je že presežena, končna lesna zaloga pa 500 m³/ha. Ciljna kakovost ključnih drevesnih vrst: smreka 1 – 10 %, 2 – 20 %; bukev 1 – 5 %, 2 – 20 %; jelka 1 – 5 %, 2 – 30 %. Uvrstitev v kakovostne razrede (1 – 5) in okrajšave za kakovost (A1, A2, B, C, D, D1 in D2) so podane v poglavju 12. Priloge.

Izravnalna doba za doseg ciljnega stanja je 30 let.

Ciljno razmerje razvojnih faz smo postavili v okviru realnih možnosti glede na razpoložljivi možni posek ter prirastek v RGR. Osnova nam je bilo dejansko razmerje razvojnih faz, ki ga poskušamo približati modelnemu razmerju ob upoštevanju dejanskih razmer v RGR in ciljem v Območnem gozdnogospodarskem načrtu. Ob doslednem izvajanju ukrepov ga je mogoče doseči v 30 letih.

➤ *Gozdnogojitvene usmeritve*

Povprečna neto proizvodna doba je 115 let, pomladitvena doba pa 14 let. Posamezne usmeritve po razvojnih fazah so naslednje:

Mladovja: pri negi letvenjaka izvajamo ukrep pospeševanja izbrancev listavcev. Pospešujemo kakovostne osebke gradna, plemenitih listavcev in bukve.

Drogovnjaki: v sestojih z bogatimi in dobrimi zasnovami in slabo negovanostjo načrtujemo izbiralna redčenja na 100 % površin drogovnjakov s povprečno jakostjo ukrepanja 16 % od lesne zaloge.

Debeljaki: v tanjših debeljakih je potrebno izvajati izbiralna redčenja povprečne jakosti 12 % na 65 % površine. Jakost redčenj je potrebno prilagoditi sestojnim razmeram. Presvetljene, nekakovostne debeljake in sestoje z doseženo končno lesno zalogo (28 % debeljakov) je potrebno uvajati v obnovo, pri čemer ohranjamo semenjake ciljnih drevesnih vrst. Povprečna jakost svetlitvenih sečenj naj bo prilagojena sestojnim razmeram, v povprečju pa naj znaša 25 %. Redčenja v debeljakih izvajamo na 15–20 let. Na 7 % površine debeljakov pa ne ukrepamo.

Sestoji v obnovi: na 54 % površine sestojev v obnovi načrtujemo zadržano obnovo s svetlitvenimi in pomladitvenimi sečnjami povprečne jakosti 38 % od lesne zaloge. Na 23 % površine načrtujemo pospešeno obnovo s sestojnim sproščanjem pomladka s sečnjo povprečne jakosti 50 % od lesne zaloge. Na preostali površini načrtujemo končne poseke. Dinamika obnove naj sledi širjenju obstoječih pomladitvenih jeder, kjer so le-ta formirana. V največji možni meri je potrebno izkoristiti učinke posredne nege matičnega sestoja ter izvajati načrtovana gojitvena ter varstvena dela na že obstoječih jedrih mladja in gošče, kjer posredna nega ni mogoča. Dinamika ukrepanja je potrjena uspešnosti naravnega pomlajevanja sestojev. V območjih z uspešnim naravnim pomlajevanjem so vračanja pogostejša (4–7 let), kjer pa je uspešnost pomlajevanja manjša pa so vračanja redkejša (8–10 let).

Usmeritve za drevesno sestavo

Posebej v mlajših razvojnih fazah pospešujemo rastiščem primerne listavce (graden, plemeniti listavci), skladno s ciljnimi razmerjem drevesnih vrst. Delež smreke je potrebno zmanjšati (predvsem z nego v mladovijih in v drogovnjakih).

Usmeritev za gozdnogojitveni sistem

Osnovni gozdnogojitveni sistem v RGR je skupinsko postopno gospodarjenje v kombinaciji s sproščeno tehniko gojenja gozdov. Obnova sestojev naj se izvaja z naravnim pomlajevanjem.

Usmeritev za funkcije gozdov

Veljajo splošne usmeritve za uskladitev in krepitev funkcij gozdov, ki so v poglavju 6.2.2 podrobno obravnavne.

➤ **Ukrepi**

Preglednica 86: Delež možnega poseka po razvojnih fazah glede na vrsto in vzrok poseka RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja

Razvojna faza	Smernica	%	Pov. (ha)	LZ (m ³)	Možni posek (m ³)	Možni posek/LZ
Mladovje	Nega letvenjaka	100	1,51	0		
Drogovnjak	Nega drogovnjaka	100	21,88	6.874	1.104	0,16
Debeljak	Nega debeljaka	65	41,02	19.024	2.326	0,12
	Uvajanje sestoja v obnovo	28	17,54	7.829	1.993	0,25
	Ni ukrepanja	7	4,13	798		
Sestoj v obnovi	Zadržano nadaljevanje obnove	54	18,08	5.429	2.065	0,38
	Pospešeno nadaljevanje obnove	23	7,63	2.625	1.314	0,50
	Končni posek (pri naravni obnovi)	23	7,67	1.492	1.492	1,00

Preglednica 87/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje – dejansko (%)	56	44	100
– ciljno (%)	52	48	100
Lesna zaloga – dejanska (m ³ /ha)	208	161	369
– ciljna (m ³ /ha)	182	168	350
Prirastek (m ³ /ha)	4,41	3,70	8,11
Možni posek (m ³ /ha/10 let)	48,2	37,9	86,1
Možni posek (m ³ /ha/leto)	4,82	3,80	8,62
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	23,2	23,5	23,4
Intenziteta m. p. prirastek (%)	109,4	102,6	106,6
Izravnalna doba (let)	30		

V tem ureditvenem obdobju se bo ob realiziranem možnem poseku ter glede na oceno današnjega prirastka lesna zaloga zmanjšala za 5 m³/ha. Pričakujemo, da se bo delež iglavcev v 30 letih zmanjšal za 4 %.

Preglednica 88/MPVP: Možni posek po vrstah poseka RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja

		Vrste poseka		Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek				
		Redčenja	Pomladitev			
Iglavci	m³	2.312	3.449	5.761	23,2	109,5
	%	40,1	59,9	55,8		
Listavci	m³	1.118	3.415	4.533	23,5	102,6
	%	24,7	75,3	44,2		
Skupaj	m³	3.430	6.864	10.294	23,4	106,3
	%	33,3	66,7	100		

Intenzitete in vrste sečenj sledijo dolgoročnemu gozdnogojitvenemu cilju. Večji del možnega poseka (66,7 %) je tako skoncentriran na pomladitvene poseke v debeljakah in sestojih v obnovi, preostanek pa predstavljajo redčenja v drogovnjakih in debeljakah (33,3 %).

Preglednica 89/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela RGR 01: Gradnova belogabrovja in dobovja

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponovitvami
Nega mladja	ha	2,00	2,00
Nega gošče	ha	0,23	0,23
Nega letvenjaka	ha	1,48	1,48
Nega drogovnjaka	ha	8,43	8,43

Pri obnovi načrta so predvidena vsa potrebna gojitvena in varstvena dela. V naslednjem ureditvenem obdobju načrtujemo nego mladja, gošče in letvenjaka, v največjem obsegu pa druga redčenja v drogovnjakih.

9.2.2 Rastiščnogojitveni razred 02 Podgorski bukovi gozdovi

RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi pokrivajo 7,8 % površine. Gozdovi omenjenega RGR se pojavljajo v pasovih s karbonatno matično podlago. Manjši del RGR 02 se nahaja na zahodi strani Šmartinskega jezera, pri naselju Loče. Večji kompleksi gozdov pa so fragmentarno razporejeni v južni polovici GGE, kjer pokrivajo pobočja hribov (Bavč, Srebotnik, Babji vrh, Tolsti vrh in Bojanski vrh). Nahajajo se na Bukovju in Vipoti, jugovzhodno od Gabrovke, severno od Jurkovškovega, pri Jelenovem križu in južno od Tremerij). V tem območju je tako vrsta vodnih virov, zaradi konfiguracije terena pa tudi varovalnih gozdov 2. stopnje poudarjenosti funkcije.

Gozdovi pokrivajo del območja naravne vrednote Hudičev graben, del območja rastišča duglazije na Pečovniku, na jugozahodnem delu GGE pa segajo v območje pričakovanih naravnih vrednot na kraškem svetu.

9.2.2.1 STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Najpomembnejša gozdna združba v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi je Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih. Pojavlja se na 85 % površine rastiščnega razreda. Ostale gozdne združbe v tem RGR so še Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje (9 %), Kisloljubno gradnovno bukovje (5 %) in Predalpsko gorsko bukovje (1 %).

Povprečni rastiščni koeficient gozdov RGR 02 je 8,7. Glede na sedanje stanje sestojev je rastiščni potencial izkoriščen 102 %. Prirastek znaša v razredu 8,91 m³/ha/leto.

b) Stanje sestojev

➤ Zgradba gozda

Gozdovi RGR 02 so v večji meri oblikovani v raznodobnih velikopovršinskih zgradbah.

➤ Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 90/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	22	18	18	21	21	93	29	2,58	29
Listavci	21	24	22	19	14	227	71	6,33	71
Skupaj	21	23	21	19	16	320	100	8,91	100

Razporeditev lesne zaloge je rahlo desno asimetrična. Lesna zaloga je malo višja kot je povprečje za celotno GGE, tudi prirastek je višji. Ocena lesne zaloge tega RGR je pri 5 % tveganju obremenjena z vzorčno napako $\pm E = 13,9$ %.

➤ **Razmerje drevesnih vrst**

Preglednica 91/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi

	Enota	Smreka	Jelka	Bori	Macesen	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr. tr. list.	Meh. list.
Dejansko	m ³ /ha	76	9	4	1	3	148	16	34	27	3
Stanje	%	23,8	2,7	1,3	< 1	1,0	46,3	5,0	10,5	8,4	1
Naravno	m ³ /ha	1	1	5			266	12	15	18	3
Stanje	%	0,23	0,21	1,51			83,69	3,63	4,84	5,56	1

➤ **Ohranjenost gozdov**

V RGR 02 prevladujejo ohranjeni gozdovi (76 %), spremenjenih gozdov je 11 %, močno spremenjenih 11 % in izmenjanih gozdov 2 %.

➤ **Razvojne faze oz. zgradbe sestojev**

Preglednica 92/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi

Razvojna faza	Površina	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
	ha	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	15,74	5	67	28	0	28	17	55	0	36	41	10	13
Drogovnjak	166,34	5	69	23	3	13	24	60	3	24	60	13	3
Debeljak	179,61					28	54	18	0	5	56	39	0
Sestoj v obnovi	68,66					7	60	33	0				
Skupaj	430,35												

V mladovju se pojavljajo naslednje drevesne vrste (z vpisanim površinskim deležem): bukev (33 %), gorski javor (32 %), smreka (12 %), mali jesen (7 %), kostanj (4 %), graden (2 %), gorski brest (2 %), beli gaber (2 %), breza (2 %), jelka (1 %), duglazija (1 %), češnja (1 %), mokovec (1 %), črni gaber (1 %), trepetlika (1 %), vrbe (1 %).

Drevesno sestavo drogovnjakov glede na lesno zalogo gradijo: bukev (33 %), smreka (30 %), gorski javor (16 %), graden (5 %), črni gaber (4 %), beli gaber (3 %), kostanj (2 %), jelka (1 %), rdeči bor (1 %), mali jesen (1 %), breza (1 %).

Drevesno sestavo debeljakov tvorijo: bukev (45 %), smreka (25 %), graden (6 %), gorski javor (6 %), jelka (4 %), kostanj (4 %), rdeči bor (2 %), duglazija (2 %), beli gaber (2 %), črni gaber (2 %), macesen (1 %), ostrolistni javor (1 %), lipa in lipovec (1 %), breza (1 %).

Sestoji v obnovi so pomlajeni na 54 % površine, prevladujejo dobre do pomanjkljive zasnove pomladka, ki ga sestavljajo: bukev (41 %), gorski javor (25 %), smreka (15 %), jelka (8 %), mali jesen (6 %), graden (2 %), beli gaber (2 %), kostanj (1 %), gorski brest (1 %), črni gaber (1 %).

Kakovost drevja

Kakovost gozdnega drevja smo ocenili na 41 SVP in sicer na drevju, ki je debelejšje od 30 cm (v oceno je bilo zajeto 225 dreves). Ugotovili smo naslednje stanje po deležu kakovosti drevja v posameznih skupinah drevesnih vrst:

Preglednica 93/K: Kakovost drevja v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi

Drevesna vrsta	Kakovost (%)				
	1	2	3	4	5
Smreka	0	40	53	5	2
Jelka	0	38	62	0	0
Bori	0	33	67	0	0
Macesen	0	0	100	0	0
Bukev	2	21	39	21	17
Hrasti	25	43	13	13	6
Plemeniti listavci	6	12	35	35	12
Drugi trdi listavci	0	6	20	43	31
Mehki listavci	0	0	100	0	0
Iglavci	0	38	57	4	1
Listavci	4	18	33	27	18
Skupaj	3	24	40	20	13

Kakovost iglavcev in listavcev je dobra do prav dobra, boljša je pri iglavcih. Pri večinski drevesni vrsti bukvi prevladuje dobra kakovost kar pomeni, da prevladuje les povprečne kakovosti (C, D).

➤ Poškodovanost sestojev

Glede na ocene na SVP smo ugotovili naslednjo poškodovanost:

Preglednica 94/PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi

	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	1,9
Veje	1,3
Osutost	2,0
Skupaj	5,3

V tem RGR prevladuje osutost krošenj (2,0 %). Poškodbe debela in koreničnika so največkrat posledica spravila lesa in njihov delež znaša 1,9 %.

9.2.2.2 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Preglednica 95/REV: Stopnja realizacije možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi

	Načrtovan možni posek (m ³)	Posekano (m ³)	Realizacija (%)
Iglavci	5.985	5.820	97
Listavci	13.563	5.447	40
Skupaj	19.548	11.266	58

V preteklem ureditvenem obdobju so prevladovala varstveno – sanacijske sečnje. Bilo jih je 44 %. Pomladitvenega poseka je bilo 27 %, redčenj v drogovnjakih in debeljakih je bilo 22 %, tako poseka za krčitve kot tudi za gozdno infrastrukturo je bilo 1 %, poseka brez odobritve pa 5 %.

Preglednica 96/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	10,54	0,30	3
Priprava tal	ha	1,01	0,40	40
Sadnja	ha	1,29	0,40	31
Obžetev	ha	10,91	11,67	107
Nega mladja	ha	16,97	2,46	14
Nega gošče	ha	14,09	4,69	33
Nega letvenjaka	ha	37,23	4,32	12
Nega ml. drogovnjaka	ha	22,92	6,48	28
Varstvo pred žuželkami	dni	0	17,02	-
Zaščita sadik s količki	kos	4.100,00	1.400,00	34
Vzdrževanje travinj	ha	0,40	0	0

Gojitvena in varstvena dela so bila opravljena v manjšem obsegu, kot je bilo načrtovano. Od načrtovanih del so se v manjšem obsegu izvedla vsa dela razen vzdrževanje travinj. Realizacija obžetve je presegla načrtovano količino del. Izvedeno je bilo še varstvo pred žuželkami, ki ni bilo načrtovano.

9.2.2.3 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

➤ Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 97/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 – 2019 v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1999	443,05	79	143	221	2,02	3,58	5,60	1,23	1,09	2,32
2009	448,63	75	186	261	2,04	4,51	6,55	1,41	1,32	2,73
2019	430,35	93	227	320	2,58	6,33	8,91	1,93	4,82	6,75

* v zadnjem ureditvenem obdobju je naveden letni možni posek

Površina RGR 02 se je v zadnjem ureditvenem obdobju malo zmanjšala. V tem ureditvenem obdobju so se povečali prirastek in možni posek ter tudi lesna zaloga. Le-ta se je povečala za 41 m³/ha.

➤ **Drevesna sestava**

Preglednica 98/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst v obdobju 1999 – 2019 v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr. list.	Meh. list.
1999	29,9	2,6	1,5	0,6	0,9	42,0	5,6	5,7	10,9	0,3
2009	22,9	2,8	1,2	0,4	1,5	47,7	5,0	7,7	10,0	0,8
2019	23,8	2,7	1,3	0,3	1,0	46,2	5,0	10,5	8,4	0,8

Drevesna sestava zadnjih deset let se ni bistveno spremenila. Nekoliko se je povečal delež smreke in plemenitih listavcev, zmanjšal pa delež buke in drugih trdih listavcev.

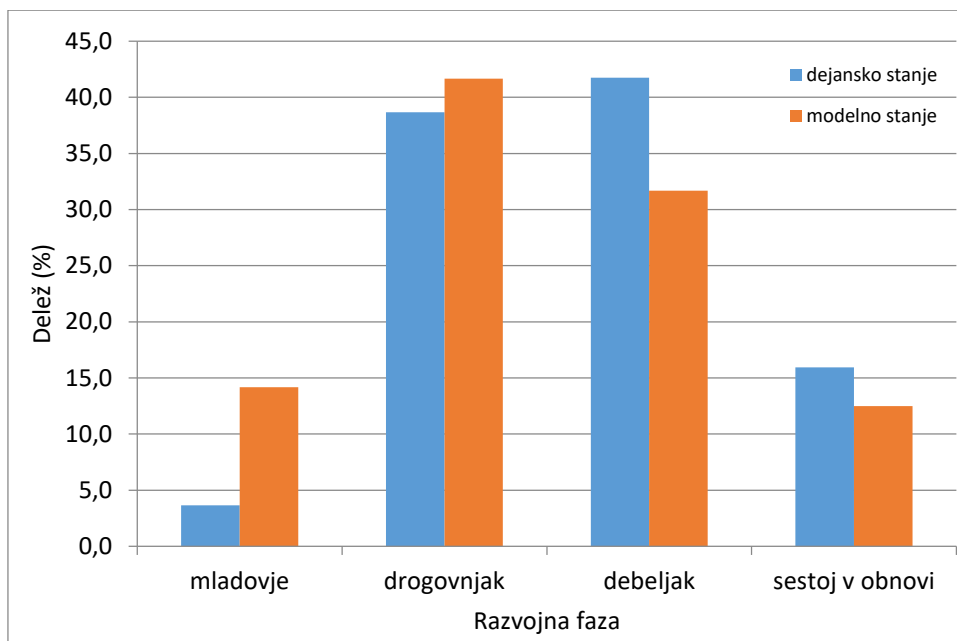
➤ **Razvojne faze in zgradbe sestojev**

Preglednica 99/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Modelna površina	Delež	
	ha	%	Let	ha	%	
Mladovje	15,74	3,7	17	60,97	14,2	-74,2
Drogovnjak	166,34	38,7	50	179,31	41,7	-7,2
Debeljak	179,61	41,6	38	136,28	31,7	31,8
Sestoj v obnovi	68,66	16,0	15	53,79	12,5	27,6
Skupaj	430,35	100,0	120*			

* Bruto proizvodno razdobje= neto proizvodno razdobje, povečano za čas, ko je mladje raslo pod zastorom v sestoji v obnovi in zmanjšano za učinek zastrtosti.

Pri izračunu modelnega stanja za RGR 02 smo upoštevali, da je povprečna neto proizvodna doba (razvojna starost sestoja) 105 let. Pomladitvena doba je 15 let z učinkom zastrtosti 9 let. Modelno preide mladovje v drogovnjak pri razvojni starosti 23 let, drogovnjak v debeljak pa pri starosti 73 let. Razvojna starost sestoja, pri kateri pričnemo z obnovo je 111 let.

Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi

Iz zgornje preglednice in grafikona je razvidno, da je razmerje razvojnih faz v RGR 02 porušeno. Velik je presežek debeljakov ter primanjkljaj mladovij.

➤ **Funkcije gozdov**

Od ekoloških funkcij gozda so v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi prisotne:

- **funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev** na 1. stopnji poudarjenosti na 1,12 ha na 2. stopnji poudarjenosti na 119,25 ha;
- **hidrološka funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 9,58 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 288,83 ha;
- **funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti** na 1. stopnji poudarjenosti na 6,84 ha, na 2. stopnji poudarjenosti na 52,34 ha.

Od socialnih funkcij so v rastiščnogojitvenem razredu prisotne:

- **rekreacijska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 103,95 ha, na 2. stopnji poudarjenosti na 33,83;
- **turistična funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 58,46 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 83,01 ha;
- **zaščitna funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 5,21 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 17,63 ha;
- **funkcija varovanja kulturne dediščine** na 2. stopnji poudarjenosti na 8,22 ha;
- **estetska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 0,08 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 90,09 ha;
- **higiensko-zdravstvena funkcija** na 2. stopnji poudarjenosti na 47,76 ha;
- **funkcija varovanja naravnih vrednot** na 1. stopnji poudarjenosti na 5,75 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 17,84 ha.

Od proizvodnih funkcij so v rastiščnogojitvenem razredu prisotne:

- **lesnoproizvodna funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 430,35 ha;
- **lovnogospodarska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 4,32 ha;
- **funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin** na 2. stopnji poudarjenosti na 403,87 ha.

9.2.2.4 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

➤ *Gozdnogojitveni cilj*

Skupinsko in gnezdasto raznodoben bukov gozd, s skupinsko in šopasto primesjo smreke, jelke, gradna in gorskega javorja ter šopasto do posamično primesjo rdečega bora, macesna, ostalih plemenitih, trdih in mehkih listavcev.

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreke 22 %, bukke 50 %, plemenitih listavcev 11 %, jelke 3 %, hrastov 5 %, drugih trdih listavcev 7 %, drugih iglavcev 1 % in mehkih listavcev 1 %.

Ciljno razmerje razvojnih faz: 14 % mladovij, 42 % drogovnjakov, 32 % debeljakov, 12 % sestojev v obnovi.

Ciljna lesna zaloga 330 m³/ha, končna lesna zaloga pa 550 m³/ha.

Ciljna kakovost ključnih drevesnih vrst je: smreka 1 – 5 %, 2 – 45 %; bukev 1 – 5 %, 2 – 25 %; plemeniti listavci 1 – 10 %, 2 – 15 %.

Dolgoročni gozdnogojitveni cilj je postavljen v skladu z dejanskim in modelnim stanjem. Ciljno razmerje razvojnih faz smo določili glede na dejansko razmerje razvojnih faz, ki ga poskušamo postopno približati modelnemu razmerju ob upoštevanju dejanskih razmer v RGR 02. Izravnalna doba za doseg ciljnega stanja je 20 let.

➤ *Gozdnogojitvene usmeritve*

Povprečna neto proizvodna doba je 105 let, pomladitvena doba pa 15 let. Posamezne usmeritve po razvojnih fazah so naslednje:

Mladovja: pri negi vseh mladovij je potrebno uravnavanje zmesi drevesnih vrst v smeri ciljne drevesne sestave. Pri tem pospešujemo bukev in plemenite listavce predvsem na račun smreke. Že v fazi gošče pospešujemo posamezne kakovostne osebkke, s katerim nadaljujemo v letvenjaku. Z nego se vračamo enkrat do dvakrat v posameznem razvojnem stadiju mladovja, najprej tja, kjer je slabša negovanost in so zasnove dobre.

Drogovnjaki: jakost redčenja prilagodimo sestojni zasnovi, negovanosti in sestojnemu sklepu. V boljše zasnovanih in slabše negovanih sestojih je jakost redčenja višja, v negovanih drogovnjakih slabši sestojnih zasnov pa naj bo jakost redčenja nižja. V tanjših drogovnjakih je potrebno izvajati druga redčenja, kjer še niso bila izvedena. Povprečna jakost v drogovnjakih je 16 % od lesne zaloge, izvajati pa jo je potrebno na 95 % površine drogovnjakov. Redčenja izvajamo enkrat v desetih letih. Manj kot 1 % je ekocelic brez načrtovanega ukrepanja, na 5 % površine drogovnjakov pa ne načrtujemo ukrepov v naslednjem ureditvenem obdobju.

Debeljaki: vse zrele, nepravilne in pomlajene debeljake je potrebno uvajati v obnovo (na 38 % površine) zaradi uskladitve razmerja razvojnih faz. Jakost svetlitvenih sečenj naj bo prilagojena sestojnim razmeram, v povprečju pa naj znaša 29 %. Pri načrtovanju svetlitvenih sečenj je potrebno ohraniti semenska drevesa bukke in plemenitih listavcev ter sečno izvesti v letu, ko te vrste obilno semenijo ali v vsaj v letu po obilnejšem semenjenju. Tanjše debeljake redčimo na 60 % površine s povprečno jakostjo 12 %. Jakost redčenja je potrebno prilagoditi drevesni sestavi in sestojnemu sklepu. Redčenja v debeljakih izvajamo na 15–20 let. Na 2 % površine debeljakov ne izvajamo nobenih ukrepov, saj so že prereditveni. Na 1 % površine so prisotne ekocelice.

Sestoji v obnovi: na 93 % površine načrtujemo zadržano obnovo s svetlitvenimi in pomladitvenimi sečnjami povprečne jakosti 43 % lesne zaloge. Na 7 % površine sestojev v obnovi načrtujemo pospešeno obnovo z intenzivnim sproščanjem pomladka, s sečno povprečne jakosti 68 % lesne zaloge. Dinamika ukrepanja je podvržena uspešnosti naravnega pomlajevanja sestojev. V območjih z uspešnim naravnim pomlajevanjem so vračanja pogostejša.

Usmeritve za drevesno sestavo

Željeno ciljno stanje z večjim deležem listavcev zahteva pospeševanje le teh. Pri tem pa je potrebno dati večjo pozornost listavcem, ki so gospodarsko pomembnejši.

Usmeritev za gozdnogojitveni sistem

Osnovni gojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje v kombinaciji z različnimi tehnikami obnavljanja sestojev kot so robne in zastorne sečnje na manjših površinah. Obnova sestojev naj se izvaja z naravnim pomlajevanjem, izjemoma kjer to ni mogoče pa s sadnjo. V zasebnih gozdovih je potrebno zaradi razdrobljene gozdne posesti težiti k medparcelnemu gospodarjenju pri pomladitvenih sečnjah in s tem zaokroževati in širiti pomladitvena jedra.

Usmeritev za funkcije gozdov

Veljajo splošne usmeritve za uskladev in krepitev funkcij gozdov, ki so v poglavju 6.2.2 podrobno obravnavne.

➤ **Ukrepi**

Preglednica 100: Delež možnega poseka po razvojnih fazah glede na vrsto in vzrok poseka v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi

Razvojna faza	Smernica	%	Pov. (ha)	LZ (m³)	Možni posek (m³)	Možni posek/LZ
Mladovje	Obnova s sadnjo oz. setvijo	1	0,12			
	Nega mladja in gošče	50	7,92			
	Nega letvenjaka	49	7,70			
Drogovnjak	Nega drogovnjaka	95	157,51	40.471	6.556	0,16
	Ni ukrepanja	5	8,14	1.516		
	Ekocelice	0	0,69	201		
Debeljak	Nega debeljaka	60	107,66	46.502	5.812	0,12
	Uvajanje sestoja v obnovo	38	67,55	28.128	8.262	0,29
	Ni ukrepanja	2	3,37	1.217		
	Ekocelice	1	1,03	512		
Sestoj v obnovi	Zadržano nadaljevanje obnove	93	63,99	18.390	7.848	0,43
	Pospešeno nadaljevanje obnove	7	4,67	855	585	0,68

Preglednica 101/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje – dejansko (%)	29	71	100
– ciljno (%)	26	74	100
Lesna zaloga – dejanska (m³/ha)	93	227	320
– ciljna(m³/ha)	172	158	330
Prirastek (m³/ha)	2,58	6,33	8,91
Možni posek (m³/ha/10 let)	19,3	48,2	67,5
Možni posek (m³/ha/leto)	1,93	4,82	6,75
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	20,7	21,2	21,1
Intenziteta m. p. prirastek (%)	74,9	76,1	75,8
Izravnalna doba (let)	20		

Preglednica 102/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi

		Vrste poseka		Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek				
		Redčenja	Pomladitev			
Iglavci	m³	3.894	4.426	8.320	20,7	75,0
	%	46,8	53,2	28,6		
Listavci	m³	8.474	12.269	20.743	21,2	76,1
	%	40,9	59,1	71,4		
Skupaj	m³	12.368	16.695	29.063	21,1	75,8
	%	42,6	57,4	100		

Intenzitete in vrste sečenj sledijo dolgoročnemu gozdnogojitvenemu cilju. Večji del možnega poseka (57,4 %) je tako skoncentriranih na pomladitvene sečnje v debeljaki in sestojih v obnovi, preostanek pa predstavljajo redčenja v drogovnjaki in debeljaki (42,6 %).

Preglednica 103/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 02: Podgorski bukovi gozdovi

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponovitvami
Priprava sestoja	ha	0,92	0,92
Sadnja	ha	0,47	0,47
Obžetev	ha	1,19	3,18
Nega mladja	ha	3,68	6,38
Nega gošče	ha	6,12	6,46
Nega letvenjaka	ha	9,35	9,35
Nega ml. drogovnjaka	ha	22,36	22,36
Zaščita sadik s količki	kos	3.220,00	3.220,00
Odstranjev. tulcev, zašč. mrež	Kos	100	100

9.2.3 Rastiščnogojitveni razred 03 Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja

RGR 03: Gorska-zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja predstavljajo 10,4 % delež v enoti. Gozdovi se nahajajo na južnem robu GGE. Največ jih je v njenem jugovzhodnem delu (v okolici Celjske koče, Svetine, Šentjanža, Svetlega dola, Javornika). Na jugozahodnem delu GGE jih najdemo v okolici Gabrovke in Košnice.

9.2.3.1 STANJE GOZDOV

a) Rastišče

V RGR 03 Gorska-zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja je sedem gozdnih združb. S 66 % največji delež predstavlja Predalpsko-dinarsko jelovo bukovje. Ostale gozdne združbe so še Predalpsko gorsko bukovje (12 % površine), Dinarsko jelovo bukovje (10 %), Osojno bukovje s kresničevjem (5 %), Predalpsko gradnovo belogabrovje (3 %), Kislojubno gradnovo bukovje (2 %) ter Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje (1 %).

Povprečni rastiščni koeficient za celoten RGR 03 znaša 10,5. Glede na sedanje stanje sestojev je rastiščni potencial izkoriščen 88 %. Prirastek znaša v razredu 9,20 m³/ha/leto. Neizkoriščenost rastiščnega potenciala lahko pripišemo porušenemu razmerju razvojnih faz.

b) Stanje sestojev

➤ Zgradba gozda

Gozdovi RGR Gorska-zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja imajo razgibano raznodobno velikopovršinsko zgradbo.

➤ Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 104/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	19	18	19	19	25	138	44	3,95	43
Listavci	20	23	24	18	15	178	56	5,25	57
Skupaj	20	21	21	19	19	316	100	9,20	100

Razporeditev lesne zaloge je dokaj normalna. Prirastek je višji v primerjavi s celotno GGE. Ocena lesne zaloge tega RGR je pri 5 % tveganju obremenjena z vzorčno napako $\pm E = 15,1$ %.

➤ Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 105/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Maces en	Dr. igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr. tr. list.	Meh. list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	97,4	24,3	1,9	< 1	13,9	129,5	12,5	18,5	15,5	1,7
	%	31	8	1	< 1	4	41	4	6	5	< 1
Naravno stanje	m ³ /ha	56	56	6			173	7	13	5	0
	%	17,74	17,63	1,85			54,71	2,33	4,10	1,59	0

➤ **Ohranjenost gozdov**

V RGR 03 prevladujejo ohranjeni gozdovi (66 %), spremenjenih gozdov je 19 %, močno spremenjenih pa 15 %.

➤ **Razvojne faze oz. zgradbe sestojev**

*Preglednica 106/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah v RGR 03:
Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja*

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	38,82	29	52	16	3	50	30	20	0	41	36	17	6
Drogovnjak	155,51	29	55	13	3	15	32	48	5	49	49	2	0
Debeljak	260,06					46	42	11	1	4	61	35	0
Sestoj v obnovi	119,12					11	56	33	0				
Skupaj	573,51												

V mladovju se pojavljajo naslednje drevesne vrste (z vpisanim površinskim deležem): bukev (35 %), smreka (20 %), gorski javor (17 %), jelka (9 %), kostanj (6 %), duglazija (2 %), graden (2 %), breza (2 %), rdeči bor (1 %), beli gaber (1 %), češnja (1 %), mali jesen (1 %), cer (1%), mehki listavci (1 %).

Drevesno sestavo drogovnjakov glede na lesno zalogo gradijo: smreka (38 %), bukev (27 %), jelka (12 %), gorski javor (8 %), kostanj (4 %), graden (2 %), beli gaber (2 %), rdeči bor (1 %), češnja (1%), črni gaber (1%), breza (1%).

Drevesno sestavo debeljakov tvorijo: bukev (43 %), smreka (30 %), duglazija (7 %), jelka (6 %), graden (4 %), gorski javor (4 %), kostanj (3 %), beli gaber (1 %).

Sestoji v obnovi so pomlajeni na 54 % površine, prevladuje dobra do odlično zasnova pomladka, ki ga sestavljajo: bukev (32 %), jelka (20 %), smreka (16 %), gorski javor (15 %), kostanj (9 %), graden (3 %), beli gaber (2 %), mali jesen (2 %).

➤ **Kakovost drevja**

Kakovost gozdnega drevja smo ocenili na 49 SVP in sicer na drevju, ki je debelejšje od 30 cm (v oceno je bilo zajeto 272 dreves). Ugotovili smo naslednje stanje kakovosti drevja v posameznih skupinah drevesnih vrst:

Preglednica 107/K: Kakovost drevja v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja

Drevesna vrsta	Kakovost (%)				
	1	2	3	4	5
Smreka	5	43	48	2	2
Jelka	4	16	76	0	4
Bori	0	0	100	0	0
Ostali iglavci	21	58	21	0	0
Bukev	8	26	44	18	4
Hrasti	18	18	27	37	0
Plemeniti listavci	9	17	57	17	0
Drugi trdi listavci	0	5	56	29	10
Mehki listavci	0	67	33	0	0
Iglavci	7	37	53	1	2
Listavci	7	22	47	20	4
Skupaj	7	28	49	13	3

Kakovost iglavcev in listavcev v RGR je dobra do prav dobra, kar pomeni, da prevladuje les povprečne kakovosti (B, C).

➤ Poškodovanost sestojev

Glede na ocene na SVP smo ugotovili naslednjo poškodovanost:

Preglednica 108/PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja

	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	1,9
Veje	1,2
Osutost	0,6
Skupaj	3,7

V RGR 03 se največ poškodb (1,9 %) pojavlja na deblu in korenčniku. Najpogostejši vzrok za te vrste poškodb je spravilo lesa.

9.2.3.2 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Preglednica 109/REV: Stopnja realizacije možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja

	Načrtovan možni posek (m ³)	Posekano (m ³)	Realizacija (%)
Iglavci	16.721	12.595	75
Listavci	16.322	11.231	69
Skupaj	33.043	23.826	72

V preteklem ureditvenem obdobju je prevladoval varstveno – sanitarni posek (49 %), pomladitvenih sečenj v debeljkih in sestojih v obnovi je bilo 26 %, izbiralnih redčenj v drogovnjakih in debeljkih

pa 20 %. Tako poseka zaradi krčitev kot tudi za gozdno infrastrukturo je bilo 1 %. 3 % je bilo nedovoljenega poseka.

Preglednica 110/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	12,21	0,90	7
Priprava tal	ha	1,83	2,02	110
Sadnja	ha	2,26	2,02	89
Obžetev	ha	15,99	28,63	179
Nega mladja	ha	25,33	6,61	26
Nega gošče	ha	27,24	8,38	31
Nega letvenjaka	ha	43,58	19,66	45
Nega ml. drogovnjaka	ha	38,71	12,73	33
Varstvo pred žuželkami	dni	-	17,36	-
Zaščita sadik s količki	kos	1.300,00	2.775,00	213

Poleg načrtovanih del je bilo izvedeno tudi varstvo pred žuželkami, ki ni bilo načrtovano.

9.2.3.3 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

➤ Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 111/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 – 2019 v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja

Leto	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1999	583,09	127	139	265	3,14	3,58	6,72	1,92	1,26	3,19
2009	574,94	154	168	322	3,43	4,69	8,12	2,19	1,95	4,14
2019	573,51	138	178	316	3,95	5,25	9,20	3,49	4,28	7,76

* v zadnjem ureditvenem obdobju je naveden letni možni posek

Ugotavljamo, da je lesna zaloga podobna lesni zalogi izpred desetih let, povečal pa se je prirastek in možni posek.

➤ Drevesna sestava

Preglednica 112/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst v obdobju 1998 – 2018 v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr. igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list.	Mehki list.
1999	35,7	6,5	1,0	0,4	4,1	36,0	6,9	3,1	5,9	0,4
2009	35,3	7,1	0,6	0,2	4,6	37,1	4,4	4,6	5,8	0,3
2019	30,9	7,7	0,6	0,2	4,4	40,8	4,0	5,9	4,9	0,6

V zadnjem ureditvenem obdobju se je najbolj zmanjšal delež smreke in povečal delež bukeve. Opazen je tudi trend povečevanja deleža jelke in plemenitih listavcev v lesni zalogi, kar je dobrodošlo.

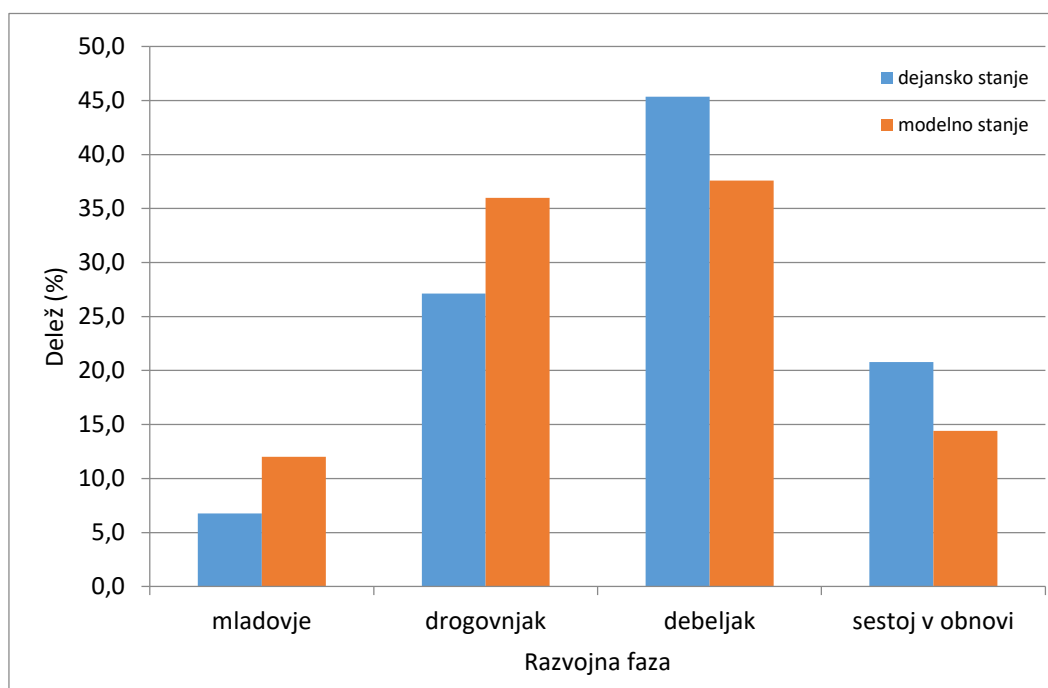
➤ **Razvojne faze in zgradbe sestojev**

Preglednica 113/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje Razvojne faze	Modelna površina	Delež	
	ha	%	let	ha	%	
Mladovje	38,82	6,8	15	68,82	12,0	-43,6
Drogovnjak	155,51	27,1	45	206,46	36,0	-24,7
Debeljak	260,06	45,3	47	215,64	37,6	20,6
Sestoj v obnovi	119,12	20,8	18	82,59	14,4	44,2
Skupaj	573,51	100	125*			

* Bruto proizvodno razdobje= neto proizvodno razdobje, povečano za čas, ko je mladje raslo pod zastorom v sestoji v obnovi in zmanjšano za učinek zastrtosti.

Pri izračunu modelnega stanja za RGR 03 smo upoštevali, da je povprečna neto proizvodna doba (razvojna starost sestoja) 107 let. Pomladitvena doba je 20 let z učinkom zastrtosti 10 let. Modelno preide mladovje v drogovnjak pri razvojni starosti 25 let, drogovnjak v debeljak pa pri starosti 70 let. Razvojna starost sestoja, pri kateri pričnemo z obnovo je 117 let.

Grafikon 6: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja

Iz zgornje preglednice in grafikona je razvidno, da je razmerje razvojnih faz v RGR 03 porušeno. Preveč je debeljakov in sestojev v obnovi, premalo pa drogovnjakov in mladovij.

➤ **Funkcije gozdov**

Od ekoloških funkcij gozda so v RGR 3: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja prisotne:

- **hidrološka funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 21,83 ha na 2. stopnji poudarjenosti na 407,34 ha;
- **funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev** na 2. stopnji poudarjenosti na 65,74 ha;
- **funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti** na 1. stopnji poudarjenosti na 0,94 ha, na 2. stopnji na 33,11 ha;
- **klimatska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 8,91 ha.

Od socialnih funkcij so v rastiščnogojitvenem razredu prisotne:

- **funkcija varovanja kulturne dediščine** na 2. stopnji poudarjenosti na 0,22 ha;
- **funkcija varovanja naravnih vrednot** na 1. stopnji poudarjenosti na 0,47 ha ter na 2. stopnji poudarjenosti na 1,36 ha;
- **estetska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 0,02 ha na 2. stopnji poudarjenosti na 194,97 ha;
- **rekreacijska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 103,19 ha, na 2. stopnji poudarjenosti na 39,46 ha;
- **turistična funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 108,59 ha ter na 2. stopnji na 15,75 ha;
- **zaščitna funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 1,65 ha, na 2. stopnji poudarjenosti na 6,28 ha;
- **poučna funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 13,32 ha.

Od proizvodnih funkcij sta v rastiščnogojitvenem razredu prisotni:

- **lesnoproizvodna funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 573,51 ha;
- **funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin** na 2. stopnji poudarjenosti na 562,74 ha.

9.2.3.4 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

➤ **Gozdnogojitveni cilj**

Skupinsko raznodoben bukov gozd, s skupinsko do šopasto primesjo smreke, jelke in gorskega javorja ter šopasto do posamično primesjo gradna, ostalih iglavcev, plemenitih listavcev, drugih trdih listavcev in mehkih listavcev.

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreke 28 %, ostali iglavci 4 %, jelka 9 %, bukev 43 %, graden 4 %, plemeniti listavci 7 %, drugi trdi listavci 4 %, mehki listavci 1 %.

Ciljno razmerje razvojnih faz: 12 % mladovij, 36 % drogovnjakov, 38 % debeljakov in 14 % sestojev v obnovi. Ciljno razmerje razvojnih faz naj bi bilo doseženo v izravnalni dobi 20 let.

Ciljna lesna zaloga je 340 m³/ha. Končna lesna zaloga je 600 m³/ha.

Ciljna kakovost ključnih drevesnih vrst: smreka 1 – 10 %, 2 – 45 %; bukev 1 – 10 %, 2 – 30 %; jelka 1 – 5 %, 2 – 20 %; plemeniti listavci 1 – 10 %, 2 – 20 %. Uvrstitev v kakovostne razrede (1 – 5) in okrajšave za kakovost (A1, A2, B, C, D, D1 in D2) so opredeljene v poglavju 12. Priloge.

Izravnalna doba, ko naj bi bili doseženi gozdnogojitveni cilji, se ocenjuje na 30 let.

➤ **Gozdnogojitvene usmeritve**

Povprečna neto proizvodna doba je 107 let, pomladitvena doba pa 20 let. Posamezne usmeritve po razvojnih fazah so naslednje:

Mladovja: pri negi vseh mladovij je potrebno uravnavanje zmesi drevesnih vrst v smeri ciljne drevesne sestave. Pri tem pospešujemo jelko, bukev in plemenite listavce predvsem na račun smreke. Že v fazi mladju in gošči pospešujemo posamezne kakovostne osebkke, s katerim nadaljujemo v letvenjaku. Z nego se vračamo enkrat do dvakrat v posameznem razvojnem stadiju mladovja, najprej tja, kjer je slabša negovanost in so zasnove dobre.

Drogovnjaki: jakost redčenja prilagodimo sestojni zasnovi, negovanosti in sestojnemu sklepu. V boljše zasnovanih in slabše negovanih sestojih je jakost redčenj višja. V negovanih drogovnjakih slabših sestojnih zasnov pa naj bo jakost redčenj nižja. V tanjših drogovnjakih je potrebno izvajati druga redčenja, kjer še niso bila izvedena. Povprečna jakost v drogovnjakih je 18 % od lesne zaloge, izvajati pa jo je potrebno na 96 % površine drogovnjakov. Redčenja izvajamo enkrat v desetih letih. Na 2 % površine preredčenih drogovnjakov ne načrtujemo ukrepanja. Na 1 % površin načrtujemo premenilno redčenje in druge oblike postopne premene.

Debeljaki: vse zrele, nekakovostne in pomlajene debeljake je potrebno uvajati v obnovo (na 43 % površine) zaradi uskladitve razmerja razvojnih faz. Jakost svetlitvenih sečenj naj bo prilagojena sestojnim razmeram, v povprečju pa naj znaša 30 %. Tanjše debeljake redčimo na 56 % površine s povprečno jakostjo 15 %. Jakost redčenj je potrebno prilagoditi drevesni sestavi in sestojnemu sklepu. Redčenja v debeljakih izvajamo na 15 – 20 let. Na 2 % preredčenih debeljakov ne ukrepamo.

Sestoji v obnovi: na 37 % načrtujemo pospešeno obnovo z intenzivnim sproščanjem pomladka, s sečnjo povprečne jakosti 60 % lesne zaloge. Na 59 % površine načrtujemo zadržano obnovo s svetlitvenimi in pomladitvenimi sečnjami povprečne jakosti 43 % lesne zaloge. Na 4 % oziroma 4,76 ha sestojev v obnovi je stanje gozdov takšno, da je potrebno izvesti končne poseke.

Usmeritve za drevesno sestavo

Naravna drevesna sestava za rastišča RGR Gorska zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja predvideva postopno zmanjševanje deleža iglavcev, zato je potrebno z vsemi ukrepi pospeševati razvoj listavcev. V sestojih s prevladujočimi iglavci naj se listavce seka zgolj izjemoma.

Usmeritev za gozdnogojitveni sistem

Osnovni gozdnogojitveni sistem v RGR je malopovršinsko skupinsko postopno gospodarjenje. Obnova sestojev naj se izvaja z naravnim pomlajevanjem, izjemoma kjer to ni mogoče pa s sadnjo.

Usmeritev za funkcije gozdov

Veljajo splošne usmeritve za uskladitev in krepitev funkcij gozdov, ki so v poglavju 6.2.2 podrobno obravnavne.

➤ **Ukrepi**

Preglednica 114: *Delež možnega poseka po razvojnih fazah glede na vrsto in vzrok poseka v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja*

Razvojna faza	Smernica	%	Pov. (ha)	LZ (m ³)	Možni posek (m ³)	Možni posek/LZ
Mladovje	Obnova s sadnjo oz. setvijo	10	4,07			
	Nega mladja in gošče	46	17,76			
	Nega letvenjaka	43	16,64			
	Ekocelice	1	0,35			
Drogovnjak	Nega drogovnjaka	96	149,99	39.484	7.269	0,18
	Ni ukrepanja	2	3,80	591		
	Premenilno redčenje in druge oblike postopne premene	1	1,72	355	108	0,30
Debeljak	Nega debeljaka	56	145,22	63.772	9.361	0,15
	Uvajanje sestoja v obnovo	43	110,76	48.701	14.760	0,30
	Ni ukrepanja	2	4,08	1.541		
Sestoj v obnovi	Zadržano nadaljevanje obnove	59	70,25	18.453	7.890	0,43
	Pospešeno nadaljevanje obnove	37	44,11	7.665	4.626	0,60
	Končni posek (pri naravni obnovi)	4	4,76	514	514	1,00

Preglednica 115/D-UMP: *Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja*

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje – dejansko (%)	44	56	100
- ciljno (%)	41	59	100
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	138	178	316
- ciljna(m ³ /ha)	139	201	340
Prirastek (m ³ /ha)	3,95	5,25	9,20
Možni posek (m ³ /ha/10 let)	34,8	42,7	77,6
Možni posek (m ³ /ha/leto)	3,49	4,28	7,76
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	25,3	24,1	24,6
Intenziteta m. p. prirastek (%)	88,3	81,5	84,4
Izravnalna doba (let)	30		

V tem ureditvenem obdobju se bo ob realiziranem možnem poseku ter glede na oceno današnjega prirastka lesna zaloga povečala za 14 m³/ha. Pričakujemo, da se bo delež iglavcev v 30 letih zmanjšal za 3 %.

Preglednica 116/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 03: Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja

		Vrste poseka Negovalni posek			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Redčenja	Pomladitev	Drugo			
Iglavci	m ³	8.531	11.462	0	19.993	25,3	88,4
	%	42,7	57,3	0,0	44,9		
Listavci	m ³	8.099	16.328	108	24.535	24,1	81,5
	%	33,0	66,6	< 1	55,1		
Skupaj	m ³	16.630	27.790	108	44.528	24,6	84,5
	%	37,3	62,5	< 1	100		

V načrtovanem poseku predstavljajo pomladitvene sečnje večji delež kot redčenja z namenom uskladitve modelnega in dejanskega stanja.

Preglednica 117/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 03 Gorska–zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponovitvami
Priprava sestoja	ha	0,67	1,10
Priprava tal	ha	0,28	0,28
Sadnja	ha	2,08	2,08
Obžetev	ha	3,50	13,16
Nega mladja	ha	8,07	10,28
Nega gošče	ha	15,15	17,12
Nega letvenjaka	ha	18,18	18,18
Nega ml. drogovnjaka	ha	26,49	26,49
Zaščita sadik s količki	kos	4.700,00	4.700,00

9.2.4 Rastiščnogojitveni razred 04 Kisloljubni bukovi gozdovi

RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi je največji RGR v GGE Celje. Pojavlja se na 27,2 % površine gozdov v GGE oz. na skupni površini 1.498,01 ha. Gozdovi tega RGR so prisotni večinoma v južnem delu GGE, v severnem delu pa so na grebenu nad Šmartnim v Rožni dolini ter posamezne manjše površine.

9.2.4.1 STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Najpomembnejša gozdna združba v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi je Kisloljubno gradnovno bukovje. Pojavlja se na 86 % površine. Ostale združbe pokrivajo manjše deleže v tem RGR: Kisloljubno rdečeborovje (8 %), Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje (2 %), Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih (1 %), Kisloljubno gradnovno belogabrovje (1 %) in Predalpsko gradnovno belogabrovje (1 %). Ostale združbe pokrivajo manj kot 1 % površine v tem RGR.

Povprečni rastiščni koeficient gozdov RGR 04 je visok in znaša 10,4. Glede na sedanje stanje sestojev je rastiščni potencial izkoriščen 70 %. Prirastek znaša v razredu 7,25 m³/ha/leto. Neizkoriščenost rastiščnega potenciala lahko iščemo v porušenem razmerju razvojnih faz.

b) Stanje sestojev

➤ Zgradba gozda

V gozdovih RGR Kisloljubni bukovi gozdovi prevladuje predvsem raznodobna zgradba, v kateri se izvaja skupinsko postopno gospodarjenje.

➤ Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 118/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%	m³/ha	%
Iglavci	14	24	27	22	13	71	23	1,61	22
Listavci	13	23	24	21	18	244	77	5,64	78
Skupaj	13	24	25	21	17	315	100	7,25	100

Ocena lesne zaloge tega RGR je pri 5 % tveganju obremenjena z vzorčno napako $\pm E = 8,3 \%$.

➤ Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 119/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Mac.	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr. list.	Meh. list.
Dejansko	m ³ /ha	35	6	30	< 1	1	158	57	9	18	3
Stanje	%	11,0	1,8	9,4	0,1	0,3	50,0	17,9	3,0	5,7	0,8
Naravno	m ³ /ha	11	6	24			217	30	6	17	3
Stanje	%	3,54	1,95	7,58			69,73	9,63	2,01	5,43	1

➤ **Ohranjenost gozdov**

V RGR 04 prevladujejo ohranjeni gozdovi (84 %), spremenjenih gozdov je 15 %, močno spremenjenih gozdov pa 1 %.

➤ **Razvojne faze oz. zgradbe sestojev**

Preglednica 120/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah v RGR 04:
Kisloljubni bukovi gozdovi

Razvojna faza	Površina	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
	ha	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	46,09	7	47	43	3	5	46	49	0	34	34	26	6
Drogovnjak	393,74	12	44	35	9	10	28	60	2	19	38	39	4
Debeljak	821,96					28	51	21	0	3	64	30	3
Sestoj v obnovi	236,21					7	59	32	2				
Skupaj	1.498,00												

V mladovju se pojavljajo naslednje drevesne vrste (z vpisanim površinskim deležem): bukev (54 %), smreka (10 %), gorski javor (10 %), jelka (4 %), graden (4 %), beli gaber (4 %), rdeči bor (2 %), kostanj (2 %), mali jesen (2 %), breza (2 %), robinija (1 %), črni gaber (1 %), mehki listavci (1 %).

Drevesno sestavo drogovnjakov gradijo: bukev (28 %), graden (28 %), rdeči bor (14 %), smreka (13 %), kostanj (4 %), gorski javor (3 %), beli gaber (3 %), jelka (2 %), robinija (1 %), črna jelša (1 %), breza (1 %).

Drevesno sestavo debeljakov tvorijo: bukev (56 %), graden (16 %), smreka (10 %), rdeči bor (8 %), kostanj (2 %), gorski javor (2 %), beli gaber (2 %), jelka (1 %), črni bor (1 %).

Sestoji v obnovi so pomlajeni na 62 % površine, prevladujejo dobre do odlične zasnove pomladka, ki ga sestavljajo: bukev (46 %), smreka (17 %), jelka (14 %), gorski javor (8 %), graden (6 %), rdeči bor (3 %), kostanj (2 %), beli gaber (2 %), mali jesen (2 %), breza (1 %).

➤ **Kakovost drevja in poškodovanost sestojev**

Kakovost gozdnega drevja smo ocenili na 108 SVP in sicer na drevju, ki je debelejšje od 30 cm (v oceno je bilo zajeto 749 dreves). Ugotovili smo naslednje stanje kakovosti drevja v posameznih skupinah drevesnih vrst:

Preglednica 121/K: Kakovost drevja v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi

Drevesna vrsta	Kakovost (%)				
	1	2	3	4	5
Smreka	7	41	52	0	0
Jelka	0	19	67	14	0
Bori	4	38	33	21	4
Macesen	0	33	67	0	0
Bukev	2	15	45	27	11
Hrasti	3	19	42	24	12
Plemeniti listavci	0	23	40	28	9
Drugi trdi listavci	0	8	26	29	37
Mehki listavci	0	0	33	67	0
Iglavci	5	37	46	10	2
Listavci	2	16	42	27	13
Skupaj	3	21	43	23	10

Kakovost drevja je dobra, boljša je pri iglavcih kot listavcih. Pri večinski drevesni vrsti bukvi prevladuje dobra do zadostna kakovost, kar pomeni, da je les povprečne kakovosti (C, D).

➤ Poškodovanost sestojev

Preglednica 122/PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi

	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	1,5
Veje	2,0
Osutost	1,1
Skupaj	4,6

V RGR 04 prevladujejo poškodbe krošenj in vej (2,0 %).

9.2.4.2 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Preglednica 123/OGD: Stopnja realizacije možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi

	Načrtovan možni posek (m ³)	Posekano (m ³)	Realizacija (%)
Iglavci	20.198	5.923	29
Listavci	58.223	21.409	37
Skupaj	78.421	27.332	35

V preteklem ureditvenem obdobju so prevladovala pomladitvene sečnje v drogovnjakih in debeljakih, katerih je bilo 33 %. Varstveno – sanacijskih sečenj je bilo 31 %, 29 % je bilo pomladitvenih sečenj v debeljakih in sestojih v obnovi. Evidentiranega poseka brez odobritve je bilo 4 %, poseka za krčitve 2 % in 1 % ostalih vrst sečenj.

Preglednica 124/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 04. Kisloljubni bukovi gozdovi

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	16,81	2,15	13
Priprava tal	ha	0,40	0,20	50
Sadnja	ha	0,40	0,20	50
Obžetev	ha	0,98	0,55	56
Nega mladja	ha	45,08	1,40	3
Nega gošče	ha	29,26	4,95	17
Nega letvenjaka	ha	44,30	3,30	7
Nega ml. drogovnjaka	ha	54,46	9,37	17
Varstvo pred žuželkami	dni	0	12,49	-
Zaščita sadik s količki	kos	400,00	1.200,00	300
Vzdrževanje travinj	ha	1,30	0,40	31

Vsa načrtovana gojitvena in varstvena dela so bila izvedena v manjšem obsegu od načrtovanega, razen zaščite sadik s količki. Varstvo pred žuželkami ni bilo načrtovano in se je izvedlo na površini 12,49 ha.

9.2.4.3 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

➤ Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 125/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 – 2019 v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi

Leto	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1999	1.479,07	63	196	258	1,67	4,90	6,56	0,25	0,70	0,94
2009	1.509,49	73	239	312	1,69	5,75	7,44	0,38	1,37	1,74
2019	1.498,00	71	244	315	1,61	5,64	7,25	1,48	4,95	6,44

* v zadnjem ureditvenem obdobju je naveden letni možni posek

Lesna zaloga in prirastek sta na podobni ravni kot pred 10 leti, povečal pa se je možni posek.

➤ **Drevesna sestava**

Preglednica 126/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst v obdobju 1999 – 2019 v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Mac.	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list.	Mehki. list
1999	12,2	2,1	9,6	0,1	0,3	47,7	18,6	1,9	6,6	0,9
2009	11,8	2,1	9,2	0,1	0,4	50,7	16,0	2,9	6,0	0,8
2019	11,0	1,8	9,4	0,1	0,3	50,0	17,9	3,0	5,7	0,8

Drevesna sestava tega RGR je zelo stabilna. Opazen je trend rahlega zmanjševanja deleža smreke. V zadnjem desetletju se je najbolj povečal delež hrastov.

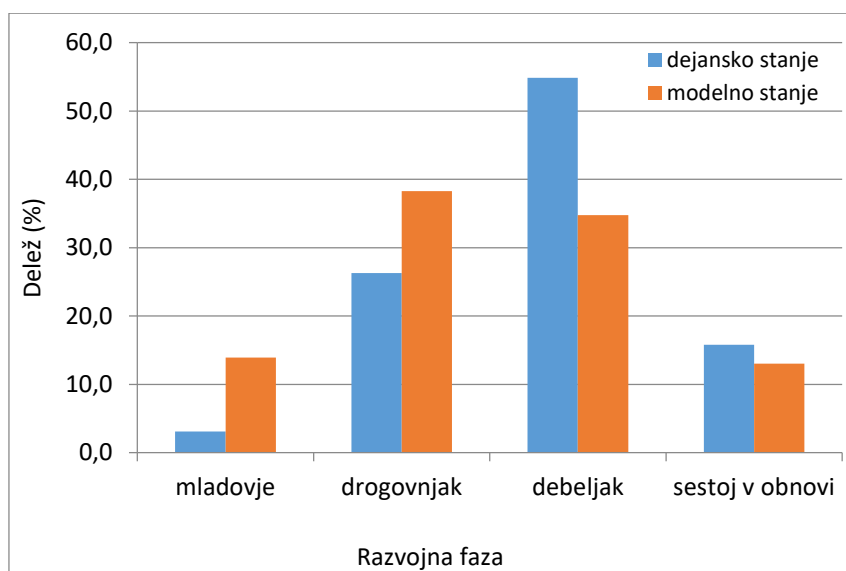
➤ **Razvojne faze in zgradbe sestojev**

Preglednica 127/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Modelna površina	Delež	
	ha	%	let	ha	%	
Mladovje	46,09	3,1	16	208,42	13,9	-77,9
Drogovnjak	393,74	26,3	44	573,15	38,3	-31,3
Debeljak	821,96	54,9	40	521,04	34,8	57,8
Sestoj v obnovi	236,21	15,8	15	195,39	13,0	20,9
Skupaj	1.498,00	100	115*			

* Bruto proizvodno razdobje= neto proizvodno razdobje, povečano za čas, ko je mladje raslo pod zastorom v sestoji v obnovi in zmanjšano za učinek zastrtosti.

Pri izračunu modelnega stanja za RGR 04 smo upoštevali, da je povprečna neto proizvodna doba (razvojna starost sestoja) 100 let. Pomladitvena doba je 15 let z učinkom zastrtosti 9 let. Modelno preide mladovje v drogovnjak pri razvojni starosti 22 let, drogovnjak v debeljak pa pri starosti 66 let. Razvojna starost sestoja, pri kateri pričnemo z obnovo je 106 let.

Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi

Iz zgornje preglednice in grafikona je razvidno, da je razmerje razvojnih faz v RGR 04 močno porušeno. Preveč je debeljakov in sestojev v obnovi, premalo mladovij in drogovnjakov.

➤ Funkcije gozdov

Od ekoloških funkcij gozda so v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi prisotne:

- **funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev** na 1. stopnji poudarjenosti na 0,48 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 511,03 ha;
- **hidrološka funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 14,77 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 1186,20 ha;
- **funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti** na 1. stopnji poudarjenosti na 5,28 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 1,46 ha;
- **klimatska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 0,77 ha, na 2. stopnji poudarjenosti na 96,89 ha.

Od socialnih funkcij so v rastiščnogojitvenem razredu prisotne:

- **rekreacijska funkcija** na 1. stopnji na 76,42 ha, 2. stopnji poudarjenosti na 241,26 ha;
- **funkcija varovanja naravnih vrednot** na 1. stopnji poudarjenosti na 2,48 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 13,76 ha;
- **funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti** na 1. stopnji poudarjenosti na 5,82 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 1,46 ha;
- **funkcija varovanja kulturne dediščine** na 2. stopnji poudarjenosti na 68,26 ha;
- **estetska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 3,89 ha ter na 2. stopnji poudarjenosti na 159,06 ha;
- **higiensko-zdravstvena funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 89,65 ha, na 2. stopnji poudarjenosti na 224,68 ha;
- **poučna funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 0,20 ha;
- **turistična funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 84,19 ha ter na 2. stopnji poudarjenosti na 98,58 ha;
- **zaščitna funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 3,38 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 35,54 ha.

Od proizvodnih funkcij so v rastiščnogojitvenem razredu prisotne:

- **lesnoproizvodna funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 1498,00;
- **funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin** na 2. stopnji poudarjenosti na 1293,58 ha;
- **lovnogospodarska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 14,73 ha.

9.2.4.4 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

➤ *Gozdnogojitveni cilj*

Dolgoročni gozdnogojitveni cilj v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi je skupinsko raznodoben bukov gozd, s skupinsko in šopasto primesjo smreke in gradna ter posamično do šopasto primesjo jelke, rdečega bora, macesna, plemenitih listavcev in ostalih listavcev.

Ciljno razmerje drevesnih vrst je sledeče: smreka 10 %, jelka 2 %, bukev 51 %, graden 18 %, plemeniti listavci 3 %, drugi trdi listavci 6%, mehki listavci 1 %, bori in drugi iglavci 9 %.

Ciljno razmerje razvojnih faz je 14 % mladovij, 38 % drogovnjakov, 35 % debeljakov in 13 % sestojev v obnovi. Ciljno razmerje razvojnih faz naj bi bilo doseženo v izravnalni dobi 30 let.

Ciljna lesna zaloga v rastiščnogojitvenem razredu je 340 m³/ha, končna lesna zaloga pa 600 m³/ha.

Ciljna kakovost ključnih drevesnih vrst je: smreka 1-10 %, 2-45 %; jelka 1-5 %, 2-20 %, bukev 1-5 %, 2-20 %; hrast 1-5 %, 2-20 %. Uvrstitev v kakovostne razrede (1 –5) in okrajšave za kakovost (A1, A2, B, C, D, D1 in D2) so podane v poglavju 12. Priloge

Dolgoročni gozdnogojitveni cilj je postavljen v skladu z dejanskim in modelnim stanjem. Ciljno razmerje razvojnih faz smo določili glede na dejansko razmerje razvojnih faz, ki ga poskušamo postopno približati modelnemu razmerju ob upoštevanju dejanskih razmer v RGR. Izravnalna doba za doseg ciljnega stanja je 30 let.

➤ *Gozdnogojitvene usmeritve*

Povprečna neto proizvodna doba je 100 let, pomladitvena doba pa 15 let. Posamezne usmeritve po razvojnih fazah so naslednje:

Mladovja: pri negi vseh mladovij je potrebno uravnavanje zmesi drevesnih vrst v smeri ciljne drevesne sestave. Pri tem pospešujemo jelko, graden, bukev in plemenite listavce. Že v fazi gošče pospešujemo posamezne kakovostne osebkke, s katerim nadaljujemo v letvenjaku. Obliko zmesi prilagodimo ekološkim zahtevam posamezne drevesne vrste. Odstranjujemo nekakovostne predrastke. Z nego se vračamo enkrat, redko dvakrat, v posameznem razvojnem stadiju mladovja.

Drogovnjaki: jakost redčenja prilagodimo sestojni zasnovi, negovanosti in sestojnemu sklepu. V boljše zasnovanih in slabše negovanih sestojih je jakost redčenja višja. V negovanih drogovnjakih slabših sestojnih zasnov pa naj bo jakost redčenja nižja. V tanjših drogovnjakih je potrebno deloma izvesti še druga redčenja. Povprečna jakost v drogovnjakih je 17 % od lesne zaloge, izvajati pa jo je potrebno na 89 % površine drogovnjakov. Redčenja izvajamo na vsake 4 metre višinske rasti. V delu drogovnjakov (9 %) ne načrtujemo ukrepanja. 1 % drogovnjakov s slabimi zasnovami uvajamo v obnovo.

Debeljaki: v tanjših debeljakih izvajamo izbiralna in svetlitvena redčenja, jakost redčenja je potrebno prilagoditi negovanosti sestojja. Redčenja izvajamo na 72 % površine debeljakov. Povprečna jakost redčenja je 13 % lesne zaloge. V obnovo uvajamo 26 % površine debeljakov. Obliko in jakost svetlitvenih sečenj prilagodimo rastiščnim razmeram in ekološkim zahtevam ciljnih drevesnih vrst. Kot semenjake puščamo ključne drevesne vrste. Povprečna jakost svetlitvenih sečenj je 30 % lesne zaloge. Na 2 % površine debeljakov ne izvajamo nobenih ukrepov, saj so že prereditveni. Redčenja v debeljakih izvajamo na 15–20 let. Na 1,18 ha debeljakov se nahajajo ekocelice.

Sestoji v obnovi: na 55 % površine sestojev v obnovi se načrtuje zadržano nadaljevanje obnove s povprečno jakostjo svetlitvenih sečenj 41 %. Pri tem je potrebno posvetiti pozornost posredni negi z matičnim sestojem. Pospešeno nadaljevanje obnove načrtujemo na 35 % površine s povprečno jakostjo 57 %. Končne poseke načrtujemo na 10 % površine. Dinamika obnove naj sledi širjenju

obstojećih pomladitvenih jeder. Pozornost je potrebno posvetiti tudi prostorskemu redu sečnje – obnova naj poteka tako, da bo ob nadaljnjih sečnjah mladovje čim manj poškodovano. Dinamika ukrepanja je podvržena uspešnosti naravnega pomlajevanja sestojev. V območjih z uspešnim naravnim pomlajevanjem so vračanja pogostejša (4 do 7 let), kjer pa je uspešnost pomlajevanja manjša pa so vračanja redkejša (8–10 let).

Usmeritve za drevesno sestavo:

S pomladitvenimi in svetlitvenimi sečnjami v debeljkih in sestojih v obnovi je potrebno zagotoviti pomlajevanje polsvetloljubnim in svetloljubnim drevesnim vrstam kot so gorski javor, graden in češnja. Za povečanje deleža hrasta je potrebno puščati hrastove semenjake in zagotoviti ustrezen razpored le-teh. Tukaj je potrebno podaljševati proizvodne dobe in skrajšati pomladitvene dobe.

Usmeritev za gozdnogojitveni sistem

Osnovni gozdnogojitveni sistem v RGR je malopovršinsko skupinsko postopno gospodarjenje. Obnova sestojev naj se izvaja izključno z naravnim pomlajevanjem. V zasebnih gozdovih je potrebno zaradi razdrobljene gozdne posesti težiti k interparcelarnemu gospodarjenju pri pomladitvenih sečnjah in s tem zaokroževati in širiti pomladitvena jedra.

Usmeritev za funkcije gozdov

Veljajo splošne usmeritve za uskladitev in krepitev funkcij gozdov, ki so v poglavju 6.2.2 podrobno obravnavne.

➤ Ukrepi

Preglednica 128: Delež možnega poseka po razvojnih fazah glede na vrsto in vzrok poseka v RGR 04: Kisloljubni bukovi gozdovi

Razvojna faza	Smernica	%	Pov. (ha)	LZ (m³)	Možni posek (m³)	Možni posek/LZ
Mladovje	Nega mladja in gošče	42	19,53			
	Nega letvenjaka	53	24,34			
	Ni ukrepanja	5	2,22			
Drogovnjak	Nega drogovnjaka	89	350,03	88.416	15.423	0,17
	Uvajanje sestoja v obnovo	1	3,03	991	347	0,35
	Ni ukrepanja	9	36,51	7.090		
	Ekocelice	1	4,17	928		
Debeljak	Nega debeljaka	72	589,22	229.741	28.717	0,13
	Uvajanje sestoja v obnovo	26	211,10	79.713	23.518	0,30
	Ni ukrepanja	2	20,46	8.253		
	Ekocelice	< 1	1,18	286		
Sestoj v obnovi	Zadržano nadaljevanje obnove	55	130,90	34.677	14.299	0,41
	Pospešeno nadaljevanje obnove	35	82,86	18.398	10.481	0,57
	Končni posek (pri naravni obnovi)	10	22,45	3.637	3.637	1,00

Preglednica 129/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 04: Kisloљjubni bukovi gozdovi

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	23	77	100
- ciljno %	21	79	100
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	71	244	315
- ciljna (m ³ /ha)	71	269	340
Prirastek (m ³ /ha)	1,61	5,64	7,25
Možni posek (m ³ /ha)	14,8	49,5	64,3
Možni posek (m ³ /ha/leto)	1,48	4,96	6,43
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	20,9	20,3	20,4
Intenziteta m. p. prirastek (%)	92,0	87,9	88,8
Izravnalna doba (let)	30		

V tem ureditvenem obdobju se bo ob realiziranem možnem poseku ter glede na oceno današnjega prirastka lesna zaloga povečala za 8 m³/ha. Pričakujemo, da se bo delež iglavcev v 30 letih zmanjšal za 2 %.

Preglednica 130/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 04: Kisloљjubni bukovi gozdovi

		Vrste poseka		Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek				
		Redčenja	Pomladitv.			
Iglavci	m³	11.219	10.980	22.199	20,9	92,2
	%	50,5	49,5	23,02		
Listavci	m³	32.921	41.302	74.223	20,3	87,8
	%	44,4	55,6	76,98		
Skupaj	m³	44.140	52.282	96.422	20,4	88,8
	%	45,8	54,2	100		

Zaradi porušenega razmerja razvojnih faz načrtujemo 54 % pomladitvenih sečenj. Le-te izvajamo v debeljkih z doseženo končno lesno zalogo, ki so zadostno pomlajeni in v sestojih v obnovi. V drogovnjakih in debeljkih izvajamo izbiralna in svetlitvena redčenja, ki v strukturi možnega poseka zavzemajo 46 % delež.

Preglednica 131/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 04: Kisloљjubni bukovi gozdovi

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponovitvami
Priprava sestoja	ha	1,25	1,25
Obžetev	ha	2,78	5,91
Nega mladja	ha	14,50	14,50
Nega gošče	ha	19,27	22,42
Nega letvenjaka	ha	20,75	20,75
Nega drogovnjaka	ha	26,57	26,57
Odstranjevanje vzpenjavk	ha	0,78	0,88
Odstranjevanje tulcev, zaščitnih mrež	kos	100	100

9.2.5 Rastiščnogojitveni razred 05 Zasmrečena bukovja na kislih podlagah

RGR 05: Zasmrečena bukovja na kislih podlagah pokrivajo 6,9 % površine. Manjši del RGR Zasmrečenih bukovji na kislih podlagah se nahaja na vzhodni strani Šmartinskega jezera ter vzhodno od Šmiklavža pri Škofji vasi. Večje površine se nahajajo v južnem delu (Tremerje). Večji kompleksi gozda v RGR 05 se nahajajo še nad Zvodnim in nad Kanjucami.

9.2.5.1 STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Najpomembnejša gozdna združba v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kislih podlagah je Kisloljubno gradnovo bukovje. Pojavlja se na 68 % površine rastiščnega razreda. Na 19 % površine razreda se pojavlja združba Kisloljubno bukovje z rebrenjačo. Ostale združbe se pojavljajo na manjših površinah: Kisloljubno rdečeborovje (5 %), Predalpsko gorsko bukovje (4 %), Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih (4 %), Kisloljubno gradnovo belogabrovje (< 1 %).

Povprečni rastiščni koeficient gozdov RGR 05 je 10,2. Glede na sedanje stanje sestojev je rastiščni potencial izkoriščen 75 %. Prirastek znaša v razredu 7,66 m³/ha/leto. Neizkoriščenost rastiščnega potenciala pripisujemo porušenem razmerju razvojnih faz.

b) Stanje sestojev

➤ Zgradba gozda

V gozdovih RGR Zasmrečeni bukovji gozdovi na kisli podlagi prevladuje raznodobna zgradba, na posameznih mestih pa se srečamo tudi z enodobno zgradbo.

➤ Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 132/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kislih podlagah

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	15	18	22	28	18	166	52	3,75	49
Listavci	18	17	19	17	29	156	48	3,91	51
Skupaj	16	18	20	23	23	322	100	7,66	100

Razporeditev lesne zaloge je asimetrična v levo. Lesna zaloga je višja kot je povprečje za celotno GGE, prirastek pa je nižji od povprečja v GGE. Ocena lesne zaloge tega RGR je pri 5 % tveganju obremenjena z vzorčno napako $\pm E = 27,4$ %.

➤ **Razmerje drevesnih vrst**

Preglednica 133/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kislih podlagah

	Enota	Smreka	Jelka	Bori	Macesen	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr. tr. list.	Meh. list.
Dejansko	m ³ /ha	128	10	25	2	2	100	30	10	14	3
Stanje	%	39,4	3,2	7,6	0,6	0,5	31	9,3	3,2	4,3	0,9
Naravno	m ³ /ha	11	6	18			236	26	7	15	2
Stanje	%	3,47	1,75	5,74			74,34	8,05	2,18	4,56	0,76

➤ **Ohranjenost gozdov**

V RGR 05 prevladujejo spremenjeni gozdovi, ki jih je 81 %. Močno spremenjenih je 16 %, izmenjanih pa 3 %.

➤ **Razvojne faze oz. zgradbe sestojev**

Preglednica 134/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kislih podlagah

Razvojna faza	Površina	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
	ha	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	30,88	13	65	18	4	21	50	25	4	54	21	9	16
Drogovnjak	72,31	37	44	19	0	26	13	59	2	37	55	1	7
Debeljak	209,13					13	78	6	3	5	47	47	1
Sestoj v obnovi	69,16					18	59	11	12				
Skupaj	381,48												

V mladovju se pojavljajo naslednje drevesne vrste (z vpisanim površinskim deležem): bukev (37 %), gorski javor (24 %), smreka (13 %), jelka (4 %), veliki jesen (4 %), beli gaber (4 %), graden (3 %), kostanj (3 %), rdeči bor (2 %), gorski brest (2 %), češnja (2 %), lipa in lipovec (1 %), vrbe (1 %).

Drevesno sestavo drogovnjakov glede na lesno zalogo gradijo: smreka (43 %), bukev (19 %), gorski javor (11 %), jelka (8 %), rdeči bor (5 %), kostanj (4 %), graden (3 %), macesen (2 %), duglazija (1 %), beli gaber (1 %), češnja (1 %), črni gaber (1 %), breza (1 %).

Drevesno sestavo debeljakov tvorijo: smreka (41 %), bukev (31 %), graden (10 %), rdeči bor (8 %), kostanj (2 %), jelka (1 %), duglazija (1 %), gorski javor (1 %), beli gaber (1 %), črna jelša (1 %).

Sestoji v obnovi so pomlajeni na 63 % površine, prevladujejo dobre do bogate zasнове pomladka, ki ga sestavljajo: bukev (42 %), smreka (27 %), jelka (11 %), graden (8 %), gorski javor (5 %), kostanj (3 %), beli gaber (3 %), rdeči bor (1 %).

Kakovost drevja

Kakovost gozdnega drevja smo ocenili na 24 SVP in sicer na drevju, ki je debelejšje od 30 cm (v oceno je bilo zajeto 133 dreves). Ugotovili smo naslednje stanje po deležu kakovosti drevja v posameznih skupinah drevesnih vrst:

Preglednica 135/K: Kakovost drevja v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kislih podlagah

Drevesna vrsta	Kakovost (%)				
	1	2	3	4	5
Smreka	6	38	53	3	0
Jelka	0	0	100	0	0
Bori	0	26	67	7	0
Bukev	2	14	41	33	10
Hrasti	0	7	47	33	13
Plemeniti listavci	0	0	67	33	0
Drugi trdi listavci	0	9	27	18	46
Mehki listavci	0	0	50	0	50
Iglavci	3	32	60	5	0
Listavci	1	11	42	30	16
Skupaj	2	20	50	19	9

Kakovost iglavcev in listavcev je dobra do prav dobra, boljša je pri iglavcih. Pri večinski drevesni vrsti bukvi prevladuje dobra kakovost kar pomeni, da prevladuje les povprečne kakovosti (C, D).

➤ **Poškodovanost sestojev**

Glede na ocene na SVP smo ugotovili naslednjo poškodovanost:

Preglednica 136/PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kislih podlagah

	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	1,4
Veje	1,1
Osutost	1,1
Skupaj	3,7

V tem rastiščnogojitvenem razredu prevladujejo poškodbe debela in koreničnika (1,4 %), ki so največkrat posledica spravila lesa.

9.2.5.2 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA*Preglednica 137/REV: Stopnja realizacije možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kislih podlagah*

	Načrtovan možni posek (m ³)	Posekano (m ³)	Realizacija (%)
Iglavci	9.551	7.382	77
Listavci	6.996	4.135	59
Skupaj	16.547	11.517	70

V preteklem ureditvenem obdobju so prevladovala varstveno – sanacijske sečnje, katerih je bilo 33 %. Pomladitvenega poseka v debeljakih in sestojih v obnovi je bilo 29 %. Prav tako je bilo 29 % redčenj v drogovnjakih in debeljakih. Poseka za krčitve je bilo 5 % in poseka brez odobritve 4 %.

Preglednica 138/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kislih podlagah

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	2,45	0,53	22
Priprava tal	ha	0	1,30	-
Sadnja	ha	1,95	1,50	77
Obžetev	ha	6,78	8,25	122
Nega mladja	ha	12,45	5,59	45
Nega gošče	ha	10,38	5,24	50
Nega letvenjaka	ha	10,89	4,15	38
Nega ml. drogovnjaka	ha	25,84	6,05	23
Varstvo pred žuželkami	dni	-	21,62	-
Zaščita sadik s količki	kos	6.100,00	3.725,00	61
Vzdrževanje travinj	ha	0,20	-	-

Gojitvena in varstvena dela so bila (razen pri obžetvi) opravljena v manjšem obsegu, kot je bilo načrtovano. Od nenačrtovanih del so se izvajala priprava tal, vzdrževanje travinj in varstvo pred žuželkami.

9.2.5.3 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV**➤ Površina, lesna zaloga, prirastek, posek***Preglednica 139/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 – 2019 v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kislih podlagah*

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1999	383,09	156	110	266	3,86	2,81	6,67	1,88	0,82	2,69
2009	385,46	160	158	318	3,73	3,90	7,63	2,42	1,36	3,78
2019	381,48	166	156	322	3,75	3,91	7,66	3,79	3,66	7,45

* v zadnjem ureditvenem obdobju je naveden letni možni posek

Površina RGR 05 se ni pomembno spremenila. Lesna zaloga in prirastek imata podobne vrednosti kot pri predhodni obnovi gozdnogospodarskega načrta. Povečal se je možni posek.

➤ **Drevesna sestava**

Preglednica 140/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst v obdobju 1999 – 2019 v RGR 05: Zasmrečena bukova na kislih podlagah

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr. list.	Meh. list.
1999	43,0	2,0	11,6	1,0	1,0	24,8	9,8	1,6	4,5	0,7
2009	38,3	2,4	8,5	0,6	0,5	31,9	9,5	2,8	4,7	0,8
2019	39,6	3,2	7,6	0,6	0,5	30,9	9,2	3,2	4,3	0,9

Drevesna sestava v zadnjih desetih letih se ni bistveno spremenila. Povečal se je delež smreke, jelke, plemenitih listavcev, znižal pa delež borov, bukve, hrastov in drugih trdih listavcev.

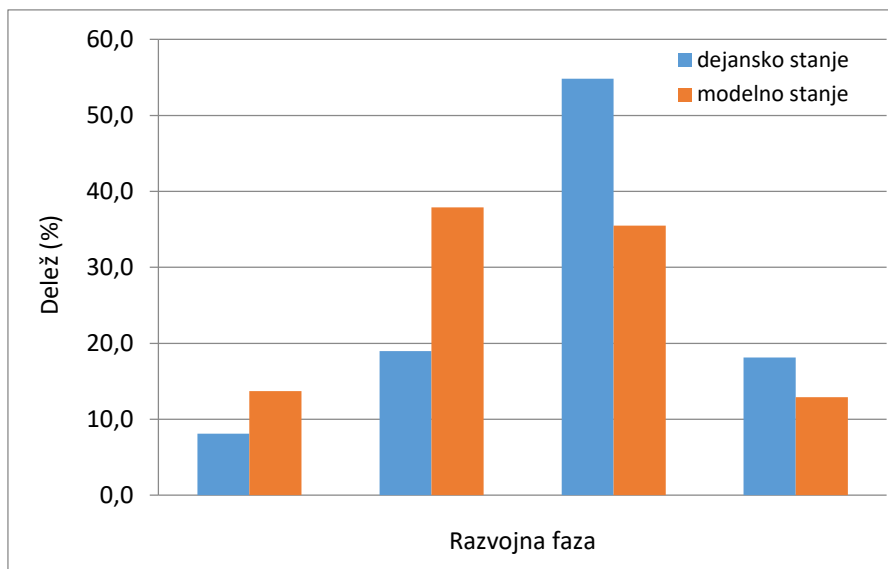
➤ **Razvojne faze in zgradbe sestojev**

Preglednica 141/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem v RGR 05: Zasmrečena bukova na kislih podlagah

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Modelna površina	Delež	
	ha	%	Let	ha	%	
Mladovje	30,88	8,1	17	52,30	13,7	-41,0
Drogovnjak	72,31	19,0	47	144,59	37,9	-50,0
Debeljak	209,13	54,8	44	135,36	35,5	54,5
Sestoj v obnovi	69,16	18,1	16	49,22	12,9	40,5
Skupaj	381,48	100	124*			

* Bruto proizvodno razdobje= neto proizvodno razdobje, povečano za čas, ko je mladje raslo pod zastorom v sestoji v obnovi in zmanjšano za učinek zastrtosti.

Pri izračunu modelnega stanja za RGR 05 smo upoštevali, da je povprečna neto proizvodna doba (razvojna starost sestoj) 108 let. Pomladitvena doba je 16 let z učinkom zastrtosti 19 let. Modelno preide mladovje v drogovnjak pri razvojni starosti 24 let, drogovnjak v debeljak pa pri starosti 71 let. Razvojna starost sestoj, pri kateri pričnemo z obnovo je 115 let.

Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kislih podlagah

Iz zgornje preglednice in grafikona je razvidno, da je razmerje razvojnih faz v RGR 05 močno porušeno. Očiten je presežek debeljakov in sestojev v obnovi ter primanjkljaj drogovnjakov in mladovij.

➤ **Funkcije gozdov**

Od ekoloških funkcij gozda so v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kislih podlagah prisotne:

- **funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev** na 2. stopnji poudarjenosti na 9,06 ha;
- **hidrološka funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 2,51 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 231,58 ha;
- **funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti** na 1. stopnji poudarjenosti na 1,03 ha, na 2. stopnji poudarjenosti na 45,56 ha;
- **klimatska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 4,84 ha.

Od socialnih funkcij so v rastiščnogojitvenem razredu prisotne:

- **rekreacijska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 47,19 ha, na 2. stopnji poudarjenosti na 29,71 ha;
- **turistična funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 38,16 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 24,29 ha;
- **zaščitna funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 1,78 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 1,88 ha;
- **estetska funkcija** na 2. stopnji poudarjenosti na 62,07 ha;
- **higiensko-zdravstvena funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 4,27 ha;
- **funkcija varovanja naravnih vrednot** na 1. stopnji poudarjenosti na 0,06 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 29,41 ha;
- **poučna funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 0,77 ha.

Od proizvodnih funkcij so v rastiščnogojitvenem razredu prisotne:

- **lesnoproizvodna funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 381,48 ha;
- **lovnogospodarska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 5,77 ha;
- **funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin** na 2. stopnji poudarjenosti na 371,58 ha.

9.2.5.4 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

➤ *Gozdnogojitveni cilj*

Skupinsko raznodoben, mešan gozd smreke in bukve s posamično do skupinsko primesjo borov, gradna in jelke ter posamično do šopasto primesjo plemenitih listavcev, drugih trdih listavcev in mehkih listavcev.

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreke 38 %, bukve 33 %, plemenitih listavcev 3 %, jelke 4 %, hrastov 9 %, drugih trdih listavcev 4 %, ostalih iglavcev 8 % in mehkih listavcev 1 %.

Ciljno razmerje razvojnih faz: 14 % mladovij, 38 % drogovnjakov, 35 % debeljakov, 13 % sestojev v obnovi.

Ciljna lesna zaloga je 340 m³/ha, končna lesna zaloga pa 600 m³/ha. Ciljna zaloga še ni dosežena.

Ciljna kakovost ključnih drevesnih vrst je: smreka 1 – 10 %, 2 – 45 %; bukev 1 – 5 %, 2 – 20 %; hrasti 1 – 5 %, 2 – 10 %.

Dolgoročni gozdnogojitveni cilj je postavljen v skladu z dejanskim in modelnim stanjem. Ciljno razmerje razvojnih faz smo določili glede na dejansko razmerje razvojnih faz, ki ga poskušamo postopno približati modelnemu razmerju ob upoštevanju dejanskih razmer v RGR. Izravnalna doba za doseg ciljnega stanja je 30 let.

➤ *Gozdnogojitvene usmeritve*

Povprečna neto proizvodna doba je 108 let, pomladitvena doba pa 16 let. Posamezne usmeritve po razvojnih fazah so naslednje:

Mladovja: pri negi mladja in gošče pospešujemo rastišču bolj primerne listavce. Z rahljanjem in uravnavanjem zmesi pospešujemo gradnjo, plemenite listavce in bukev. Pogostost in intenzivnost nege je večja tam, kjer imamo več drevesnih vrst s hitro dinamiko priraščanja. Že v gošči izvajamo ukrep pospeševanja posameznih izbrancev listavcev, ki jih pospešujemo tudi v fazi letvenjaka. Z nego se vračamo enkrat, redko dvakrat v posameznem razvojnem stadiju mladovja.

Drogovnjaki: v sestojih z bogatimi in dobrimi zasnovami in slabo negovanostjo načrtujemo intenzivna izbiralna redčenja (1 × 10 let) na 93 % površin drogovnjakov s povprečno jakostjo ukrepanja 15 % od lesne zaloge. Zapoznala redčenja v drogovnjakih je potrebno čim prej izvesti z nekoliko nižjo jakostjo, še posebej na mestih slabše stojnosti dreves zaradi visokega dimenzijskega razmerja. Na 7 % površine teh sestojev ne redčimo, saj zaradi rahlega sklepa in zadovoljive negovanosti to ni potrebno.

Debeljaki: vse zrele, nekakovostne in pomlajene debeljake je potrebno uvajati v obnovo (na 44 % površine) zaradi uskladitve razmerja razvojnih faz. Jakost svetlitvenih sečenj naj bo prilagojena sestojnim razmeram, v povprečju pa naj znaša 29 %. Pri načrtovanju svetlitvenih sečenj je potrebno ohranjati semenska drevesa bukve, plemenitih listavcev, jelke in gradna ter sečnjo izvesti v letu, ko te vrste obilno semenijo ali v vsaj v letu po obilnejšem semenjenju. Tanjše debeljake redčimo na 55 % površine s povprečno jakostjo 13 %. Jakost redčenj je potrebno prilagoditi drevesni sestavi in sestojnemu sklepu. Redčenja v debeljakih izvajamo na 15–20 let. Na 0,90 ha površine debeljakov v naslednjem desetletju ne ukrepamo.

Sestoji v obnovi: na 53 % površine načrtujemo zadržano obnovo s svetlitvenimi in pomladitvenimi sečnjami povprečne jakosti 42 % lesne zaloge. Na 43 % površine sestojev v obnovi načrtujemo pospešeno obnovo z intenzivnim sproščanjem pomladka, s sečnjo povprečne jakosti 55 % lesne zaloge. V največji možni meri je potrebno izkoristiti učinke posredne nege matičnega sestoja ter izvajati načrtovana gojitvena ter varstvena dela na že obstoječih jedrih mladja in gošče, kjer posredna nega ni mogoča. Dinamika ukrepanja je podvržena uspešnosti naravnega pomlajevanja sestojev. Na 4 % površine sestojev načrtujemo končni posek.

Usmeritve za drevesno sestavo

Modelna drevesna sestava na rastiščih RGR 05 v zmesi vsebuje manjši delež iglavcev, zato je potrebno pospeševati listavce na račun smreke. Potrebno je namensko puščati kvalitetne semenjake listavcev. V mladju je z nego potrebno omogočiti preraščanje bukve, hrasta, jelke in plemenitih listavcev na račun smreke in borov.

Usmeritev za gozdnogojitveni sistem

Osnovni gozdnogojitveni sistem v RGR 05 je skupinsko postopno gospodarjenje v kombinaciji s sproščeno tehniko gojenja gozdov. Obnova sestojev naj se izvaja z naravnim pomlajevanjem. V zasebnih gozdovih je potrebno zaradi razdrobljene gozdne posesti težiti k interparcelarnemu gospodarjenju pri pomladitvenih sečnjah in s tem zaokroževati in širiti pomladitvena jedra.

Usmeritev za funkcije gozdov

Veljajo splošne usmeritve za uskladitev in krepitev funkcij gozdov, ki so v poglavju 6.2.2 podrobno obravnavne.

➤ Ukrepi

Preglednica 142: Delež možnega poseka po razvojnih fazah glede na vrsto in vzrok poseka v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kislih podlagah

Razvojna faza	Smernica	%	Pov. (ha)	LZ (m ³)	Možni posek (m ³)	Možni posek/LZ
Mladovje	Nega mladja in gošče	40	12,29			
	Nega letvenjaka	56	17,20			
	Ni ukrepanja	5	1,39			
Drogovnjak	Nega drogovnjaka	93	67,58	16.561	2.557	0,15
	Ni ukrepanja	7	4,73	953		
Debeljak	Nega debeljaka	55	115,77	49.975	6.561	0,13
	Uvajanje sestoja v obnovo	44	92,46	38.229	11.189	0,29
	Ni ukrepanja	< 1	0,90	289		
Sestoj v obnovi	Zadržano nadaljevanje obnove	53	36,74	11.005	4.631	0,42
	Pospešeno nadaljevanje obnove	43	29,65	5.452	3.017	0,55
	Končni posek (pri naravni obnovi)	4	2,77	458	458	1,00

Preglednica 143/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kislih podlagah

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje – dejansko (%)	52	48	100
– ciljno (%)	51	49	100
Lesna zaloga – dejanska (m ³ /ha)	166	156	322
– ciljna(m ³ /ha)	173	167	372
Prirastek (m ³ /ha)	3,75	3,91	7,66
Možni posek (m ³ /ha/10 let)	37,9	36,5	74,4
Možni posek (m ³ /ha/leto)	3,79	3,65	7,44
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	22,8	23,4	23,1
Intenziteta m. p. prirastek (%)	101,1	93,5	97,2
Izravnalna doba (let)	30		

V tem ureditvenem obdobju ne načrtujemo znatnega povečanja lesne zaloge, saj je posek zaradi uskladitve razmerja razvojnih faz le malo nižji kot prirastek. Pričakujemo, da se bo delež iglavcev v 30 letih, kolikor znaša izravnalna doba zmanjšal za 3 %.

Preglednica 144/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kislih podlagah

		Vrste poseka		Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek				
		Redčenja	Pomladitv.			
Iglavci	m³	4.918	9.544	14.462	22,8	101,1
	%	34,0	66,0	51		
Listavci	m³	4.200	9.751	13.951	23,4	93,5
	%	30,1	69,9	49		
Skupaj	m³	9.118	19.295	28.413	23,1	97,2
	%	32,1	67,9	100		

Intenzitete in vrste sečenj sledijo dolgoročnemu gozdnogojitvenemu cilju. Večji del možnega poseka (68 %) je tako skoncentriranih na pomladitvene sečnje v debeljaki in sestojih v obnovi, preostanek pa predstavljajo redčenja v drogovnjaki in debeljaki (32 %).

Preglednica 145/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 05: Zasmrečena bukovja na kislih podlagah

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponovitvami
Priprava sestoja	ha	4,07	4,07
Sajenje sad. plod. drev in grm.	kos	25,00	25,00
Nega mladja	ha	5,12	5,66
Nega gošče	ha	10,07	10,82
Nega letvenjaka	ha	15,51	15,51
Nega ml. drogovnjaka	ha	9,79	9,79
Odstranjevanje vzpenjavk	ha	0,26	0,26
Zaščita sadik s količki	kos	25,00	25,00

Sadnjo 25 plodonosnih drevesnih vrst načrtujemo ob rekreacijski poti na Celjski koči.

9.2.6 Rastiščnogojitveni razred 06 Toploljubna bukovja

RGR 06: Toploljubna bukovja pokrivajo 1,0 % površine. Nahaja se pod Velikim Bojanskim Vrhom ter na strmih pobočjih nad Slatino.

9.2.6.1 STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Najpomembnejša gozdna združba v RGR 06: Toploljubna bukovja je Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje. Pojavlja se na 71 % površine rastiščnega razreda. Na 29 % površine razreda se pojavlja še združba Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih.

Povprečni rastiščni koeficient gozdov RGR Toploljubna bukovja je 6,2. Glede na sedanje stanje sestojev je rastiščni potencial izkoriščen 113 %. Prirastek znaša v razredu 6,83 m³/ha/leto.

b) Stanje sestojev

➤ Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni gozdovi bukve s posamično do skupinsko primesjo hrastov, borov in drugih trdih listavcev ter posamično do šopasto primesjo plemenitih listavcev in mehkih listavcev.

➤ Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 146/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 06: Toploljubna bukovja

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%	m³/ha	%
Iglavci	20	30	29	21	0	24	7	0,50	7
Listavci	17	30	32	14	7	329	93	6,33	93
Skupaj	17	30	33	14	6	353	100	6,83	100

Razporeditev lesne zaloge je asimetrična v desno. Lesna zaloga je višja kot je povprečje za celotno GGE, prirastek pa nižji. Ocena lesne zaloge tega RGR je pri 5 % tveganju obremenjena z vzorčno napako $\pm E = 259$ %, saj sta v tem RGR postavljeni le dve SVP.

➤ Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 147/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 06: Toploljubna bukovja

	Enota	Smreka	Bori	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr. tr. list.	Meh. list.
Dejansko	m ³ /ha	3	21	250	28	14	36	2
Stanje	%	0,9	5,9	70,8	7,9	3,9	10,1	0,5
Naravno	m ³ /ha	0	14	275	14	18	32	0
Stanje	%	0	4,02	77,94	4,02	5	9,02	0

➤ Ohranjenost gozdov

V RGR 06 so vsi gozdovi ohranjeni.

➤ **Razvojne faze oz. zgradbe sestojev**

Preglednica 148/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah v RGR 06: Toploljubna bukovja

Razvojna faza	Površina	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
	ha	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	2,71	0	89	11	0	0	89	11	0	0	0	89	11
Drogovnjak	3,94	0	0	100	0	0	0	84	16	0	100	0	0
Debeljak	43,03					57	28	15	0	0	99	1	0
Sestoj v obnovi	7,97					0	52	48	0				
Skupaj	57,65												

V mladovju se pojavljajo naslednje drevesne vrste (z vpisanim površinskim deležem): bukev (72 %), mali jesen (18 %), ostrolistni javor (4 %), gorski javor (3 %), smreka (2 %).

Drevesno sestavo drogovnjakov glede na lesno zalogo gradijo: bukev (37 %), črni gaber (29 %), graden (19 %), mali jesen (10 %), mokovec (5 %), breza (1 %).

Drevesno sestavo debeljakov tvorijo: bukev (73 %), graden (8 %), rdeči bor (6 %), črni gaber (5 %), gorski javor (4 %), smreka (1 %), beli gaber (1 %), brek (1 %), mali jesen (1 %).

Sestoji v obnovi so pomlajeni na 66 % površine, prevladujejo dobre do pomanjkljive zasnove pomladka, ki ga sestavljajo: bukev (26 %), mali jesen (24 %), gorski javor (16 %), smreka (11 %) črni gaber (8 %), ostrolistni javor (6 %), graden (5 %), beli gaber (3 %).

Kakovost drevja in poškodovanost sestojev

Ker sta bila kakovost gozdnega drevja in poškodovanost dreves ocenjena le na 2 SVP in sta obremenjena z preveliko napako, ju ne prikazujemo.

9.2.6.2 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Preglednica 149/REV: Stopnja realizacije možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu v RGR 06: Toploljubna bukovja

	Načrtovan možni posek (m ³)	Posekano (m ³)	Realizacija (%)
Iglavci	106	44	41
Listavci	2.457	799	33
Skupaj	2.563	843	33

V preteklem ureditvenem obdobju so prevladovala redčenja v drogovnjakih in debeljakih, katerih je bilo 39 %. Varstveno – sanacijskih sečenj je bilo 35 %, pomladitvenih sečenj v debeljakih in sestojih v obnovi 13 % poseka brez odobritve 13 %.

Preglednica 150/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 06: Toploljubna bukovja

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Nega mladja	ha	1,13	0	0
Nega gošče	ha	0,55	0	0

Gojitvena dela, ki so bila načrtovana v tem rastiščnogojitvenem razredu niso bila izvedena.

9.2.6.3 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV**➤ Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Preglednica 151/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 – 2019 v RGR 06: Toploljubna bukovja

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1999	59,94	41	242	283	1,18	7,40	8,58	0,06	0,45	0,51
2009	60,27	16	326	342	0,33	5,93	6,27	0,07	1,33	1,40
2019	57,65	24	329	353	0,50	6,33	6,83	0,33	4,56	4,89

* v zadnjem ureditvenem obdobju je naveden letni možni posek

Tako lesna zaloga kot tudi prirastek in možni posek so se pri tej obnovi zmerno povečali.

➤ Drevesna sestava

Preglednica 152/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst v obdobju 1999 – 2019 v RGR 06: Toploljubna bukovja

Leto	Smreka	Bor	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr. list.	Meh. list.
1999	4,8	9,5	60,6	9,7	2,7	12,7	0,0
2009	1,4	3,3	71,2	8,9	3,2	11,9	0,1
2019	0,9	5,9	70,8	7,9	3,9	10,1	0,5

Drevesna sestava se počasi spreminja. Delež smreke, hrastov in drugih trdih listavcev upada, delež bukke, borov in mehkih listavcev pa počasi narašča.

➤ Razvojne faze in zgradbe sestojev

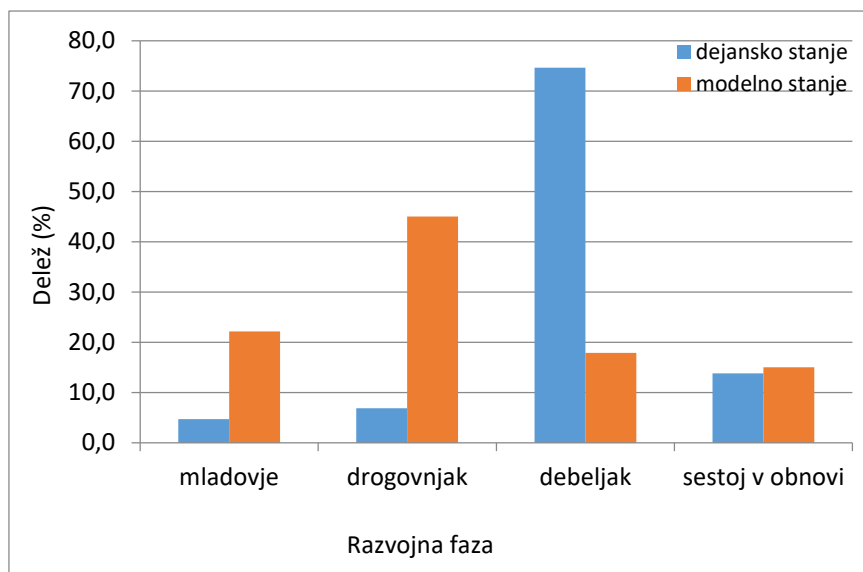
Preglednica 153/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem v RGR 06: Toploljubna bukovja

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Modelna površina	Delež	
	ha	%	Let	ha	%	
Mladovje	2,71	4,7	31	12,77	22,1	-78,8
Drogovnjak	3,94	6,8	63	25,94	45,0	-84,8
Debeljak	43,03	74,6	25	10,29	17,9	318,0
Sestoj v obnovi	7,97	13,8	21	8,65	15,0	-7,8
Skupaj	57,65	100	140*			

* Bruto proizvodno razdobje= neto proizvodno razdobje, povečano za čas, ko je mladje raslo pod zastorom v sestoji v obnovi in zmanjšano za učinek zastrtosti.

Pri izračunu modelnega stanja za RGR 06 smo upoštevali, da je povprečna neto proizvodna doba (razvojna starost sestoja) 119 let. Pomladitvena doba je 21 let z učinkom zastrtosti 11 let. Modelno

preide mladovje v drogovnjak pri razvojni starosti 41 let, drogovnjak v debeljak pa pri starosti 104 let. Razvojna starost sestoja, pri kateri pričnemo z obnovo je 129 let.

Grafikon 9: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 06: Toploljubna bukovja

Iz zgornje preglednice in grafikona je razvidno, da je razmerje razvojnih faz v RGR 06 porušeno. Očiten je presežek debeljakov ter primanjkljaj drogovnjakov in mladovij. Takšno stanje je deloma tudi posledica majhnosti rastiščnogojitvenega razreda.

➤ Funkcije gozdov

Od ekoloških funkcij gozda so v RGR 06: Toploljubna bukovja prisotne:

- **funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev** na 2. stopnji poudarjenosti na 55,35ha;
- **hidrološka funkcija** na 2. stopnji poudarjenosti na 58,71 ha;
- **funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti** na 2. stopnji poudarjenosti na 34,56 ha.

Od socialnih funkcij so v rastiščnogojitvenem razredu prisotne:

- **rekreacijska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 9,40 ha, na 2. stopnji poudarjenosti na 0,12 ha;
- **turistična funkcija** na 2. stopnji poudarjenosti na 9,51 ha;
- **estetska funkcija** na 2. stopnji poudarjenosti na 3,61 ha;
- **funkcija varovanja naravnih vrednot** na 1. stopnji poudarjenosti na 4,26 ha;

Od proizvodnih funkcij so v rastiščnogojitvenem razredu prisotne:

- **lesnoproizvodna funkcija** na 2. stopnji poudarjenosti na 57,65 ha;
- **funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin** na 2. stopnji poudarjenosti na 32,26 ha.

9.2.6.4 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

➤ *Gozdnogojitveni cilj*

Skupinsko raznodoben gozd bukve s posamično do skupinsko primesjo hrastov in borov ter posamično do šopasto primesjo smreke, plemenitih listavcev, drugih trdih listavcev in mehkih listavcev.

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreke 1 %, borov 5 %, bukve 71 %, plemenitih listavcev 5 %, hrastov 8 %, drugih trdih listavcev 9 %, mehkih listavcev 1 %.

Ciljno razmerje razvojnih faz: 22 % mladovij, 45 % drogovnjakov, 18 % debeljakov, 15 % sestojev v obnovi.

Ciljna lesna zaloga je 350 m³/ha in je že dosežena, končna lesna zaloga pa 500 m³/ha.

Ciljna kakovost ključnih drevesnih vrst je: bukev 2 – 30 %.

Dolgoročni gozdnogojitveni cilj je postavljen v skladu z dejanskim in modelnim stanjem. Ciljno razmerje razvojnih faz smo določili glede na dejansko razmerje razvojnih faz, ki ga poskušamo postopno približati modelnemu razmerju ob upoštevanju dejanskih razmer v RGR. Izravnalna doba za doseg ciljnega stanja je 40 let.

➤ *Gozdnogojitvene usmeritve*

Povprečna neto proizvodna doba je 119 let, pomladitvena doba pa 21 let. Posamezne usmeritve po razvojnih fazah so naslednje:

Mladovja: pri negi vseh mladovij je potrebno uravnavanje zmesi drevesnih vrst v smeri ciljne drevesne sestave. Pri tem pospešujemo bukev, plemenite listavce in graden. Nego izvajamo enkrat v posameznem razvojnem stadiju mladovja.

Drogovnjaki izbiralna redčenja načrtujemo na 16 % površine. Pri tem naj bo povprečna jakost 20 %. Na 84 % površine ne načrtujemo nobenih ukrepov, saj so drogovnjaki že preredčeni.

Debeljaki: na 84 % površine načrtujemo izbiralna redčenja z jakostjo 9 %. Redčenja v debeljakih tega RGR izvajamo na 20–25 let. Na 16 % načrtujemo svetlitvena redčenja (uvajanje debeljakov v obnovo) s povprečno jakostjo 30 %.

Sestoji v obnovi: na celotni površini (7,97 ha) načrtujemo pospešeno obnovo s svetlitvenimi in pomladitvenimi sečnjami povprečne jakosti 55 % lesne zaloge.

Usmeritve za drevesno sestavo

Glede na modelno stanje je delež smreke in ostalih iglavcev primeren. Pospešujemo bukev, hraste in plemenite listavce.

Usmeritev za gozdnogojitveni sistem

Osnovni gozdnogojitveni sistem v RGR je malopovršinsko skupinsko postopno gospodarjenje. Obnova sestojev naj se izvaja izključno z naravnim pomlajevanjem. Na strmih, južno eksponiranih pobočjih s krušljivo matično podlago je potrebno drevesno sestavo pospeševati v prid drevesnih vrst, ki globlje koreninijo (bukev, hrast, črni gaber, mali jesen) in stabilizirajo tla.

Usmeritev za funkcije gozdov

Veljajo splošne usmeritve za uskladitev in krepitev funkcij gozdov, ki so v poglavju 6.2.2 podrobno obravnavne.

➤ **Ukrepi***Preglednica 154: Delež možnega poseka po razvojnih fazah glede na vrsto in vzrok poseka v RGR 06: Toploljubna bukovja*

Razvojna faza	Smernica	%	Pov. (ha)	LZ (m ³)	Možni posek (m ³)	Možni posek/LZ
Mladovje	Obnova s sadnjo oz. setvijo	11	0,29			
	Nega mladja in gošče	89	2,42			
Drogovnjak	Nega drogovnjaka	16	0,64	208	42	0,20
	Ni ukrepanja	84	3,30	634		
Debeljak	Nega debeljaka	84	36,30	15.772	1.386	0,09
	Uvajanje sestoja v obnovo	16	6,73	2.657	797	0,30
Sestoj v obnovi	Pospešeno nadaljevanje obnove	100	7,97	1.082	596	0,55

Preglednica 155/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 06: Toploljubna bukovja

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje – dejansko (%)	7	93	100
– ciljno (%)	6	94	100
Lesna zaloga – dejanska (m ³ /ha)	24	329	353
– ciljna(m ³ /ha)	21	329	350
Prirastek (m ³ /ha)	0,50	6,33	6,83
Možni posek (m ³ /ha/10 let)	3,3	45,5	48,9
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,33	4,55	4,89
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	14,0	13,8	13,9
Intenziteta m. p. prirastek (%)	67,0	72,0	71,6
Izravnalna doba (let)	40		

Ciljna lesna zaloga je že dosežena. Pričakujemo, da se bo delež iglavcev v izravnalni dobi znižal za 1 %.

Preglednica 156/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 06: Toploljubna bukovja

		Vrste poseka		Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek				
		Redčenja	Pomladitv.			
Iglavci	m³	96	97	193	14,0	67,0
	%	49,7	50 3	6,8		
Listavci	m³	1.332	1.296	2.628	13,8	72,0
	%	50,7	49,3	93,2		
Skupaj	m³	1.428	1.393	2.821	13,9	71,7
	%	50,6	49,4	100		

Večji del možnega poseka (49,4 %) je tako skoncentriranih na redčenja v drogovnjakih in debeljakih. Pomladitvene sečnje v debeljakih in sestojih v obnovi pa predstavljajo 50,6 %.

Preglednica 157/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 06: Toploljubna bukovja

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponovitvami
Nega mladja	ha	0,77	0,77
Nega gošče	ha	0,48	0,48

9.2.7 Rastiščnogojitveni razred 09 Kisloljubna borovja

RGR 09: Kisloljubna borovje pokrivajo 25,2 % površine. Gozdovi tega RGR poraščajo velik del severne polovice GGE Celje ter velik del hribovja jugozahodno od mesta Celja (Lisce, Hom). Večji kompleks gozdov se nahaja še v Košnici, na skrajnem zahodnem delu GGE.

9.2.7.1 STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Najpomembnejša gozdna združba v RGR 09: Kisloljubna borovja je kisloljubno rdečeborovje, ki se pojavlja na 83 % površine. Ostale gozdne združbe se pojavljajo na manjši površinah: Kisloljubno gradnovno bukovje (8 %), Kisloljubno gradnovno belogabrovje (5 %), Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico (2 %), Kisloljubno bukovje z rebrenjačo (1 %). Ostale gozdne združbe se pojavljajo na manj kot 1 % površine.

Povprečni rastiščni koeficient gozdov RGR 09 je 5,9. Glede na sedanje stanje sestojev je rastiščni potencial izkoriščen 136 %. Prirastek znaša 8,05 m³/ha/leto.

b) Stanje sestojev

➤ Zgradba gozda

V gozdovih RGR Kisloljubna borovja prevladuje predvsem raznodobna zgradba sestojev. Mestoma se pojavlja tudi predčasno odstranjevanje izbrancev, zlasti listavcev (»kmečko prebiranje«).

➤ Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 158/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 09: Kisloljubna borovja

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	12	26	31	21	10	171	56	4,81	60
Listavci	12	23	24	20	21	135	44	3,24	40
Skupaj	12	25	28	20	15	306	100	8,05	100

Lesna zaloga je nižja kot je povprečje za celotno GGE, prirastek pa višji. Ocena lesne zaloge tega RGR je pri 5 % tveganju obremenjena z vzorčno napako $\pm E = 9,0$ %.

➤ Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 159/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 09: Kisloljubna borovja

	Enota	Smreka	Jelka	Bori	Dr. igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr. tr. list.	Meh. list.
Dejansko	m ³ /ha	75	7	89	< 1	67	52	1	12	3
Stanje	%	25	2	29	< 1	22	17	< 1	4	1
Naravno	m ³ /ha	52	1	158		39	39	2	11	3
Stanje	%	16,9	0,3	52,0		12,9	12,9	0,7	3,6	1

➤ Ohranjenost gozdov

V RGR 09 prevladujejo ohranjeni gozdovi (82 %). Spremenjenih gozdov je 17 %, močno spremenjenih pa 1 %.

➤ **Razvojne faze oz. zgradbe sestojev**

Preglednica 160/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah v RGR 09: Kisloljubna borovja

Razvojna faza	Površina	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
	ha	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	44,61	1	67	22	10	0	33	55	12	17	19	42	22
Drogovnjak	383,47	6	60	31	3	9	46	44	1	12	43	43	2
Debeljak	761,49					12	63	23	2	2	50	45	3
Sestoj v obnovi	198,26					4	67	29	0				
Skupaj	1.387,83												

V mladovju se pojavljajo naslednje drevesne vrste (z vpisanim površinskim deležem): smreka (29 %), bukev (22 %), rdeči bor (8 %), breza (7 %), graden (6 %), gorski javor (6 %), robinija (3 %), veliki jesen (3 %), trepetlika (3 %), črna jelša (3 %), jelka (2 %), kostanj (2 %), beli gaber (2 %), češnja (2 %), mali jesen (1 %), mehki listavci (1 %), vrbe (1 %).

Drevesno sestavo drogovnjakov glede na lesno zalogo gradijo: rdeči bor (38 %), smreka (21 %), graden (17 %), bukev (14 %), jelka (2 %), kostanj (2 %), beli gaber (2 %), črna jelša (2 %), breza (1 %).

Drevesno sestavo debeljakov tvorijo: rdeči bor (27 %), smreka (25 %), bukev (25 %), graden (16 %), jelka (2 %), kostanj (2 %), beli gaber (1 %).

Sestoji v obnovi so pomlajeni na 61 % površine, prevladujejo dobre do pomanjkljive zasnove pomladka, ki ga sestavljajo: smreka (36 %), bukev (31 %), jelka (9 %), graden (8 %), beli gaber (6 %), rdeči bor (4 %), kostanj (2 %), robinija (1 %), gorski javor (1 %), mehki listavci (1 %).

Kakovost drevja

Kakovost gozdnega drevja smo ocenili na 112 SVP in sicer na drevju, ki je debelejšje od 30 cm (v oceno je bilo zajeto 772 dreves). Ugotovili smo naslednje stanje po deležu kakovosti drevja v posameznih skupinah drevesnih vrst:

Preglednica 161/K: Kakovost drevja v RGR 09: Kisloljubna borovja

Drevesna vrsta	Kakovost (%)				
	1	2	3	4	5
Smreka	4	30	63	3	0
Jelka	0	17	75	8	0
Bori	1	22	53	19	5
Bukev	1	9	42	26	22
Hrasti	2	11	44	27	16
Plemeniti listavci	0	0	0	100	0
Drugi trdi listavci	0	8	20	30	42
Mehki listavci	0	0	50	33	17
Iglavci	2	25	58	12	3
Listavci	1	9	41	27	22
Skupaj	2	18	49	19	12

Kakovost iglavcev in listavcev je dobra do zadovoljiva, boljša je pri iglavcih. Pri večinski skupini drevesnih vrst bori prevladuje dobra kakovost kar pomeni, da prevladuje les povprečne kakovosti (C, D).

➤ **Poškodovanost sestojev**

Preglednica 162/PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 09: Kisloljubna borovja

	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	1,0
Veje	2,1
Osutost	1,7
Skupaj	4,8

9.2.7.2 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Preglednica 163/REV: Stopnja realizacije možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu v RGR 09: Kisloljubna borovja

	Načrtovan možni posek (m ³)	Posekano (m ³)	Realizacija (%)
Iglavci	35.515	18.865	53
Listavci	21.879	6.223	28
Skupaj	57.394	25.087	44

V preteklem ureditvenem obdobju so prevladovala izbiralna redčenja, katerih je bilo 35 %. Varstveno – sanacijskih sečenj je bilo 31 %, pomladitvenih sečenj 27 %, poseka brez odobritve 5 %, poseka za krčitve pa 2 %.

Preglednica 164/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 09: Kisloljubna borovja

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	15,28	0	0
Priprava tal	ha	4,17	1,65	40
Sadnja	ha	4,87	1,65	34
Obžetev	ha	30,74	13,05	42
Nega mladja	ha	22,20	2,30	10
Nega gošče	ha	21,30	0	0
Nega letvenjaka	ha	24,02	0	0
Nega ml. drogovnjaka	ha	64,79	1,60	2
Zaščita sadik s količki	kos	8.530,00	2.900,00	34
Zaščita z ograjo	m	4.280,00	1.460,00	34
Varstvo pred žuželkami	dni	0	17,95	-

9.2.7.3 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV**➤ Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Preglednica 165/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 – 2019 v RGR 09: Kisloljubna borovja

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1999	1.418,56	142	96	237	3,83	2,58	6,41	1,11	0,25	1,36
2009	1.430,46	147	119	266	3,36	3,19	6,54	1,48	0,49	1,97
2019	1.387,83	171	135	307	4,81	3,24	8,05	3,62	2,63	6,25

* v zadnjem ureditvenem obdobju je naveden letni možni posek

Površina RGR 09 se je v zadnjem ureditvenem obdobju nekoliko zmanjšala. V tem ureditvenem obdobju so se povečali lesna zaloga, prirastek in možni posek.

➤ Drevesna sestava

Preglednica 166/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst v obdobju 1999 – 2019 v RGR 09: Kisloljubna borovja

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Mac.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr. list.	Meh. list.
1999	27,9	1,1	30,7	0,0	18,0	16,6	0,3	4,3	1,1
2009	24,5	1,4	29,5	0,0	21,0	17,7	0,4	4,6	0,9
2019	24,5	2,2	29,1	0,1	22,0	16,8	0,5	3,9	0,9

Drevesna sestava zadnjih deset let se ni bistveno spremenila. Povečal se je delež bukke in jelke, plemenitih listavcev, znižal pa delež borov, hrasta in drugih trdih listavcev.

➤ Razvojne faze in zgradbe sestojev

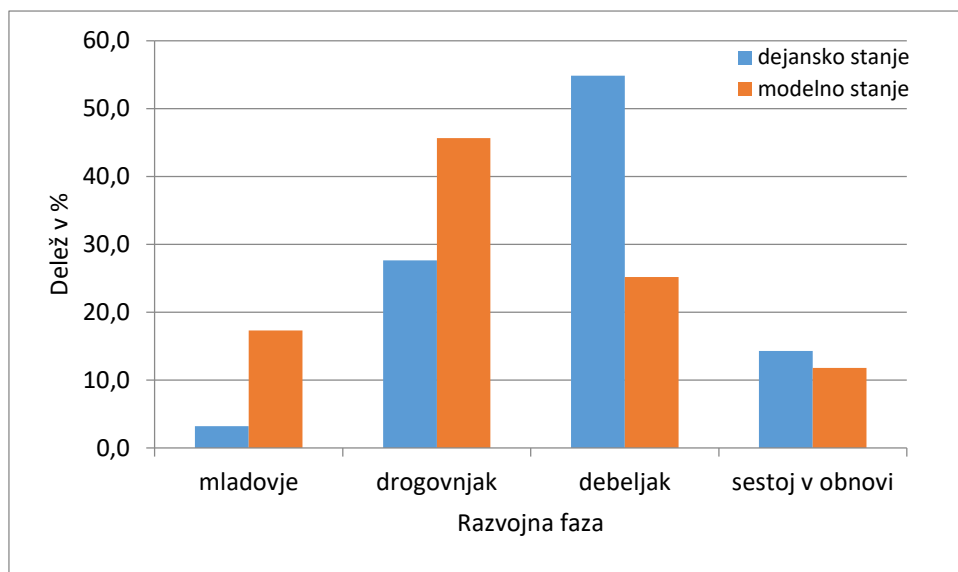
Preglednica 167/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem v RGR 09: Kisloljubna borovja

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Modelna površina	Delež	
	ha	%	Let	ha	%	
Mladovje	44,61	3,2	22	240,41	17,3	-81,4
Drogovnjak	383,47	27,6	58	633,81	45,7	-39,5
Debeljak	761,49	54,9	32	349,69	25,2	117,8
Sestoj v obnovi	198,26	14,3	15	163,92	11,8	21,0
Skupaj	1.387,83	100	127*			

* Bruto proizvodno razdobje= neto proizvodno razdobje, povečano za čas, ko je mladje raslo pod zastorom v sestoji v obnovi in zmanjšano za učinek zastrtosti.

Pri izračunu modelnega stanja za RGR 09 smo upoštevali, da je povprečna neto proizvodna doba (razvojna starost sestoja) 112 let. Pomladitvena doba je 15 let z učinkom zastrtosti 8 let. Modelno

preide mladovje v drogovnjak pri razvojni starosti 29 let, drogovnjak v debeljak pa pri starosti 87 let. Razvojna starost sestoja, pri kateri pričnemo z obnovo je 119 let.

Grafikon 10: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 09: Kisloljubna borovja

Iz zgornje preglednice in grafikona je razvidno, da je razmerje razvojnih faz v RGR porušeno. Velik je presežek debeljakov ter primanjkljaj drogovnjakov in mladovij.

➤ Funkcije gozdov

Od ekoloških funkcij gozda so v RGR 09: Kisloljubna borovja prisotne:

- **funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev** na 1. stopnji poudarjenosti na 23,97 ha na 2. stopnji poudarjenosti na 146,22 ha;
- **hidrološka funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 2,50 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 826,38 ha;
- **funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti** na 1. stopnji poudarjenosti na 5,41 ha, na 2. stopnji poudarjenosti na 19,27 ha;
- **klimatska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 13,70 ha, na 2. stopnji poudarjenosti na 80,94 ha.

Od socialnih funkcij so v rastiščnogojitvenem razredu prisotne:

- **rekreacijska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 37,55 ha, na 2. stopnji poudarjenosti na 189,15 ha;
- **turistična funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 28,01 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 28,21 ha;
- **zaščitna funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 1,28 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 10,70 ha;
- **funkcija varovanja kulturne dediščine** na 2. stopnji poudarjenosti na 6,16 ha;
- **estetska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 13,27 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 102,51 ha;
- **higiensko-zdravstvena funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 68,76 ha, na 2. stopnji poudarjenosti na 94,57 ha;
- **funkcija varovanja naravnih vrednot** na 1. stopnji poudarjenosti na 0,17 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 9,65 ha;
- **poučna funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 1,58 ha;

- **obrambna funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 55,42 ha.

Od proizvodnih funkcij so v rastiščnogojitvenem razredu prisotne:

- **lesnoproizvodna funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 1387,83 ha;
- **lovnogospodarska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 13,70 ha;
- **funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin** na 2. stopnji poudarjenosti na 1383,65 ha.

9.2.7.4 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

➤ *Gozdnogojitveni cilj*

Skupinsko do šopasto raznodoben, mešan gozd rdečega bora, bukve in smreke s skupinsko do posamično primesjo gradna ter posamično do šopasto primesjo jelke, plemenitih listavcev in drugih trdih listavcev.

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreke 22 %, borov 31 % bukve 22 %, plemenitih listavcev 1 %, jelke 2 %, hrastov 17 %, drugih trdih listavcev 4 %, mehkih listavcev 1 %.

Ciljno razmerje razvojnih faz: 17 % mladovij, 46 % drogovnjakov, 25 % debeljakov, 12 % sestojev v obnovi. Ciljno razmerje razvojnih faz naj bi bilo doseženo v izravnalni dobi 40 let.

Ciljna lesna zaloga je 300 m³/ha, končna lesna zaloga pa 500 m³/ha.

Ciljna kakovost ključnih drevesnih vrst je: smreka 1 – 5 %, 2 – 35 %; rdeči bor 1 – 5 %, 2 – 25 %; bukev 1 – 5 %, 2 – 15 %; graden 1 – 5 %, 2 – 15 %.

Dolgoročni gozdnogojitveni cilj je postavljen v skladu z dejanskim in modelnim stanjem. Ciljno razmerje razvojnih faz smo določili glede na dejansko razmerje razvojnih faz, ki ga poskušamo postopno približati modelnemu razmerju ob upoštevanju dejanskih razmer v RGR. Izravnalna doba za dosego ciljnega stanja je 40 let.

➤ *Gozdnogojitvene usmeritve*

Povprečna neto proizvodna doba je 119 let, pomladitvena doba pa 21 let. Posamezne usmeritve po razvojnih fazah so naslednje:

Mladovja: pri negi vseh mladovij je potrebno uravnavanje zmesi drevesnih vrst v smeri ciljne drevesne sestave. Pri tem pospešujemo rdeči bor, graden in plemenite listavce. Že v fazi gošče pospešujemo posamezne kakovostne osebkke in to nadaljujemo v letvenjaku. Z nego (razen pri obžetvi) se vračamo enkrat do dvakrat v posameznem razvojnem stadiju mladovja, najprej tja, kjer je slabša negovanost in so zasnove dobre.

Drogovnjaki: jakost redčenja prilagodimo sestojni zasnovi, negovanosti in sestojnemu sklepu. V bolj zasnovanih in slabše negovanih sestojih je jakost redčenja višja. V negovanih drogovnjakih slabših sestojnih zasnov pa naj bo jakost redčenja nižja. V tanjših drogovnjakih je potrebno izvajati druga redčenja, kjer še niso bila izvedena. Povprečna jakost v drogovnjakih je 18 % od lesne zaloge, izvajati pa jo je potrebno na 89 % površine drogovnjakov. Redčenja izvajamo enkrat v desetih letih. Na 10 % površine prereditvenih drogovnjakov ne načrtujemo ukrepov. Ekocelice so opredeljene na 1,9 ha.

Debeljaki: v tanjših debeljaki izvajamo izbiralna in svetlitvena redčenja, jakost redčenja je potrebno prilagoditi negovanosti sestoj. Redčenja izvajamo na 83 % površine debeljakov. Povprečna jakost redčenja je 14 % lesne zaloge. V obnovo uvajamo 16 % površine debeljakov. Obliko in jakost svetlitvenih sečenj prilagodimo rastiščnim razmeram in ekološkim zahtevam ciljnih drevesnih vrst. Kot semenjake puščamo ključne drevesne vrste. Povprečna jakost svetlitvenih sečenj je 28 % lesne zaloge. Na 1 % površine debeljakov ne izvajamo nobenih ukrepov, saj so že prereditveni. Na 1,87 ha so prisotne ekocelice.

Sestoji v obnovi: na 55 % površine načrtujemo zadržano obnovo s svetlitvenimi in pomladitvenimi sečnjami povprečne jakosti 42 % lesne zaloge. Na 36 % površine sestojev v obnovi načrtujemo

pospešeno obnovo z intenzivnim sproščanjem pomladka, s sečnjo povprečne jakosti 60 % lesne zaloge. Na 8 % sestojev v obnovi je stanje gozdov takšno, da je potrebno opraviti končne poseke oziroma pospravilne sečnje. V največji možni meri je potrebno izkoristiti učinke posredne nege matičnega sestoja ter izvajati načrtovana gojitvena in varstvena dela na že obstoječih jedrih mladja in gošče, kjer posredna nega ni več mogoča. Dinamika ukrepanja je podvržena uspešnosti naravnega pomlajevanja sestojev. V območjih z uspešnim naravnim pomlajevanjem so vračanja pogostejša.

Usmeritve za drevesno sestavo

Za doseg ciljnega stanja moramo pospeševati predvsem rdeči bor in bukev na račun smreke. Za uspešno pomlajevanje bukve, gradna, rdečega bora in plemenitih listavcev je potrebno pri obnovi puščati njihove semenjake in zagotoviti enakomeren, rastiščnim razmeram prilagojen prostorski razpored le teh in upoštevati ekološke zahteve ciljnih vrst pri pomlajevanju.

Usmeritev za gozdnogojitveni sistem

Osnovni gojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje v kombinaciji s sproščeno tehniko gojenja gozdov.

Usmeritev za funkcije gozdov

Veljajo splošne usmeritve za uskladiitev in krepitev funkcij gozdov, ki so v poglavju 6.2.2 podrobno obravnavne.

➤ Ukrepi

Preglednica 168: Delež možnega poseka po razvojnih fazah glede na vrsto in vzrok poseka v RGR 09: Kisloljubna borovja

Razvojna faza	Smernica	%	Pov. (ha)	LZ (m³)	Možni posek (m³)	Možni posek/LZ
Mladovje	Obnova s sadnjo oz. setvijo	9	4,18			
	Nega mladja in gošče	62	27,50			
	Nega letvenjaka	17	7,71			
	Ni ukrepanja	12	5,22			
Drogovnjak	Nega drogovnjaka	89	342,59	88.592	15.929	0,18
	Uvajanje sestoja v obnovo	< 1	0,98	131	34	0,26
	Ni ukrepanja	10	38,00	7.170		
	Ekocelice	< 1	1,90	284		
Debeljak	Nega debeljaka	83	632,39	236.014	33.553	0,14
	Uvajanje sestoja v obnovo	16	122,15	40.973	11.377	0,28
	Ni ukrepanja	1	5,08	1.655		
	Ekocelice	< 1	1,87	503		
Sestoj v obnovi	Zadržano nadaljevanje obnove	55	109,81	28.382	11.879	0,42
	Pospešeno nadaljevanje obnove	36	72,18	18.562	11.098	0,60
	Končni posek	8	15,38	2.938	2.938	1,00
	Ni ukrepanja	< 1	0,59	89		
	Ekocelice	< 1	0,30	78		

Preglednica 169/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 09: Kisloљjubna borovja

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje – dejansko (%)	56	44	100
– ciljno (%)	55	45	100
Lesna zaloga – dejanska (m ³ /ha)	171	135	307
– ciljna(m ³ /ha)	165	135	300
Prirastek (m ³ /ha)	4,81	3,24	8,05
Možni posek (m ³ /ha/10 let)	36,1	26,3	62,5
Možni posek (m ³ /ha/leto)	3,62	2,64	6,26
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	21,1	19,5	20,4
Intenziteta m. p. prirastek (%)	75,2	81,1	77,7
Izravnalna doba (let)	40		

V tem ureditvenem obdobju se bo pričakovana lesna zaloga še povečala za 18 m³/ha. Pričakujemo da se bo delež iglavcev (na račun smreke) v izravnalni dobi znižal za 1 %.

Preglednica 170/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 09: Kisloљjubna borovja

		Vrste poseka		Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek				
		Redčenja	Pomladitv.			
Iglavci	m³	29.232	20.993	50.225	21,1	75,2
	%	58,2	41,8	57,9		
Listavci	m³	20.250	16.333	36.583	19,5	81,4
	%	55,4	44,6	42,1		
Skupaj	m³	49.482	37.326	86.808	20,4	77,7
	%	57,0	43,0	100		

Večji del možnega poseka (57 %) je skoncentriranih na redčenja v drogovnjakih in debeljakih. Pomladitveni poseki v debeljakih in sestojih v obnovi pa predstavljajo 43 %.

Preglednica 171/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 09: Kisloljubna borovja

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponovitvami
Priprava sestoja	ha	2,18	2,18
Priprava tal	ha	4,25	4,25
Dopolnilna sadnja	ha	0,33	0,33
Sadnja	ha	4,18	4,18
Obžetev	ha	10,08	30,99
Nega mladja	ha	11,52	12,65
Nega gošče	ha	35,52	37,27
Nega letvenjaka	ha	15,04	15,04
Nega drogovnjaka	ha	22,35	22,35
Odstranjevanje vzpenjavk	ha	0,86	1,72
Zaščita sadik s količki	kos	15.200,00	15.200,00
Odstranjev. tulcev, zašč. mrež	kos	150,00	150,00

9.2.8 Rastiščnogojitveni razred 13 Gozdovi s posebnim namenom

Rastiščnogojitveni razred Gozdovi s posebnim namenom pokriva 11,3 % površine. Gozdovi s posebnim namenom so posebna zakonsko opredeljena kategorija gozdov z izrazito poudarjenimi socialnimi in ekološkimi funkcijami, ki narekujejo način gospodarjenja z njimi. Območje gozdov s posebnim namenom je opredeljeno z Odlokom o razglasitvi gozdov s posebnim namenom v Mestni občini Celje (Ur. l. št. 37/1997, 61/1997, 12/2007). Ti gozdovi pokrivajo južno mestno obrobje (Petriček, Lisce, Anski vrh, Miklavžev hrib, Grajski hrib, Jožefov hrib, Osenca, Zvodno), ravninski del celjske kotline (Medlog, Ostrožno, Nova vas, Hudinja, Golovec, Trnovlje, Ljubečna), proti severu pa se razprostirajo okoli naselij – Lokrovec, Dobrova, Lahovna, Lopata, Prekorje in okoli Šmartinskega jezera.

Razlog za oblikovanje tega RGR je ravno v pomenu gozdov za Mestno občino Celje. Gozdovi tako zagotavljajo socialne funkcije, v veliki meri pa tudi ekološke funkcije.

9.2.8.1 STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Najpomembnejša gozdna združba v RGR 13 je Kisloljubno rdečeborovje, ki se pojavlja na 82 % površine. Ostale gozdne združbe so še Kisloljubno gradnovno bukovje (14 %), Kisloljubno gradnovno belogabrovje (4 %) in Predalpsko gradnovno belogabrovje (< 1 %).

Rastiščni indeks omenjenega razreda je 6,1. Glede na sedanje stanje sestojev je rastiščni potencial izkoriščen 122 %.

b) Stanje sestojev

➤ Zgradba gozda

V gozdovih RGR Gozdovi s posebnim namenom z dovoljenim ukrepanjem prevladuje predvsem raznodobna zgradba sestojev. Gozdovi spadajo v posebno kategorijo gozdov, kjer se izvaja gospodarjenje na način, ki ne izključuje lesnoproizvodne funkcije, je pa prilagojen izjemno poudarjenim ekološkim in socialnim funkcijam teh gozdov.

➤ Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 172/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	10	23	34	23	11	195	57	4,02	54
Listavci	8	22	27	20	23	145	43	3,44	46
Skupaj	9	23	31	22	16	340	100	7,46	100

Razporeditev lesne zaloge je asimetrična v levo. Lesna zaloga je višja kot je povprečje za celotno GGE, prirastek pa nižji. Ocena lesne zaloge tega RGR je pri 5 % tveganju obremenjena z vzorčno napako $\pm E = 12,2$ %.

➤ **Razmerje drevesnih vrst**

Preglednica 173/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom

	Enota	Smreka	Jelka	Bori	Macesen	Dr. igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr. tr. list.	Meh. list.
Dejansko Stanje	m ³ /ha	98	6	88	< 1	2	65	55	3	17	4
	%	28,8	1,8	25,9	0,1	0,6	19,2	16,2	1,02	5,1	1,3
Naravno Stanje	m ³ /ha	57	1	174			53	40	2	11	3
	%	16,63	0,29	51,11			15,59	11,79	0,60	3,12	1,00

➤ **Ohranjenost gozdov**

V RGR 13 prevladujejo ohranjeni gozdovi (79 %). Spremenjenih gozdov pa je 21 %.

➤ **Razvojne faze oz. zgradbe sestojev**

Preglednica 174/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom

Razvojna faza	Površina	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
	ha	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	18,06	25	41	28	6	7	34	43	17	53	12	12	23
Drogovnjak	75,16	9	50	38	3	17	39	44	0	18	47	35	0
Debeljak	395,79					23	63	14	0	1	55	43	1
Sestoj v obnovi	132,07					16	46	38	0				
Skupaj	621,08												

V mladovju se pojavljajo naslednje drevesne vrste (z vpisanim površinskim deležem): bukev (31 %), smreka (20 %), graden (9 %), robinija (7 %), gorski javor (6 %), beli gaber (6 %), breza (6 %), rdeči bor (3 %), češnja (3 %), veliki jesen (2 %), lipa in lipovec (2 %), vrbe (2 %), jelka (1 %), kostanj (1 %), drugi trdi listavci (1 %), črna jelša (1 %).

Drevesno sestavo drogovnjakov glede na lesno zalogo gradijo: smreka (34 %), rdeči bor (25 %), graden (10 %), jelka (6 %), bukev (5 %), beli gaber (5 %), črna jelša (5 %), robinija (4 %), breza (3 %), kostanj (1 %), lipa in lipovec (1 %).

Drevesno sestavo debeljakov tvorijo: smreka (29 %), rdeči bor (26 %), bukev (19 %), graden (16 %), beli gaber (3 %), jelka (1 %), zeleni bor (1 %), dob (1 %), kostanj (1 %), gorski javor (1 %).

Sestoji v obnovi so pomlajeni na 51 % površine, prevladujejo dobre do pomanjkljive zasnove pomladka, ki ga sestavljajo: smreka (37 %), bukev (34 %), rdeči bor (11 %), graden (10 %), beli gaber (3 %), robinija (2 %), jelka (1 %), gorski javor (1 %).

Kakovost drevja

Kakovost gozdnega drevja smo ocenili na 52 SVP in sicer na drevju, ki je debelejše od 30 cm (v oceno je bilo zajeto 375 dreves). Ugotovili smo naslednje stanje po deležu kakovosti drevja v posameznih skupinah drevesnih vrst:

Preglednica 175/K: Kakovost drevja v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom

Drevesna vrsta	Kakovost (%)				
	1	2	3	4	5
Smreka	10	43	44	2	1
Jelka	0	0	100	0	0
Bori	3	43	43	10	1
Ostali iglavci	0	75	25	0	0
Bukev	0	8	34	35	23
Hrasti	5	18	38	28	11
Plemeniti listavci	0	25	50	25	0
Drugi trdi listavci	0	0	16	21	63
Mehki listavci	0	13	49	38	0
Iglavci	7	43	44	5	1
Listavci	2	12	36	30	20
Skupaj	5	29	41	16	9

Kakovost iglavcev in listavcev je prav dobra do zadovoljiva, boljša je pri iglavcih. Pri večinski drevesni vrsti smreka prevladuje prav dobra do dobra kakovost kar pomeni, da prevladuje les povprečne kakovosti (B, C).

➤ **Poškodovanost sestojev**

Preglednica 176/PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom

	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	0,8
Veje	2,5
Osutost	2,2
Skupaj	5,5

9.2.8.2 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Preglednica 177/REV: Stopnja realizacije možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom

	Načrtovan možni posek (m³)	Posekano (m³)	Realizacija (%)
Iglavci	16.301	7.182	44
Listavci	12.895	3.645	28
Skupaj	29.196	10.827	37

V preteklem ureditvenem obdobju so prevladovala izbiralna in svetlitvena redčenja, katerih je bilo 44 %. Varstveno – sanacijskih sečenj je bilo 29 %, pomladitvenih sečenj 16 %, poseka brez odobritve 4 %, poseka za krčitve pa 6 %, ostalih vrst sečenj pa 1 %.

Preglednica 178/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava tal	ha	2,20	1,45	66
Sadnja	ha	2,70	1,55	57
Obžetev	ha	27,84	16,44	59
Nega mladja	ha	11,08	1,35	12
Nega gošče	ha	10,50	4,30	41
Nega letvenjaka	ha	6,50	0,10	2
Nega ml. drogovnjaka	ha	6,48	0	0
Zaščita sadik s količki	kos	9.400,00	12.800,00	136
Zaščita z ograjo	m	4.300,00	2.100,00	49
Varstvo pred žuželkami	dni	0	15,26	-

9.2.8.3 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

➤ Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 179/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 – 2019 v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1999	604,79	152	77	229	3,83	1,97	5,80	2,11	0,54	2,65
2009	634,85	159	130	289	3,66	3,40	7,06	1,16	0,59	1,75
2019	621,08	195	145	340	4,02	3,44	7,45	3,97	2,42	6,39

* v zadnjem ureditvenem obdobju je naveden letni možni posek

V tem ureditvenem obdobju so se povečali lesna zaloga, prirastek in možni posek.

➤ Drevesna sestava

Preglednica 180/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst v obdobju 1999 – 2019 v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr. igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr. list.	Meh. list.
1999	34,9	0,4	30,6	0	0,4	16,6	12,6	0,6	3,2	0,7
2009	28,4	1,2	24,8	0,1	0,5	18,3	17,2	1,7	6,4	1,4
2019	28,8	1,8	25,9	0,1	0,6	19,2	16,2	1,0	5,1	1,3

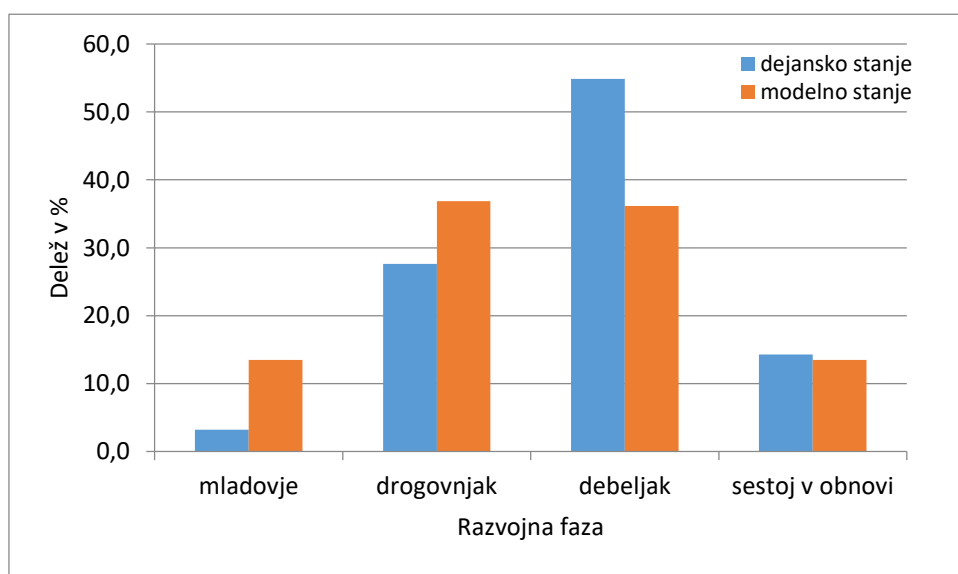
Drevesna sestava zadnjih deset let se ni bistveno spremenila. Rahlo se je povečal delež borov in bukke ter znižal delež hrastov in drugih trdih listavcev.

➤ **Razvojne faze in zgradbe sestojev****Preglednica 181/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom**

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Modelna površina	Delež	
	ha	%	Let	ha	%	
Mladovje	16,93	2,7	24	93,75	15,1	-81,9
Drogovnjak	76,29	12,3	64	249,99	40,3	-69,5
Debeljak	395,79	63,7	55	214,84	34,6	84,2
Sestoj v obnovi	132,07	21,3	16	62,50	10,1	111,3
Skupaj	621,08	100	159*			

* Bruto proizvodno razdobje= neto proizvodno razdobje, povečano za čas, ko je mladje raslo pod zastorom v sestoju v obnovi in zmanjšano za učinek zastrtosti.

Zaradi močno poudarjenih socialnih funkcij gozdov smo proizvodno dobo v tem RGR podaljšali za 20 let. Pri izračunu modelnega stanja za RGR 13 smo upoštevali, da je povprečna neto proizvodna doba (razvojna starost sestoja) 143 let. Pomladitvena doba je 16 let z učinkom zastrtosti 8 let. Modelno preide mladovje v drogovnjak pri razvojni starosti 32 let, drogovnjak v debeljak pa pri starosti 96 let. Razvojna starost sestoja, pri kateri pričnemo z obnovo je 151 let.

Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom

Iz zgornje preglednice in grafikona je razvidno, da je razmerje razvojnih faz v RGR 13 porušeno. Očiten je presežek debeljakov ter primanjkljaj drogovnjakov in mladovij.

➤ **Funkcije gozdov**

Od ekoloških funkcij gozda so v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom prisotne:

- **funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev** na 1. stopnji poudarjenosti na 5,12 ha na 2. stopnji poudarjenosti na 341,64 ha;
- **hidrološka funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 51,28 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 806,81 ha;
- **funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti** na 1. stopnji poudarjenosti na 10,25 ha, na 2. stopnji poudarjenosti na 90,18 ha;
- **klimatska funkcija** na 2. stopnji poudarjenosti na 34,81 ha.

Od socialnih funkcij so v rastiščnogojitvenem razredu prisotne:

- **rekreacijska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 602,84 ha, na 2. stopnji poudarjenosti na 13,87 ha;
- **turistična funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 148,92 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 5,01 ha;
- **zaščitna funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 8,31 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 18,42 ha;
- **funkcija varovanja kulturne dediščine** na 2. stopnji poudarjenosti na 88,46 ha;
- **estetska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 618,34 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 4,69 ha;
- **higiensko-zdravstvena funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 327,79 ha, na 2. stopnji poudarjenosti na 47,76 ha;
- **funkcija varovanja naravnih vrednot** na 1. stopnji poudarjenosti na 0,09 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 238,16 ha;
- **obrambna funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 1,50 ha;
- **poučna funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 107,35 ha.

Od proizvodnih funkcij so v rastiščnogojitvenem razredu prisotne:

- **lesnoproizvodna funkcija** na 2. stopnji poudarjenosti na 621,08 ha;
- **lovnogospodarska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 0,97 ha;
- **funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin** na 2. stopnji poudarjenosti na 624,47 ha.

9.2.8.4 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

➤ **Gozdnogojitveni cilj**

Zaradi poudarjenosti funkcij gozdov in drugega pomena proizvodnje lesa v območju RGR je povečan delež debeljaka, podaljšana proizvodna doba in višja ciljna lesna zaloga.

Skupinsko do šopasto raznodoben, mešan gozd rdečega bora, bukve in smreke s skupinsko do posamično primesjo gradna ter posamično do šopasto primesjo jelke, plemenitih listavcev in drugih trdih listavcev.

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreke 26 %, borov 29 %, bukve 19 %, plemenitih listavcev 1 %, jelke 2 %, hrastov 17 %, drugih trdih listavcev 5 %, mehkih listavcev 1 %.

Ciljno razmerje razvojnih faz: 15 % mladovij, 40 % drogovnjakov, 35 % debeljakov, 10 % sestojev v obnovi. Ciljno razmerje razvojnih faz naj bi bilo doseženo v izravnalni dobi 40 let.

Ciljna lesna zaloga je 350 m³/ha, končna lesna zaloga pa 500 m³/ha.

Ciljne kakovosti ključnih drevesnih vrst ne prikazujemo, saj tej gozdovi niso prvenstveno namenjeni lesnoproizvodni funkciji.

Dolgoročni gozdnogojitveni cilj je postavljen v skladu z dejanskim in modelnim stanjem. Ciljno razmerje razvojnih faz smo določili glede na dejansko razmerje razvojnih faz, ki ga poskušamo

postopno približati modelnemu razmerju ob upoštevanju dejanskih razmer v RGR. Izravnalna doba za doseg ciljnega stanja je 40 let.

➤ **Gozdnogojitvene usmeritve**

Povprečna neto proizvodna doba je 143 let, pomladitvena doba pa 16 let. Posamezne usmeritve po razvojnih fazah so naslednje:

Mladovja: umetno osnovana mladovja je potrebno naprej intenzivno negovati, obenem pa okrepiti tudi obseg negovalnih del v naravnih mladovjih. Negovalna dela naj se praviloma izvajajo v času, ko je frekvenca obiska najmanjša. Pri usklajevanju vrstne sestave pa je potrebno dati večjo pozornost listavcem, posebej minoritetnim drevesnim vrstam (pestrost). Robinjo se praviloma odstranjuje iz mladovij.

Drogovnjaki: pri redčenju pospeševati stojnost sestojev ter namensko puščati posamezna zanimiva drevesa. Povprečna jakost v drogovnjakih je 16 % od lesne zaloge, izvajati pa jo je potrebno na 78 % površine drogovnjakov. V ostalih delih drogovnjakov nič ne ukrepamo.

Debeljaki: na 76 % površine šibko izbiralno redčenje s povprečno jakostjo 11 % z namenom ohranitve sklenjenega sestojnega sklepa, pri čemer pa vse površine (22 %), kjer se pojavlja ustrezno mladovje uvesti v obnovo (s povprečno jakostjo 26 %). Pri uvajanju v obnovo je potrebno ukrepanje uskladiti z drugimi dejavnostmi v prostoru.

Sestoji v obnovi: zaključevanje obnove v primeru ustreznega strukturiranega mladja, pri tem pa ob rekreacijskih poteh puščati posamezna markantna drevesa kot prihranjence. V sestojih v obnovi, kjer je predvideno zadržano nadaljevanje obnove, pa je pri ukrepih potrebno upoštevati semenska leta ciljnih drevesnih vrst. Teh površin je 79 %, povprečna jakost ukrepanja pa 36 %. Pospešeno nadaljevanje obnove predvidevamo na 18 % površine s povprečno jakostjo 52 %.

Usmeritve za drevesno sestavo

Za doseg ciljnega stanja moramo pospeševati predvsem rdeči bor in graden na račun smreke. Za uspešno pomlajevanje bukve, gradna, rdečega bora in plemenitih listavcev je potrebno pri obnovi puščati njihove semenjake in zagotoviti enakomeren, rastiščnim razmeram prilagojen prostorski razpored le teh in upoštevati ekološke zahteve ciljnih vrst pri pomlajevanju.

Usmeritev za gozdnogojitveni sistem

Osnovni gojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje v kombinaciji s sproščeno tehniko gojenja gozdov.

Usmeritev za funkcije gozdov

Veljajo splošne usmeritve za usklajevanje in krepitev funkcij gozdov, ki so v poglavju 6.2.2 podrobno obravnavane.

➤ **Ukrepi**

Preglednica 182: Delež možnega poseka po razvojnih fazah glede na vrsto in vzrok poseka v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom

Razvojna faza	Smernica	%	Pov. (ha)	LZ (m ³)	Možni posek (m ³)	Možni posek/LZ
Mladovje	Nega mladja in gošče	64	10,86			
	Nega letvenjaka	30	5,03			
	Ni ukrepanja	6	1,04			
Drogovnjak	Nega drogovnjaka	77	58,46	14.678	2.374	0,16
	Ni ukrepanja	23	17,83	3.322		
Debeljak	Nega debeljaka	76	300,29	116.807	13.162	0,11
	Uvajanje sestoja v obnovo	22	88,44	36.403	9.462	0,26
	Ni ukrepanja	1	4,52	1.636		
	Ekocelice	1	2,54	1.011		
Sestoj v obnovi	Zadržano nadaljevanje obnove	79	104,61	30.861	10.989	0,36
	Pospešeno nadaljevanje obnove	18	23,58	5.610	2.941	0,52
	Končni posek	3	3,88	782	782	1,00

Preglednica 183/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje – dejansko (%)	57	43	100
– ciljno (%)	57	43	100
Lesna zaloga – dejanska (m ³ /ha)	194	146	340
– ciljna(m ³ /ha)	200	150	350
Prirastek (m ³ /ha)	4,02	3,44	7,46
Možni posek (m ³ /ha/10 let)	39,7	24,2	63,9
Možni posek (m ³ /ha/leto)	3,97	2,42	6,39
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	20,4	16,7	18,8
Intenziteta m. p. prirastek (%)	98,8	70,4	85,7
Izravnalna doba (let)	40		

V tem ureditvenem obdobju se bo pričakovana lesna zaloga še povečala za 15 m³/ha. Pričakujemo da bo delež iglavcev v izravnalni dobi ostal enak, vendar se bo povečal delež rdečega bora na račun smreke.

Preglednica 184/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom

		Vrste poseka		Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek				
		Redčenja	Pomladitv.			
Iglavci	m³	9.732	14.933	24.665	20,4	98,9
	%	39,5	60,5	62,1		
Listavci	m³	5.804	9.241	15.045	16,7	70,5
	%	38,6	61,4	37,9		
Skupaj	m³	15.536	24.174	39.710	18,8	85,8
	%	39,1	60,9	100		

Intenzitete in vrste sečenj sledijo dolgoročnemu gozdnogojitvenemu cilju. Večji del možnega poseka (61 %) je tako skoncentriranih na pomladitvene sečnje v debeljakih in sestojih v obnovi. Izbiralna redčenja v drogovnjakih in debeljakih pa predstavljajo 39 % vseh sečenj.

Preglednica 185/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 13: Gozdovi s posebnim namenom

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponovitvami
Obžetev	ha	6,12	20,04
Priprava sestoja	ha	5,70	5,70
Sadnja	ha	1,84	1,84
Nega mladja	ha	10,45	10,96
Nega gošče	ha	33,06	46,23
Nega letvenjaka	ha	11,97	11,97
Nega ml. drogovnjaka	ha	13,97	13,97
Zaščita sadik s količki	kos	3.680,00	3.680,00

9.2.9 Rastiščnogojitveni razred 14 Varovalni gozdovi

Varovalni gozdovi so izločeni zaradi funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev. Ti gozdovi so zavarovani z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/05 in nasl.). Površina (430,94 ha) gozdov RGR Varovalni gozdovi predstavlja 7,8 % gozdov v GGE.

V enoti se varovalni gozdovi pojavljajo predvsem v južnem delu GGE Celje (razen manjše površine v območju Rup) in v osrednjem delu GGE Celje, kjer so zavarovani zaradi poudarjene funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.

9.2.9.1 STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Najpogostejše zastopana gozdna združba v RGR 14 Varovalni gozdovi je Predinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje (29 %). Sledijo ji Predalpsko-alpsko toploljubno bukovje (20 %), Kislojubno gradnovno bukovje (19 %), Kislojubno gradnovno belogabrovje (10 %), Kislojubno rdečeborovje (9 %), Dobovje in dobovo belogabrovje (5 %), Bazoljubno gradnovje (3 %), Predalpsko podgorsko bukovje na karbonatih (3 %) in Predalpsko gradnovno belogabrovje (2 %).

Povprečni rastiščni koeficient za celoten RGR znaša 6 m³/ha. Glede na sedanje stanje sestojev je rastiščni potencial izkoriščen 107 %.

b) Stanje sestojev

➤ Zgradba gozda

Gozdovi RGR 14 imajo raznodobno zgradbo sestojev.

➤ Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 186/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 14: Varovalni gozdovi

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	19	32	31	15	2	37	16	1,26	20
Listavci	22	29	31	14	4	192	84	5,13	80
Skupaj	22	30	31	15	4	229	100	6,39	100

Razporeditev lesne zaloge je asimetrična v desno. Tako lesna zaloga kot prirastek sta podpovprečna glede na celotno GGE. Lesna zaloga je ocenjena okularno pri opisih sestojev, saj smo SVP postavili le na delu varovalnih gozdov, ki so izločeni zaradi poudarjene funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.

➤ Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 187/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 14: Varovalni gozdovi

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Mac.	Dr. igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr. list.	Meh. list.
Dejansko	m ³ /ha	21	1	15	< 1	1	85	51	14	37	4
Stanje	%	9,0	0,3	6,4	0,1	0,4	37,4	22,3	6,1	16,1	1,9
Naravno	m ³ /ha	5	1	17			81	40	8	77	1
Stanje	%	2,13	0,38	7,23			35,49	17,33	3,42	33,42	0,40

➤ **Ohranjenost gozdov**

V RGR 14 prevladujejo ohranjeni gozdovi, katerih je 85 %. Spremenjenih je 11 %, močno spremenjenih pa 4 %.

➤ **Razvojne faze oz. zgradbe sestojev**

Preglednica 188/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah v RGR 14: Varovalni gozdovi

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	19,16	3	19	10	68	2	5	90	4	0	19	9	72
Drogovnjak	141,26	1	30	53	16	2	31	49	18	3	49	46	2
Debeljak	242,93					7	48	44	0	0	37	51	12
Sestoj v obnovi	27,59					0	70	30	0				
Skupaj	430,94												

V mladovju se pojavljajo naslednje drevesne vrste (z vpisanim površinskim deležem): breza (40 %), bukev (8 %), veliki jesen (7 %), črna jelša (7 %), gorski javor (6 %), trepetlika (6 %), smreka (5 %), dob (5 %), črni gaber (5 %), graden (4 %), robinija (2 %), beli gaber (2 %), mali jesen (2 %), češnja (1 %).

Drevesno sestavo drogovnjakov glede na lesno zalogo gradijo: črni gaber (27 %), graden (22 %), rdeči bor (13 %), bukev (11 %), robinija (5 %), smreka (4 %), mali jesen (4 %), črna jelša (3 %), gorski javor (2 %), lipa in lipovec (2 %), beli gaber (2 %), dob (1 %), kostanj (1 %), mokovec (1 %), mehki listavci (1 %), breza (1 %).

Drevesno sestavo debeljakov tvorijo: bukev (46 %), graden (18 %), smreka (10 %), rdeči bor (4 %), gorski javor (4 %), dob (3 %), beli gaber (3 %), črni gaber (3 %), robinija (2 %), lipa in lipovec (2 %), črni bor (1 %), rdeči hrast (1 %), kostanj (1 %), črna jelša (1 %).

Sestoji v obnovi so pomlajeni na 41 % površine, prevladuje dobra zasnova pomladka, ki ga sestavljajo: bukev (34 %), smreka (26 %), gorski javor (10 %), dob (7 %), beli gaber (6 %), rdeči hrast (4 %), mehki listavci (3 %), graden (2 %), robinija (2 %), gorski brest (2 %), rdeči bor (1 %), kostanj (1 %), breza (1 %).

➤ **Kakovost drevja in poškodovanost sestojev**

Kakovosti drevja in poškodovanosti gozdov ne prikazujemo, saj so bile SVP postavljene le na delu tega RGR.

9.2.9.2 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Preglednica 189/REV: Stopnja realizacije možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu v RGR 14: Varovalni gozdovi

	Načrtovan možni posek (m ³)	Posekano (m ³)	Realizacija (%)
Iglavci	2.687	2.942	109
Listavci	7.178	3.269	46
Skupaj	9.865	6.210	63

V preteklem ureditvenem obdobju so prevladovala varstveno – sanacijske sečnje, katerih je bilo 41 %, izbiralnih redčenj je bilo 32 %, pomladitvenih sečenj pa 9 %. Poseka za krčitve je bilo 11 %, poseka brez odobritve pa 7 %.

Preglednica 190/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 41: Varovalni gozdovi

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	0,75	1,6	213
Priprava tal	ha	9,01	0,5	6
Sadnja	ha	9,21	0,6	7
Obžetev	ha	30,25	3,25	11
Nega mladja	ha	5,13	0,55	11
Nega gošče	ha	3,36	0,65	19
Nega letvenjaka	ha	2,12	0	0
Nega ml. drogovnjaka	ha	6,46	0	0
Varstvo pred žuželkami	dni	0	12,52	-
Zaščita sadik s količki	kos	8.400,00	1.125,00	13
Zaščita z ograjo	m	2.200,00	600	27
Ostala varstvena dela	m	0	300	-

9.2.9.3 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

➤ Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 191/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 – 2019 v RGR 14: Varovalni gozdovi

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Letni realiziran posek* m³/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1999	369,08	47	157	204	1,35	4,41	5,77	1,14	0,78	1,92
2009	396,86	38	172	210	0,99	3,67	4,66	0,62	0,68	1,30
2019	430,94	37	192	229	1,26	5,13	6,39	0,61	2,25	2,86

* v zadnjem ureditvenem obdobju je naveden letni možni posek

Površina RGR 14 se je v zadnjem desetletju povečala. Povečala so se tudi lesna zaloga, prirastek in možni posek.

➤ Drevesna sestava

Preglednica 192/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst v obdobju 1999 – 2019 v RGR 14: Varovalni gozdovi

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr. igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list.	Mehki list.
1999	16,6	0,5	5,1	0,2	0,6	35,5	22,7	5,4	11,4	2,0
2009	11,0	0,4	6,0	0,1	0,6	34,1	25,3	5,5	15,1	1,9
2019	9,0	0,3	6,4	0,1	0,4	37,4	22,3	6,1	16,1	1,9

V zadnjih desetih letih se je zmanjšal delež smreke in hrastov, povečal pa se je delež borov, bukve in drugih trdih listavcev.

➤ **Razvojne faze in zgradbe sestojev.**

Preglednica 193/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 14: Varovalni gozdovi

Razvojna faza	Stanje	
	Površina	Delež
	ha	%
Mladovje	19,16	4,4
Drogovnjak	141,26	32,8
Debeljak	242,93	56,4
Sestoj v obnovi	27,59	6,4
Skupaj	430,94	100,0

Modelnega stanja za varovalne gozdove ne prikazujemo, ker gospodarjenje s temi gozdovi ni podrejeno lesnoproizvodni funkciji.

➤ **Funkcije gozdov**

Od ekoloških funkcij gozda so v RGR 14: Varovalni gozdovi prisotne:

- **funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev** na 1. stopnji poudarjenosti na 412,86 ha, na 2. stopnji poudarjenosti na 1,54 ha;
- **hidrološka funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 3,12 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 302,10 ha;
- **funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti** na 1. stopnji poudarjenosti na 87,39 ha, na 2. stopnji poudarjenosti na 98,24 ha;
- **klimatska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 99,40 ha, na 2. stopnji poudarjenosti na 13,27 ha.

Od socialnih funkcij so v rastiščnogojitvenem razredu prisotne:

- **rekreacijska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 152,61 ha, na 2. stopnji poudarjenosti na 37,57 ha;
- **turistična funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 92,19 ha, na 2. stopnji poudarjenosti na 9,99 ha;
- **funkcija varovanja naravnih vrednot** na 1. stopnji poudarjenosti na 3,38 ha in na 2. stopnji poudarjenosti na 62,26 ha;
- **funkcija varovanja kulturne dediščine** na 2. stopnji poudarjenosti na 48,85 ha;
- **estetska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 100,93 ha;
- **higiensko-zdravstvena** na 1. stopnji poudarjenosti na 111,74 ha, na 2. stopnji na 55,49 ha;
- **poučna funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 27,16 ha;
- **zaščitna funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 127,18 ha, na 2. stopnji poudarjenosti na 118,60 ha.

Od proizvodnih funkcij sta v rastiščnogojitvenem razredu prisotne:

- **lesnoproizvodna** na 3. stopnji poudarjenosti na 430,94 ha
- **funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin** na 2. stopnji poudarjenosti na 411,94 ha.
- **lovnogospodarska funkcija** na 1. stopnji poudarjenosti na 1,14 ha.

9.2.9.4 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

➤ *Gozdnogojitveni cilj*

V RGR 14 je dolgoročni gozdnogojitveni cilj malopovršinsko skupinsko raznodoben stabilen gozd bukve, hrastov in drugih trdih listavcev s posamično do skupinsko primesjo smreke, jelke, borov, drugih iglavcev, plemenitih listavcev in mehkih listavcev.

Ciljne drevesne sestave, razmerja razvojnih faz, ciljne ter končne lesne zaloge, pričakovane kakovost gozdnega drevja in pa izravnalne dobe ne podajamo, saj so ti gozdovi prvenstveno namenjeni zagotavljanju stabilnosti, krepitvi varovalne funkcije in funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.

➤ *Gozdnogojitvene usmeritve*

Gospodarjenje z gozdovi mora zagotavljati izpolnjevanje funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev ter funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. Temu so prilagojene posamezne usmeritve, ki so naslednje:

Mladovja: v delih, ki so izločeni zaradi funkcije varovanja gozdnih zemljišč, v mladovjih načrtujemo izvedbo posameznih negovalnih del, ki so primarno namenjena krepitvi varovalne vloge gozda. Pri negi letvenjaka je potrebno uravnavati drevesno sestavo v prid drevesnih vrst, ki globlje koreninijo (bukev, hrast, črni gaber, mali jesen). Prav tako moramo pri obnovi s sadnjo izbrati drevesne vrste, ki globlje koreninijo. Na delu tega RGR, kjer je poudarjena funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti je predvidena večja sadnja, zaradi neuspešnega naravnega pomlajevanja. Pri izbiri sadik damo prednost listavcem.

Drogovnjaki: na 33 % površine drogovnjakov izvajamo redčenje z jakostjo 14 %. Pri tem pospešujemo drevesne vrste, ki globlje koreninijo in s tem povečujejo stojnost gozda. Pri izbiralnem redčenju dajemo prednost stabilnosti pred kakovostjo sortimentov. Na 66 % površine drogovnjakov ne načrtujemo posebnih ukrepov, temveč zaradi rahlega sklepa in vitalnosti gozda v tem obdobju te površine prepustimo naravnemu razvoju. Na 1 % površine pa so v drogovnjakih opredeljene ekocelice z dovoljenim ukrepanjem. V njih je povprečna jakost ukrepanja 4 %.

Debeljaki: šibko izbiralno redčenje izvajamo na 72 % površine debeljakov z jakostjo 11 %. Ukrepanja ne načrtujemo na 6 % površine, saj so tu gozdovi stabilni in ukrepanje ni potrebno, na 19 % površine pa debeljake uvajamo v obnovo z jakostjo 24 %. Pri redčenjih ohranjamo in povečujemo stojnost dreves ter vitalnost sestojev. V debeljakih v RGR 14 so na manj kot 1 % površine opredeljene ekocelice, na 2 % površine pa ekocelice z dovoljenim ukrepanjem.

Sestoji v obnovi: v tem ureditvenem obdobju načrtujemo zadržano nadaljevanje obnove na 57 % površine sestojev v obnovi. Na 43 % pa načrtujemo pospešeno nadaljevanje obnove. Pri tem je potrebno upoštevati semenska leta drevesnih vrst z globljim koreninskim sistemom oziroma pospeševati vrstno pestrosti v ravninskih predelih.

Usmeritev za gozdnogojitveni sistem

Osnovni sistem nege v odraslih sestojih predstavlja izbiralno skupinsko postopno gospodarjenje. Mestoma je zaradi zagotavljanja varovalne funkcije potrebno izvajati posege samo na posameznem drevju. Obnovo sestojev naj se izvaja prvenstveno z naravnim pomlajevanjem, v primeru, da naravna sestava gozdnega mladja temu ne zadošča, pa tudi z umetnim vnosom listavcev. Pri tem z namenom dviga pestrosti sadimo tudi plodonosne drevesne vrste.

Usmeritev za funkcije gozdov

Veljajo splošne usmeritve za uskladitev in krepitev funkcij gozdov, ki so v poglavju 6.2.2 podrobno obravnavane.

➤ **Ukrepi***Preglednica 194: Delež možnega poseka po razvojnih fazah glede na vrsto in vzrok poseka v RGR 14: Varovalni gozdovi*

Razvojna faza	Smernica	%	Pov. (ha)	LZ (m ³)	Možni posek (m ³)	Možni posek/LZ
Mladovje	Obnova s sadnjo oz. setvijo	72	13,80			
	Nega mladja in gošče	6	1,22			
	Nega letvenjaka	5	1,00			
	Ni ukrepanja	16	3,14			
Drogovnjak	Nega drogovnjaka	33	47,01	9.075	1.301	0,14
	Ni ukrepanja	66	93,18	13.537	102	
	Ekocelice z dovoljenim ukrepanjem	1	1,07	228	8	0,04
Debeljak	Nega debeljaka	72	175,86	50.179	5.314	0,11
	Uvajanje sestoja v obnovo	19	45,16	14.083	3.410	0,24
	Ni ukrepanja	6	15,24	3.769		
	Ekocelice	< 1	0,64	174		
	Ekocelice z dovoljenim ukrepanjem	2	6,03	1.584	46	0,03
Sestoj v obnovi	Zadržano nadaljevanje obnove	57	15,63	3557	1.182	0,33
	Pospešeno nadaljevanje obnove	43	11,96	2.346	1.052	0,45

Preglednica 195/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 14: Varovalni gozdovi

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje – dejansko (%)	16	84	100
- ciljno %	15	85	100
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	37	192	229
- ciljna(m ³ /ha)	40	224	264
Prirastek (m ³ /ha)	1,26	5,13	6,39
Možni posek (m ³ /ha/10 let)	6,0	22,7	28,8
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,61	2,27	2,88
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	16,5	11,7	12,5
Intenziteta m. p. prirastek (%)	48,3	43,8	44,7

Lesna zaloga se bo glede na stanje, možni posek in prirastek povečala za 35 m³/ha, pri tem se bo delež iglavcev zmanjšal za 1 %.

Preglednica 196/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 14: Varovalni gozdovi

		Vrste poseka			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek					
		Redčenja	Pomladitev	Preb.			
Iglavci	m³	1.250	1.369	4	2.623	16,4	48,5
	%	47,5	52,3	0,2	20,7		
Listavci	m³	55,4	4.275	50	9.690	11,7	43,8
	%	52,2	45,3	0,5	79,3		
Skupaj	m³	6.615	5.644	54	12.313	12,5	44,7
	%	53,8	46,7	0,4	100		

Preglednica 197/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 14: Varovalni gozdovi

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponovitvami
Priprava tal	ha	12,91	12,91
Sadnja	ha	13,63	13,63
Obžetev	ha	13,86	54,61
Nega mladja	ha	2,46	3,37
Nega gošče	ha	3,92	4,47
Nega letvenjaka	ha	1,24	1,24
Nega drogovnjaka	ha	1,67	1,67
Zaščita sadik s količki	kos	55.080,00	55.080,00

10 LITERATURA

1. I. celoviti gozdnogospodarski načrt GGE Celje z obdobjem veljavnosti 1989 -1998.
2. II. celoviti gozdnogospodarski načrt GGE Celje z obdobjem veljavnosti 1999 -2008.
3. III. celoviti gozdnogospodarski načrt GGE Celje z obdobjem veljavnosti 2009 -2018.
4. Accetto, M., 2002. Opis pomembnejših gozdnih združb v Sloveniji; Skripte iz predmeta Fitocenologija; prirejeno za študente rednega in izrednega visokošolskega strokovnega in univerzitetnega študija gozdarstva ter univerzitetnega študija krajinske arhitekture, BF, Ljubljana.
5. Čokl, M.; Gozdarski priročnik-tablice; Šesta izdaja, BF Ljubljana, Odd. za Gozdarstvo.
6. Čokl, M., 1977. Merjenje sestojev in njihovega potenciala: strokovna in znanstvena dela; Inštitut za gozdno in lesno gospodarstvo pri biotehniški fakulteti v Ljubljani, Ljubljana: 292 str.
7. Diaci, J., Perušek, M. 2004. Možnosti ohranjanja starega in odmrlega drevja pri gospodarjenju z gozdovi. – V Staro in debelo drevje v gozdu: zbornik referatov, XXII. Gozdarski študijski dnevi. Ljubljana, Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire: 227-240.
8. FAO. 2016. Guidelines on urban and peri-urban forestry. F. Salbitano, S. Borelli, M. Conigliaro, Y. Chen, FAO Forestry paper No. 178. Rome, Food and Agriculture Organisation of the United Nations.
9. Gašperšič F., 1995. Gozdnogospodarsko načrtovanje v sonaravnem ravnanju z gozdom, Ljubljana, Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire: 403 str.
10. Golob A., Skudnik M. 2007. Priročnik o vrstah Natura 2000, ki so povezane z gozdom. Ljubljana, Gozdarski inštitut Slovenije.
11. Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Celje z obdobjem veljavnosti 2011 – 2020.
12. Hočevar M., 1993. Dendrometrija-gozdna inventura. Ljubljana, Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire: 274 str.
13. Hostnik R. (ur.) 2005. Urban Forests – a different trademark for cities and forestry: zbornik povzetkov mednarodne konference 8th European Forum on Urban Forestry. Celje, Zavod za gozdove Slovenije: 46 str.
14. Hostnik R. 1996. Zeleni pas Celja - Strokovne osnove za razglasitev gozdov s posebnim namenom. Celje, Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Celje: 51 str.
15. Hostnik R. 2003. Farm forests and public interest in urban areas – An example from urban forests of Celje V: International FAO/ECE/ILO Workshop on Forest Operation Improvements in Farm Forests – excursion guide. Ljubljana, Gozdarski inštitut Slovenije: 13-15.
16. Hostnik R. 2004. Razvoj mestnih gozdov Celja in sodelovanje z javnostmi V: Participacija v gozdarskem načrtovanju. (Strokovna in znanstvena dela, 119). Ljubljana, Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire: 83-93.
17. Hostnik R. 2011. The context of Urban Forests and the Development of Urban Forestry in Highly Forested EU Country: The Experience of Celje, Slovenia. Workshop on sharing experiences on urban and peri-urban forestry Brussels, 28/01/2011. Brussels, European Commission, Agriculture and rural Development: 6 str.
18. Kotar, M., 2003. Gozdarski priročnik, Univerza v Ljubljani, BF Ljubljana, Odd. za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire. Ljubljana: 414 str.
19. Kotar M., 2005. Zgradba, rast in donos gozda na ekoloških in fizioloških osnovah, Zveza gozdarskih društev Slovenije in Zavod za gozdove Slovenije. Ljubljana: 500 str.
20. Kotar, M. 2006b. Proizvodna doba in njen pomen pri načrtovanju v gozdarstvu, Gozdarski vestnik, 45, 6: 209-222.

21. Kotar, M. 2000. Vpliv starosti in debeline dreves na donos gozda. XX. Gozdarski študijski dnevi, Zbornik referatov, Ljubljana, Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire: 169-190.
22. Košutnik, D. 2013. Celjski mestni gozd v Pečovniku. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije, 192 str.
23. Kutnar, L., Veselič, Ž., Dakskobler, I., Robič, D. 2012: Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov. Gozdarski vestnik, 70, 4: 195-215.
24. Kratek pregled večjih poplav ob Savinji
http://www.porecje-savinje.si/Reka_Savinja/Kratek_pregled_vecjih_poplav_ob_Savinji/
(18.3.2019)
25. Marinček, L. 1987; Bukovi gozdovi na Slovenskem; Zbirka posebne izdaje; ČPG Delo, Ljubljana 153 str.
26. Naravovarstvene smernice za Gozdnogospodarski načrt GGE Celje Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Celje, št dokumenta: 1-III-506/2-O-18/MD, september 2018.
27. Odlok o gozdnogospodarskih in lovsko upravljaljskih načrtih območij (2011-2020) (Ur. l. RS, št. 87/12).
28. Odlok o razglasitvi gozdov s posebnim namenom v Mestni občini Celje (Ur. l. RS, št. 37/97, 61/97 in 12/07).
29. Odlok o razglasitvi hiše Alme M. Karlin za kulturni spomenik lokalnega pomena na območju Mestne občine Celje (Ur. l. RS, št. 78/2001).
30. Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine Celje (Ur. l. SRS, št. 28/86, Ur. l. RS, št. 1/92).
31. Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Mestne občine Celje (Ur. l. RS, št. 54/2002, 15/2016).
32. Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Celje za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in prostorskih sestavin srednjeročnega družbenega plana Občine Celje za obdobje od leta 1986 do leta 1990 za območje Mestne občine Celje – Celjski prostorski plan (Ur. l. RS, št. 86/2001).
33. Odlok o zavarovanju drevesnih naravnih vrednot lokalnega pomena v Mestni občini Celje (Ur. l. RS, št. 12-585/07).
34. Odredba o določitvi normativov za dela v gozdovih (Ur. l. RS, št. 11/99) in Pravilnik o spremembah Odredbe o določitvi normativov za dela v gozdovih Ur. l. RS, št. 44/2009).
35. Perušek, M.: Izhodišča primernosti habitatov nekaterih kvalifikacijskih vrst ptic v gozdovih, Gozdarski vestnik, 64, 3: 160-167.
36. Podatki SI STAT za leto 2018 in Popis 2002: spletna stran Statističnega urada Republike Slovenije. 2018;
http://pxweb.stat.si/pxweb/Database/Dem_soc/Dem_soc.asp#05 (26.2.2019)
37. Posavsko hribovje – zahodni del, Menina–Ostrež-Kum (planinska karta) 1 : 50 000, Planinska zveza Slovenije, 2002.
38. Pravilnik o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove (Ur. l. RS št. 71/04, 95/04, 37/05, 73/08, 63/10, 54/14, 60/15 in 86/16).
39. Pravilnik o gozdnih prometnicah (Ur. l. RS, št. 4/09).
40. Pravilnik o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, pravilu in zlaganju gozdno lesnih sortimentov (Ur. l. RS, št. 55/94, 95/04, 110/08 in 83/13).
41. Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur. l. RS, št. 64/04, 5/06, 58/11, 15/16).

42. Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/2010).
43. Pravilnik o merjenju in razvrščanju gozdnih lesnih sortimentov (Ur. list št. 79/2011, 30/17).
44. Pravilnik o varstvu gozdov (Ur.l.RS, št. 114/09, 31/16).
45. Pregled rastišč v računalniški bazi ZGS po skupinah in podskupinah rastišč (ZGS).
46. Priročnik za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot (interno gradivo ZGS). 2012. ZGS, Ljubljana.
47. Robek R., Hostnik R 1999. Logging and recreational infrastructure in urban forests: a Slovenian example V: Forest Management in Designated Conservation & Recreation Areas – zbornik povzetkov mednarodne konference. Florence, University of Padua Press: 91-103.
48. Savnik, R.; Krajevni leksikon Slovenije, III. knjiga; DZS Ljubljana 1976.
49. SAZU (Biološki inštitut Jovan Hadži); (1988) Fitocenološka karta Gozdnogospodarskega območja Celje v merilu 1 : 100.000 za celotno celjsko gozdnogospodarsko območje.
50. Strahovnik V. (ur.). 2007. Celje: vodnik. Nazarje, Argos: 96 str.
51. Strokovne zasnove varstva kulturne dediščine za območje Mestne občine Celje (ZVKDS OE Celje, februar 2008).
52. Šmartinsko jezero: <https://www.celje.si/sl/kartica/smartinsko-jezero> (14.3.2019).
53. Uredba o določitvi divjadi in lovni dob (Ur. l. RS., št. 101/04 in 81/14).
54. Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Ur. l. RS, št. 89/08).
55. Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13; 39/15).
56. Uredba o varstvu pred požarom v naravnem okolju (Ur. l. RS, št. 20/14).
57. Usmeritve za varstvo kulturne dediščine v gozdnem prostoru za gozdnogospodarski načrt GGE Celje (2019–2028), Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Celje, št. dokumenta: EG-8762/2008-6-MKL, MH,DB, 01. 10. 2018.
58. Veselič, Ž. in sod.: Izhodiščni optimalni modeli gozdov. Interno gradivo ZGS, Ljubljana, 2000.
59. Vodila dobrega ravnanja pri strojni sečnji in spravilu lesa z zgibnimi polprikoličarji, interno gradivo ZGS, 2014.
60. Volfand J . (ur.). 2008. Celje – žepni turistični vodnik/ Pocket Tourist Guide. Celje, Fitmedia 108 str.
61. Zakon o divjadi in lovstvu (Ur. l. RS, št. 16/04, 120/06, 17/08, 46/14, 31/18).
62. Zakon o gozdovih (Ur. l. RS, št. 30/93) in spremembe zakona o gozdovih (Ur. l. RS, št. 30/93, 13/98, 24/99, 56/99, 67/02, 110/02, 112/06, 115/06, 110/07, 61/10, 106/10, 63/13, 17/14, 24/15, 9/16, 77/16).
63. Zakon o ohranjanju narave (Ur. l. RS, št. 96/04, 61/06, 8/10, 46/14, 21/18, 31/18).
64. Zakon o varstvu kulturne dediščine ZVKD-1 (Uradni list RS št. 16/2008).
65. Zakon o vodah (Ur. l. RS, št. 67/02, 2/04, 41/04, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15).

11 NAČRT SO IZDELALI

Gozdnogospodarski načrt GGE Celje je izdelal Odsek za gozdnogospodarsko načrtovanje OE Celje, v sodelovanju s KE Celje. Terenska dela so potekala od julija do novembra 2018. Odgovorni projektant je bil mag. Matej Tajnikar.

11.1 Sodelavci pri izdelavi načrta

Opisi sestojev: mag. Matej Tajnikar (opisovalec T – 306,75 ha), univ. dipl. inž. gozd.,
 Špela Ramšak (opisovalka R – 2166,04 ha), mag. inž. gozd.,
 Urban Orož (opisovalec U – 486,19), univ. dipl. inž. gozd.,
 Aleksander Ratajc (opisovalec O – 244,44 ha), univ. dipl. inž. gozd.,
 Miran Orožim (opisovalec A – 143,93), univ. dipl. inž. gozd.,
 Andrej Strniša (opisovalec C – 354,32), univ. dipl. inž. gozd.,
 mag. Robert Hostnik (opisovalec H – 319,81), univ. dipl. inž. gozd.,
 Robert Hedl (opisovalec G - 348,60), inž. gozd.,
 Boris Žerovnik (opisovalec P - 246,13), inž. gozd.,
 Robert Bombek (opisovalec L – 267,63), inž. gozd.,
 Boštjan Hren (opisovalec V – 305,87 ha), inž. gozd.,
 Miha Fonda (opisovalec M – 161,12 ha), dipl. inž. gozd.,
 Petra Drame (opisovalka D – 55,72 ha), mag. inž. gozd.

Meritve na SVP so opravili: Mitja Podgornik, Damjan Pečovnik, Peter Terglav, Špela Ramšak, Urban Orož, Marko Burger, Ahac Gajšek.

Potrebne programe je izdelal Mitja Podgornik.

Vnos podatkov opisov sestojev in odsekov ter digitalizacijo kartnega materiala pa so opravili popisovalci sami in Damjan Pečovnik, geodet.

Kartni in prostorski del načrta je izdelal Damjan Pečovnik, geodet.

Poglavji Splošni opis GGE je napisala Špela Ramšak, mag. inž. gozd. Poglavlje Analiza preteklega gospodarjenja je izdelal vodja KE Robert Hostnik, univ. dipl. inž. gozd., poglavja o gozdnih prometnicah (1.3, 6.2.7, 6.3.5) vodja odseka za gozdno tehniko Andrej Strniša, univ. dipl. inž. gozd., poglavja o živalskem svetu oz. lovstvu (1.1.8, 1.5.1, 3.9, 6.2.3, 6.3.3) pa vodja odseka za gozdne živali in lovstvo Peter Terglav, univ. dipl. inž. gozd. Poglavlji 4.2.5 in 6.2.8 je napisal Andrej Strniša, univ. dipl. inž. gozd. Funkcijsko karto ter poglavja o funkcijah in usmeritvah za funkcije je izdelal Urban Orož, univ. dipl. inž. gozd. Ostala poglavja in obdelave podatkov sta opravila Špela Ramšak, mag. inž. gozd. in odgovorni nosilec obnove mag. Matej Tajnikar, univ. dipl. inž. gozd., v sodelovanju s sodelavci iz odseka za načrtovanje.

Tabelarni del načrta in oblikovno ureditev načrta je izdelala Mateja Čečko.

Kronologija izdelave načrta:

- zbiranje in obdelava podatkov za načrt: od julija 2019 do novembra 2019;
- določitev osnutka načrta (Strokovni svet OE Celje): 26. 4. 2019;
- javna razgrnitev:
- javna obravnava:
- določitev predloga načrta (datum izdelave načrta) (Svet OE Celje):

Podpisniki:

Odgovorni nosilec obnove:
mag. Matej Tajnikar, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja odseka za načrtovanje
razvoja gozdov:
mag. Matej Tajnikar, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja OE Celje:
Aleksander Ratajc, univ. dipl. inž. gozd.

Direktor ZGS:
Damjan Oražem, univ. dipl. inž. gozd.

12 PRILOGE

12.1 PRILOGE V NAČRTU

12.1.1 Seznam tarif po odsekih

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
35001A	53	53	52	51	50	52	46	46
35001B	53	53	52	51	50	51	48	48
35002	54	54	52	53	51	53	46	46
35003A	53	53	52	52	52	52	48	48
35003B	53	53	52	52	50	53	49	47
35003C	54	54	52	53	52	53	48	46
35004	53	53	52	52	50	53	48	46
35005	52	52	52	48	48	46	45	48
35006	52	52	52	48	48	45	45	48
35007A	52	50	52	50	48	48	48	48
35007B	53	53	52	50	49	51	47	47
35008	55	55	52	51	48	50	47	47
35009A	54	54	52	52	52	52	47	47
35009B	51	51	47	49	48	48	45	45
35009C	52	52	52	50	48	48	48	48
35010	54	54	52	52	50	52	46	46
35011	52	52	52	52	48	52	48	46
35012	56	58	52	52	51	51	48	50
35013A	52	52	48	48	50	48	48	45
35013B	53	53	49	51	51	51	48	46
35013C	52	52	52	48	50	48	48	45
35014	52	52	52	48	48	48	46	46
35015	54	54	52	51	51	48	46	47
35016A	54	54	52	53	53	53	47	47
35016B	52	52	52	50	50	50	46	46
35017A	54	54	52	49	47	50	44	44
35017B	56	56	52	54	55	53	50	50
35018	53	53	52	49	48	48	46	46
35019	53	52	52	48	48	48	44	44
35020	55	57	51	48	49	49	41	41
35021A	54	54	52	50	50	48	49	49
35021B	54	54	50	51	49	49	49	49
35022A	55	55	50	51	49	49	46	46
35022B	52	52	52	51	49	49	46	46
35022C	56	56	52	49	53	53	49	49
35023	54	54	52	49	50	50	49	49
35024A	54	54	52	48	48	48	48	48
35024B	52	52	52	48	48	46	45	45

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
35024C	52	52	52	50	52	48	46	46
35024E	52	52	52	48	48	48	46	46
35025	54	54	52	50	48	46	46	46
35026	53	53	52	50	48	46	46	46
35027	55	55	52	50	50	50	47	47
35028	54	54	52	50	50	50	48	48
35029A	53	52	52	52	54	50	48	48
35029B	53	53	52	52	54	48	44	44
35029C	56	56	54	54	54	54	50	50
35029D	54	54	52	50	53	48	45	45
35030A	52	50	52	49	49	47	46	46
35030B	53	53	52	51	52	48	48	48
35031	55	56	52	47	48	48	46	46
35032	52	52	52	48	48	48	46	46
35033	54	54	52	48	50	48	46	46
35034	52	52	52	48	48	48	46	46
35035A	52	52	52	50	48	45	45	45
35035B	53	53	52	50	49	49	45	45
35036	54	54	52	48	48	52	45	45
35037	52	52	52	50	49	52	45	45
35038	52	52	52	50	49	49	45	45
35039	53	53	51	52	51	52	48	48
35040	54	53	52	52	51	52	48	46
35041	53	51	51	52	50	52	48	45
35042A	50	50	48	50	48	48	46	46
35042B	53	52	52	53	52	53	48	46
35043	53	52	51	52	51	52	48	46
35044	53	52	52	53	52	53	48	47
35045	53	53	52	52	51	52	48	46
35046	52	52	51	52	50	51	48	46
35047	52	52	51	52	50	52	48	46
35048	52	52	51	52	50	52	48	46
35049	52	52	51	52	50	50	48	46
35050	52	51	50	51	50	50	48	46
35051	52	51	50	51	48	50	48	46
35052	53	52	51	52	50	51	48	46
35053A	53	53	51	52	51	52	48	46
35053B	53	53	52	52	52	52	48	46

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Ti	Mi
35054	54	53	52	53	52	52	48	48
35055	54	54	52	52	52	52	48	48
35056	54	54	52	52	52	52	49	46
35057	55	54	52	53	51	51	48	48
35058	55	54	52	53	51	52	48	46
35059A	53	53	52	52	52	52	48	46
35059B	53	51	51	51	50	50	48	46
35060	50	50	50	50	50	50	43	43
35061	52	52	50	50	48	48	46	44
35062	53	52	51	51	50	50	46	44
35063	53	52	51	51	50	50	46	44
35064	53	52	51	51	50	50	46	44
35065	53	52	51	51	50	50	46	44
35066A	53	52	51	51	50	50	46	44
35066B	54	52	52	51	50	50	48	48
35066C	54	52	52	52	50	50	48	46
35066D	48	48	48	48	46	48	46	44
35067	54	54	52	52	50	52	48	46
35068	53	53	50	53	50	52	48	46
35069	53	52	52	53	52	53	50	48
35070	54	53	54	53	52	53	52	48
35071	52	52	52	52	50	52	48	48
35072A	52	52	50	52	50	52	50	46
35072B	54	53	52	53	52	53	52	50
35073A	52	52	52	53	51	52	51	48
35073B	50	48	48	50	48	50	46	44
35074	52	50	50	52	50	52	48	46
35075	52	50	50	52	48	50	48	46
35076	54	53	52	52	51	52	50	48
35077A	55	53	52	52	52	52	50	48
35077B	54	52	52	53	52	52	50	48
35078A	53	52	52	51	52	52	50	48
35078B	54	52	52	52	50	52	50	48
35078C	53	52	52	52	52	52	50	48
35078D	52	52	51	52	50	51	49	48
35078F	51	48	50	50	48	48	46	44
35078G	52	50	50	50	47	47	43	43
35078H	50	50	49	52	52	52	50	48
35079A	52	50	50	50	48	48	45	45
35079B	54	53	52	53	50	50	48	45
35079C	53	52	51	53	51	53	48	45
35079D	50	48	48	50	50	50	45	45
35079E	50	48	48	50	50	50	45	45
35080A	54	54	51	52	50	52	48	46
35080B	50	50	48	48	48	50	46	44
35081	53	54	52	53	51	53	48	45
35082	53	53	51	53	52	53	45	45

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Ti	Mi
35083	53	52	51	53	52	53	49	49
35084	52	52	50	54	50	50	48	46
35085	53	53	51	53	52	53	49	49
35086	52	52	50	53	51	52	49	49
35087	53	51	51	52	51	51	49	49
35088A	53	52	51	54	53	53	48	48
35088B	52	51	51	51	50	50	48	48
35088C	52	50	50	51	51	51	45	45
35088D	52	50	50	51	51	50	48	46
35089	53	52	51	52	51	51	48	48
35090	53	52	51	52	51	51	48	46
35091	54	54	52	52	51	51	48	46
35092	54	52	49	53	50	51	46	46
35093A	54	54	51	53	52	53	48	48
35093B	43	43	43	50	48	43	44	42
35094A	54	52	51	52	51	52	48	46
35094B	52	50	50	52	50	50	48	46
35095	54	53	52	53	52	54	48	46
35096	55	55	52	53	52	53	48	47
35097	53	53	51	52	51	51	48	47
35098A	54	54	51	53	51	52	50	49
35098B	54	54	51	53	51	53	50	47
35099	54	54	52	53	52	52	50	47
35100	53	52	52	53	53	53	50	48
35101A	53	52	51	53	52	52	50	48
35101B	54	54	52	53	53	53	50	48
35102	53	52	51	53	52	53	50	47
35103	53	53	53	52	52	52	50	48
35104A	53	52	51	52	50	51	48	46
35104B	54	54	51	54	52	52	50	48
35105A	53	53	50	52	50	52	46	45
35105B	54	52	50	53	51	52	48	47
35106A	54	54	52	54	53	53	50	47
35106B	54	53	52	53	52	53	50	48
35106C	53	53	51	51	50	52	48	48
35106D	52	51	50	51	50	51	48	47
35106E	52	51	50	51	50	51	48	47
35107	53	53	51	53	53	53	50	48
35108A	52	52	50	52	52	52	48	46
35108B	52	52	50	52	50	52	50	48
35109A	54	54	52	53	52	53	50	48
35109B	52	51	50	51	50	50	48	46
35110	52	51	50	53	51	52	48	48
35111	52	50	50	54	53	53	48	46
35112	53	53	50	53	51	53	48	48
35113	53	53	51	53	52	52	50	48
35114	53	50	50	52	50	50	48	46

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Ti	MI
35115A	52	51	50	52	51	53	47	47
35115B	54	52	50	53	52	53	48	46
35116	52	52	52	53	52	53	50	50
35117	54	54	50	52	50	52	47	47
35118	55	50	50	53	50	52	48	45
35119	52	50	49	53	50	53	48	45
35120	52	52	50	52	51	50	48	45
35121A	52	50	52	52	52	50	48	48
35121B	53	53	50	53	51	53	48	48
35122	52	52	48	52	50	52	50	48
35123A	48	48	46	48	48	48	44	43
35123B	54	51	51	53	51	51	50	47
35124A	52	48	48	52	50	52	45	45
35124B	55	54	50	52	50	52	48	45
35125A	50	50	48	48	48	48	46	46
35125B	48	48	48	48	48	48	46	53
35125C	52	52	52	51	50	51	48	45
35125D	53	51	51	54	52	52	47	47
35125E	48	48	48	52	52	52	47	47
35125F	48	48	48	48	48	48	46	46
35126	52	52	48	50	48	50	46	43
35127	53	53	52	53	51	51	48	48
35128	52	51	50	53	50	52	48	45
35129	53	53	53	54	53	53	48	48
35130	52	50	50	52	50	51	46	44
35131	52	50	52	50	50	46	45	45
35132	54	52	51	53	51	53	48	47
35133A	52	51	51	53	51	51	48	47
35133B	52	52	52	54	52	52	50	50
35134A	52	50	52	51	50	50	46	46
35134B	52	49	52	51	50	51	45	45
35134C	50	50	52	53	48	51	45	45
35135	51	48	52	50	47	50	46	43
35136	51	51	52	54	53	48	48	48
35137	51	48	52	50	48	48	46	44
35138A	52	48	52	51	50	46	44	44
35138B	45	45	52	45	45	45	41	41
35138C	48	48	52	48	46	46	41	41
35138D	44	44	52	44	44	44	42	42
35139A	53	53	52	53	53	53	48	48
35139B	53	53	52	53	52	53	50	50
35139C	54	54	50	53	53	52	48	48
35140A	52	52	44	52	49	53	44	44
35140B	54	53	52	53	53	53	46	46
35141	53	53	46	52	51	53	46	46
35142A	52	52	44	44	44	44	43	41
35142B	52	52	45	47	46	46	44	44

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Ti	MI
35142C	52	52	46	46	46	46	46	46
35142D	52	52	46	46	46	46	46	46
35143	52	52	45	46	45	46	41	41
35144	52	52	45	44	44	44	41	41
35145	52	52	47	46	46	46	41	41
35146	52	52	47	47	47	47	44	44
35147	52	52	50	50	50	48	48	48
35148	52	52	50	50	50	48	48	48
35149	52	52	46	52	52	51	48	46
35150	52	52	47	52	52	46	46	48
35151	52	52	48	50	50	46	46	46
35152	53	53	50	50	50	47	47	48
35153	53	53	51	50	50	47	48	48
35154	55	56	54	50	50	50	48	48
35155	53	52	50	50	50	48	46	46
35156	54	53	50	50	48	48	47	47
35157	53	53	52	51	51	48	48	48
35158	55	55	52	51	51	49	48	48
35159A	53	53	52	52	52	48	48	48
35159B	54	52	52	52	51	47	47	47
35160	53	53	50	50	50	47	46	48
35161	54	54	52	52	52	48	46	48
35162	53	53	50	51	51	48	46	44
35163	52	52	50	51	51	48	46	44
35164	53	51	51	51	48	48	46	46
35165	53	53	53	52	51	49	48	45
35166	52	52	50	51	51	48	46	46
35167	54	54	50	51	51	48	47	47
35168	52	52	51	50	50	47	47	47
35169	53	53	51	51	51	47	46	46
35170	52	51	51	50	50	48	47	47
35171	54	54	50	52	51	47	45	45
35172	52	52	50	50	50	47	46	46
35173	52	51	51	48	48	48	44	44
35174	52	52	50	48	48	48	45	45
35175A	52	52	50	49	48	47	45	45
35175B	52	52	50	49	48	46	45	45
35175C	52	52	52	52	48	48	48	46
35176A	55	55	52	55	54	54	52	52
35176B	54	54	52	54	51	51	51	51
35176C	54	54	52	54	54	54	48	48
35176D	52	52	52	48	48	48	45	45
35177A	53	53	51	49	49	49	49	49
35177B	52	52	51	49	49	49	49	49
35178	55	52	52	50	51	51	51	51
35179	54	52	52	52	51	51	51	51
35180	52	52	52	48	48	48	47	47

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Ti	Mi
35181	52	52	52	52	50	52	46	46
35182	53	53	52	52	50	52	46	46
35183	52	52	52	30	30	30	26	26
35184	56	52	52	51	51	53	53	53
35185	52	52	52	48	47	47	47	47
35186A	54	52	52	51	49	49	49	49
35186B	54	54	52	51	49	49	49	49
35187A	54	54	52	49	49	49	44	44
35187B	54	54	49	49	49	49	49	49
35188A	52	52	52	47	47	47	47	47
35188B	52	52	52	47	47	47	47	47
35189A	52	52	52	51	50	51	45	45
35189B	52	52	52	50	50	48	46	46
35189C	54	52	52	52	52	52	46	46
35190	55	55	52	54	53	53	50	48
35191	54	53	52	53	51	52	49	49
35192	53	52	52	52	51	52	48	48
35193A	52	52	52	48	48	48	48	48
35193B	54	52	52	51	52	46	48	46
35193D	53	53	52	52	52	52	48	45
35193E	52	52	52	50	50	48	48	46
35194	54	52	52	50	50	49	48	46
35195A	52	52	52	50	50	47	48	47
35195B	52	52	52	52	50	52	48	48
35196	53	53	52	53	52	52	46	46
35197A	53	53	52	51	50	52	46	46
35197B	52	52	52	50	48	52	46	46
35198A	53	53	52	52	50	52	46	46
35199	54	54	52	52	52	52	46	46
35200A	53	53	52	51	50	50	46	46
35201	52	52	52	50	49	51	46	46
35202	53	54	52	50	48	50	47	47
35203	53	53	52	52	50	52	46	46
35204A	52	52	52	50	50	50	46	46
35204B	53	53	52	52	51	52	45	45
35205A	52	52	52	50	52	50	46	46
35205B	52	52	52	50	52	50	48	46
35205C	52	52	50	52	52	51	50	46
35323B	53	53	52	52	52	48	48	48
35324A	52	52	52	46	46	48	41	41
35324D	52	52	52	48	48	50	46	46
35324E	53	52	52	50	48	48	46	46
35325B	52	52	52	52	52	52	46	46
35325C	53	53	52	53	53	53	46	46
35326H	52	52	52	51	50	50	46	48
35327D	48	48	46	48	48	46	43	43
35328A	52	52	50	48	48	46	48	41

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Ti	Mi
35328B	52	52	50	48	48	46	48	41
35329A	52	52	50	46	46	44	44	44
35329B	53	52	50	50	48	50	46	44
35329F	50	46	46	52	47	47	45	45
35329G	52	46	50	50	48	46	46	45
35329H	52	48	50	50	48	48	46	44
35330A	54	54	46	54	52	53	45	45
35330B	47	47	47	49	48	45	44	44
35330C	54	53	50	53	53	53	48	48
35330D	54	52	50	52	52	51	46	46
35330E	53	53	48	52	51	52	48	48
35331A	52	51	50	52	50	51	48	45
35331B	52	53	52	52	51	51	48	46
35331E	54	52	52	52	51	52	48	47
35331G	55	52	54	53	51	51	49	46
35331H	53	52	50	52	50	51	48	47
35331J	50	50	47	50	48	50	47	47
35331K	52	52	51	52	50	50	48	46
35331L	52	52	50	52	50	50	48	46
35332	54	54	50	53	50	53	46	44
35333	53	52	50	52	52	52	48	48
35334	52	52	52	52	50	52	48	47
35335	52	50	50	53	52	53	48	48
35336A	52	52	50	52	50	46	46	46
35336B	52	52	50	51	50	51	48	46
35336C	52	52	51	52	52	52	48	48
35336D	53	52	51	51	52	52	48	48
35336E	52	51	50	52	50	51	48	46
35336G	52	52	50	50	50	50	46	46
35337B	44	44	44	52	48	52	44	44
35337C	44	44	44	45	44	45	44	44
35337D	48	48	46	48	47	48	46	46
35337E	50	50	50	54	52	53	48	48
35337F	54	53	50	53	53	53	48	48
35337H	53	52	51	52	50	52	48	46
35337I	52	52	50	52	51	52	46	46
35337J	53	53	51	53	53	53	48	48
35337M	44	44	44	44	44	44	44	44
35337N	47	52	50	54	52	53	48	48
35337O	52	50	48	52	48	48	46	46
35337S	42	42	42	42	42	42	42	42
35338A	46	46	46	44	44	44	44	44
35338B	44	44	44	44	44	44	44	44
35338D	44	44	44	44	44	44	44	44
35338E	45	45	46	45	45	45	45	45
35338F	46	46	45	48	46	47	44	44
35338H	50	50	46	50	48	50	46	46

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Ti	Mi
35338J	52	52	50	52	52	50	48	48
35338K	53	53	51	52	51	52	48	46
35338L	54	54	53	53	52	53	48	48
35338M	54	52	48	52	48	50	46	46
35339A	54	53	53	53	52	53	50	48
35339B	53	52	56	52	50	52	50	48
35340A	55	54	54	53	52	53	52	48
35340B	55	53	58	53	52	52	50	48
35341	54	54	56	53	52	53	52	48
35342A	52	53	58	52	51	53	50	48
35342B	55	53	56	53	52	53	50	48
35342C	55	54	54	52	51	52	50	48
35343A	54	53	54	53	52	52	50	48
35343B	54	52	55	52	52	52	50	48
35343C	55	54	54	52	52	52	51	48
35344A	55	53	56	53	52	53	53	50
35344B	55	53	52	52	52	52	52	50
35344C	55	53	58	53	52	52	52	50
35344D	55	53	53	52	52	52	50	48
35345A	55	53	57	52	52	52	52	50
35345B	55	53	57	52	53	53	52	50
35345D	53	52	52	53	52	53	50	48
35346B	54	53	53	53	52	53	52	48
35346C	53	52	52	52	50	52	50	46
35346D	54	52	52	52	50	52	50	46
35346E	46	46	46	48	48	48	48	48
35346F	54	52	52	51	52	51	48	46
35346G	52	52	50	52	50	52	50	46
35347A	50	50	46	47	47	45	45	45

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Ti	Mi
35347B	50	50	46	47	47	45	45	45
35348	52	52	50	50	49	48	48	48
35349A	52	51	50	53	51	52	48	46
35349C	52	49	50	52	50	48	46	46
35349D	52	50	50	52	50	48	46	46
35349E	52	52	51	51	48	51	48	46
35349F	52	52	50	51	48	48	48	46
35350G	42	42	42	42	42	42	42	42
35351	52	52	52	50	50	48	45	45
35352A	54	52	52	50	50	48	44	44
35352B	54	52	52	50	50	48	46	46
35352C	52	52	52	50	50	45	48	46
35352D	52	52	52	50	50	48	46	46
35352E	54	54	50	50	50	50	46	46
35352G	52	52	52	50	50	48	46	46
35353A	52	52	52	50	50	48	46	46
35353B	52	52	52	50	50	48	46	46
35408A	51	51	52	50	50	48	46	46
35410B	54	52	52	50	50	48	46	46
35410D	54	52	52	50	50	48	46	46
35411A	54	52	50	51	50	50	46	46
35411B	52	52	48	44	44	44	44	44
35411C	52	52	48	47	46	46	46	46
35411E	52	52	52	50	48	48	48	46
35411F	54	52	52	50	50	48	26	26
35413I	54	52	52	51	51	51	46	46
35413O	48	48	48	48	46	46	46	46
35413R	28	28	28	26	26	26	24	24
35420	26	26	52	53	50	52	46	46

12.1.2 Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

Rastiščnogojitveni razred 01: Gradnova belogabrovja in dobovja

DV	Niz	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Sm	153	0,0451	0,0407	0,0323	0,0274	0,0237	0,0213	0,0190	0,0166	0,0145	0,0125	0,0109	0,0091	0,0080	0,0070
Je	153	0,0451	0,0407	0,0323	0,0274	0,0237	0,0213	0,0190	0,0166	0,0145	0,0125	0,0109	0,0091	0,0080	0,0070
Oi	302	0,0250	0,0230	0,0176	0,0142	0,0118	0,0099	0,0083	0,0068	0,0056	0,0042	0,0031	0,0020	0,0009	0,0005
Bu	494	0,0830	0,0601	0,0446	0,0361	0,0312	0,0266	0,0237	0,0213	0,0193	0,0175	0,0173	0,0143	0,0129	0,0100
Hr	531	0,0510	0,0326	0,0235	0,0228	0,0191	0,0175	0,0162	0,0147	0,0135	0,0124	0,0114	0,0102	0,0090	0,0078
PI	612	0,0612	0,0420	0,0341	0,0292	0,0256	0,0227	0,0202	0,0179	0,0157	0,0137	0,0117	0,0099	0,0080	0,0063
TI	741	0,0496	0,0396	0,0331	0,0326	0,0267	0,0215	0,0166	0,0120	0,0106	0,0097	0,0088	0,0080	0,0072	0,0064
MI	086	0,0406	0,0284	0,0219	0,0145	0,0117	0,0097	0,0085	0,0068	0,0055	0,0044	0,0034	0,0026	0,0020	0,0015

Rastiščnogojitveni razred 02: Podgorski bukovi gozdovi

DV	Niz	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Sm	155	0,0684	0,0421	0,0328	0,0274	0,0237	0,0218	0,0197	0,0177	0,0161	0,0147	0,0134	0,0122	0,0110	0,0094
Je	155	0,0684	0,0421	0,0328	0,0274	0,0237	0,0218	0,0197	0,0177	0,0161	0,0147	0,0134	0,0122	0,0110	0,0094
Oi	321	0,0459	0,0288	0,0223	0,0188	0,0166	0,0150	0,0138	0,0128	0,0120	0,0113	0,0107	0,0102	0,0097	0,0093
Bu	451	0,0761	0,0447	0,0337	0,0270	0,0228	0,0198	0,0177	0,0156	0,0139	0,0128	0,0115	0,0105	0,0072	0,0062
Hr	531	0,0510	0,0326	0,0235	0,0228	0,0191	0,0175	0,0162	0,0147	0,0135	0,0124	0,0114	0,0102	0,0090	0,0078
PI	612	0,0612	0,0420	0,0341	0,0292	0,0256	0,0227	0,0202	0,0179	0,0157	0,0137	0,0117	0,0099	0,0080	0,0063
TI	741	0,0496	0,0396	0,0331	0,0326	0,0267	0,0215	0,0166	0,0120	0,0106	0,0097	0,0088	0,0080	0,0072	0,0064
MI	086	0,0406	0,0284	0,0219	0,0145	0,0117	0,0097	0,0085	0,0068	0,0055	0,0044	0,0034	0,0026	0,0020	0,0015

Rastiščnogojitveni razred 03: Gorska-zgornjegorska bukovja z vložki jelovega bukovja

DV	Niz	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Sm	801	0,0651	0,0549	0,0462	0,0390	0,0328	0,0276	0,0233	0,0196	0,0165	0,0139	0,0117	0,0099	0,0083	0,0070
Je	153	0,0451	0,0407	0,0323	0,0274	0,0237	0,0213	0,0190	0,0166	0,0145	0,0125	0,0109	0,0091	0,0080	0,0070
Oi	302	0,0250	0,0230	0,0176	0,0142	0,0118	0,0099	0,0083	0,0068	0,0056	0,0042	0,0031	0,0020	0,0009	0,0005
Bu	802	0,0563	0,0482	0,0412	0,0353	0,0302	0,0259	0,0221	0,0190	0,0162	0,0139	0,0119	0,0102	0,0087	0,0075
Hr	541	0,0416	0,0346	0,0275	0,0231	0,0198	0,0170	0,0146	0,0124	0,0104	0,0100	0,0091	0,0082	0,0074	0,0067
PI	611	0,0701	0,0475	0,0374	0,0306	0,0253	0,0206	0,0164	0,0124	0,0086	0,0049	0,0040	0,0030	0,0020	0,0010
TI	714	0,0610	0,0357	0,0261	0,0209	0,0175	0,0151	0,0133	0,0119	0,0107	0,0097	0,0088	0,0080	0,0072	0,0064
MI	086	0,0406	0,0284	0,0219	0,0145	0,0117	0,0097	0,0085	0,0068	0,0055	0,0044	0,0034	0,0026	0,0020	0,0015

Rastiščnogojitveni razred 04: Kisloljubni bukovi gozdovi

DV	Niz	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Sm	153	0,0451	0,0407	0,0323	0,0274	0,0237	0,0213	0,0190	0,0166	0,0145	0,0125	0,0109	0,0091	0,0080	0,0070
Je	154	0,0756	0,0454	0,0342	0,0274	0,0230	0,0203	0,0190	0,0166	0,0151	0,0142	0,0131	0,0122	0,0110	0,0094
Oi	352	0,0600	0,0361	0,0262	0,0206	0,0170	0,0145	0,0123	0,0106	0,0093	0,0079	0,0069	0,0059	0,0044	0,0030
Bu	487	0,0471	0,0412	0,0326	0,0275	0,0237	0,0207	0,0182	0,0159	0,0139	0,0119	0,0100	0,0082	0,0082	0,0082
Hr	521	0,0621	0,0375	0,0272	0,0254	0,0201	0,0175	0,0143	0,0129	0,0111	0,0099	0,0087	0,0080	0,0076	0,0065
PI	612	0,0612	0,0420	0,0341	0,0292	0,0256	0,0227	0,0202	0,0179	0,0157	0,0137	0,0117	0,0099	0,0080	0,0063
TI	741	0,0496	0,0396	0,0331	0,0326	0,0267	0,0215	0,0166	0,0120	0,0106	0,0097	0,0088	0,0080	0,0072	0,0064
MI	086	0,0406	0,0284	0,0219	0,0145	0,0117	0,0097	0,0085	0,0068	0,0055	0,0044	0,0034	0,0026	0,0020	0,0015

Rastiščnogojitveni razred 05: Zasmrečena bukovja na kislih podlagah

DV	Niz	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Sm	153	0,0451	0,0407	0,0323	0,0274	0,0237	0,0213	0,0190	0,0166	0,0145	0,0125	0,0109	0,0091	0,0080	0,0070
Je	153	0,0451	0,0407	0,0323	0,0274	0,0237	0,0213	0,0190	0,0166	0,0145	0,0125	0,0109	0,0091	0,0080	0,0070
Oi	352	0,0600	0,0361	0,0262	0,0206	0,0170	0,0145	0,0123	0,0106	0,0093	0,0079	0,0069	0,0059	0,0044	0,0030
Bu	486	0,0650	0,0457	0,0361	0,0304	0,0263	0,0231	0,0203	0,0179	0,0156	0,0136	0,0122	0,0106	0,0106	0,0106
Hr	521	0,0621	0,0375	0,0272	0,0254	0,0201	0,0175	0,0143	0,0129	0,0111	0,0099	0,0087	0,0080	0,0076	0,0065
PI	612	0,0612	0,0420	0,0341	0,0292	0,0256	0,0227	0,0202	0,0179	0,0157	0,0137	0,0117	0,0099	0,0080	0,0063
TI	714	0,0610	0,0357	0,0261	0,0209	0,0175	0,0151	0,0133	0,0119	0,0107	0,0097	0,0088	0,0080	0,0072	0,0064
MI	087	0,0315	0,0243	0,0168	0,0128	0,0098	0,0068	0,0055	0,0047	0,0034	0,0023	0,0020	0,0018	0,0015	0,0010

Rastiščnogojitveni razred 06: Toploljubna bukovja

DV	Niz	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Sm	104	0,0300	0,0293	0,0253	0,0215	0,0189	0,0163	0,0135	0,0112	0,0090	0,0068	0,0049	0,0031	0,0015	0,0010
Je	153	0,0451	0,0407	0,0323	0,0274	0,0237	0,0213	0,0190	0,0166	0,0145	0,0125	0,0109	0,0091	0,0080	0,0070
Oi	321	0,0459	0,0288	0,0223	0,0188	0,0166	0,0150	0,0138	0,0128	0,0120	0,0113	0,0107	0,0102	0,0097	0,0093
Bu	404	0,0300	0,0287	0,0239	0,0206	0,0181	0,0158	0,0139	0,0122	0,0102	0,0092	0,0077	0,0065	0,0053	0,0048
Hr	502	0,0400	0,0348	0,0283	0,0239	0,0206	0,0176	0,0149	0,0122	0,0098	0,0074	0,0055	0,0037	0,0018	0,0010
PI	601	0,0600	0,0546	0,0413	0,0326	0,0257	0,0199	0,0147	0,0103	0,0068	0,0042	0,0024	0,0013	0,0009	0,0005
TI	734	0,0200	0,0169	0,0139	0,0117	0,0102	0,0091	0,0082	0,0070	0,0053	0,0042	0,0033	0,0023	0,0018	0,0014
MI	086	0,0406	0,0284	0,0219	0,0145	0,0117	0,0097	0,0085	0,0068	0,0055	0,0044	0,0034	0,0026	0,0020	0,0015

Rastiščnogojitveni razred 09: Kisloljubna borovja

DV	Niz	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Sm	803	0,0575	0,0518	0,0466	0,0419	0,0377	0,0340	0,0306	0,0275	0,0248	0,0223	0,0201	0,0181	0,0162	0,0146
Je	153	0,0451	0,0407	0,0323	0,0274	0,0237	0,0213	0,0190	0,0166	0,0145	0,0125	0,0109	0,0091	0,0080	0,0070
Oi	804	0,0602	0,0399	0,0290	0,0224	0,0179	0,0148	0,0125	0,0108	0,0094	0,0083	0,0074	0,0067	0,0060	0,0055
Bu	805	0,0518	0,0446	0,0390	0,0344	0,0306	0,0272	0,0243	0,0216	0,0192	0,0170	0,0150	0,0132	0,0114	0,0098
Hr	541	0,0416	0,0346	0,0275	0,0231	0,0198	0,0170	0,0146	0,0124	0,0104	0,0100	0,0091	0,0082	0,0074	0,0067
PI	601	0,0600	0,0546	0,0413	0,0326	0,0257	0,0199	0,0147	0,0103	0,0068	0,0042	0,0024	0,0013	0,0009	0,0005
TI	741	0,0496	0,0396	0,0331	0,0326	0,0267	0,0215	0,0166	0,0120	0,0106	0,0097	0,0088	0,0080	0,0072	0,0064
MI	087	0,0315	0,0243	0,0168	0,0128	0,0098	0,0068	0,0055	0,0047	0,0034	0,0023	0,0020	0,0018	0,0015	0,0010

Rastiščnogojitveni razred 13: Gozdovi s posebnim namenom

DV	Niz	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Sm	153	0,0451	0,0407	0,0323	0,0274	0,0237	0,0213	0,0190	0,0166	0,0145	0,0125	0,0109	0,0091	0,0080	0,0070
Je	153	0,0451	0,0407	0,0323	0,0274	0,0237	0,0213	0,0190	0,0166	0,0145	0,0125	0,0109	0,0091	0,0080	0,0070
Oi	231	0,0389	0,0281	0,0238	0,0210	0,0175	0,0145	0,0123	0,0106	0,0093	0,0079	0,0069	0,0059	0,0044	0,0029
Bu	495	0,0500	0,0426	0,0381	0,0337	0,0314	0,0300	0,0280	0,0261	0,0240	0,0220	0,0200	0,0186	0,0166	0,0150
Hr	541	0,0416	0,0346	0,0275	0,0231	0,0198	0,0170	0,0146	0,0124	0,0104	0,0100	0,0091	0,0082	0,0074	0,0067
PI	612	0,0612	0,0420	0,0341	0,0292	0,0256	0,0227	0,0202	0,0179	0,0157	0,0137	0,0117	0,0099	0,0080	0,0063
TI	741	0,0496	0,0396	0,0331	0,0326	0,0267	0,0215	0,0166	0,0120	0,0106	0,0097	0,0088	0,0080	0,0072	0,0064
MI	087	0,0315	0,0243	0,0168	0,0128	0,0098	0,0068	0,0055	0,0047	0,0034	0,0023	0,0020	0,0018	0,0015	0,0010

Rastiščnogojitveni razred 14: Varovalni gozdovi

DV	Niz	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Sm	803	0,0575	0,0518	0,0466	0,0419	0,0377	0,0340	0,0306	0,0275	0,0248	0,0223	0,0201	0,0181	0,0162	0,0146
Je	153	0,0451	0,0407	0,0323	0,0274	0,0237	0,0213	0,0190	0,0166	0,0145	0,0125	0,0109	0,0091	0,0080	0,0070
Oi	804	0,0602	0,0399	0,0290	0,0224	0,0179	0,0148	0,0125	0,0108	0,0094	0,0083	0,0074	0,0067	0,0060	0,0055
Bu	805	0,0518	0,0446	0,0390	0,0344	0,0306	0,0272	0,0243	0,0216	0,0192	0,0170	0,0150	0,0132	0,0114	0,0098
Hr	806	0,0310	0,0277	0,0248	0,0222	0,0198	0,0177	0,0158	0,0142	0,0127	0,0113	0,0101	0,0090	0,0081	0,0072
PI	806	0,0310	0,0277	0,0248	0,0222	0,0198	0,0177	0,0158	0,0142	0,0127	0,0113	0,0101	0,0090	0,0081	0,0072
TI	806	0,0310	0,0277	0,0248	0,0222	0,0198	0,0177	0,0158	0,0142	0,0127	0,0113	0,0101	0,0090	0,0081	0,0072
MI	86	0,0406	0,0284	0,0219	0,0145	0,0117	0,0097	0,0085	0,0068	0,0055	0,0044	0,0034	0,0026	0,0020	0,0015

12.1.3 Splošne varstvene usmeritve za gospodarjenje na območjih naravnih vrednot (povzete po naravovarstvenih smernicah ZRSVN)

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj (40. člen ZON).

Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- na površinski in podzemeljski geomorfološki in hidrološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.
- na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču.
- na botanični naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje.
- na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje.

Posegi in dejavnosti zunaj naravnih vrednot, na območju vpliva na naravno vrednoto se izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote (6. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Za potrebe priprave načrtov rabe naravnih dobrin se območje vpliva na naravno vrednoto opredeli glede na nameravani poseg ali dejavnost na podlagi naslednjih izhodišč:

- za hidrološko naravno vrednoto je območje vpliva na naravno vrednoto območje porečja ali dela porečja, v katerem se naravna vrednota nahaja,
- za podzemno geomorfološko naravno vrednoto je območje vpliva na naravno vrednoto površje nad podzemno jamo ter, če je naravna vrednota vodna podzemna jama, porečje voda, ki tečejo v podzemno jamo,
- za naravne vrednote drugih zvrsti je območje vpliva na naravno vrednoto območje, v katerem vplivi posegov in dejavnosti človeka lahko ogrozijo tiste lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto: za geomorfološke in geološke naravne vrednote je to zlasti njihova stabilnost, za botanične, zoološke, ekosistemske in drevesne naravne vrednote je to zlasti kvaliteta habitatov rastlin in živali,
- Naravno vrednoto se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, razgledišč, počivališč, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da se bistveno ne spremenijo lastnosti naravne vrednote. Naravno vrednoto ali njen del, ki je posebej občutljiv na fizične učinke hoje, ki jih povzročijo obiskovalci, se uredi tako, da se onemogoči ogrožanje naravne vrednote. Na naravni vrednoti, katere obiskovanje in ogledovanje se prostorsko ne da omejiti ali se pričakuje, da omejitev ne bo učinkovita, se lahko obiskovanje in ogledovanje naravne vrednote ali njenega dela fizično onemogoči.

12.1.4 Podrobnejše varstvene usmeritve za gospodarjenje na območjih naravnih vrednot

12.1.4.1 Površinske geomorfološke naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje.
- Zemeljska dela (izravnavanje, poglobljanje terena, nasipavanje, zasipavanje) se na naravni vrednoti izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Na naravni vrednoti se lahko izvaja takšne športne in rekreacijske aktivnosti, zaradi katerih se bistveno ne spreminjajo fizične lastnosti naravne vrednote (npr. z obsežnim odstranjevanjem skal, pritrdjevanjem klinov, jeklenih vrvi in podobnim).

12.1.4.2 Podzemeljske geomorfološke naravne vrednote

- Sigastih tvorb in drugega jamskega inventarja se ne poškoduje, uničuje, odstranjuje, odnaša.
- Sten, stropa in tal, zraka v jami ter vode, ki tečejo skozi jamo se ne onesnažuje.
- V jamah se praviloma ne gradi objektov ali namešča naprav, v primeru ureditve jame za ogledovanje in obiskovanje ter v primeru potreb za znanstveno – raziskovalno delo, pa se jih gradi oziroma namešča tako, da se ne poškoduje sigastih tvorb ter drugega jamskega inventarja.
- Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov in hrupa se ne povzroča.
- Odpadkov in drugega materiala se ne odlaga ali skladišči v jami, tekočih odpadkov se ne odvaja v jamo in se jih ne izliva v jami.
- V jamo se ne vnaša organskih snovi.

Na površju nad znanimi rovi jame, ponornice, ki teko v jamo oziroma skozi njo:

- Izvaja se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote.
- Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzroča.
- Vegetacijsko odejo, vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicajoče vode.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči.
- Ne slabša se kvalitete vod, ki tečejo v jamo. Uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja. Onemogoči naj se vnos soli v vodne biotope.
- Posege in gradnje na vodotokih se izvaja tako, da se ohranja čim bolj naraven vodni režim.

12.1.4.3 Geološke naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Zemeljska dela (izravnavanje, poglobljanje terena, nasipavanje, zasipavanje) se na naravni vrednoti izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto.
- Vibracije zaradi eksplozij ali drugih virov na naravni vrednoti smejo biti tolikšne, da ne ogrozijo stabilnosti naravne vrednote.

- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.

12.1.4.4 Hidrološke naravne vrednote

- Ne slabša se kvalitete vode. Uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja. Onemogoči naj se vnos soli v vodne biotope.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- V obrežno vegetacijo se posega s sekanjem, obsekavanjem, redčenjem, zasajanjem, tako da se bistveno ne spremenijo fizikalne lastnosti obrežja.

12.1.4.5 Ekosistemske naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se populacije rastlinskih in živalskih vrst pretežno ohranijo. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje.
- Ne slabša se kvalitete površinske in podzemne vode, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za rastline in živali. Uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja. Onemogoči naj se vnos soli v vodne biotope.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Sestave biocenoze se ne spreminja z naseljevanjem živali in rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.

12.1.4.6 Drevesne naravne vrednote

- Vej, debel, drevesne skorje in korenin se ne lomi, seka, obsekava ali drugače poškoduje, razen če gre za sanacijske ukrepe na drevesu.
- Življenjske razmere na rastišču se ohranja nespremenjene, zato se ne odstranjuje zemlje, razkriva korenin, zasipava debela ali rastišča oz. površine nad koreninami, s hojo, vožnjo ali kako drugače ne tepta tal, ne poplavlja rastišča, spreminja višine podtalnice, kislosti oziroma alkalnosti tal, spušča škodljivih tekočin ali plinastih snovi na rastišče ter ne odlaga odpadkov.
- Podlago se na rastišču utrjuje le tako, da se omogoči zadostno zračnost in vodoprepustnost tal nad koreninskim sistemom.
- Na rastišče se praviloma ne postavlja objektov ali naprav.
- Na deblo, korenine in veje dreves se ne obeša, pritruje ali postavlja tujih teles, kot so plakati, obvestila, svetilke, nosilci žičnih vodov, table, omarice, antene in podobno.

12.1.5 Konkretna varstvena usmeritve na območjih naravnih vrednot

V naravovarstvenih smernicah so obravnavane tiste naravne vrednote, ki leže znotraj gozdne maske in vse tiste naravne vrednote znotraj GGE, za katere smo ocenili, da bi gospodarjenje z gozdovi lahko vplivalo na njih. V stolpcu STOPNJA POUДАР. je naveden predlog poudarjenosti stopnje funkcije varovanja naravnih vrednot.

Preglednica: Pregled naravnih vrednot in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev

IDENT. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	STATUS	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE	STOPNJA POUДАР.
269	Savinja s pritoki	Levi pritok Save pri Zidanem Mostu	geomorf, hidr, ekos	NVDP	- Sekanje in požiganje obvodne vegetacije naj se ne izvaja. - Krčenja obvodne drevnine, mejic in posameznega drevja, razen nujnega selektivnega redčenja drevnine, ki ovira pretok naj se ne izvaja. - Pušča naj se starejše debelo habitatno drevje. - Ohranja naj se 5m-10m pas ob vodnem telesu brez večjih posegov. - Posegov, ki bi spremenili lastnosti NV naj se ne izvaja, - Ohranja naj se zveznost vodnega toka, naraven pretok ter posamezne lastnosti kot so brzice, tolmoni, manjša prodišča, erozijske zajede. - Ohranja se zveznost in pestra višinska strukturiranost obvodne vegetacije. - Odvzem materiala (prod, pesek, mivka) naj se ne izvaja. - Vlačenje po strugi in skladiščenje lesa tudi izven gozdnega prostora naj se ne izvaja.	2
791	Kozarica - soteska	Soteska Kozarice, levega pritoka Voglajne, pod Grohotjem	geomorf, hidr	NVLP	- Krčitev naj se ne izvaja. - Pušča naj se starejše debelo habitatno drevje. - Ohranja naj se 5m-10m pas ob vodnem telesu brez večjih posegov. - Novih gozdnih prometnic naj se ne gradi. - Posegov, ki bi spremenili lastnosti NV naj se ne izvaja.	2
5955	Pečovje - izviri	Trije izviri na Pečovju jugozahodno od Štor	hidr	NVLP	- Izven gozdnega prostora.	/
4290	Stari grad v Celju - nahajališče fosilov	Nahajališče triasnih fosilov na Starem gradu v Celju	geol	NVDP	- Na drevesih naj se izvajajo samo strokovni arboristični posegi, ki ne bodo škodili vitalnosti drevesa.	/
5547	Svetina - lipe	Lipe okoli cerkve na Svetini	drev	NVLP		

IDENT. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	STATUS	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE	STOPNJA POUČAR.
310	Šentjanž nad Štorami - bodika	Mogočna bodika v Šentjanžu nad Štorami	drev	NVDP	- Rastišča dreves v radiju krošnje naj se ne spreminja.	/
5907	Medlog - platane	Platane v Medlogu	drev	NVDP		/
5906	Slemenškova lipa	Lipa na domačiji Slemenšek v Razgorju	drev	NVLP		/
5552	Celje - platana 1	Platana na/ Mariborski 5 v Celju	drev	NVLP	Drevo je zavarovano kot naravni spomenik PLATANA PRI HOTELU ŠTORMAN - Na drevesih naj se izvajajo samo strokovni arboristični posegi, ki ne bodo škodili vitalnosti drevesa. - Rastišča dreves v radiju krošnje naj se ne spreminja.	/
6040	Anski vrh - bukev	Bukev pod Anskim vrhom južno od Celja	drev	NVLP	Drevo je zavarovano kot naravni spomenik BUKEV NA ANSKEM VRHU - Na drevesih naj se izvajajo samo strokovni arboristični posegi, ki ne bodo škodili vitalnosti drevesa. - Rastišča dreves v radiju krošnje naj se ne spreminja.	/
5911	Boštjanovi hrasti	Hrasti za domačijo Boštjan v Lipovcu pri Škofji vasi	drev	NVLP	Drevesi sta zavarovani kot naravna spomenika BOŠTJANOV HRAST I in BOŠTJANOV HRAST II. - Na drevesih naj se izvajajo samo strokovni arboristični posegi, ki ne bodo škodili vitalnosti drevesa. - Rastišča dreves v radiju krošnje naj se ne spreminja.	/
5912	Martunova hruška	Hruška na dvorišču domačije Kopitar v naselju Vrhe	drev	NVLP	Drevo je zavarovano kot naravni spomenik MARTUNOVA HRUŠKA - Na drevesih naj se izvajajo samo strokovni arboristični posegi, ki ne bodo škodili vitalnosti drevesa. - Rastišča dreves v radiju krošnje naj se ne spreminja.	/
5967	Celje - platana 2	Platana pri železniški postaji v Celju	drev	NVLP	Drevo je zavarovano kot naravni spomenik PLATANA PRI ŽELEZNIŠKI POSTAJI V CELJU - Na drevesih naj se izvajajo samo strokovni arboristični posegi, ki ne bodo škodili vitalnosti drevesa. - Rastišča dreves v radiju krošnje naj se ne spreminja.	/

IDENT. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	STATUS	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE	STOPNJA POUDAR.
5549	Intiharjeva lipa	Lipa nekdanje domačije Intihar v Celju	drev	NVLP	Drevo je zavarovano kot naravni spomenik INTIHARJEVA LIPA - Na drevesih naj se izvajajo samo strokovni arboristični posegi, ki ne bodo škodili vitalnosti drevesa. - Rastišča dreves v radiju krošnje naj se ne spreminja.	/
5550	Zgornji Lanovž - platana	Platana pri graščini Zgornji Lanovž v Celju	drev	NVLP	Drevo je zavarovano kot naravni spomenik PLATANA PRI ZGORNJEM LANOVŽU - Na drevesih naj se izvajajo samo strokovni arboristični posegi, ki ne bodo škodili vitalnosti drevesa. - Rastišča dreves v radiju krošnje naj se ne spreminja.	/
6113	Teharje - beli gaber	Beli gaber pri Mlinarjevem Janezu na Teharjah	drev	NVLP	Drevo je zavarovano kot naravni spomenik BELI GABER PRI MLINARJEVEM JANEZU - Na drevesih naj se izvajajo samo strokovni arboristični posegi, ki ne bodo škodili vitalnosti drevesa. - Rastišča dreves v radiju krošnje naj se ne spreminja.	/
5950	Pečovnik - duglaziji	Duglaziji severozahodno od Pečovnika	drev	NVLP	Drevesi sta zavarovani kot naravna spomenika DUGLAZIJA V PEČOVNIKU I in DUGLAZIJA V PEČOVNIKU II. - Na drevesih naj se izvajajo samo strokovni arboristični posegi, ki ne bodo škodili vitalnosti drevesa. - Rastišča dreves v radiju krošnje naj se ne spreminja.	/
5556	Trobiševa bukev	Bukev na južnem pobočju Grmade pri Pečovniku	drev	NVLP	Drevo je zavarovano kot naravni spomenik TROBIŠEVA BUKEV - Na drevesih naj se izvajajo samo strokovni arboristični posegi, ki ne bodo škodili vitalnosti drevesa. - Rastišča dreves v radiju krošnje naj se ne spreminja.	/
6041	Teharje - hrast dob	Hrast dob na Teharjah	drev	NVLP	Drevo je zavarovano kot naravni spomenik HRAST PRI MLINARJEVEM JANEZU I.. - Na drevesih naj se izvajajo samo strokovni arboristični posegi, ki ne bodo škodili vitalnosti drevesa. - Rastišča dreves v radiju krošnje naj se ne spreminja.	/
5936	Celje - hrasta doba	Hrasta doba ob Ulici mesta	drev	NVLP	Drevesi sta zavarovani kot naravna spomenika HRAST V NOVI VASI I in HRAST V NOVI VASI II.	/

IDENT. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	STATUS	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE	STOPNJA POUDAR.
		Groewenbroich v Celju			- Na drevesih naj se izvajajo samo strokovni arboristični posegi, ki ne bodo škodili vitalnosti drevesa. - Rastišča dreves v radiju krošnje naj se ne spreminja.	
5564	Grmada	Apnenčast hrib s tremi vrhovi severno od Pečovnika	geomorf, ekos	NVLP	- Novih gozdnih prometnic in poti naj se ne gradi. - Obstoječe gozdne prometnice in poti se ohranja v obstoječih gabaritih - Objektov na območju naj se ne gradi in postavlja brez mnenja in soglasja službe pristojne za varstvo narave (ZRSVN, ARSO).	1
5926	Lopata - stena	Previsna stena spodnje miocenskih peskov in peščenjakov severovzhodno od Lopate	geomorf, geol	NVLP	- Zemeljskih del, ki neposredno in posredno prizadenejo naravno vrednoto naj se ne izvaja; - Objektov na območju naj se ne gradi in postavlja brez mnenja in soglasja službe pristojne za varstvo narave;	2
5545	Gozd na Vipoti	Ohranjeni gozdni sestoji na Vipoti	ekos	NVDP	- Na območju naravne vrednote v odsekih 345B in 345C naj se osnuje ekocelica z ukrepanjem (karta 1). V njej naje se predvidi samo zakonsko predpisana sanitarna sečnja (podlubniki). Usmeritve: Na območju naj se ne: - vnaša rastišču neprimernih vrst, - gradi novih gozdnih prometnic, - gradi drugih objektov ali naprav, obeša ali pritruje tujih teles (table, odri, stojišča ...) oziroma konstrukcije na debela ali druge dele rastlin; - krmi divjadi, postavlja solnic, gradi obor za divjad; - hodi zunaj označenih poti.	1
5568	Hudičev graben	Skalna dever južno od Zvodnega	geomorf, hidr	NVLP	Na območju naravne vrednote v odsekih 80, 81, 82, 337F, 337H, 337M, 338L, 338M naj se osnuje ekocelica brez ukrepanja (karta 2). - Območje naj se izvzame iz gospodarjenja.	1
6104V	Volčeke	Mokrotno območje med Celjem in Proseniškim	ekos	NVDP	- Krčitev ostankov gozdov, gozdnih otokov, mejic in sekanja obvodne vegetacije in posameznega drevja, razen nujnega selektivnega redčenja drevnine, ki ovira pretok na vodotokih, naj se ne izvaja.	

IDENT. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	STATUS	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE	STOPNJA POUDAR.
					- V gozdu in ostankih gozda naj se pospešuje naravna obnova z rastišču primernimi vrstami (dob, jelša ...). - Z ukrepi nege, naj se prepreči širjenje tujerodnih invazivnih vrst.	

V skladu s Pravilnikom o določitvi in varstvu naravnih vrednot so:

- z oznako **V** označene naravne vrednote, katerih površina je večja od 1 km² ali so linijsko daljše od 1 km (2. člen),

Preglednica: Pregled jam na območju GGE Celje

IDENT. ŠT.	IME JAME	KRATKA OZNAKA	REŽIM VSTOPA	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
5554	Šentjanž nad Štorami - jama pri cerkvi sv. Janeza Krstnika	Jama v skalni pečini pri cerkvi sv. Janeza Krstnika v Šentjanžu nad Štorami	3	Upošteva naj se varstveni režim v jami naveden v 18. členu Zakona o varstvu podzemnih jam. Na vplivnem območju jame (na površju nad znanimi rovi jame) naj se upošteva naslednje usmeritve: - Izvaja se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote. - Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzroča. - Vegetacijsko odejo, vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicajoče vode. - Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti. - Nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči.
43966	Fantovska luknja 1	Spodmol, kevdrč	3	
43967	Fantovska luknja 2	Vodoravna jama	3	
43968	Volčja jama	Jama z breznom in etažami, poševna jama	3	
48687	Luknja Gojač	Jama z breznom in etažami, poševna jama	3	
48377	Brezno na Celjski koči	Brezno	3	

Opombe:

Številka režima vstopa pomeni:

3 – odprta jama s prostim vstopom,

2 – jama z omejenim vstopom,

1 – zaprta jama

PRIPOROČILO: V letu 2006 je bil sprejet Pravilnik o sporočanju podatkov o podzemnih jamah (Uradni list RS, št. 120/06), katerega namen je zbiranje in izpopolnjevanje podatkov o jamah. V 8. členu omenjenega Pravilnika je opredeljen obseg sporočanja popolnejšega podatka za že znano jamo, vključno z natančnejšo določitvijo lege vhoda v že znano jamo. V kolikor razpolagate s takšnimi podatki, jih sporočite Inštitutu za raziskovanje krasa Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU.

12.1.6 Območja pričakovanih naravnih vrednot

Namen opredelitve območij pričakovanih naravnih vrednot je spremljanje posegov v naravo, zlasti zemeljskih del, pri katerih obstaja velika verjetnost odkritja novih naravnih vrednot, predvsem geoloških in podzemeljskih geomorfoloških. Namen spremljanja zemeljskih del je odkrivanje, zagotavljanje dokumentiranja, vrednotenje in ohranjanje na novo odkritih naravnih vrednot.

Preglednica: Pregled območij pričakovanih naravnih vrednot

Ime	Kratka oznaka
Karbonati	Območje pričakovanih geomorfoloških podzemnih naravnih vrednot

Varstvena priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot

V primeru najdbe mineralov ali fosilov se mora najditelj ravnati po 74. členu ZON. Vsak, ki odkrije del narave, za katerega domneva, da ima lastnosti jame ali del jame, je dolžan o tem obvestiti Inštitut za raziskovanje krasa Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU (8. in 9. člen ZVPJ).

Priporočila za ravnanje na območju pričakovanih naravnih vrednot pred odkritjem:

Posegi, ki so povezani z obsežnimi zemeljskimi deli, kot so gradnja gozdnih prometnic:

Investitorja se seznani z možnostjo obstoja naravnih vrednot ter predlogom, da o najdbi čim prej obvesti pristojno organizacijo za ohranjanje narave (Zavod RS za varstvo narave, v nadaljevanju ZRSVN). Po predhodnem dogovoru s pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave se omogoči spremljanje stanja med zemeljskimi in gradbenimi deli z vidika odkrivanja in varstva geoloških in podzemeljskih geomorfoloških naravnih vrednot.

Za vsa zemeljska dela in posege v naravo se smiselno uporabljajo tudi splošne varstvene usmeritve, ki so določene v poglavju 3.1.

Priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot ob odkritju:

Če investitor oz. izvajalec odkrije potencialno naravno vrednoto, naj o najdbi čim prej obvesti pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave. Ta pripravi usmeritve, ki vključujejo:

- dokumentiranje in ovrednotenje območja oz. potencialne naravne vrednote,
- oceno ogroženosti ter
- predlog ukrepa varstva (in-situ ali ex-situ varstvo; pogodbeno varstvo, skrbništvo, zavarovanje, začasno zavarovanje, obnovitev).

Novo odkrite naravne vrednote se varuje glede na vrsto in tip naravne vrednote in glede na tip posega, na osnovi katerih strokovna služba izbere najprimernejši način varovanja. V primerih, ko ni možno zagotoviti niti in-situ niti ex-situ varstva, se zagotovi natančno evidentiranje in dokumentiranje območja najdbe izjemnih geoloških fenomenov.

12.1.7 Predlagane naravne vrednote

Preglednica: Predlagane naravne vrednote

ZAP. ŠT. (IDENT. ŠT.)	IME	ZVRST	STATUS		
p1 (4290)	Stari grad v Celju - nahajališče fosilov	geol	pNV	Popravek iz točke v poligon	
p2 (5955)	Pečovje - izviri	hidr		Popravek poligona	
p3 (5936)	Celje - hrasta doba	drev		Popravek iz poligona v točko	
p4 (5911)	Boštjanovi hrasti			Popravek lokacije	
p5 (5912)	Martunova hruška				
p6 (5547)	Svetina - lipe				
p7 (5549)	Intiharjeva lipa				
p8 (6113)	Teharje – beli gaber				
p9 (6041)	Teharje – hrast dob				
p10 (80270)	Medlog lipa				predlog nove NV
p11 (80265)	Vovkov hrast				
p12 (80267)	Celje – beli topol				
p13 (80267)	Teharje – hrast pri cerkvi Sv. Ane				

12.1.8 Konkretna varstvena usmeritve na ekološko pomembnih območjih

Preglednica: Konkretna varstvena usmeritve na ekološko pomembnih območjih

Koda	Ime	Opis	Status	Konkretna varstvena usmeritve
18500	Ocvirkova jama	Na severnem pobočju Velikega Slomnika, nad cesto med Košnico pri Celju in Libojami, je jama z endemno podzemno favno.	EPO	Upošteva naj se konkretna varstvena usmeritve za istoimensko območje NATURA 2000 (poglavje 5.3.1)
18900	Dobje	Vzhodno od Ljubečne pri Celju je ob potoku Dobje dolinica z intenzivno obdelanimi gojenimi travniki in njivami, v njenem zgornjem delu pa so še ohranjeni ekstenzivni vlažni travniki. Ti so z zdravilno strašnico najpomembnejši habitat ogroženih vrst metuljev - temnega in strašničnega mravljiščarja. Ohranjeni so še drugi habitati: gozdno sitčevje, obrečna vrbovja in močvirna jelševja, hrastovja ter topolovja.		- Krčitev ostankov gozdov, gozdnih otokov, mejic in sekanja obvodne vegetacije in posameznega drevja, razen nujnega selektivnega redčenja drevnine, ki ovira pretok na vodotokih, naj se ne izvaja. - V gozdu in ostankih gozda naj se pospešuje naravna obnova z rastišču primernimi vrstami (dob, jelša ...). - Z ukrepi nege, naj se prepreči širjenje tujerodnih invazivnih vrst.
17700	Volčke	Vzhodno od Celja med Bukovžlakom in Proseniškim je ohranjeno večje mokrotno območje na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh, ki ga poraščajo nižinski ekstenzivno gojeni travniki z zdravilno strašnico ter močvirni travniki s prevladujočo stožko in močvirskim sviščem. Travniki so življenjski prostor ogroženih vrst dnevnih metuljev (strašnični in temni mravljiščar, močvirski cekinček). V potoku Ložnici živijo potočni piškurji in navadni škržek.		- Krčitev ostankov gozdov, gozdnih otokov, mejic naj se ne izvaja. - Z ukrepi nege, naj se prepreči širjenje tujerodnih invazivnih vrst. - Z gozdnogojitvenimi ukrepi naj se vzpostavi vrstno in strukturno pester gozdni rob.
17800	Košnica pri Celju	Zahodno od Košnice pri Celju je pod Slomnikom kraški svet z vrtačami. Na velikem delu območja so posajeni visokodebelni sadovnjaki, nekaj je tudi ekstenzivno obdelanih suhih travnikov. Tu je življenjski prostor več ogroženih vrst ptic, vezanih na visokodebelne sadovnjake. Ekstenzivni travniki so življenjski prostor redke vrste metulja.		Upošteva naj se konkretna varstvena usmeritve za območje NATURA 2000 SI5000026 Posavsko hribovje - ostenje (poglavje 5.3.1)
18100	Grmada pri Pečovniku	Grmada je hrib južno od Celja, del posavskega hribovja. Skoraj v celoti je porasel s kisloljubnimi bukovimi gozdovi. Tik pod vrhom so na južni strani pečine. Tu je življenjski prostor sokola selca in ogroženih vrst hroščev (rogač, alpski in bukov kozliček).		- Ohranja naj se obrečna vegetacija.
17400	Voglajna, Slivniško jezero in Ločnica	Voglajno so v preteklosti zaznamovale regulacije, vendar ima v zgornjem toku večinoma ohranjen naravni potek struge z meandri. Na ohranjenem delu je tok		

Koda	Ime	Opis	Status	Konkretne varstvene usmeritve
		vode omejen na ozko in globoko strugo, brez možnosti bočnih razširitev. Ob vodotoku je ozek pas drevja, ponekod okoliške obdelane kmetijske površine segajo prav do roba brežine. Nekdaj obsežni vlažni travniki so večinoma osušeni, ostajajo le manjši fragmenti. Redke ohranjene mrtvice so zaraščene ali deloma zasute. Pritoki pomembno prispevajo h količini vode in nihanju vodostaja v Voglajni, ker Voglajna zaradi kontroliranih izpustov vode iz Slivniškega jezera od pregrade Tratna do izlivov prvih večjih pritokov ne odraža naravnih pretokov. Pritoki pomembno prispevajo k ugodnem stanju vrst v Voglajni.		- Ohranjajo naj se mrtvo stoječe in ležeče drevje. - V gozdovih naj se ohranja naravna sestava gozdnih združb. - Ne vnaša naj se rastišču neprimernih vrst.
93900	Kozarica	Potok Kozarica je levi pritok Voglajne pri Šentjurju. V zgornjem toku ima zmeren padec. Od izvira do Vodruža teče po gozdu, kjer je habitat navadnega koščaka. Še posebej ohranjen del struge je v soteski v apnencu pri Vodružu. Spodnji tok Kozarice in povezava z matično Voglajno je močno spremenjen in urejan, zato je vprašljiva povezljivost tega dela populacije z ostalim delom.		
95800	Savinja Celje - Zidani Most	Dolina Savinje od Celja do sotočja s Savo je vrezana prečno na posavske gube. Dolina je ozka in ponekod preide celo v deber in sotesko, razširi pa se na mestih, kjer je vrezana v manj odporne usedline. Razen na odsekih, kjer je struga ujeta v visokovodne nasipe, je razvita obvodna vegetacija, ki predstavlja pomemben selitveni koridor različnim prosto živečim vrstam. Morfologija struge, raznolika hitrost toka, strukturiranost dna in usedlin ter izmenjevanje globljih in plitvejših predelov ter temperatura vode ustrezajo ribjim vrstam, značilnim za mrenski pas. Značilne so prodnate brzice, ki so v spomladanskem času pomembna drstišča. Hkrati so pomemben habitat ptic. V preteklosti je bila Savinja regulirana skupaj z nekaterimi pritoki. Posegi v zadnjem času so posledica ukrepov za povečanje poplavne varnosti. Poglobljanje struge in odstranjevanje prodišč z namenom povečevanja pretočne sposobnosti korita Savinje je bilo uničujoče za večje število drstišč.		- Ohranja naj se obrežna vegetacija. - Ohranjajo naj se mrtvo stoječe in ležeče drevje. - V gozdovih naj se ohranja naravna sestava gozdnih združb. - Ne vnaša naj se rastišču neprimernih vrst.

12.1.9 Habitatni tipi vezani na gozdne površine znotraj GGE

Preglednica : Habitatni tipi vezani na gozdne površine znotraj GGE

Habitatni tip	Območje habitatnega tipa	Ekološke zahteve habitatnega tipa	Velikost cone znotraj SCI (ha)	Velikost cone znotraj GGE (ha)	Ocena stanja na območju
Jame, ki niso odprte za javnost	Na severnem pobočju Velikega Slomnika, vzhodno od Liboj. HT zajema celotno območje SI3000083 Ocvirkova jama. Znotraj GGE Celje je približno polovica območja. Druga polovica z vhomom v jamo je v sosednji GGE Marija Reka.	Jame, vključno s pripadajočimi vodnimi telesi, ki niso odprte za javnost in so življenjski prostor specializiranih ali endemičnih vrst živali. Mednje sodijo različni nevretenčarji, zlasti hrošči, raki in mehkužci, ki imajo praviloma zelo omejeno razširjenost. Jame so prezimovališče in kotišče številnih netopirjev. Ogrožajo jih onesnaževanje voda, množičen obisk turistov (osvetlitev, hrup) in ponekod odlaganje odpadkov.	44,74	21,78	Dobro

12.1.10 Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE

Preglednica: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE

Vrsta	Območje, pomembno za vrsto		Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj SAC /SPA (ha)	Velikost cone vrste znotraj GGE (ha)	Ocena stanja na območju
Navadni koščak (Austropotamobius torrentium)	SI3000368 Kozarica	Zgornji tok potoka Kozarica.	Prebiva v mrzlih, hitro tekočih, tudi gorskih potokih in se navadno skriva pod kamenjem. Izogiba se močno prodonosnim in hudourniškim potokom ter stoječim vodam. Je vsejeda žival. V Sloveniji je bil nekoč ogrožen zaradi bolezni račje kuge, danes zaradi onesnaženja, mehanskih posegov v vodotoke, rabe vode za različne namene ter prisotnosti in širitve severno ameriške vrste, signalnega raka.	3,14	1,99	Dobro
Planinski orel (Aquila chrysaetos)	SI5000026 Posavsko hribovje	Celotno območje Natura 2000, ki sega na GGE Celje (vrh in pobočja Grmade)	V Sloveniji so redki gnezdilci zahodnega dela države, kjer naseljujejo skalovja, pašnike in goličave v višjih nadmorskih legah. Veliko gnezdo iz vej si naredijo na skalni polici. Par si je zvest celo življenje. Prehranjujejo se s sesalci, in mrhovino, redko s plazilci. Lovijo v nizkem letu, pogosto v paru. So stalnice, vendar se mladiči lahko razpršijo daleč od kraja, kjer so bili izvaljeni. Ogrožajo ga človeške motnje v času gnezdenja.	3.507,63	39,18	Dobro
Sokol selec (Falco peregrinos)			Je ekološki generalist in poseljuje velik spekter različnih življenjskih okolij. Sokol selec lovi razne vrste ptic do velikosti vrane izključno v letu. Gnezdi v nedostopnih prepadnih stenah. Le-te morajo biti skoraj vselej previsne in dobro razgledne. V času gnezdenja potrebuje mir. Kot gnezdilno območje opredeljene skalne stene in pomoli; območje prehranjevanja -odprte površine travšč.	3.507,63	39,18	Dobro
Velika uharica (Bubo bubo)			Velika uharica gnezdi v razčlenjenih skalnih stenah s policami in luknjami, ki jih obdajajo ekstenzivno	3.516,39	39,32	Dobro

Vrsta	Območje, pomembno za vrsto		Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj SAC /SPA (ha)	Velikost cone vrste znotraj GGE (ha)	Ocena stanja na območju
			obdelovane odprte površine, na katerih lovi. Prehranjuje se pretežno s sesalci in pticami. Je stalnica. V Sloveniji velja za redko gnezdilko (60-80 parov) in je pogostejša predvsem v toplejših predelih. Ogrožena je zaradi motenj v času gnezdenja (plezalci, jadralski padalci, pohodniki), trkov z električni vodi ter intenzifikacije kmetijstva.			
Belovrati muhar (Ficedula albicollis)			Prebiva v odprtih listnatih gozdovih. Gnezdi v naravnih duplih ali duplih, ki so jih iztesale žolne in detli, po navadi visoko nad tlemi. Nekateri samci istočasno gnezdiijo z dvema samicama. Hrani se s členonožci, v času gnezditve so zanj zelo pomembne gosenice. Lovi v zraku s preže, žuželke pa pobira tudi z listja in vej. Je selivka, prezimuje v Afriki južno od Ekvatorja, vrne se aprila. V Sloveniji je redka gnezdilka vzhodnega dela države. Ogroža ga in intenzivno gospodarjenje z gozdom (odstranjevanje odmrlega in propadajočega drevja).	3.507,63	39,18	Dobro

12.1.11 Konkretna in podrobnejše usmeritve s pripadajočimi upravljavskimi conami

Usmeritve vezane na celoten gozdni prostor znotraj območij Natura 2000:

- Ohranja naj se rastišču primerna sestava gozdov, v spremenjenih ali izmenjenih sestojih naj se gospodarjenje z gozdovi usmeri k vzpostavljanju rastišču primernejše drevesne sestave.
- Upošteva naj se uravnoteženo razmerje razvojnih faz in zgradba gozdov, ki bo upoštevala trajnost funkcije varstva naravnih vrednot in ohranjanja biotske pestrosti.
- Omogoča naj se naravno pomlajevanje, s sadnjo naj se kvečjemu vzpostavlja naravno sestavo gozdnih združb.
- Obnova gozdov naj se ne izvaja s sadnjo tujerodnih in rastišču neprimernih vrst.
- V podrasti naj se ohranjata grmovni in zeliščni sloj, razen v času obnove gozdov.
- Pospešuje naj se minoritetne, ogrožene in plodonosne grmovne in drevesne vrste.
- Ohranjajo naj se vodni ekosistemi (gozdne mlake, kali, izviri, studenci) in ostali negozdni ekosistemi v gozdnem prostoru (jase, melišča, skalovja ...).
- V času reproduktivnega obdobja živali (pomladni in zgodnje poletni čas) naj se izogiba gozdarsko tehničnim opravilom predvsem v mladovjih in starejših debeljaki (npr. gradbeni posegi, sečnja in spravilo), s katerimi bi vznemirjali živali.
- Zagotovi naj se 3 % delež mrtve stoječe in ležeče biomase skladu s Pravilnikom o varstvu gozdov.

Usmeritve za gozdne vlake:

- Gradnja gozdnih cest in vlak naj se ne izvaja v obdobju razmočenosti tal.
- Trasiranje gozdnih cest naj ne poteka preko pomembnejših habitatov vrst.
- Na odsekih gozdnih cest, ki so v bližini pomembnejših habitatov vrst, občutljivih na motnje, naj se vzpostavi posebni prometni režim.

Usmeritve vezane na posamezna območja:

IME	POVRŠINA V GGE:
SI3000368 Kozarica	1,99 ha
VRSTA: Rak navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)	
USMERITVE: Ohranja naj se sedanji obseg naravne ohranjenosti potoka. Iz vodotokov se ne odvzema sedimentov. Ohranja naj se obvodna drevnina. Morebitno redčenje obvodne drevnine naj bo selektivno, tako da se ohranja raznodobna struktura. Ohranjajo naj se naravne brežine preprejene s koreninskim sistemom lesnih vrst. Izvajajo naj se ukrepe za preprečitev širjenja in izkorenitev invazivnih vrst. Pospešuje naj se rastišču primerna drevesna sestava drevnine. Vrst, ki bi povzročile zakisanost tal se ne vnaša. Morebitni posegi na brežinah potokov (15 m pas ob vodotoku) in v obrežno vegetacijo izven gozda ter dela v gozdu v neposredni bližini vodotokov naj se izvajajo tako, da se ne povzroča večjega kaljenja vode. Prepreči naj se odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin. Po strugi potoka naj se ne vrši spravila lesa. Možno je pravokotno prečkanje vlake čez vodotok. Gozdne prometnice naj se redno vzdržujejo in sanirajo takoj po končanem spravilu.	
PREDLAGANI UKREPI v GGN: 610 – Vzdrževanje grmišč in obrežij	

IME	POVRŠINA V GGE:
SI3000083 Ocvirkova jama	21,78 ha
VRSTE/HT: Jame, ki niso odprte za javnost	
USMERITVE: Upošteva naj se podrobnejše usmeritve za geomorfološko podzemeljsko zvrst (poglavje 2.3) in naslednje konkretne varstvene usmeritve: - novih gozdnih prometnic naj se ne gradi. - krčitev gozdov naj se ne izvaja.	

IME	POVRŠINA V GGE:
SI5000026 Posavsko hribovje - ostenje	39,32 ha
VRSTE: Sokol selec (Falco peregrinos), planinski orel (Aquila chrysaetos), velika uharica (Bubo bubo), belovrati muhar, (Ficedula albicollis)	
USMERITVE: Na območju naj se v polmeru 250-750 m okoli znanega gnezda sokola selca oblikuje mirna cona, v katerih se vsaj v času od 1. januarja do 30. junija ne izvaja sečnje in spravila lesa ter gradnje gozdnih prometnic. Razdalja polmera upošteva razgibanost terena. Na območju naj se gospodari ekstenzivno s puščanjem debelejših dreves z dupli in potencialnih gnezditvenih dreves.	

12.1.12 Konkretna usmeritve za varstvo kulturne dediščine

Preglednica: Pregled objektov kulturne dediščine in usmeritve za njih v GGE Celje (vir: Usmeritve za varstvo kulturne dediščine)

EŠD	IME	REŽIM	PODREŽIM	USMERITVE
55	Celje – Staro mestno jedro	spomenik z vplivnim območjem	naselbinska dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V vplivnem območju starega mestnega jedra na južni strani (Mestni park z Miklavškim hribom, grajski grič) se gozdni rob ohranja, večji poseki drevja v njem niso sprejemljivi. Dovoljeno je izbiralno redčenje drevja.
56	Celje – Arheološko najdišče Celje	spomenik	arheološka dediščina	Upoštevanje splošnega arheološkega varstvenega režima in varstvenega režima KS. Večji poseki dreves v južnem robu arheološkega območja niso sprejemljivi, dovoljeno je izbiralno redčenje drevja. Varstvo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Za vse posege je potrebno pridobiti KVP in KVS ter v primeru, da je načrtovan poseg sprejemljiv, tudi KVS za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline MK RS.
58	Celje – Celjski grad	spomenik z vplivnim območjem	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V vplivnem območju gradu (grajski grič) se gozd in gozdni rob ohranjata, večji poseki drevja v njem niso sprejemljivi. Prepovedani so večji negativni posegi v gozd: kamnolomi, peskokopi, gozdne vlake, gozdne ceste ipd. Dovoljeno je izbiralno redčenje drevja, končni poseki so nesprejemljivi.
61	Celje – Slovensko pokopališče na Golovcu	spomenik z vplivnim območjem	memorialna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V območju pokopališča se vsa drevnina ohranja, večji poseki drevja niso sprejemljivi. Dovoljeno je izbiralno redčenje drevja.
1598	Ogorevc – Lubejeva klet	dediščina	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V območju kleti se gozdni rob (na vzhodni strani) ohranja in ustrezno vzdržuje.
2919	Celje – Cerkev sv. Nikolaja	spomenik z vplivnim območjem	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V vplivnem območju cerkve (Miklavški hrib) se gozd in gozdni rob ohranjata, večji poseki drevja v njem niso sprejemljivi. Prepovedani so večji negativni posegi v gozd: kamnolomi, peskokopi, gozdne vlake, gozdne ceste ipd. Dovoljeno je izbiralno redčenje drevja, končni poseki so nesprejemljivi.
2920	Tremerje – Cerkev sv. Luke	spomenik	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V območju cerkve se gozdni rob (na severni in zahodni strani) ohranja, večji poseki drevja v njem niso sprejemljivi. Prepovedani so večji negativni posegi v gozd: kamnolomi, peskokopi, gozdne vlake, gozdne ceste ipd.. Dovoljeno je izbiralno redčenje drevja, končni poseki so nesprejemljivi.
2921	Celje – Cerkev sv. Jožefa	spomenik z vplivnim območjem	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V vplivnem območju cerkve se vsa drevnina ohranja, večji poseki drevja niso sprejemljivi. Dovoljeno je izbiralno redčenje drevja.

EŠD	IME	REŽIM	PODREŽIM	USMERITVE
2979	Šentjungert – Cerkev sv. Kunigunde	spomenik z vplivnim območjem	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V vplivnem območju cerkve se gozdni rob ohranja, večji poseki drevja v njem niso sprejemljivi. Prepovedani so večji negativni posegi v gozd: kamnolomi, peskokopi, gozdne vlake, gozdne ceste ipd.. Dovoljeno je izbiralno redčenje drevja, končni poseki so nesprejemljivi.
3330	Svetli Dol – Kapela sv. Florijana	spomenik z vplivnim območjem	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V vplivnem območju kapele se vsa drevnina ohranja, večji poseki drevja niso sprejemljivi. Dovoljeno je izbiralno redčenje drevja.
3342	Prožinska vas – Štarklova klet	dediščina	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V območju kleti se gozdni rob (na severni strani) ohranja in ustrezno vzdržuje.
3441	Vrhe pri Teharjih – Cerkev sv. Ane	spomenik z vplivnim območjem	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V vplivnem območju cerkve se vsa drevnina ohranja, večji poseki drevja niso sprejemljivi. Dovoljeno je izbiralno redčenje drevja.
3442	Šentjanž nad Štorami – Cerkev sv. Janeza Krstnika	spomenik z vplivnim območjem	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V vplivnem območju cerkve se gozdni rob ohranja, večji poseki drevja v njem niso sprejemljivi. Prepovedani so večji negativni posegi v gozd: kamnolomi, peskokopi, gozdne vlake, gozdne ceste ipd. Dovoljeno je izbiralno redčenje drevja, končni poseki so nesprejemljivi.
3443	Kompole – Cerkev sv. Lovrenca	spomenik z vplivnim območjem	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V vplivnem območju cerkve na severni strani se vsa drevnina ohranja, večji poseki drevja niso sprejemljivi. Dovoljeno je izbiralno redčenje drevja.
3640	Pečovje – Domačija Pečovje 35	dediščina	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V območju domačije se gozdni rob (na severni strani) ohranja, večji poseki drevja v njem niso sprejemljivi.
4250	Javornik – Spominsko območje Slemene - Javornik	spomenik	memorialna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V območju spominskega območja se gozdni rob ohranja, večji poseki drevja v njem niso sprejemljivi. Prepovedani so večji negativni posegi v gozd: kamnolomi, peskokopi, gozdne vlake, gozdne ceste ipd. Dovoljeno je izbiralno redčenje drevja, končni poseki so nesprejemljivi.
4257	Šmarjeta pri Celju – Villa rustica Janžekov grič	spomenik	arheološka dediščina	Upoštevanje splošnega arheološkega varstvenega režima in varstvenega režima KS. Gozdni rob na zahodni strani najdišča se ohranja, večji poseki drevja v njem niso sprejemljivi.
4258	Slatina v Rožni dolini – Železnodobno grobišče	spomenik	Arheološka dediščina	Upoštevanje splošnega arheološkega varstvenega režima in varstvenega režima KS. Gozdni rob na severni strani najdišča se ohranja, večji poseki drevja v njem niso sprejemljivi.
4259	Pečovnik – Arheološko najdišče Vipota	spomenik	arheološka dediščina	Upoštevanje splošnega arheološkega varstvenega režima in varstvenega režima KS. Večji poseki dreves v območju arheološkega najdišča niso sprejemljivi, dovoljeno je izbiralno redčenje drevja.

EŠD	IME	REŽIM	PODREŽIM	USMERITVE
				Varstvo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Za vse posege je potrebno pridobiti KVP in KVS ter v primeru, da je načrtovan poseg sprejemljiv, tudi KVS za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline MK RS.
4439	Celje – Kalvarija na Aljaževem hribu	spomenik	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V območju kalvarije s širšo okolico se vsa drevnina ohranja, večji poseki drevoja niso sprejemljivi. Dovoljeno je izbiralno redčenje drevoja.
11904	Celje – Mestni park	dediščina	Vrtno arhitekturna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. Območje parka poleg ožjega, oblikovanega dela na ravnini ob Savinji obsega tudi pas parkovnega gozda na zahodni in južni strani, ob vznožju Miklavškega hriba, kjer večji poseki dreves niso sprejemljivi, dovoljeno je izbiralno redčenje drevoja. Prepovedani so večji negativni posegi v gozd na pobočju hriba: kamnolomi, peskokopi, gozdne vlake, gozdne ceste ipd. Za vse posege je potrebno pridobiti KVP in KVS.
14626	Pečovnik – Hiša Alme Karlin	spomenik	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V območju hiše se gozd in gozdni rob ohranjata, večji poseki drevoja v njem niso sprejemljivi.
14682	Celje – Luhnova domačija	spomenik z vplivnim območjem	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V vplivnem območju domačije se gozdni rob na južni strani ohranja, večji poseki drevoja niso sprejemljivi. Dovoljeno je izbiralno redčenje drevoja.
25251	Gradišče pri Vojniku – Arheološko najdišče Gradišče	dediščina	arheološka dediščina	Upoštevanje splošnega arheološkega varstvenega režima. Večji poseki dreves v območju arheološkega najdišča niso sprejemljivi, dovoljeno je izbiralno redčenje drevoja. Varstvo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Za vse posege je potrebno pridobiti KVP in KVS ter v primeru, da je načrtovan poseg sprejemljiv, tudi KVS za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline MK RS.
26516	Rožni vrh – Domačija Rožni vrh 20	dediščina	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V območju domačije se gozdni rob (na severni strani) ohranja, večji poseki drevoja v njem niso sprejemljivi.
26748	Celje – Vila Hribarjeva 11	dediščina	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V območju vile s širšo okolico se vsa drevnina ohranja, večji poseki drevoja niso sprejemljivi. Dovoljeno je izbiralno redčenje drevoja.
26777	Celje – Vila Žuža	dediščina	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V območju vile s širšo okolico se vsa drevnina ohranja, večji poseki drevoja niso sprejemljivi. Dovoljeno je izbiralno redčenje drevoja.
26839	Celje – Gostilna Cesta na grad 44 <i>*objekt je delno porušen in močno</i>	dediščina	stavbna dediščina	

EŠD	IME	REŽIM	PODREŽIM	USMERITVE
	<i>poškodovan in je v postopku izbrisa iz RKD</i>			
26854	Celje – Hiša Breg 40	dediščina	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V območju hiše in celotnega območja Brega se gozdni rob na zahodni strani ohranja, večji poseki drevja niso sprejemljivi. Dovoljeno je izbiralno redčenje drevja.
26995	Loče ob Šmartinskem jezeru - Vas	dediščina	naselbinska dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V širšem območju vasi se gozdne zaplate ohranjajo, večji poseki drevja niso sprejemljivi. Dovoljeno je izbiralno redčenje drevja.
27134	Tremerje - Vas	dediščina	naselbinska dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V zahodnem robu vasi se gozdni rob ohranja, večji poseki drevja niso sprejemljivi. Dovoljeno je izbiralno redčenje drevja.
27479	Gorica pri Šmartnem – Park dvorca Prešnik	dediščina	Vrtno arhitekturna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V širšem območju dvorca s parkom se gozdne zaplate ohranjajo, večji poseki drevja niso sprejemljivi. Dovoljeno je izbiralno redčenje drevja.
28972	Loče ob Šmartinskem jezeru – Domačija Loče 13	dediščina	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V območju domačije se gozdni rob (na vzhodni in južni strani) ohranja, večji poseki drevja v njem niso sprejemljivi.
29595	Šentjanž nad Štorami – Mlin na domačiji Šentjanž 1	dediščina	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V območju domačije z mlinom se gozd in gozdni rob ohranjata, večji poseki drevja v njem niso sprejemljivi.
29745	Pečovnik – Arheološko območje Slabšak	dediščina	arheološka dediščina	Upoštevanje splošnega arheološkega varstvenega režima. Večji poseki dreves v območju arheološkega najdišča niso sprejemljivi, dovoljeno je izbiralno redčenje drevja. Varstvo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Za vse posege je potrebno pridobiti KVP in KVS ter v primeru, da je načrtovan poseg sprejemljiv, tudi KVS za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline MK RS.
30078	Pepelno – Domačija Pepelno 7	dediščina	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V območju domačije se gozd in gozdni rob ohranjata, večji poseki drevja v njem niso sprejemljivi.
30407	Zagrad – Vukova vila	dediščina z vplivnim območjem	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima. V območju vile s širšo okolico se vsa drevnina ohranja, večji poseki drevja niso sprejemljivi. Dovoljeno je izbiralno redčenje drevja.

12.1.13 Pregled gozdnih cest

Preglednica: Pregled gozdnih cest (stanje na datum 1. 1. 2019) v gozdnogospodarski enoti Celje

Zap. št.	Cesta	Dolžina (m)	Potek
1.	093501	1.605	Lešje – Grahotje
2.	093503	473	Langer – Plavčev mlin
3.	093504	937	Odcep Janezov mlin
4.	093505	714	Odcep Langer
5.	093506	1.729	Pišek – Prožinski jarki II.
6.	093507	210	Pišek – Prožinski jarki I.
7.	093508	330	Odcep Šimone
8.	093509	1.154	Ramanca – Debela bukev
9.	093510	201	Žaroviše – Bojanski jarek II.
10.	093511	735	Žaroviše – Bojanski jarek I.
11.	093512	1.188	Žaroviše – Bojanski jarek III.
12.	093513	656	Žaroviše – Bojanski jarek IV.
13.	093514	426	Odcep v odd. 83
14.	093515	888	Pečovje – Srebotnik
15.	093516	329	Celjska koča – Čater
16.	093517	490	Čater – Hudičev graben
17.	093518	837	Odcep Suhi potok
18.	093519	229	Odcep Stari plac
19.	093520	145	Tremerje – odd. 67
20.	093521	967	Na Potokih
21.	093522	1.550	Košnica – Slomnik 1
22.	093523	133	Odcep v odd. 147
23.	093524	272	Odcep v odd. 156
24.	093525	639	Odcep v odd. 157/158
25.	093526	190	Odcep Vipota
26.	093527	1.425	Odcep Rifengozd
27.	093528	795	Odcep Gabrovka 1
28.	093529	228	Odcep Lovska koča
29.	093530	340	Jesih – ods. 336E I.
30.	093531	201	Jesih – ods. 336E II.
31.	093532	545	Svetina - Seničar
32.	093533	328	Žarovišče – Zavrhovšek
33.	093534	133	Odcep Zuka
34.	093535	566	Arhar – odd. 114
35.	093536	1.499	Svetli Dol – odd. 334
36.	093537	159	Košnica – Slomnik 2
37.	093538	549	Anski vrh 1
38.	093539	655	Anski vrh 2
39.	093540	266	Odcep Gabrovka 2
40.	094603	360	Blatni Klanjec

Zap. št.	Cesta	Dolžina (m)	Potek
41.	094604	407	Cesta Favčni laz
42.	094628	451	Faroška Hosta
	SKUPAJ	25.934	

12.1.14 Ostale priloge

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev se določajo na podlagi naslednjih kriterijev:

Mladovje: mlade razvojne stopnje sestoja vključno z letvenjakom, ki niso pod zastorom starejšega drevja. Zgornja meja za letvenjak je pod 10 cm srednjega premera dreves v vladajočem in sovladajočem položaju;

Drogovnjak: sestoj s srednjim premerom drevja v vladajočem in sovladajočem položaju od 10 do pod 30 cm, pomladek pa ne sme preseči 35 % pokrovnosti;

Debeljak: srednji premer dreves v vladajočem in sovladajočem položaju je 30 cm in več ob pogoju, da pomladek ne presega 35 % pokrovnosti;

Sestoj v obnavljanju: presvetljen sestoj v razvojni stopnji debeljaka, izjemoma tudi drogovnjaka, pri katerem pomladek pokriva več kot 35 % tal oziroma pri katerem naravna obnova ni vprašljiva in

Kakovost drevja se v skladu s Priročnikom za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot ugotavlja na drevju, debelejšem od 30 cm, po naslednjih kriterijih:

1. *odlična*, če je v prvem delu drevesa les kakovosti A1, A2 ali B v drugem delu pa je les kakovosti vsaj C;
2. *prav dobra*, če je v prvem in drugem delu drevesa les kakovosti C (oziroma je ob boljši kakovosti prvega dela lahko slabši drugi del);
3. *dobra*, če je v prvem delu drevesa les kakovosti C, v drugem delu pa je les kakovosti D (pri iglavcih D1 ali D2);
4. *zadovoljiva*, če je v prvem in drugem delu drevesa les kakovosti D (pri iglavcih D1 ali D2) oziroma je ob boljši kakovosti prvega dela lahko slabši drugi del;
5. *slaba*, če je v prvem delu drevesa les kakovosti D (pri iglavcih D2 ali slabši, v drugem delu pa D3).

Klasifikacija temelji na Prilogi 2 (Kakovostni razredi za razvrščanje hlodovine) Pravilnika o merjenju in razvrščanju gozdnih lesnih sortimentov (Uradni list RS št. 79/2011).

Listavci:

- Razred A1 vsebuje hlode za proizvodnjo rezanega furnirja;
- razred A2 vsebuje hlode za proizvodnjo luščenega furnirja;
- razred B vsebuje hlode za proizvodnjo žaganega lesa prve kakovosti;
- razred C vsebuje hlode za proizvodnjo žaganega lesa druge kakovosti;
- razred D vsebuje hlode za proizvodnjo žaganega lesa tretje kakovosti.

Iglavci:

- Razred A1 vsebuje hlode za resonančni les;
- razred A2 vsebuje hlode za proizvodnjo furnirja;
- razred B vsebuje hlode za proizvodnjo žaganega lesa prve kakovosti;
- razred C vsebuje hlode za proizvodnjo žaganega lesa druge kakovosti;
- razred D1 vsebuje hlode za proizvodnjo žaganega lesa tretje kakovosti;
- razred D2 vsebuje hlode za proizvodnjo žaganega lesa za embalažo;
- razred D3 vsebuje hlode z izrazito zverženostjo lesnih vlaken za proizvodnjo žaganega lesa za embalažo.

Korekcijski faktorji za izravnavo debelinske strukture lesne zaloge po debelinskih razredih:

Iglavci					Listavci				
I	II	III	IV	V	I	II	III	IV	V
0,625	0,875	0,844	1,200	2,250	0,579	0,833	0,742	1,050	4,167

Tako pri listavcih kot pri iglavcih smo deleže lesene zaloge podcenjevali v četrtem in petem razširjenem debelinskem razredu, precenjevali pa v prvih treh debelinskih razredih.

Kriteriji za določitev območij, kjer posamična izbira drevja za posek ni obvezna:

1. panjevc
2. grmišča in pionirski gozd
3. letvenjaki in drogovnjaki, ki izpolnjujejo naslednje tri pogoje:

rastišče $R_k \leq 5$,

zasnova 4 in

lesna zaloga $< 250 \text{ m}^3/\text{ha}$

Na območjih, kjer se na površini (praviloma) vsaj 100 ha pojavljajo navedeni sestoji v prevladujočem deležu, pri zaokrožitvi območij upoštevamo tudi neugodne posestne razmere, ki jih na delovni karti prikažemo v obliki dveh razredov parcel:

parcele manjše od 0,20 ha,

parcele od 0,20 do 0,30 ha.

Brez posamične izbire drevja za posek se seveda določa drevje za posek tudi na območjih gozdov, poškodovanih zaradi ujm in ob premenah.

Zaokroženo območje naj bo praviloma veliko vsaj 100 ha in pri tem ni nujno, da sledi oddelčnim oziroma odsečnim mejam, mora pa slediti mejam parcel.

12.2 LOČENE PRILOGE

12.2.1 Tabelarni del

Obrazec E1: Zbirni pregled za celotno GGE Celje,

Obrazec E2: Zbirni pregled po rastiščnogojitvenih razredih za GGE Celje,

Obrazec E3: Zbirni pregled po lastniških kategorijah gozdov za GGE Celje,

Popis funkcij (F1) v GGE Celje.

12.2.2 Opisi odsekov

Obrazec E4

12.2.3 Kartni del

Karta št. 1: Pregledna karta,

Karta št. 2: Karta tipov drevesne sestave gozdov,

Karta št. 3: Karta rastišč,

Karta št. 4: Karta kategorij gozdov,

Karta št. 5: Karta rastiščnogojitvenih razredov,

Karta št. 7: Karta funkcij gozdov,

Karta št. 8: Karta ukrepov,

Karta št. 9: Karta načrtovanih gojitvenih in varstvenih del,

Karta št. 11: Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila in

Karta št. 12: Karta požarne ogroženosti gozdov.

13 PROSTORSKI DEL NAČRTA

- Karta 1: Stanje in razvoj gozdnih površin,
- Karta 2a: Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem namenu ne izključuje,
- Karta 2b: Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozda,
- Karta 3: Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi,
- Karta 4: Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov,
- Karta 6a: Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali
- Karta 6b: Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti,
- Karta 7: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah,
- Karta 8: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda,
- Karta 9a: Odprtost gozdov s prometnicami,
- Karta 9b: Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest,
- Karta 9c: Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak.

Preglednice in komentarji k prostorskemu delu načrta GGE CELJE

Preglednica h karti 1: Razvoj gozdnih površin zadnjih deset let

	Površina (ha)	Indeks (%)**
1a) Pretekli GGE	5.562,68	100,0
1b) Novo določene površine gozdov	88,65	1,6
1c) Novo izločene gozdne površine*	139,74	2,7
1d) Izkrčene površine v preteklem obdobju	11,29	0,1
Skupna površina gozda novega načrta (SP)	5.500,30	98,9
Površine v zaraščanju (niso gozd)	88,59	
Druga gozdna zemljišča	39,91	

* to so površine, ki so bile v preteklem obdobju pomotoma ali zaradi drugega razloga uvrščene med gozd

** osnova indeksa je pretekli gozdnogospodarski načrt GGE

Iz preglednice je mogoče razbrati, da se je gozdna površina v zadnjih desetih letih zmanjšala za 62,38 ha oz. za 1,1 %. Manjši del zmanjšanja pripisujemo krčitvam gozda, preostanek pa spremembam metodologije zajemanja prostorskih podatkov. Del novo določenih in izločenih površin je posledica spremembe tehnologije ugotavljanja gozdnega roba, ki je danes natančnejše, drugi del pa lahko pripišemo procesu zaraščanja kmetijskih zemljišč. Z upoštevanjem rabe tal in terenskimi snemanji ob izdelavi opisov sestojev smo ugotovili, da se s pionirsko gozdno vegetacijo trenutno zarašča 88,59 ha kmetijskih zemljišč. Površine v zaraščanju se pojavljajo razpršeno po vsej enoti.

Komentar h karti 2a: Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem namenu ne izključuje

Skupna površina teh območji v GGE Celje znaša 1065,27 ha. Gre za območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke (vsaj 2. stopnja) in okolju prijazne socialne funkcije (zaščitna funkcija, funkcija varovanja naravne dediščine, funkcija varovanja kulturne dediščine, higiensko zdravstvena funkcija,

estetska in raziskovalna funkcija), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti. Največja koncentracija teh gozdov je v osrednjem in južnem delu enote.

Preglednica h karti 2b: Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozda

Območje	Površina ha	Delež %
1. območje	746,25	13,57
2. območje	32,06	0,58
3. območje	130,66	2,34
4. območje	187,30	3,41
Skupaj	1.096,27	19,93

Gre za območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke (1. in 2. stopnja) in okolje obremenjujoče socialne funkcije (turistična, rekreacijska, poučna in obrambna) (1. in 2. stopnja).

V **1. območju** sta s 1. stopnjo poudarjenosti navzoči vsaj ena ekološka in vsaj ena okolje obremenjujoča socialna funkcija. Ti gozdovi se nahajajo v okolici Šmartinskega jezera, naselja Lokrovec, Lopate na pobočjih Anskega vrha, Miklavškega in Grajskega hriba. Manjše površine so na območju Pečovnika in Celjske koče.

V **2. območju** so gozdovi z vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo 2. stopnje poudarjenosti. Nahajajo se na pobočjih zahodno od Polul in ob delu regionalne ceste Celje – Laško.

V **3. območju** so gozdovi z navzočo vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno ekološko funkcijo 2. stopnje poudarjenosti. Pojavljajo se v Zagradu, ob Celjski koči in v okolici Ljubečne.

V **4. območju** so gozdovi z navzočo vsaj eno ekološko in eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo na 2. stopnji poudarjenosti. Pojavljajo se v okolici Košnice, Štor in Ljubečne.

Preglednica h karti 3: Intenzivnost gospodarjenja

Intenzivnost gospodarjenja	Površina ha	Delež %
1. zelo velika intenzivnost	287,39	5,22
2. velika intenzivnost	943,04	17,15
3. srednja intenzivnost	3.016,34	54,84
4. majhna intenzivnost	1.22,09	22,27
5. brez načrtovanih ukrepov	28,44	0,52
Skupaj	5.500,30	100

Intenzivnost gospodarjenja je določena po odsekih, pri čemer je kot merilo upoštevana vsota števil, ki izražajo povprečje letnega možnega in v preteklem desetletju realiziranega poseka (bruto m³/ha) ter povprečje dvakratnega obsega načrtovanih in realiziranih gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh na hektar in sicer:

1. zelo velika intenzivnost - vsota obeh števil presega 9;
2. velika intenzivnost - vsota števil je od 6 do vključno 9;
3. srednja intenzivnost - vsota števil je od 3 do vključno 6;
4. majhna intenzivnost - vsota števil je od 0 do vključno 3;
5. brez načrtovanih ukrepov.

V GGE Celje površinsko prevladujejo odseki s srednjo (54,8 %) in majhno intenzivnostjo gospodarjenja (22,3 %). Odsekov, kjer ne načrtujemo ukrepov je 0,52 %

Preglednica h karti 4: Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

	Površina	
	ha	%
Gozdovi s posebnim namenom	621,08	11
Varovalni gozdovi	430,94	9
Gozd	5.500,30	100

Gozdovi s posebnim namenom so v GGE Celje izločeni z Odlokom o razglasitvi gozdov s posebnim namenom v Mestni občini Celje. Te gozdove najdemo južno od mesta Celje, ter v okolici Lopate in Loč.

Varovalni gozdovi so v GGE Celje izločeni zaradi poudarjene funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev. Te gozdove najdemo ob večjih industrijskih obratih v mestu Celje, v južnem delu pa ob glavni cesti proti Šentjurju, Debru in Laškemu, v Pečovniku, Bojanskem vrhu, v Kanjucah in nad Prožinsko vasjo.

Komentar h karti št. 7: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Potencialna erozijska območja so opredeljena na podlagi Opozorilne karte erozijskih območij v merilu 1:250.000.

Komentar h karti št. 8: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

Krčenje gozda ni dovoljeno na površini 1.052,13 ha, v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi v okolici Šmartinskega jezera, v širši okolici mesta Celje, v Trnovljah pri Celju, v Mestnem gozdu Celje, v Bukovžlaku, na strmih predelih ob cesti proti Laškemu, na strmih predelih v Pečovju in Zvodnem ter v varovalnem gozdu v Prožinski vasi in Kanjucah.

Krčenje gozda praviloma ni dopustno na površini 1.321,84 ha gozda in sicer gre za območja s prvo stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, v gozdovih na območju gozdnih učnih poti ter v sklenjenih območjih gozdov. Ti gozdovi se nahajajo severno od naselja Šmartno v Rožni dolini, v gozdovih ob naselju Arclin in Šmiklavž, v Košnici in Tremerjih, v sklenjenem delu gozdov v Zvodnem in na Svetini.

V preostalem delu GGE s površino 3.126,33 ha je krčenje gozda dovoljeno.